

Concordia Seminary - Saint Louis

Scholarly Resources from Concordia Seminary

Ebooks

Print Publications

3-2-2020

The Books of Samuel

K. Budde

ir_buddek@csl.edu

Follow this and additional works at: <https://scholar.csl.edu/ebooks>

Part of the [Biblical Studies Commons](#)

Recommended Citation

Budde, K., "The Books of Samuel" (2020). *Ebooks*. 6.

<https://scholar.csl.edu/ebooks/6>

This Book is brought to you for free and open access by the Print Publications at Scholarly Resources from Concordia Seminary. It has been accepted for inclusion in Ebooks by an authorized administrator of Scholarly Resources from Concordia Seminary. For more information, please contact seitzw@csl.edu.

The Books of Samuel

BUDDE

Eric O. Heinen 1893.

THE SACRED BOOKS
OF
The Old Testament

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

PREPARED

By eminent Biblical scholars of Europe and America

UNDER THE EDITORIAL DIRECTION OF

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY, BALTIMORE, MD.

PART 8

The Books of Samuel

BY

K. BUDDE

Leipzig

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Baltimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

London

DAVID NUTT, 270-271 STRAND

The

Books of Samuel

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS

EXHIBITING THE COMPOSITE STRUCTURE OF THE BOOK

WITH NOTES

BY

K·BUDDE, D. D.

PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF STRASSBURG, ELS.

English translation of the Notes

BY

REV. B·W·BACON, M. A., D. D.

OSWEGO, N. Y.

Leipzig

J·C·HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Baltimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

London

DAVID NUTT, 270-271 STRAND

שמואל

1 וְהָיָה אִישׁ אֶחָד מִן הַרְמָתִים צִוְּיָהּ - מֵהָר אַפְרַיִם וּשְׁמוֹ אֶלְקָנָה בֶן יִרְמָם א, I
 2 בֶּן אֱלִיהוּא בֶן תַּחוּ בֶן צוּף אַפְרָיִם: וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה
 3 וְשֵׁם הַשְּׁנַיִת פַּנְנָה וַיְהִי לַפַּנְנָה יָלְדִים וּלְחַנָּה אֵין יָלְדִים: וְעַלָּה הָאִישׁ
 4 אֱלִיהוּא מְעִירוֹ מִיָּמִים יָמִימָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת וּלְזַבַּח לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשֵׁלָה וּשְׁם
 5 ׀ עָלַי ׀ כְּהֵן׀ לַיהוָה: וַיְהִי הַיּוֹם וַיּוֹבַח אֶלְקָנָה וַנְּתַן לַפַּנְנָה אֶשְׁתּוֹ וּלְבַל
 6 בְּנִיה וּבְנוֹתֶיהָ מְנוּת: וּלְחַנָּה יָתָן מִנֶּה אַחַת כִּי אֵת חַנָּה אָהַב ה
 7 וַיְהוֶה סָגֵר רַחֲמָהּ: וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְּשָׁנָה מֵדֵי עֲלִיתָהּ בְּבֵית יְהוָה? וּתְכַבֶּה וְלֹא
 8 תֹאכַל: וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁה חַנָּה -וְתֹאמְרִי לוֹ הַנְּנִי אֲדַנִּי וַיֹּאמֶר לָהּ -לְמָה
 9 תְּכַבִּי וּלְמָה לֹא תֹאכְלִי וּלְמָה יִרְעֶי לְבַבְךָ הַלּוֹא אֲנִכִּי טוֹב לְךָ מְעַשְׂרָה בְּנִים:
 10 וְתִקַּם חַנָּה וַיִּתְּנָהּ אֶחְרֵי־כֵן אֲכַלְתִּי: וְתִשָּׁבֶה וְתִתְּנִיצֵב לִפְנֵי יְהוָה- וְעָלִי הִבְחֵן
 11 יֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף עַל מְזוֹזוֹת הַיֶּכֶל יְהוָה: וְהִיא מֵרַת נֶפֶשׁ וְתִתְּפַלֵּל עַל יְהוָה
 12 וּבִכָּה תִּבְכֶּה: וְתִרְדֵּר נָדַר וְתֹאמְרִי יְהוָה צְבָאוֹת אִם רָאָה תִּרְאָה בְּעֵנִי אִמְתָּךְ וּזְכַרְתִּנִּי
 13 וְלֹא תִשְׁכַּח אֵת אִמְתָּךְ וְנִתְּתָה לְאִמְתָּךְ זֶרַע אֲנָשִׁים וְנִתְּתִיו לַיהוָה כֹּל יְמֵי חַיָּו
 14 וּמִזֶּרֶה לֹא יַעֲלֶה עָלַי רֵאשׁוֹ: וַיְהִי כִּי הִרְבַּתָּה לְהִתְּפַלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעָלִי שָׁמַר אֵת
 15 פִּיָּה: וְחַנָּה הָיָה מְדַבְּרַת עַל לִבָּהּ רַק שִׁפְתֶיהָ נִעוּת וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע וַיַּחֲשֹׁבֶה עָלַי
 16 לְשִׁפְרָה: וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עָלִי עַד מָתַי תִּשְׁתַּכְּרִין הַסִּירִי אֵת יַיִנְךָ מְעַלְיָךְ: וְתַעַן חַנָּה 14. טו
 17 וְתֹאמְרִי לֹא אֲדַנִּי אִשָּׁה קִשְׁת׀ זֶם- אֲנִכִּי וַיַּיִן וּשְׁכָר לֹא שְׁתִּיתִי וְאִשְׁפָּךְ אֵת נֶפְשִׁי
 18 לִפְנֵי יְהוָה: אֵל תִּתֵּן אֵת אִמְתָּךְ לִפְנֵי בַת בְּלִיעֵל כִּי מֵרַב שִׁחִי וְכַעֲסִי דִּבַּרְתִּי עַד
 19 הַגֵּה: וַיַּעַן עָלַי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשִׁלוֹם וְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יָתָן אֵת שְׁלַתְךָ אֲשֶׁר שְׁאַלְתְּ
 20 מֵעַמּוֹ: וְתֹאמְרִי תִמְצֵא שִׁפְחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וְתִלַּךְ הָאִשָּׁה לְדֶרֶכָה -וְתִבֵּא הַלְּשַׁכְּתָה-
 21 וְתֹאכַל -עִם אִישָׁה וְתִשֶׁת- וּפְנִיָה לֹא הִפִּי-לָהּ עוֹד:
 22 וַיִּשְׁכִּימוּ בְּבֶקֶךְ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל בֵּיתָם הַרְמָתָה וַיִּדְעַ
 23 אֶלְקָנָה אֵת חַנָּה אֶשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרָהּ יְהוָה: -[וְתִתְּרָה חַנָּה]- וַיְהִי לְתַקְפוֹת הַיָּמִים ׀ וְתִלְדֵּךְ בֶּן
 24 וְתִקְרָא אֵת שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מִיְהוָה שְׁאַלְתִּיו: וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה וּבֵל בֵּיתוֹ לְזַבַּח
 25 לַיהוָה אֵת זֶבַח הַיָּמִים וְאֵת נִדְרוֹ: וְחַנָּה לֹא עָלְתָה כִּי אָמְרָה לְאִישָׁה עַד יִגְמַל
 26 הַנְּעָר וְהַבִּיאֲתִיו וְנִרְאָהּ אֵת פְּנֵי יְהוָה וַיִּשָּׁב שָׁם עַד עוֹלָם: וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה
 27 אִישָׁה עָשִׂי הַטּוֹב כְּעֵינֶיךָ שָׁבִי עַד גַּמְלֶךְ -אֲתוֹ אֲךָ יִקַּם יְהוָה אֵת דְּבַרְךָ- וְתִשָּׁב
 28 הָאִשָּׁה וְתִינָק אֵת בְּנֶה עַד נִמְלָה אֲתוֹ:
 29 וְתַעֲלֶהּ עִמָּה כַּאֲשֶׁר נִמְלְתוּ -כַּפֵּר מִשְׁלֹשׁ- וְאִיפָּה אַחַת קָמַח וְגִבְלֵי יַיִן וְתִבְאָתוּ
 30 בֵּית יְהוָה שְׁלוֹ ׀: וַיִּשְׁהַטּוּ אֵת הַפֶּר וַיָּבֹאוּ אֶם- הַנְּעָר אֶל עָלִי -[וְהַנְּעָר -עִמָּה-]: כֹּה
 31 וְתֹאמְרִי כִּי אֲדַנִּי חֵי נֶפְשֶׁךָ אֲדַנִּי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנְּצַבְתָּ עִמָּכָה בְּזֶה לְהִתְּפַלֵּל אֶל
 32

(*) 1.6 וְכַעֲסָהּ צִוְּיָהּ נִם כַּעֲסִי בְּעֵינֶיךָ כִּי סָגֵר יְהוָה בְּעַד רַחֲמָהּ:

2,28 בית אביך בהיותם במצרים -עבדים- לבית פרעה: ובחר אתו מכל שבטי ישראל
 לי לכהן לעלות על מזבחי להקטיר קטרת לשאת אפוד לפני ואתנה לבית
 אביך את כל אשי בני ישראל -לאכלה-: ו-למה תבעטו בזבחי ובמנחתי אשר
 צויתי והכבד את בניך ממני להבריאכם מראשית כל מנחת ישראל לע-י-י:
 5 לכן נאם יהוה אלהי ישראל אמור אמרתי ביתך ובית אביך יתהלכו לפני עד עולם
 ועתה נאם יהוה חלילה לי כי מכבדי אכבד ובני יקלו: הנה ימים באים וזרעתי
 את זרעך ואת זרע בית אביך מהיות זקן בביתך: והבטת בכל אשר
 ייטיב את ישראל ולא יהיה זקן בביתך כל הימים: ואיש לא אכרית לך מעם
 10 מוזבחי לכלות את עיני-י-י ולאדוּי את נפשי-י-י וכל מרכיב ביתך ימותו -בהרב-
 אנשים: וזה לך האות אשר יבא אל שני בניך אל חפני ופינחס ביום אחד ימותו
 שניהם: והקמתי לי כהן נאמן כאשר בלבבי ובנפשי יעשה ובנתי לו בית נאמן לה
 והתהלך לפני משיחי כל הימים: והיה כל הנותר בביתך יבוא להשתחות לו
 36 לאגורת כסף וככר לחם ואמר ספחני נא אל אחת הבהגות לאכל פת לחם:

15 והנער שמואל משרת את יהוה לפני עלי ודבר יהוה היה וקר בימים ההם
 אין חוון -פרין: ויהי ביום ההוא ועלי שכב במקומו ועיני-י-י החלו כהות לא ויכל
 לראות: ונר אלהים טרם יכבה ושמואל שכב בהיכל יהוה אשר שם ארון אלהים:
 ויקרא יהוה -שמו-אל שמואל ויאמר הנני: וירץ אל עלי ויאמר הנני כי קראת
 6 לי ויאמר לא קראתי שוב שכב וילך וישכב: ויסף יהוה קרא עוד שמואל - שמואל
 20 וילך אל עלי ויאמר הנני כי קראת לי ויאמר לא קראתי בני שוב שכב: ושמואל
 טרם י-דע את יהוה וטרם יגלה אליו דבר יהוה: ויסף יהוה קרא שמואל בשלישת
 ויקם וילך אל עלי ויאמר הנני כי קראת לי ויבן עלי כי יהוה קרא לנער: ויאמר
 עלי לשמואל לך שכב והיה אם יקרא אליך ואמרת דבר יהוה כי שמע עבדך
 וילך שמואל וישכב במקומו: ויבא יהוה ויתוצב ויקרא כפעם בפעם שמואל שמואל
 25 ויאמר שמואל דבר כי שמע עבדך:

ויאמר יהוה אל שמואל הנה אנכי עשה דבר בישראל אשר כל שמעו
 תצלינה שתי אוניו: ביום ההוא אקים אל עלי את כל אשר דברתי אל ביתו
 12 הַחַל וכלה: והגדת: לו כי שפט אני את ביתו עד עולם - אשר ידע כי מקללים
 13 י-אלהם בניו ולא כהה כם: ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי
 14 בזבח ובמנחה עד עולם: וישכב שמואל עד הבקר -וישכם בבקר- ויפתח את
 30 דלתות בית יהוה ושמואל ירא מהניד את המראה אל עלי: ויקרא עלי את שמואל
 ויאמר שמואל בני ויאמר הנני: ויאמר מה הדבר אשר דבר אליך אל נא תכחד
 ממני כה יעשה לך אלהים וכה יוסיף אם תכחד ממני דבר מכל הדבר אשר
 דבר אליך: וינר לו שמואל את כל הדברים ולא כחד ממנו ויאמר יהוה הוא
 35 הטוב בעיני-י-י יעשה:

ויעל שמואל ויהוה היה עמו ולא הפיל מכל דבריו ארצה: ויסף יהוה לקרואה
 21,19 בשלה כי נגלה יהוה אל שמואל -: וידע כל ישראל מן ועד באר שבע כי נאמן
 שמואל לנביא ליהוה -ועלי זקן מאד ובניו הלכו הלוך וקרע דרכם לפני
 יהוה-:

4,3 יהי -בימים ההם ויקבצו פלשתים על ישראל למלחמה- ויצא ישראל לקראת-ם.
 2 - למלחמה ויחננו על -אבן העזר ופלשתים חנו באפק: ויערכו פלשתים לקראת
 ישראל ותם- המלחמה וינף -איש- ישראל לפני פלשתים ויכו במערכה בשדה
 3 כארבעת אלפים איש: ויבא העם אל המחנה ויאמרו זקני ישראל למה ננפנו

1,27 יהוה: אל הנער הזה התפללתי ויתן יהוה לי את שאלתי אשר שאלתי מעמו:
 28 וגם אנכי השאלתיהו ליהוה כל הימים אשר היה הוא שואל ליהוה ויתנהיגו-
 שם ל-פני יהוה:

	2,6	יהוה ממת ומחיה מוריד שאול ויעל:	2,א	והתפלל חנה ותאמר עלין לבי ביהוה
5	7	יהוה מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם: מקים מעפר דל		רמה קרני ביהוה רחב פי על אויבי כי שמחתי בישועתך:
	8	מאשפת ידים אביון להושיב עם נדיבים וכסא כבוד ינחלם	2	אין קרוש כיהוה כי אין יאלי בלתך ואין צור כאלהינו:
10		כי ליהוה מצקי ארץ וישת עליהם תבל:	3	אל תרבו תדברו נבהה נבהה יצא עתק מפיהם כי אל דעות יהוה
	9	רגלי חסידיו ישמד ורשעים בחשך ידמו		ול- נתכנו עללות: קשת נברים חתים
15		כי לא בכח יגבר איש: יהוה יחתו מריביו	4	ונכשלים אורו חיל: שבעים בלחם נשכרו
		עליון בשמים ירעם יהוה ידין אפסי ארץ	ה	ורעבים תקלו עיבד עקרה ילדה שבעה
20		ויתן עוז למלכו וירם קרן משיחו:		ורבת בנים אמללה:
		וית-לך - הרמתה - והנער היה משרת את יהוה את פני עלי הכהן:	11	

- 12 ובני עלי בני בליעל לא ידעו את יהוה ומשפט הכהנים מ-את העם:
 14.13 כל איש זבח זבח ובא נער הכהן כבשל הבשר והמזוג שלש השנים בידו: ותבה
 25 בכיור או בדוד או בקלחת או בפרור כל אשר יעלה המזוג יקח הכהן ל-ז בכה יעשו לכל ישראל הבאים שם לזבח ליהוה בשלה: גם בשרם יקטרון את החלב
 ובא נער הכהן ואמר לאיש הזבח תנה בשר לעלות לכהן ולא יקח ממך בשר
 16 מקשל כי אם חי: ויאמר: אליו האיש קטר יקטרון כיום החלב וקח לך כאשר
 17 תאזה נפשך ואמר ל- כי עתה תתן ואם לא לקחתי בתוקה: ותהי חטאת
 30 הנערים גדולה מאד את פני יהוה כי נאצו האנשים את מנחת יהוה:
 19.18 ושמואל משרת את פני יהוה נער חגור אפור בד: ומעיל קמן תעשה לו
 2 אמו והעלתה לו מימים ימימה בעלותה את אישה לזבח את זבח הימים: וברך
 עלי את אלקנה ואת אשתו ואמר יש-לם יהוה לך זרע מן האשה הזאת תחת
 21 השאלה אשר ה-שאלה: ליהוה והלך- למקומו: ויפקר יהוה את חנה - ותלד
 35 -עוד- שלשה בנים ושתי בנות ויגדל הנער שמואל עם יהוה:
 23.22 ועלי זקן מאד ושמע את כל אשר יעשון בניו לכל ישראל: ויאמר להם
 24 למה תעשון כדברים האלה אשר אנכי שמע - מאת כל העם - אל בני כי לוא
 25 כה טובה השמעה אשר אנכי שמע מעברים עם יהוה: אם יהטא איש לאיש ופלל:
 40 אלהים ואם ליהוה יהטא איש מי יתפלל לו ולא ישמעו לקול אביהם כי חפץ
 26 יהוה להמתים: והנער שמואל הלך ונדל וטוב גם עם יהוה וגם עם אנשים:
 27 ויבא איש אלהים אל עלי ויאמר אליו כה אמר יהוה הנגלה נגלית אל

- מקמן ועד גדול ויִשְׁתְּרוּ להם עֲפָלִים: וישלחו את ארון האלהים עקרון ויהי כבוא 5
 ארון האלהים עקרון ויועקו העקרנים לאמר הכבו אלי את ארון אלהי ישראל
 להמיתני ואת עמי: וישלחו ויאספו את כל סרני פלשתים ויאמרו שלחו את ארון 11
 אלהי ישראל וישב למקומו ולא ימית אתי ואת עמי כי היתה מהומת מות בבל
 העיר כבדה מאד יד האלהים שם: והאנשים אשר לא מתו הָבּוּ בעֲפָלִים ותעל 12
 שועת העיר השמים:
- ויהי ארון יהוה בשרה פלשתים שבעה חדשים וְתִשְׂרֹן ארצם עֲכָבְרִים: ויקראו 6,2 א
 פלשתים לכהנים ולקכמים לאמר מה נעשה לארון יהוה הודיענו כמה נשלחנו
 למקומו: ויאמרו אם משלחים אתם את ארון אלהי ישראל אל תשלחו אתו ריקם 3
 כי השב תשיבו לו אשם או תרבאו ונודע לכם למה לא הסור ידו מכם: ויאמרו 4
 מה האשם אשר נשיב לו ויאמרו מספר סרני פלשתים חמשה עֲפָלִי זהב - כי
 מגפה אחת לכֹּהֵם ולסרניכם: ועשיתם - צלמי עֲכָבְרִים המשחיתים את הארץ ה 5
 ונתתם לאלהי ישראל כבוד אולי יָקַל את ידו מעליכם ומעל אלהיכם ומעל ארצכם:
 ולמה תִּכְבְּדוּ את לבבכם כאשר כבדו מצרים ופרעה את לבם הלוא כאשר התעלל 6
 בהם וישלחום וילכו: ועתה קחו ועשו עגלה חדשה אחת ושתי פרות עלות אשר 7
 לא עלה עליהם על ואסרתם את הפרות בעגלה והשיכתם בניהם מאחריהם
 הביתה: ולקחתם את ארון יהוה ונתתם אתו אל העגלה ואת כלי הזהב אשר 8
 השבתם לו אשם תשימו בארגו מצדו ושלחתם אתו והלך: וראיתם אם דרך 9
 נבולו יעלה בית שמש הוא עשה לנו את הרעה הגדולה הזאת ואם לא וידענו 20
 כי לא ידו ננעה בנו בקרה הוא היה לנו:
- ויעשו האנשים כן ויקחו שתי פרות עלות ויאסרום בעגלה ואת בניהם כלו 1
 בבית: וישמו את ארון יהוה אל העגלה: וישרנה הפרות בדרך על דרך בית 12,11
 שמש במסלה אחת הלכו הלך וגעו ולא סרו ימין ושמאל וסרני פלשתים הלכים
 אחריהם עד גבול בית שמש: ובית שמש קצרים קציר חטים בעמק וישאו את 13
 עיניהם ויראו את הארון וישמחו לִקְרָא-תו: והעגלה באה אל שדה יהושע בית 14
 השמשי והעמד שם וישמו שם עֲמֵה אבן גדולה ויבקעו את עצי העגלה ואת
 הפרות העלו עלה ליהוה: וחמשה סרני פלשתים ראו וישבו עקרון כיום ההוא: ו 16
 ויעד אבן הגדולה אשר הניחו עליה את ארון יהוה עד היום הזה כשדה יהושע 18^b
 בית השמשי: ולא חרו בני יכניהו באנשי בית שמש כי ראו בארון יהוה ויך 19
 ביהם שבעים איש¹ ויתאבלו העם כי הכה יהוה בעם מכה גדולה: ויאמרו אנשי 30
 בית שמש מי יוכל לעמד לבני יהוה האלהים הקדוש הזה ואל מי יעלה מעלינו:
 וישלחו מלאכים אל יושבי קרית יערים לאמר השבו פלשתים את ארון יהוה רדו 21
 העלו אתו אליכם:
- ויבאו אנשי קרית יערים ויעלו את ארון יהוה ויבאו אתו אל בית אבינדב 7
 בנבעה ואת אלעזר בנו קדשו לשכר את ארון יהוה: 35

6,11 (ז) ואת הארגו ואת עֲכָבְרֵי הוֹהֵב ואת צִלְמֵי מַחְרִיהֶם

12 (ז) והלויים הודירו את ארון יהוה ואת הארגו אשר אתו אשר בו כלי זהב וישמו אל האבן הגדולה ואנשי בית שמש העלו עלות ויזבתו וזבתים ביים ההוא ליהוה:

17 (ז) ואלה סחרי הורב אשר השיבו פלשתים אשם ליהוה לאשרוד אחד לעזה אחד לאשקלון אחד

18^a לנת אחד לעקרון אחד: ועֲכָבְרֵי הוֹהֵב מספר כל ערי פלשתים לחמשת הסרנים מעיר מבצר ועד כפר הפרזי

19 (ז) חמשים אֶלֶף איש

- 4 יהוה היום לפני פלשתים נקחה אלינו משלה את ארון-אלהינו ויציא בקרבנו
 4 וישעינו מכף איבינו; וישלח העם שלה וישאו משם את ארון - יהוה - וישני
 ה בני עלי עם ארון - האלהים הפני ופינחס: ויהי כבוא ארון - יהוה אל המחנה
 6 וירעו כל ישראל תרועה גדולה ומהם הארץ: וישמעו פלשתים את קול התרועה
 5 ויאמרו מה קול התרועה הגדולה הזאת במחנה העברים וידעו כי ארון יהוה
 7 בא אל המחנה: ויראו הפלשתים כי אמרו אלהי-הים בא-ו- אליהם- אל המחנה
 8 ויאמרו אוי לנו כי לא היתה כזאת אתמול שלשם: אוי לנו מי יצילנו מיד האלהים
 9 האדירים האלה אלה הם האלהים המכים את מצרים ככל מכה ו-ב-דבר: התחזקו
 והיו לאנשים פלשתים פן תעברו לעברים כאשר עברו לכם והייתם לאנשים
 י ונלחטתם: וילחמו פלשתים וינגף ישראל וינסו איש לאהליו ותהי המכה גדולה
 11 מאד ויפל מישראל שלשים אלף רגלי: וארון אלהים נלקח ושני בני עלי מתו
 חפני ופינחס: ו
 12 וירץ איש בנימני- מהמערכה ויבא שלה ביום החוא ומדיו קרעים ואדמה
 13 על ראשו: ויבוא והנה עלי ישב על הכסא ב-יד- השער- מצפה ז-ה-דרך כי היה
 14 לבו חרד על ארון האלהים והאיש בא להניד בעיר ותועק כל העיר: וישמע עלי
 15 את קול הצעקה ויאמר מה קול ההמון הזה והאיש מהר ויבא ויגד לעלי: ויאמר
 16 האיש אל עלי אנכי הבא מן המערכה ואני מן המערכה נכתי היום ויאמר מה
 17 היה הדבר בני: ויען המבשר ויאמר נס ישראל לפני פלשתים וגם מנפה גדולה
 18 היתה בעם וגם שני בניך מתו חפני ופינחס וארון האלהים נלקחה: ויהי כהזכירו
 19 את ארון האלהים ויפל מעל הכסא אחרנית ב-יד השער ותעבר מפרקתו וימת כי
 20 זקן האיש וכבד והוא שפט את ישראל ארבעים שנה:
 19 ובלתו אשת פינחס הרה ללת ותשמע את השמועה אל הלקח ארון האלהים
 2 וימת המיה ואישה ותברע ותלד כי נהפכו עליה צריה: וכעת מותה ותדברנה
 21 הנצבות עליה אל תיראי כי בן ילדת ולא ענתה ולא שתה לבה: ותקרא לנער
 25 אי כבוד לאמר גלה כבוד מישראל אל הלקח ארון האלהים ואל המיה ואישה:
 5.2.א ופלשתים לקחו את ארון האלהים ויבאהו מאבן העזר אשדודה: ויקחו
 3 פלשתים את ארון האלהים ויבאו אתו בית דגון ויציגו אתו אצל דגון: וישכימו
 אשדודים ממחרת ויבאו בית דגון ויראו- והנה דגון נפל -ע-ל פניו ארצה לפני
 4 ארון יהוה ויקחו את דגון וישבו אתו למקומו: ויהי כי השכימו בבקר ממחרת
 30 והנה דגון נפל -ע-ל פניו ארצה לפני ארון יהוה וראש דגון ושתי כפות ידיו ברתות
 ה אל המפתן רק ג-ו- נשאר עליו: על כן לא ידרכו כהני דגון וכל הבאים בית
 6 דגון על מפתן דגון באשדוד עד היום הזה: ותכבד יד יהוה אל האשדודים וישמם
 7 ויך אתם בעפלים את אשדוד ואת נבוליה: ויראו אנשי אשדוד כי כן ואמרו לא
 8 ישב ארון אלהי ישראל עמנו כי קשתה ידו עלינו ועל דגון אלהינו: וישלחו
 35 ויאספו את כל סרני פלשתים אליהם ויאמרו מה נעשה לארון אלהי ישראל
 ויאמרו נת יכב ארון אלהי ישראל ונסבו את ארון אלהי ישראל:
 9 ויהי אחרי הסבו אתו ותהי⁶ בעיר מהומה גדולה מאד ויך את אנשי העיר

—*—*—

(2) 4.1 ישב הכרבים

(3) טי ועלי בן תשעים ושמנה שנה ועינו קמה ולא יכול לראות:

(7) 22 ותאמר גלה כבוד מישראל כי נלקח ארון האלהים:

(8) 5.2 יד יהוה

8.19 וימאנו העם לשמע בקול שמואל ויאמרו לא בי אם מלך יהיה עלינו: והיינו 8.19
 נם אנחנו ככל הנוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמתנו: וישמע 21
 שמואל את כל דברי העם וידברם באוני יהוה: ויאמר יהוה אל שמואל שמע 22
 בקולם והמלכת להם מלך ויאמר שמואל אל אנשי ישראל לכו איש לעירו:

5

9. א ויהי איש מנבעת בן ימין ושמו קיש בן אביאל בן צור בן בכורת בן אפיח א.9
 א.9 איש זבן ימיני נבור חיל: ולו היה בן ושמו שאול בחור וטוב ואין איש מבני 22
 ישראל טוב ממנו: ותאבדנה האתנות לקיש אבי שאול ויאמר קיש אל שאול 3
 בנו קח נא אתך את אחד מהנערים וקום לך בקש את האתנת: ויעברו- בהר 4
 אפרים ויעברו- בארץ שלשה ולא מצאו ויעברו בארץ שעלים ואין ויעברו- בארץ 10
 ימיני ולא מצאו:
 המה באו בארץ צוף ושאל אמר לנערו אשר עמו לכה ונשובה פן יחדל ה
 אבי מן האתנות ודאג לנו: ויאמר לו הנה נא איש אלהים בעיר הזאת והאיש 6
 נכבד כל אשר ידבר בא יבא עתה נלכה שם אולי יגיד לנו את דרכנו אשר
 הלכנו עליה: ויאמר שאול לנערו והנה נלך ומה נביא לאיש כי הלהם אול מכלינו 15
 ותשורה אין להביא לאיש האלהים מה אתנו: ויסף הנער לענות את שאול ויאמר 8
 הנה נמצא בידי רבע שקל כסף ונתתה- לאיש האלהים והגיד לנו את דרכנו: 9
 ויאמר שאול לנערו טוב דברך לכה נלכה וילכו אל העיר אשר שם איש
 האלהים:

20 המה עלים במעלה העיר והמה מצאו נערות יצאות לטאב מים ויאמרו להן 20
 היש בזה הראה: ותענינה אותם ותאמרנה יש הנה לפניכם- הא עתה כ-היום 12
 בא לעיר כי זבח היום לעם בבמה: כבאכם העיר כן תמצאון אתו בטרם יעלה 13
 הבמתה לאכל כי לא יאכל העם עד באו כי הוא יברך הובח אחרי בן יאכלו
 הקראים ועתה עלו כי אתו כהיום תמצאון אתו: ויעלו העיר המה כאים בתוך 14
 השער והנה שמואל יצא לקראתם לעלות הבמה: ויהוה נלה את און שמואל יום 25
 אחד לפני בוא שאול לאמר: כעת מחר אשלח אליך איש מארץ בנימן ומשחתו 16
 לנגיד על עמי ישראל והושיע את עמי מיד פלשתים כי ראיתי את עמי כי
 באה צעקתו אלו: ושמואל ראה את שאול ויהוה ענהו והנה האיש אשר אמרתי 17
 אליך זה יעצר בעמי: ויגש שאול את שמואל בתוך השער ויאמר הגידה נא לי 18
 אי זה בית הראה: ויען שמואל את שאול ויאמר אנכי הראה עלה לפני הבמה 30
 ואבלת- עמי היום ושלחתיך בבקר וכל אשר בלבבך אניד לך: ולאתנות האבדות
 לך היום שלשת ימים אל תשם את לבך להם כי נמצאו ולמו כל חמדת ישראל
 הלוא לך ולכל בית אביך: ויען שאול ויאמר הלוא בן ימיני אנכי מקטני שבטי 21
 ישראל ומשפחתי הצערה מכל משפחות שבטי- בנימן ולמה דברת אלי
 35 דבר הזה:

ויקח שמואל את שאול ואת נערו ויביאם לשכנתו ויתן להם מקום בראש 22
 הקרואים והמה כשלשם איש: ויאמר שמואל לסבב תנה את המנה אשר נתתי 23
 לך אשר אמרתי אליך שים אתה עמך: וירם הטבח את השוק והאליה וישם 24
 לפני שאול ויאמר הנה הנשאר שים לפניך אכל כי למועד ישמרו לך לאכל עם

— 43 —

(2) 9.19 מסכמו ומעלה נכה ככל העם

(3) 9 לפנים בישראל כה אמר האיש בלכתי לרוש אלהים לכו ונלכת עד הראה כי לנביא היום יקרא לפנים הראה:

- 7.2 ויהי מיום שבת הארון בקרית יערים וירבו הימים והיו עשרים שנה
 3 ויפגנו כל בית ישראל אחרי יהוה: ויאמר שמואל אל כל בית ישראל לאמר
 אס ככל לבבכם אתם שבים אל יהוה הסירו את אלהי הנכר מתוכם והעשתרות
 4 והכינו לבבכם אל יהוה ועבדהו לבדו ויצל אתכם מיד פלשתים: ויסירו בני
 5 ישראל את הבעלים ואת העשתרת ויעבדו את יהוה לבדו: ויאמר שמואל קבצו
 6 את כל ישראל המצפתה ואתפלל בעדכם אל יהוה: וקבצו המצפתה וישאבו מים
 וישפכו לפני יהוה ויצומו ביום ההוא ויאמרו - הטאנו ליהוה וישפט שמואל את
 בני ישראל במצפה:
 7 וישמעו פלשתים כי התקבצו בני ישראל המצפתה ויעלו סרני פלשתים אל
 8 ישראל וישמעו בני ישראל ויראו מפני פלשתים: ויאמרו בני ישראל אל שמואל
 9 אל תחרש כמנו מועק אל יהוה אלהינו ויושיענו מיד פלשתים: ויקח שמואל מלה
 חלב אחד ויעלה: עולה כליל ליהוה ויועק שמואל אל יהוה בעד ישראל ויענהו
 יהוה: והיו שמואל מעלה העולה ופלשתים נגשו למלחמה בישראל וירעם יהוה
 11 בקול גדול ביום ההוא על פלשתים ויהם וינגפו לפני ישראל: ויצאו אנשי ישראל
 12 מן המצפה וירדפו את פלשתים ויכום עד מתחת לבית כר: ויקח שמואל אבן
 13 אחת וישם בין המצפה ובין ה-י-שנה ויקרא את שמה אבן העזר ויאמר י-דה יהתי
 14 יהוה בפלשתים כל ימי שמואל: ותשבנה הערים אשר לקחו פלשתים מאת ישראל
 לישראל מעקרון ועד נת ואת נבולן הציל ישראל מיד פלשתים והיו שלום בין
 15 ישראל ובין האמרי:
 16.10 וישפט שמואל את ישראל כל ימי חייו: והלך מדי שנה בשנה וכבב בית
 17 אל והגלגל והמצפה וישפט את ישראל את כל המקומות האלה: ותשבתי הרממה
 כי שם ביתו ושם שפט את ישראל ויבן שם מזבח ליהוה:
 8.2.א והיו כאשר זקן שמואל וישם את בניו שפטים לישראל: והיו שם בנו הבכור
 3 יואל ושם משנתו אביה שפטים בבאר שבע: ולא הלכו בניו בדרכי-ו ויטו אחרי
 4 הבעז ויקהו שהד ויטו משפט: ויתקבצו כל זקני ישראל ויבאו אל שמואל הרממה:
 5 ויאמרו אליו הגה אתה זקנת ובניך לא הלכו בדרכיך עתה שימה לנו מלך לשפטנו
 ככל הגוים:
 6 וירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך לשפטנו ויתפלל שמואל
 7 אל יהוה: ויאמר יהוה אל שמואל שמע בקול העם לכל אשר יאמרו אליך כי לא
 8 אתך מאסו כי אתי מאסו ממלך עליהם: ככל המעשים אשר עשו -לי- מיום העלתי
 אותם ממצרים ועד היום הזה ויעובני ויעבדו אלהים אחרים כן המה עשים גם
 9 לך: ועתה שמע בקולם אך כי העד תעיד בהם והגדת להם משפט המלך אשר
 35 ימלך עליהם:
 10.1 ויאמר שמואל את כל דברי יהוה אל העם השאלים מאתו מלך: ויאמר זה
 יהיה משפט המלך אשר ימלך עליכם את בניכם יקח ושם לו במרכבתו ובפרשיו
 12 ורצו לפני מרכבתו: ולשום לו שרי אלפים ושרי חמשים ולחרש הרישו ולקצר
 13 קצירו ולעשות כלי מלחמתו וכלי רכבו: ואת בנותיכם יקח לרקחות ולטבחות
 14.10 ואלאפות: ואת שדותיכם ואת כרמיכם וזיתיכם הטובים יקח ונתן לעבדיו: וזרעיכם
 16 וכרמיכם יעשר ונתן לכריסיו ולעבדיו: ואת עבדיכם ואת שפחותיכם ואת ב-ק-יכם
 17 הטובים ואת חמוריכם יקח ועשה למלאכתו: צאנכם יעשר ואתם תהיו לו לעבדים:
 18 וזעקתם ביום ההוא מפני מלככם אשר כהרתם לכם ולא יענה יהוה אתכם
 ביום ההוא:

לבייתו: וגם שאול הלך לביתו נבעתה וילכו עמו -בני- החיל אשר נגע אלהים 10,26
בלבם: ובני בליעל אמרו מה ישענו זה ויבזהו ולא הביאו לו מנחה: 27

- ויהי כמח-ד'ש | ויעל נחש העמוני ויהן על יביש גלעד ויאמרו כל אנשי א, 11
5 יביש אל נחש כרת לנו ברית ונעבדך: ויאמר אליהם נחש העמוני בואת אברות
לכם בנקור לכם כל עין ימין ושמתיה חרפה על כל ישראל: ויאמרו אליו -אנשי- 3
יביש הרף לנו שבעת ימים ונשלחה מלאכים בכל גבול ישראל ואם אין מושיע
אתנו ויצאנו אליך:
ויבאו המלאכים נבעת שאול וידברו הדברים באוני העם וישאו כל העם 4
10 את קולם ויבכו: והנה שאול בא אחרי הבקר מן השרה ויאמר שאול מה לעם כי ה
יבכו ויספרו לו את דברי אנשי יביש: ותצלח רוח אלהים על שאול -בישמעו את 6
הדברים האלה ויחר אפו מאד: ויקח צמד בקר וינתתהו וישלח בכל גבול ישראל 7
ביד המלאכים לאמר אשר איננו יצא אחרי שאול⁹ כה יעשה לבקרו ויפל פחד
יהוה על העם ויץ-עקו- כאיש אחד: ויפקדם בבוק⁸: ויאמר- למלאכים הבאים 9,8
15 כה תאמרן לאיש יביש גלעד מחר תהיה לכם תשועה -ב-חם השמש ויבאו
המלאכים וינידו לאנשי יביש וישמחו: ויאמרו אנשי יביש מחר נצא אליכם ועשיתם
לנו ככל הטוב בעיניכם:
ויהי ממחרת וישם שאול את העם שלשה ראשים ויבאו בתוך המחנה 11
באשמרת הבקר ויכו את -בני- עמון עד חם היום ויהי הנשארים ויפצו ולא נשאר 20
בם שנים יחד: ויאמר העם אל שמואל מי האמר שאול ימלך עלינו תנו האנשים
ונמיתם: ויאמר שאול לא יומת איש ביום הזה כי היום עשה יהוה תשועה 13
בישראל: ויאמר שמואל אל העם לכו ונלכה הנלגל ונחדש שם המלוכה: וילכו 14,10
כל העם הנלגל וימלכו שם את שאול לפני יהוה בנלגל ויובחו שם זבחים שלמים
לפני יהוה וישמח שם שאול וכל אנשי ישראל עד מאד:

25

- ויאמר שמואל אל כל ישראל הנה שמעתי בקלכם לכל אשר אמרתם לי א, 12
ואמליך עליכם מלך: ועתה הנה המלך מתהלך לפניכם ואני זקנתי ושבתי ובני 2
הגם אתכם ואני התהלכתי לפניכם מנערי עד היום הזה: הגני ענו בי נגד יהוה 3
ונגד משיחו את שור מי לקחתי וחמור מי לקחתי ואת מי עשקתי את מי רצותי
30 ומיד מי לקחתי כפר ואעלים עיני בו -ענו בי- ואשיב לכם: ויאמרו לא עשקתנו
ולא רצותנו ולא לקחת מיד איש מאומה: ויאמר אליהם עד יהוה בכם ועד ה
משיחו היום הזה כי לא מצאתם בידי מאומה ויאמר- עד: ויאמר שמואל אל 6
העם -לאמר עד- יהוה אשר עשה את משה ואת אהרן ואשר העלה את אבותיכם
מארץ מצרים:
ועתה התיצבו ואשפטה אתכם לפני יהוה -ואנידה לכם- את כל צדקת 7
35 יהוה אשר עשה אתכם ואת אבותיכם: כאשר בא יעקב מצרים -ויעגום מצרים- 8
ויועקו אבותיכם אל יהוה וישלח יהוה את משה ואת אהרן יְיוֹצִיאוּ את אבותיכם
ממצרים וישיב-ים במקום הזה: וישכחו את יהוה אלהיהם ויזכר אתם ביד ניסרא 9
שר צבא -בין מלך- חצור וביד פלשתים וביד מלך מואב וילחמו בם: ויועקו אל
40 יהוה ויאמר-י- הסאנו כי עזבנו את יהוה ונעבד את הבעלים ואת העשתרות
ועתה הצילנו מיד איבינו ונעבדך: וישלח יהוה את ירבעל ואת ברק- ואת יפתח 11

—+12-2—

11,7 (א) ואחר שמואל

8^b (ב) והיו בני ישראל שלש מאות אלף ואיש יהודה שלשים אלף

9, כה. הקראים: ויאכל שאול עם שמואל ביום ההוא: וירדו מהבמה העיר יירבדו ל-שאול על הגג וישב-ב:

- 26 ויהי כעלות השחר ויקרא שמואל אל שאול הגנני: לאמר קומה ואשלחך ויקם
 27 שאול ויצאו שניהם * החוצה: המה יורדים בקצה העיר ושמואל אמר אל שאול
 10, א. אמר לנער ויעבר לפנינו - ואתה עמד כיום ואשמיעך את דבר אלהים: ויקח
 שמואל את פך השמן ויצק על ראשו וישקהו ויאמר הלאו -משחך יהוה לנגיד על
 עמו על ישראל ואתה תעצר בעם יתוה ואתה תושיענו מיד איביו וזה לך האות-
 2 כי משחך יהוה על נחלתו לנגיד: בלכתך היום מעמדי ומצאת שני אנשים
 עם קבורת רחל בגבול בנימן ואמרו אליך נמצאו האתנות אשר הלכת
 10 לבקש והנה נטש אביך את דברי האתנות ודאג לכם לאמר מה אעשה לבני: ו
 3 וחלפת משם והלאה ובאת עד אלון תבור ומצאוך שם שלשה אנשים עלים אל
 האלהים בית אל אחד נשא שלשה גדיים ואחד נשא שלשת כלובי- לחם ואחד
 4. נשא גבל יין: ושאלו לך לשלום ונתנו לך שתי ככרות- לחם ולקחת מידם: אחר
 כן תבוא אל נבעת האלהים אשר שם נציב- פלשתים ויהי כבאך שם העיר
 15 ופנעת הבל נבאים ירדים מהבמה ולפניהם גבל ותף וחליל וכנור והמה מתנבאים: ו
 7.6 וצלחה עליך רוח יהוה והתנבית עמם ונהפכת לאיש אחר: והיה כי תבאנה
 8 האתנות האלה לך עשה -כל- אשר תמצא ירך כי האלהים עמך: וירדת לפני
 הגלגל והנה אנכי ירד אליך להעלות עלות לזבח זבחי שלמים שבעת ימים תוחל
 עד בואי אליך והודעתני לך את אשר תעשה:
 9 ויהי- כהפנתו שכמו ללכת מעם שמואל* ויבאו כל האתות האלה ביום
 * ההוא: ויבא- מ-שם הנבעתה והנה הבל נבאים לקראתו ותצלח עליו רוח אלהים
 11 ויתנבא בתוכם: ויהי כל יודעו מאתמול שלשם ויראו והנה עם נבאים נבא ויאמר
 12 העם איש אל רעהו מה זה היה לבן קיש הנם שאול בנביאים: ויען איש משם
 13 ויאמר ומי אביהם על כן היתה למשל הנם שאול בנביאים: ויכל מהתנבות ויבא
 14 הביתה: ויאמר דוד שאול אליו ואל נערו אן הלבתם ויאמר לבקש את האתנות
 15 ונראה כי אין ונבוא אל שמואל: ויאמר דוד שאול הגידה נא לי מה אמר לכם
 16 א. שמואל: ויאמר שאול אל דודו הגד הגיד לנו כי נמצאו האתנות: ב

18. 17 ויצעק שמואל את העם אל יהוה המצפה: ויאמר אל בני ישראל כה אמר
 יהוה אלהי ישראל אנכי העליתי את ישראל ממצרים ואציל אתכם מיד מצרים
 30 ומיד כל הממלכות הלחצים אתכם: ואתם היום מאסתם את אלהיכם אשר הוא
 19 מושיע לבם מכל רעותיכם וצרתיכם ותאמרו ל-א- כי מלך תשים עלינו ועתה
 ב התיצבו לפני יהוה לשבטיכם ולא לפיכם: ויקרב שמואל את כל שבטי ישראל
 21 וילכד שבט בנימן: ויקרב את שבט בנימן למשפתתיו ותלכד משפתת המטרי
 ויקרבו את משפתת המטרי לגברים- וילכד שאול בן קיש ויבקשהו ולא נמצא:
 35 וישאלו עוד ביהוה הבא - הלם ה-איש ויאמר יהוה הנה הוא נחבא אל הכלים:
 22 וירצו ויקחהו משם ויתיצב בתוך העם ויגבה מכל העם משכמו ומעלה:
 23 ויאמר שמואל אל כל העם הראיתם אשר בחר בו יהוה כי אין כמהו בכל
 24 כה העם יומשחהו למלך: וירצו כל העם ויאמרו יחי המלך: וידבר שמואל אל העם את
 משפט המלכה ויכתב בספר וינת לפני יהוה וישלח שמואל את כל העם איש
 40

—*—

(2) 10.9 ויהפך לו אלהים לב אחר

(3) 16^b ואת דבר הסלובה לא הגיד לו אשר אמר שמואל

העם הנמצאים עמו כשש מאות איש: ושאל ויונתן בנו והעם הנמצא עמם 13,16
 ישיבים בגבע בנימן ופלשתים חנו במכמש: ויצא המשחית ממחנה פלשתים שלשה 17
 ראשים הראש אחד יפנה אל דרך עפרה אל ארץ שועל: והראש אחד יפנה דרך 18
 בית חרון והראש אחד יפנה דרך הגבע- הנשקף על גי הצבעים המדברה:
 5 והרש לא ימצא בכל ארץ ישראל כי אמר: פלשתים פן יעשו העברים חרב או 19
 הגית: וירדו כל ישראל הפלשתים ללמוש איש את מחרשתו ואת אֶתוֹ ואת קרדמו 2
 ואת ד-ר-בניו: והיתה למחרשות ולאִתים 21
 ולהקרדמים ולהציב הדרבן: והיה ביום מלחמת -מכמש- ולא נמצא חרב ותנית 22
 ביד כל העם אשר את שאול ואת יונתן ותמצא לשאול וליונתן בנו: ויצא מצב 23
 10 פלשתים אל מעבר מכמש:

ויהי היום ויאמר יונתן בן שאול אל הנער נשא כליו לכה ונעברה אל מצב א. 14,4
 פלשתים אשר מעבר הלו ולאביו לא הגיד: ושאל יושב בקצה הנבעה תחת 2
 הרמון אשר בַּמִּנְקָן והעם אשר עמו כשש מאות איש: ואחיה בן אחטוב אחי 3
 15 אי כבוד בן פינחס בן עלי כהן יהוה בשלה נשא אפוד והעם לא ידע כי הלך
 יונתן: ובין המעברות אשר בקש יונתן לעבר על מצב פלשתים שן הסלע מהעבר 4
 מזה ושן הסלע מהעבר מזה ושם האחד בוצין ושם האחד סנה: השן האחד 5
 מצפון מול מכמש והאחד מנגב מול גבע: ויאמר יהונתן אל הנער נשא כליו 6
 לכה ונעברה אל מצב הערלים האלה אולי יעשה יהוה לנו כי אין ליהוה מעצור
 20 להושיע ברב או במעט: ויאמר לו נשא כליו עשה כל אשר -לבבך- לַיהוָה: 7
 הנני עמך כלבבך -לבבי-: ויאמר יהונתן הנה אנחנו עברים אל האנשים ונגליונו 8
 אליהם: אם כה יאמרו אלינו דפו עד הניענו אליכם ועמדנו תחתינו ולא נעלה 9
 אליהם: ואם כה יאמרו עלו עלינו ועלינו כי נתנם יהוה בידנו וזה לנו האות: 1
 ויגלו שניהם אל מצב פלשתים ויאמרו פלשתים הגה ה-ע-כ-ברים יצאים מן החרים 11
 25 אשר התחבאו שם: ויענו אנשי המצב את יונתן ואת נשא כליו ויאמרו עלו
 אלינו ונודיעה אתכם דבר ויאמר יונתן אל נשא כליו עלה אחרי כי נתנם יהוה
 ביד ישראל: ויעל יונתן על ידיו ועל רגליו ונשא כליו אחריו ויפ-נו לפני יונתן 13
 ויָצֵם ונשא כליו ממותת אחריו: ותהי המכה הראשנה אשר הכה יונתן ונשא 14
 כליו כעשרים איש: ותהי חרדה במחנה ה-בשרה ו-כל העם המצב והמשחית 15
 30 חרדו גם המה ותרנו הארץ ותהי לחרדת אלהים:

ויראו הצפים לשאול בנבעת בנימן והנה ה-מחנה- נמוג -הלם- והלם: ויאמר 17,16
 שאול לעם אשר אתו פקדו נא וראו מי הלך מעמנו ויפקדו והנה אין יונתן ונשא
 כליו: ויאמר שאול לאחיה הנישה -האפוד- כי הוא היה נשא את האפוד- ביום 18
 ההוא -לפני- בני ישראל: ויהי עד דבר שאול אל הכהן וההמון אשר במחנה 19
 35 פלשתים וילך הלוך ורב ויאמר שאול אל הכהן אסף ירך: ויועק שאול וכל העם
 אשר אתו ויבאו עד המלחמה והנה היתה חרב איש ברעהו מהומה גדולה מאד:
 21 והעברים -אשר- היו לפלשתים כאתמול שלשום אשר עלו עמם במחנה -סכבו- 21
 גם המה להיות עם ישראל אשר עם שאול ויונתן: וכל איש ישראל המתחבאים 22
 בהר אפרים שמעו כי נסו פלשתים וידבקו גם המה אחריהם במלחמה: ויושע 23
 40 יהוה ביום ההוא את ישראל והמלחמה עברה את בית און וכל העם היה עם
 שאול כעשרת אלפים איש ותהי המלחמה נפוצת בהר אפרים:

- 12,12 ואת שמואל ויצל אתכם מיד איביכם מסביב ותשבכו בטח: ותראו כי נחש מלך בני עמון בא עליכם ותאמרו לי לא כי מלך ימלך עלינו ויהוה אלהיכם מלככם: ועתה הנה המלך אשר בחרתם - והנה נתן יהוה עליכם מלך: אם תיראו את יהוה ועבדתם אתו ושמעתם בקולו ולא תמרו את פי יהוה והיתם גם אתם וגם המלך אשר מלך עליכם אחר יהוה אלהיכם: ואם לא תשמעו בקול יהוה ומריתם את פי יהוה והיתתה יד יהוה בכם וב-מלככם לה-אבי-יד-כם: גם עתה התיצבו וראו את הדבר הגדול הזה אשר יהוה עשה לעיניכם: הלוא קציר חטים היום אקרא אל יהוה ויתן קלות ומטר ודעו וראו כי רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני יהוה לשאול לכם מלך: ויקרא שמואל אל יהוה ויתן יהוה קלת ומטר ביום ההוא וירא כל העם מאד את יהוה ואת שמואל: ויאמרו כל העם אל שמואל התפלל בעד עבדיך אל יהוה אלהיך ואל נמות כי יספנו על כל חסאתינו רעה לשאל לנו מלך:
- כ ויאמר שמואל אל העם אל תיראו אתם עשיתם את כל הרעה הזאת אך אל תסורו מאחרי יהוה ועבדתם את יהוה בכל לבבכם: ולא תסורו - אחרי היתהו אשר לא יועילו ולא יצילו כי תהו המה: כי לא יפש יהוה את עמו בעבור שמו 15 הגדול כי הואיל יהוה לעשות אתכם לו לעם: גם אנכי חלילה לי מחטא ליהוה מחדל להתפלל בעדכם והוריתי אתכם בדרך הטובה והישרה: אך יראו את כה יהוה ועבדתם אתו באמת בכל לבבכם כי ראו את אשר הגדל עמכם: ואם הרע תרעו גם אתם גם מלככם תספו:

20

- 13,2 א ויבחר לו שאול שלשת אלפים איש- מישראל ויהיו עם שאול אלפים במבמש ובהר בית אל ואלף היו עם יונתן -בגו- בנבעת בנימין ויתר העם שלח איש לאהלוי: ויך יונתן את נציב פלשתים אשר בנבע וישמעו פלשתים -[לאמר <פישעו העברים>] ושאלו תקע בשופר בכל הארץ:]] וכל ישראל שמעו לאמר הבה שאול את נציב פלשתים וגם נבאש ישראל בפלשתים ויצעקו העם אחרי שאול: 25 ופלשתים נאספו להלחם עם ישראל שלשת- אלף רכב וששת אלפים פרשים ועם כחול אשר על שפת הים לרב ויעלו ויתנו במכמש קדמת בית און: ואיש ישראל ראה- כי צר לו כי נגש - ויתחבאו העם במערות ובחוריים ובסלעים ובצרחים ובכרות: ועם רב עברו את הירדן ארץ גד וגלעד
- 8 ושאלו עורנו בגלגל וכל העם חדרו -מ-אחריו: וי-חל שבעת ימים למועד 30 אשר -אמר- שמואל ולא בא שמואל הגלגל ויפין העם מעליו: ויאמר שאול הגשו אלי העלה והשלמים ויעל העלה: ויהי ככלתו להעלות העלה והגה שמואל בא ויצא שאול לקראתו לברכו: ויאמר שמואל מה עשית ויאמר שאול כי ראיתי כי גפין העם מעלי ואתה לא באת למועד הימים ופלשתים נאספים מכמש: 35 ואמר עתה ירדו פלשתים אלי הגלגל לפני יהוה לא הליתי ואתאפק ואעלה העלה: ויאמר שמואל אל שאול נסכלת -לא שמרת את מצות יהוה אלהיך אשר צוך כי עתה הכין יהוה את ממלכתך אל ישראל עד עולם: ועתה ממלכתך לא תקום בקש יהוה לו איש כלבבו ויצוהו יהוה לגניד על עמו כי לא שמרת 35 את אשר צוך יהוה: ויקם שמואל ויעל מן הגלגל -יולך לדרכו ויתר העם עלה אחרי שאול לקראת עם המלחמה ויבא מן הגלגל- גבעת בנימן ויפקד שאול את 40

—*13-*

(2) 13,א בן שנה שאול במלכו ו.... שנה- מלך על ישראל

(3) 4 הגלגל

15.1 ויאמר שמואל אל שאול אתי שלח יהוה למשחך למלך על עמו על ישראל א. ועתה שמע לקול דברי יהוה: כה אמר יהוה צבאות פקדתי את אשר עשה עמלק 2 לישראל אשר שם לו בדרך בעלתו ממצרים: עתה לך והכיתה את עמלק 3 והחרמתו ואת כל אשר לו ולא תחמל עליו והמתה מאיש עד אשה מעולל ועד 4 יונק משור ועד שה מגמל ועד חמור: וישמע שאול את העם ויפקדם ב־פלאים 5 מאתים אלף רגליים: ויבא שאול עד עיר עמלק ויארב בנחל: ויאמר שאול אל ה. 6 הקיני לכו סרו ורדו מתוך עמלקי פן אספך עמו ואתה עשיתה חסד עם כל בני 7 ישראל בעלותם ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק: ויך שאול את עמלק מ־פילם 8 בואך שור אשר על פני מצרים: ויתפש את אנג מלך עמלק חי ואת כל העם 9 התרים לפי חרב: ויהמל שאול והעם על אנג ועל מיטב הצאן והבקר ה־שמנים 10 ו־הכרים ועל כל הטוב ולא אבו התרימם וכל מ־מלאכה נ־בזה ונמ־אסת־ 11 התרימו:

ויהי דבר יהוה אל שמואל לאמר: נחמתי כי המלכתי את שאול למלך כי 11.1 שב מאחרי ואת דברי לא הקים ויצר לשמואל ויועק אל יהוה כל הלילה: וישבם 12 שמואל לקראת שאול בבקר ויגד לשמואל לאמר בא שאול הכרמלה והנה ה־ציב 15 לו יד ויסב ויעבר וירד הנגלל: ויבא שמואל אל שאול ויאמר לו שאול ברוך 13 אתה ליהוה הקימתי את דבר יהוה: ויאמר שמואל ומה קול הצאן הזה באזני 14 וקול הבקר אשר אנכי שמע: ויאמר שאול מעמלקי הביאום אשר חמל 15 העם על מיטב הצאן והבקר למען זבח ליהוה אלהיך ואת היותר החרמנו: ויאמר 16 שמואל אל שאול הרף ואגידה לך את אשר דבר יהוה אלי הלילה ויאמר לו 20 דבר: ויאמר שמואל הלוא אם קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה וימשחך 17 יהוה למלך על ישראל: וישלחך יהוה בדרך ויאמר לך והחרמתה את החטאים 18 את עמלק ונלחמת בו עד כלותם -: ולמה לא שמעת בקול יהוה ותעט אל השלל 19 ותעש הרע בעיני יהוה: ויאמר שאול אל שמואל איכף שמעתי בקול יהוה 25 ואלך בדרך אשר שלחני יהוה ואביא את אנג מלך עמלק ואת עמלק החרמתי: 22 ויקח העם מהשלל צאן ובקר ראשית החרם לזבח ליהוה אלהיך בנגלל: ויאמר 21 שמואל

23	כי חטאת קסם מרי	23	התפין ליהוה בעלות וזבחים
	ואון ותרפים הפצר		כשמע בקול יהוה
	יען מאסת את דבר יהוה		הנה שמע מזבח טוב
	וימאסך ממלך:		להקשיב מחלב אילים:

30 ויאמר שאול אל שמואל חטאתי כי עברתי את פי יהוה ואת דבריך כי יראתי 24 את העם ואשמע בקולם: ועתה שא נא את חטאתי ושוב עמי ואשתחווה ליהוה: כה 25 ויאמר שמואל אל שאול לא אשוב עמך כי מאסתה את דבר יהוה וימאסך יהוה 26 מהיות מלך על ישראל: ויסב שמואל ללכת ויחוק בכנף מעילו ויקרע: ויאמר 27 אליו שמואל קרע יהוה את ממלכת ישראל מעליך היום ונתנה לרעך הטוב 28 ממך: וגם נצה ישראל לא ישקר ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם: ויאמר 29 חטאתי עתה ככדני נא נגד וקני עמי ונגד ישראל ושוב עמי והשתחוייתי ליהוה 30 אלהיך: וישב שמואל אחרי שאול וישתחו שאול ליהוה: 31 ויאמר שמואל הנישו אלי את אנג מלך עמלק וילך אליו אנג מעדנת ויאמר 32 אנג אבן סר מר המות: ויאמר שמואל כאשר שבלה נשים חרבך כן תשבל מנשים 33 אמך וישסף שמואל את אנג לפני יהוה בנגלל:

- 14,24 ושאל הויד נור גדול- ביום ההוא 'ויאל' שאל את העם לאמר ארור האיש
 כה אשר יאכל לחם עד הערב ונקמתי מאיבי ולא טעם כל העם לחם: ויער היה-
 26 על פני השרדה: ויבא העם אל היער והנה 'הלך' דב-רו' ואין משי-ב' ידו אל פיו
 27 כי ירא העם את השבעה: ויונתן לא שמע בהשביע אביו את העם וישלח את
 קצה המטה אשר בידו ויטבל אותה ביערת הרבש וישב ידו אל פיו ות-אר-נה 5
 28 עיניו: ויען איש מהעם ויאמר השבע השביע אביך את העם לאמר ארור האיש
 29 אשר יאכל לחם היום: ויאמר יונתן עבר אבי את הארץ ראו נא כי ארו עיני
 ל כי טעמתי מעט רבש הזה: אף כי לוא אכל אכל היום העם משלל איביו אשר
 31 מצא כי עתה - רבתה ה-מכה בפלשתים: ויכו ביום ההוא בפלשתים -ב-מכמש
 32 'עד הלילה' ויעף העם מאד: ויעיט- העם אל ה-שלל ויקחו צאן ובקר ובני בקר
 33 וישחטו ארצה ויאכל העם על הדם: וינידו לשאל לאמר הנה העם חטאים ליהוה
 34 לאכל על הדם ויאמר בנדתם נלו אלי ה-ל-ם אבן גדולה: ויאמר שאל פצו בעם
 ואמרתם להם הנישו אלי איש שורו ואיש שיהו ושחטתם בזה ואכלתם ולא
 תחטאו ליהוה לאכל אל הדם ויגשו כל העם איש -אשר- בידו ליהוה וישחטו
 לה שם: ויבן שאל מזבח ליהוה אתו החל לבנות מזבח ליהוה: 15
 36 ויאמר שאל נרדה אתרי פלשתים לילה ונפיה בהם עד אור הבקר ולא
 נשאר בהם איש ויאמרו כל הטוב בעיניך עשה ויאמר 'לכתן' הקרבה הלם את-
 37 האפודה: וישאל שאל באלהים הארר אתרי פלשתים התנתם ביד ישראל ולא
 38 ענהו ביום ההוא: ויאמר שאל נשו הלם כל פנות העם ודעו וראו במי- היתה
 39 החטאת הזאת היום: כי חי יהוה המושיע את ישראל כי אם ישנה- ביונתן בני
 מ כי מות ימות ואין ענהו מכל העם: ויאמר אל כל ישראל אתם תהיו לעבר אחד
 ואני ויונתן בני נהיה לעבר אחד ויאמרו העם אל שאל הטוב בעיניך עשה:
 41 ויאמר שאל - יהוה אלהי ישראל -למה לא ענית את עבדך היום אם יש בי או
 ביהונתן בני העון הזה יהוה אלהי ישראל הבה אורים ואם ישנו בעמך ישראל-
 42 הבה 'קמים' וילכד יונתן ושאל והעם יצאו: ויאמר שאל הפילו ביני ובין יונתן 25
 בני-את אשר ילכד יהוה ימות ויאמר העם אל שאל לא יהיה הדבר הזה ויחוק
 43 שאל מהעם ויפילו בינו ובין יונתן בנו- וילכד יונתן: ויאמר שאל אל יונתן
 הנידה לי מה עשיתה ויגד לו יונתן ויאמר טעם טעמתי בקצה המטה אשר בידו
 44 מעט רבש הנני אמות: ויאמר שאל כה יעשה -ל- אלהים וכה יוסף כי מות
 מה תמות יונתן: ויאמר העם אל שאל היונתן ימות אשר עשה הישועה הגדולה 30
 הזאת בישראל - חי יהוה אם יפל משערת ראשו ארצה כי עם אלהים עשה היום
 46 הזה ויפדו העם את יונתן ולא מת: ויעל שאל מאחרי פלשתים ופלשתים הלכו
 למקומם:
- 47 ושאל לכד המלוכה על ישראל וילחם סביב בכל איביו כמואב ובבני עמון 35
 48 ובאדום ובמלכי צובה ובפלשתים ובכל אשר יפנה י-ש-ע: ויעש חיל ויך את
 עמלק ויצל את ישראל מיד שסחו:
 49 ויהיו בני שאל ויש-י- ומלכישוע ושם שתי בנתיו שם הבכירה סרב
 ג ושם הקטנה מיכל: ושם אשת שאל אחינעם בת אחימעין ושם שר צבאו אבינר
 51 בן נר דוד שאל: וקיש אבי שאל ונר אבי אבנר בני- אביאל:
 52 ותהי המלחמה חזקה על פלשתים כל ימי שאל וראה שאל כל איש גבור
 ובל בן חיל ויאספהו אליו:

- 17.9 איש וירד אלי: אם יוכל להלחם אתי והפני והיינו לכם לעבדים ואם אני אוכל
 לו והכתיו והייתם לנו לעבדים ועבדתם אתנו: ויאמר הפלשתי אני תרפתי את
 מערכות ישראל היום הזה תנו לי איש ונלחמה יחד: וישמע שאול וכל ישראל
 11 את דברי הפלשתי האלה ויחתו ויראו מאד:
 12 ודוד בן איש אפרתי הזה מבית לחם יהודה ושמו ישי ולו שמנה בנים
 13 והאיש בימי שאול זקן בא ב-שנים: וילכו שלשת בני ישי הגדלים - אחרי שאול
 למלחמה ושם שלשת בניו אשר הלכו במלחמה אליאב הבכור ומשנהו אבינדב
 והשלישי שמה: ודוד הוא הקטן ושלשה הגדלים הלכו אחרי שאול: ודוד הלך
 14 ושב מעל שאול לרעות את צאן אביו בית לחם: ויגש הפלשתי השכם והערב
 16 ויתיצב ארבעים יום: ויאמר ישי לדוד בנו קח נא לאחיך איפת הקלוא הזה
 17 ועשרה יהלחם הזה והרין המחנה לאחיך: ואת עשרת חריצי החלב האלה תביא
 18 לשר האלף ואת אחיך תפקד לשלום ואת ערבתם תקח: ושאול והמה וכל איש
 19 ישראל בעמק האלה נלחמים עם פלשתים: וישכם דוד בבקר ויטש את הצאן
 על שמר וישא וילך כאשר צוהו ישי ויבא המעגלה והחיל יצא אל המערכה
 22.21 והרעו במלחמה: ותערך ישראל ופלשתים מערכה לקראת מערכה: ויטש דוד את
 הכלים מעליו על יד שומר הכלים וירין המערכה ויבא וישאל לאחיו לשלום:
 והוא מדבר עמם והנה איש הבנים עולה נלית הפלשתי שמו מנת ממערב-כזת
 23 פלשתים וידבר כדברים האלה וישמע דוד: וכל איש ישראל בראותם את האיש
 24 וינסו מפניו ויראו מאד: ויאמר איש ישראל הראיתם האיש העלה הזה כי להרף
 25 את ישראל עלה והיה האיש אשר יכנו יעשרנו המלך עשר גדול ואת בתו יתן
 לו ואת בית אביו יעשה חפשי בישראל: ויאמר דוד אל האנשים העמדים עמו לאמר
 26 מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז והסיר חרפה מעל ישראל כי מי הפלשתי
 הערל הזה כי תרף מערכות אלהים חיים: ויאמר לו העם כדבר הזה לאמר כה
 27 יעשה לאיש אשר יכנו: וישמע אליאב אחיו הגדול בדברו אל האנשים ויחר אף
 28 אליאב כדוד ויאמר למה זה ירדת ועל מי נמשת מעט הצאן ההנה כמדבר אני
 29 ידעתי את זדנך ואת רע לבבך כי למען ראות המלחמה ירדת: ויאמר דוד מה
 עשיתי עתה הלאו דבר הוא: ויסב מאצלו אל מול אחר ויאמר כדבר הזה וישבהו
 העם דבר כדבר הראשון:
 32.31 וישמעו וזדברים אשר דבר דוד ויגדו לפני שאול ויקהחו: ויאמר דוד אל
 33 שאול אל יפל לב אד-ני- עליו עבדך ילך ונלחם עם הפלשתי הזה: ויאמר שאול
 אל דוד לא תוכל ללכת אל הפלשתי הזה להלחם עמו כי נער אתה והוא איש מלחמה
 34 מנעריו: ויאמר דוד אל שאול רעה היה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ו-הדוב
 35 ונשא שם מהעדר: ויצאתי אחריו והכתיו והצלתי מפיו ויקם עלי והחזקתי בוקנו
 36 והכתיו והמיתיו: נס את הארי נס את-הדוב הכה עבדך והיה הפלשתי הערל
 37 הזה כאחד מהם כי תרף מערכת אלהים חיים: ויאמר דוד יהוה אשר הצלני מיד
 הארי ומיד הדב הוא יצילני מיד הפלשתי הזה ויאמר שאול אל דוד לך ויהוה
 ידוה עמך:
 39.38 וילבש שאול את דוד מדיו ו-כובע נחשת על ראשו: ויחגר דוד את חרבו
 מעל למדיו וי-לא- ללכת -פעם ופעמים- ויאמר דוד אל שאול לא אוכל ללכת
 40 באלה כי לא נסיתי ויסי-ם - מעליו: ויקח מקלו בידו ויבחר לו חמשה חלקי
 41 אבנים מן הנחל וישם אתם- בילקום וקלעו בידו ויגש אל הפלשתי: וילך הפלשתי

(a) 17.13 וילבש אתו שריון

(b) ככלי חרעם אשר לו

15.34 וילך שמואל הרמתה ושאל עלה אל ביתו נבעת שאול: ולא יסף שמואל לראות את שאול עד יום מותו כי התאבל שמואל אל שאול

16.א ויהוה נחם כי המליך את שאול על ישראל: ויאמר יהוה אל שמואל
 5 עד מתי אתה מתאבל אל שאול ואני מאסתיו ממלך על ישראל מלא קרנדך
 2 שמן ולך אשלחך אל ישי בית הלחמי כי ראיתי בבניו לי מלך: ויאמר
 שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני ויאמר יהוה עגלת בקר תקח בידך
 3 ואמרת לזבח ליהוה באתי: וקראת לישי בזבח ואנכי אודיעך את אשר
 4 תעשה ומשחת לי את אשר אמר אליך: ויעש שמואל את אשר דבר יהוה ויבא
 ה בית לחם ויחרדו וקני העיד לקראתו ויאמר-ו שלם בואך: ויאמר שלום לזבח
 ליהוה באתי התקדשו ושמח-תם אתי -היום- ויקדש את ישי ואת בניו ויקרא להם
 7.6 לזבח: ויהי בבואם וירא את אליאב ויאמר אך נגד יהוה משיחו: ויאמר יהוה
 אל שמואל אל תבט אל מראהו ואל נבה קומתו כי מאסתיהו כי לא -כ-אשר
 8 וראה האדם -יראה האלהים- כי האדם יראה לעינים ויהוה יראה ללבב: ויקרא
 9 ישי אל אבינדב ויעברתו לפני שמואל ויאמר גם בזה לא בחר יהוה: ויעבר ישי
 י שמה ויאמר גם בזה לא בחר יהוה: ויעבר ישי שבעת בניו לפני שמואל ויאמר
 11 שמואל אל ישי לא בחר יהוה באלה: ויאמר שמואל אל ישי התמו הנערים ויאמר
 עוד - הקמן והנה רעה בצאן ויאמר שמואל אל ישי שלחה וקחנו כי לא ניש-ב
 12 עד באו פה: וישלח ויביאהו והוא אדמוני עלם יפה עינים וטוב ראי ויאמר
 13 יהוה קום משהחו כי זה הוא: ויקח שמואל את קרן השמן ומשח אתו
 20 בקרב אחיו ותצלח רוח יהוה אל דוד מהיום ההוא ומעלה ויקם שמואל וילך
 הרמתה:

15.14 ורוח יהוה סרה מעם שאול ובעתתו רוח רעה מאת יהוה: ויאמרו עבדי
 16 שאול אליו הנה נא רוח אלהים רעה מבעתך: ויאמר-ו נא - עבדיך לפניך -ו-בקשו
 25 -לאדנינו- איש ידע -נגנן בכנור והיה כהיות עליך רוח אלהים רעה ונגנן בידו
 18.17 וטוב לך: ויאמר שאול אל עבדיו ראו נא לי איש מיטיב לנגן והביאתם אלי: ויען
 אחד מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בית הלחמי ידע נגן ונבור חיל ואיש
 19 מלחמה ונבון דבר ואיש תאר ויהוה עמו: וישלח שאול מלאכים אל ישי ויאמר
 ב שלחה אלי את דוד בנך אשר בצאן: ויקח ישי חמור -וישם עליו משא- לחם
 30 ונאד יין ונדי עזים אחד וישלח ביד דוד בנו אל שאול: ויבא דוד אל שאול
 21 ויעמד לפניו ויאהבהו מאד ויהי לו נשא כלים: וישלח שאול אל ישי לאמר
 22 יעמד נא דוד לפני כי מצא תן בעיני: והיה כהיות רוח אלהים אל שאול ולקח
 23 דוד את הכנור ונגן בידו ורוח לשאול וטוב לו וסרה מעליו רוח הרעה:

35 17.א ויאספו פלשתים את מתניהם למלחמה ויאספו שוכה אשר ליהודה ויחנו בין
 2 שוכה ובין עוקה באפס דמים: ושאל ואיש ישראל נאספו ויחנו בעמק האלה
 3 ויערכו מלחמה לקראת פלשתים: ופלשתים עמדים אל ההר מזה וישראל עמדים
 4 אל ההר מזה והניא ביניהם: ויצא איש הבנים מפלשתים גלית שמו
 ה מנת נבהו שש אמות וורת: וכובע נחשת על ראשו ושריון קשקשים הוא לבוש
 6 ומשקל השריון חמשת אלפים שקלים נחשת: ומצחית נחשת על רגליו וכיריון
 7 נחשת בין כתפיו: ויעץ-ן חניתו כמנור ארנים ולהבת חניתו שש מאות שקלים
 8 ברזל ונשא הצנה הלך לפניו: ויעמד ויקרא אל מערכת ישראל ויאמר להם
 לפה תצאו לערך מלחמה הלוא אנכי הפלשתי ואתם עבדים לשאול ב-חרו לכם

ויהוה עמו: וירא שאול אשר הוא משכיל מאד ויגד מפניו: וכל ישראל ויהודה ט: 18,16
אהב את דוד כי הוא יוצא ויבא לפני העם:

- ויאמר שאול אל דוד הנה בתי הגדולה מרב אתה אתן לך לאשה אך היה 17
לי לבן חיל והלחם מלחמות יהוה ושאול אמר אל תהי ידי בו ותהי בו יד 5
פלשתים: ויאמר דוד אל שאול מי אנכי ומי תי? ב: בישראל כי אהיה חתן 18
למלך: ויהי בעת תת את מרב בת שאול לדוד והיא נתנה לעדריאל המהלתי 19
לאשה:
ותאהב מיכל בת שאול את דוד ויגדו לשאול וישר הדבר בעיניו: ויאמר 21.2
שאול אתננה לו ותהי לו למוקש ותהי בו יד פלשתים ויאמר שאול אל דוד 10
בשתיים תתחתן בי היום: ויצו שאול את עבדיו דברו אל דוד בלש לאמר הנה 22
הפין בך המלך וכל עבדיו אהבוך ועתה התחתן במלך: וידברו עבדי שאול 23
באוני דוד את הדברים האלה ויאמר דוד הנקלה בעיניכם התחתן במלך ואנכי
איש רש ונקלה: ויגדו עבדי שאול לו לאמר כדברים האלה דבר דוד: ויאמר 24.24
שאול כה תאמרו לדוד אין חפין למלך במהר כי במאה ערלות פלשתים להנקם 15
באיבי המלך ושאול חשב להפיל את דוד ביד פלשתים: ויגדו עבדיו לדוד את 26א
הדברים האלה וישר הדבר בעיני דוד להתחתן במלך: ויקם דוד וילך הוא 27
ואנשיו ויך בפלשתים מאת- איש ויבא דוד את ערלתיים וימלאם למלך
להתחתן במלך ויתן לו שאול את מיכל בתו לאשה: וירא שאול וידע כי יהוה 28
עם דוד ויבא כל ישראל- אהבתו: ויאסף שאול לירא מפני דוד עוד ויהי שאול 29
איב את דוד כל הימים: ויצאו שרי פלשתים ויהי מדי צאתם שכל דוד מכל עבדי ל
שאול ויקר שמו מאד:

- וידבר שאול אל יונתן בנו ואל כל עבדיו להמית את דוד ויהונתן בן שאול א: 19
חפין בדוד מאד: ויגד יהונתן לדוד לאמר מבקש שאול אבי להמיתך ועתה השמר 25
נא בבקר ב- ונחבאת וישבת בסתר: ואני אצא ועמדתי ליד אבי בשרה אשר אתה 3
שם ואני אדבר בך אל אבי וראיתי מה והגדתי לך: וידבר יהונתן בדוד מוב אל 4
שאול אביו ויאמר אליו אל יחטא המלך בעבדו בדוד כי לוא חטא לך וכי מעשיו
טוב לך מאד: וישם את נפשו בכפו ויך את הפלשתי ויעש יהוה תשועה גדולה ה
לכל ישראל ראית ותשמח ולמה תחטא ברם נקי להמית את דוד חנם: וישמע 6
שאול בקול יהונתן וישבע שאול חי יהוה אם יומת: ויקרא יהונתן לדוד ויגד לו 7
יהונתן את כל הדברים האלה ויבא יהונתן את דוד אל שאול ויהי לפניו כאתמול
שלשים:
ותוסף המלחמה להיות ויצא דוד וילחם בפלשתים ויך בהם מכה גדולה ויגפו 8
מפניו: ותהי רוח אלהים- רעה אל שאול והוא בביתו יושב וחגיתו בידו ודוד 9
מננן בידו: ויבקש שאול להכות בחנית בדוד ובקיר ויפטר מפני שאול ויך את 1
החנית בקיר ודוד נס וימלט: ויהי- בלילה ה-הוא וישלח שאול מלאכים אל 11
בית דוד לשמרו- להמיתו בבקר ותגד לדוד מיכל אשתו לאמר אם אינך
ממלט את נפשך הלילה מחר אתה מומת: ותרד מיכל את דוד בעד החלון וילך 12
ויברח וימלט: ותקח מיכל את התרפים ותשם אל המטה ואת כביר העזים שמה 13
מראשתיו ותכס בכנדי: וישלח שאול מלאכים לקחת את דוד ויאמר- חלה הוא: 14

(2) 18,20^b ולא מלאו הימים

- 17,42 הלך וקרב אל דוד והאיש נשא הצנה לפניו: ויבט הפלשתי ויראה את דוד
 43 ויבוהו כי היה נער ואדמני עלם יפה מראה: ויאמר הפלשתי אל דוד הבלב
 44 אנכי כי אתה בא אלי במקלות ויקלל הפלשתי את דוד באלהיו: ויאמר הפלשתי
 45 אל דוד לכה אלי ואתנה את בשרך לעוף השמים ולבהמת השדה: ויאמר דוד
 5 אל הפלשתי אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון ואנכי בא אליך בשם יהוה
 46 צבאות אלהי מערכות ישראל אשר תרפת: היום הזה יסנך בידי והכתיך
 והקרתי את ראשך מעליך ונתתי פניך ופניך-מחנה פלשתים היום הזה לעוף
 47 השמים ולחית הארץ וידעו כל הארץ כי יש אלהים לישראל: וידעו כל הקהל
 הזה כי לא בחרב ובחנית יהושיע יהוה כי ליהוה המלחמה ונתן אתכם בידנו:
 48 ויהי כי קם הפלשתי וילך ויקרב לקראת דוד וימחר דוד וירץ המערכה לקראת
 49 הפלשתי: וישלח דוד את ידו אל הכלי ויקח משם אבן אחת- ויקלע ויך את
 הפלשתי אל מצחו ותסבע האבן-בעד הכובע- במצחו ויפל על פניו ארצה:
 5 ויחזק דוד מן הפלשתי בקלע ובאבן ויך את הפלשתי וימתו ותרב אין ביד דוד:
 51 וירץ דוד ויעמד אל הפלשתי ויקח את חרבו וישלפה מתערה וימתתהו ויכרת
 52 בה את ראשו ויראו הפלשתים כי מת נבורם וינסו: ויקמו אנשי ישראל ויהודה
 וירעו וירדפו את הפלשתים עד בואך גת- ועד שערי עקרון ויפלו חללי פלשתים
 53 בדרך-הישערים ועד גת ועד עקרון: וישבו בני ישראל מדלק אחרי פלשתים
 54 וישטפו את מחניהם: ויקח דוד את ראש הפלשתי ויבאהו ירושלם ואת כליו שם
 באהלו:
 55 וכראות שאול את דוד יצא לקראת הפלשתי אמר אל אבנר שר הצבא בן
 56 מי זה הנער אבנר ויאמר אבנר חי נפשך המלך אם ידעתי: ויאמר המלך שאל
 57 אתה בן מי זה העלם: וכשוב דוד מהמות את הפלשתי ויקח אתו אבנר ויבאהו
 58 לפני שאול וראש הפלשתי בידו: ויאמר אליו שאול בן מי אתה הנער ויאמר דוד
 בן עבדך ישי בית הלחמי:
 25 ויהי ככלתו לדבר אל שאול ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד ויאהבו יהונתן
 18,א כנפשו: ויקחהו שאול ביום ההוא ולא נתנו לשוב בית אביו: ויכרת יהונתן
 3-2 ל-דוד ברית באהבתו אתו כנפשו: ויתפשט יהונתן את המעיל אשר עליו ויתנהו
 4 לדוד ומדיו ועד חרבו ועד קשתו ועד חנרו: ויצא דוד בכל אשר ישלחנו שאול
 ה ישכיל וישמהו שאול על אנשי המלחמה וייטב בעיני כל העם וגם בעיני
 30 עבדו שאול:
 6 ויהי בבואם בשוב דוד מהבות את הפלשתי ותצאנה הנשים מכל ערי
 7 ישראל לשייר-במהלות לקראת שאול המלך בתפים בשמחה ובשלישים: ותענינה
 35 הנשים המשחקות ותאמרן
 הכה שאול באלפ-ו
 ודוד ברבבתיו:
 8 ויהי לשאול מאד וירע בעיניו הדבר הזה ויאמר נתנו לדוד-ה-ר-בבות ולי
 9 נתנו האלפים ועוד לו אך המלוכה: ויהי שאול עוין- את דוד מהיום ההוא והלאה:
 ויהי מטרת ותצלח רוח אלהים רעה אל שאול ויתנבא בתוך הבית ודוד
 40 מנגן בידו כיום ביום והחנית ביד שאול: ויטיל שאול את החנית ויאמר אפה
 בדוד ובקיר ויבט דוד מפניו פעמים:
 13,12 וירא שאול מלפני דוד כי היה יהוה עמו ומעם שאול סר: ויסרהו שאול
 14 מעמו וישמהו לו שר אלף ויצא ויבא לפני העם: ויהי דוד-ב-כל דרכיו- משכיל

- וַיִּסְתֵּר דָּוִד בְּשֵׂדֶה וַיְהִי הַחֲדָשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל הַלֶּחֶם לְאֹבֹל: וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ 20,24
עַל מוֹשְׁבֵי בַּפֶּעַם בַּפֶּעַם אֶל מוֹשֵׁב הַקִּיר וַיִּקְדְּמֵם יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מִצַּד שְׂאוֹל
וַיִּפְקֵד מִקּוֹם הַדָּוָה: וְלֹא דִבֶּר שְׂאוֹל מְאוֹמָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרָה הוּא בִּלְתִּי 26
מִהוֹר הוּא בִּי לֹא יִמָּקֵר: וַיְהִי מִמַּחֲרַת הַחֲדָשׁ <בַּיּוֹם> הַשֵּׁנִי וַיִּפְקֵד מִקּוֹם דָּוִד 27
וַיֹּאמֶר שְׂאוֹל אֵל יְהוֹנָתָן בְּנֵי מָדוּעַ לֹא בָא בֶן יִשָּׁי גַם תְּמוּל גַּם הַיּוֹם אֶל הַלֶּחֶם: 5
וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת שְׂאוֹל נִשְׂאָל נִשְׂאָל הוּד מִעַמְדֵי עַד בֵּית לַחֶם: וַיֹּאמֶר שְׂלַחְנִי גַּא 29,28
כִּי זָכַח מִשְׁפַּחָה לְנֹו כְּעִיר וְיִצְיָא־ לִי <אֶת־> וְעַתָּה אִם מִצְאֵתִי הֵן כְּעִינֶיךָ אִמְלֹטָה
גַּא וְאִרְאֶה אֶת אֲחִי עַל בֶּן לֹא בָא אֶל שְׂלַחַן הַמֶּלֶךְ: וַיַּחֲר אָף שְׂאוֹל בִּיהוֹנָתָן 5
וַיֹּאמֶר לוֹ בֶּן נַעֲוֹת הַמִּרְדּוֹת הַלְּוֹא יֵדְעֵתִי כִּי <חִבֵּר אֶתְּהָ לְבָן יִשָּׁי לְבִשְׂתְּךָ וּלְבִשְׂת
עֲרֹת אִמְךָ: כִּי בַל הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן יִשָּׁי חָי עַל הָאֲדָמָה לֹא תִכּוֹן אֶתְּהָ וּמִלְּבוֹתְךָ 31
וְעַתָּה שְׂלַח וְקַח אֶתְּהָ אֵלַי כִּי בֶּן מוֹת הוּא: וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת שְׂאוֹל אָבִיו וַיֹּאמֶר 32
אֵלָיו לְמָה יוֹמֵת מִה עֵשָׂה: וַיִּשְׁלֵ־ שְׂאוֹל אֶת הַחֲנִית עָלָיו לְהַבְּתוֹ וַיִּדַע יְהוֹנָתָן כִּי 33
כָּל־תָּהָ - מֵעַם אָבִיו לְהַמִּית אֶת דָּוִד: וַיִּקָּם יְהוֹנָתָן מֵעַם הַשְּׂלַחָן בַּחֲרֵי אָף וְלֹא 34
אָבַל בַּיּוֹם הַחֲדָשׁ הַשֵּׁנִי לַחֶם כִּי נַעֲצַב אֶל דָּוִד כִּי הִבְלַמּוּ אָבִיו: 15
וַיְהִי בְּבֹקֵר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשֵּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנִעַר קֶטָן עִמּוֹ: וַיֹּאמֶר לְנַעֲרֵי רִין 36
לְהָ. 37
מִצָּא גַּא אֶת הַחֲצִיצִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מוֹרֶה הַנֶּעֱר רִין וְהוּא יִרְה הַחֲצִי לְהַעֲבֹרוֹ: וַיָּבֵא 37
הַנֶּעֱר עַד מִקּוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר יִרְה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אֶתְּהָ הַנֶּעֱר וַיֹּאמֶר הַלְּוֹא
הַחֲצִי מִמֶּךָ וְהַלְּוֹא: וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אֶתְּהָ הַנֶּעֱר מִקְרָה חוֹשֶׁה אֶל תַּעֲמֹד וַיִּלְקֹט 38
נֶעֱר יְהוֹנָתָן אֶת הַחֲצִיצִים: וַיִּבְיָא אֶל אֲדֹנָיו: וְהַנֶּעֱר לֹא יָדַע מְאוֹמָה אֶךְ יְהוֹנָתָן 39
וְדוֹד יָדָעוּ אֶת הַדְּבָר: וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת כְּלָיו אֶל הַנֶּעֱר אֲשֶׁר לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ מ 20
הַבֵּי־א הַעִיר: הַנֶּעֱר בָּא וְדוֹד קָם מֵאֲצֵל הַאֲרֶז־גַּב וַיִּפֹּל לְאַפּוֹ אֶרֶצָה וַיִּשְׁתַּחוּ שְׁלֹשׁ 41
פַּעֲמִים וַיִּשְׁקֹן אִישׁ אֶת רַעְוֹ וַיִּכְּבוּ אִישׁ אֶת רַעְוֹ עַד <הַקְּדָל־>: וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן 42
לְדוֹד לֶךְ לְשֹׁלֹם <וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה> יִהְיֶה יְהוָה בֵּינֵינוּ וְכִינֶךָ
וּבֵין רַעְוִי וּבֵין וְרַעְךָ עַד עוֹלָם: וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ וַיְהוֹנָתָן בָּא הַעִיר: 21,א
- וַיָּבֵא דָּוִד נֶבֶה אֶל אֲהִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן וַיַּחֲרַד אֲהִימֶלֶךְ לִקְרֹאת דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ 2
מָדוּעַ אַתָּה לְבַדְךָ וְאִישׁ אֵין אִתְּךָ: וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲהִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צִנִּי דִבֶּר 3
הַיּוֹם: וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אֶל יָדַע מְאוֹמָה אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שְׂלַחְךָ וְאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ
וְאֶת הַנֶּעֱרִים וַיַּעֲדֵתִי אֶל מִקּוֹם פְּלִנִי אֶל־מִנִּי: וְעַתָּה <אָב> יֵשׁ תַּחַת יָדְךָ חֲמִשָּׁה 4
לַחֶם תִּנֶּה בְיָדִי אוֹ הַנְּמַצָּא: וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵין לַחֶם חֵל - תַּחַת יָדִי ה 30
כִּי אִם לַחֶם קָדֵשׁ יֵשׁ אִם נִשְׁמְרוּ הַנֶּעֱרִים אֶךְ מֵאִשָּׁה: וַיַּעַן דָּוִד אֶת הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר 6
לוֹ כִּי אִם אִשָּׁה עֲצָרָה לְנוֹ כְּתַמֵּל שְׁלֹשׁ בְּצִאֲתִי וַיְהִי כָלִי הַנֶּעֱרִים קָדֵשׁ וְאָף
כִּי הַיּוֹם וַיִּקְדָּשׁוּ- כְּכָלִי: וַיִּתֵּן לוֹ הַכֹּהֵן קָדֵשׁ כִּי לֹא הָיָה שֵׁם לַחֶם כִּי אִם לַחֶם 7
הַפְּנִים הַמוֹסְרִים מִלְּפָנֵי יְהוָה לְשׁוֹם לַחֶם חֵם בַּיּוֹם הַלִּקְחוּ: וְשֵׁם אִישׁ מִעַבְדֵי 8
שְׂאוֹל בַּיּוֹם הַהוּא נַעֲצַר לְפָנֵי יְהוָה וְשִׁמּוֹ דָּאֵג הָאֲדָמִי אֲבִיר הַרְצִים אֲשֶׁר לְשְׂאוֹל: 35
וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֲהִימֶלֶךְ רֵאָה קָדֵשׁ פַּה תַּחַת יָדְךָ חֲנִית אוֹ חֶרֶב כִּי גַם חֲרָבִי וְגַם 9
כָּלִי לֹא לְקַחְתִּי בְיָדִי כִּי הָיָה דִבֶּר הַמֶּלֶךְ נַחוּץ: וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב גְּלִית הַפְּלִשְׁתִּי י
אֲשֶׁר הִבִּיתָ כְּעַמְּךָ הָאֵלֶּה הִנֵּה הִיא לֹוֶסָה כְּשִׁמְלָה אַחֲרֵי הָאֲפוּד אִם אַתָּה תִּקַּח
לֶךְ קַח כִּי אֵין אַחֲרַת זֹולַתְּהָ בֹוה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כְּמוֹהָ תִּנְגַּה לִּי: 40
- וַיִּקָּם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם הַהוּא מִפְּנֵי שְׂאוֹל וַיָּבֵא אֶל אַכִּישׁ מֶלֶךְ גֹּת: וַיֹּאמְרוּ 12,11
עַבְדֵי אַכִּישׁ אֵלָיו הַלְּוֹא זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הַלְּוֹא לֹוֶה יַעֲנוּ בְּמַחְלֹוֹת לְאֹמֵר הַכֹּה

19, ט: וישלח שאול את המלאכים לראות את דוד לאמר העלו אתו במטה אלי להמתות: 17.16 ויבאו המלאכים והגה התרפים אל המטה וכביר העוים מראשתיו: ויאמר שאול אל מיכל למה ככה רמתני ותשלחי את איבי וימלט ותאמר מיכל אל שאול הוא אמר אלי שלחני למה אמתך:

5 18 ודוד ברח וימלט ויבא אל שמואל הרממה ויגד לו את כל אשר עשה לו
19 שאול וילך הוא ושמואל וישבו בנזית: ויגד לשאול לאמר הנה דוד בנזית ברמה:
20 וישלח שאול מלאכים לקחת את דוד ויראיו- את קהלת הנביאים נבאים ושמואל
21 עמד מ-נצחה- עליהם ותהי על מלאכי שאול רוח אלהים ויתנבאו גם המה: ויגדו
10 לשאול וישלח מלאכים אחרים ויתנבאו גם המה ויסף שאול וישלח מלאכים
22 שלשים ויתנבאו גם המה: וילך גם הוא הרממה ויבא עד בור הנק- אשר בשפי-
23 וישאל ויאמר איפה שמואל ודוד ויאמר הנה בנזית: וילך מ-שם אל נזית ברמה
24 ותהי עליו גם הוא רוח אלהים וילך הלך ויתנבא עד באו בנזית ברמה: ויפשט
גם הוא בנדו ויתנבא גם הוא לפני שמואל ויפל ערם כל היום ההוא וכל הלילה
15 על בן ויאמרו הגם שאול בנביאים:

20, א: ויברח דוד מנזית ברמה ויבא ויאמר לפני יהונתן מה עשיתי מה עוני ומה
2 חטאתי לפני אביך כי מבקש את נפשי: ויאמר לו חלילה לך- לא תמות הנה
לא יעשה אבי דבר גדול או דבר קטן ולא יגלה את אוני ומדוע יסתיר אבי
3 ממני את הדבר הזה אין זאת: וישב- דוד ויאמר ידע ידע אביך כי מצאתי
חן בעיניך ויאמר אל ידע זאת יהונתן פן יעצב ואולם חי יהיה זהו נפשך כי
4 כפשע בני ובין המות: ויאמר יהונתן אל דוד מה תא-ה- נפשך ואעשה לך:
ה ויאמר דוד אל יהונתן הנה חדש מהר ואנכי ישב לא- אשב עם המלך לאכול
6 ושלחתי ונסתרת בשרה עד הערב: אם פקד יפקדני אביך ואמרת נשאל נשאל
7 ממני דוד לרוין ע- בית לחם עירו כי זבח הימים שם לכל המשפחה: אם כה
8 יאמר טוב שלום לעבדך ואם הרה יחרה לו דע כי כלתה הרעה מעמו: ועשית
חסד ע-ם- עבדך כי בכרית יהיה הבאת את עבדך עמך ואם יש בי עון המיתני
9 אתה ועד אביך למה זה תביאני: ויאמר יהונתן חלילה לך כי אם ידע אדע כי
כלתה הרעה מעם אבי לבוא עליך ולא אתה אניד לך: ויאמר דוד אל יהונתן
11 מי יגיד לי או מה יענך אביך קשה: ויאמר יהונתן אל דוד לכה ונצא השדה
12 וינצו שניהם השדה: ויאמר יהונתן אל דוד ע- יהוה אלהי ישראל כי אחקר
את אבי כעת מתר: והנה טוב אל דוד ולא או אשלח אליך וגלית את אונך:
13 כה יעשה יהוה ליהונתן וכה יסף כי ייפס: אל אבי את הרעה עליך וגלית
14 את אונך ושלחתך והלכת לשלום ויהי יהוה עמך כאשר היה עם אבי: וי-לא-
15 אם עודני חי וי-לא- תעשה עמדי חסד יהוה: ואם מות- אמות ו לא תכרית את
17.16 חסדך מעם ביתי עד עולם וי-לא- לא- בהכרת יהוה את איבי דוד איש מעל פני
האדמה: ויק-ית- שם- יהונתן מ-עם בית דוד ובקש יהוה מיד איבי דוד: ויוסף
18 יהונתן להשבע- לדוד באהבתו אתו כי אהבת נפשו אהבו: ויאמר לו יהונתן
19 מהר החדש ונפקדת כי יפקד מושבך: ושלשת ת-פקד מאד ובאת אל המקום אשר
20 נסתרת שם ביום המעשה וישבת אצל הא-רנב הלוי: ואני אשלש ב-הצים צדיח-
21 אורה לשלח לי למטרה: והנה אשלח את הנער לך מצא את ההצים אם אמר
אמר לנער הנה ה-ציי- ממך והגה קחני -באה כי שלום לך ואין דבר הי יהוה:
23.22 ואם כה אמר לעלם הנה ההצי- ממך והלאה לך כי שלחך יהוה: והדבר אשר
דברנו אני ואתה הנה יהוה ביני וביןך עד עולם:

- 23.4 ביהודה יראים ואף כי נלך קעלה אל מערכות פלשתים: ויוסף עוד דוד לשאול: ביהודה ויענהו יהוה ויאמר קום רד קעילה כי אני נתן את פלשתים בידך: וילך ה דוד ואנשיו קעילה וילחם בפלשתים ויגהג את מקניהם ויך בהם מכה גדולה וישע דוד את ישבי קעלה:⁵
- 5 ויגד לשאול כי בא דוד קעילה ויאמר שאול -סג-ר אתו אלהים בידי כי נסגר 7 לבוא בעיר דלתים ובריח: וישמע שאול את כל העם למלחמה לרדת קעילה לצור 8 אל דוד ואל אנשיו: וידע דוד כי עליו שאול מחריש הרעה ויאמר אל אביתר 9 הכהן הגישה האפוד: ויאמר דוד יהוה אלהי ישראל שמע שמע עבדך כי מבקש י שאול לבא אל קעילה לשחת לעיר כעבורי: ¹⁰ ועתה הירד שאול כאשר שמע 11 עבדך יהוה אלהי ישראל הגד נא לעבדך ויאמר יהוה ירד: ויאמר דוד הנסגרו 12 בעלי קעילה אתי ואת אנשי ביד שאול ויאמר יהוה יסגירו: ויקם דוד ואנשיו 13 כשש מאות איש ויצאו מקעילה ויתהלכו כאשר יתהלכו ולשאול הגד כי נמלט דוד מקעילה ויחדל לצאת: וישב דוד במדבר במצדות וישב בהר במדבר זיף 14 ויבקשוהו שאול כל הימים ולא נתנו אלהים בידו:
- 15 ויבא דוד כי יצא שאול לבקש את נפשו ודוד במדבר זיף בקרשה: ויקם ¹⁶ 16 והונתן בן שאול וילך אל דוד הרשה ויחזק את ידו באלהים: ויאמר אליו אל תירא כי לא תמצאוך יד שאול אבי ואתה תמלך על ישראל ואנכי אהיה לך למשנה ונם שאול אבי ידע כן: ויכרתו שניהם ברית לפני יהוה וישב דוד בקרשה 18 ויהונתן הלך לביתו: ²⁰
- 19 ויעלו זפים אל שאול הנבעתה לאמר הלוא דוד מסתתר עמנו במצדות בקרשה בנבעת החכילה אשר מימין הישימון: ועתה לכל אנת נפשך המלך לרדת ב רד ולנו הסגירו ביד המלך: ויאמר שאול ברכים אתם ליהוה כי חמלתם עלי: ²¹ 21 לבו נא הכינו עוד ודעו ודאו את מקומו אשר תהיה רנלו -המקרה- שם כי אמר 22 אלי ערם יערם הוא: וראו ודעו והלכתי אתכם והיה אם ישנו בארץ וחפשתי 23 אתו בכל אלפי יהודה: ויקומו וילכו זיפה לפני שאול ודוד ואנשיו במדבר מעון 24 בערבה אל ימין הישימון: וילך שאול ואנשיו לבקש-ו ויגדו לדוד וירד הסלע בה -א-ש-ר במדבר מעון וישמע שאול וירדף אחריו דוד מדבר מעון: וילך שאול ²⁶ 26 ו-אנשיו- מצד ההר מזה ודוד ואנשיו מצד ההר מזה והיו דוד נחפז ללכת מפני שאול ושאול ואנשיו עסרים אל דוד ואל אנשיו לתפשם: ומלאך בא אל שאול 27 לאמר מהרה ולכה כי פשטו פלשתים על הארץ: וישב שאול מרדף אחריו דוד ²⁸ 28 וילך לקראת פלשתים על כן קראו למקום ההוא סלע המחלוקת:
- 35 ויעל דוד משם וישב במצדות עין גדי: והיה כאשר שב שאול מאחרי פלשתים א. 24.2 ויגדו לו לאמר הנה דוד במדבר עין גדי: ויקח שאול שלשת אלפים איש בחור 3 מכל ישראל וילך לבקש את דוד ואנשיו על פני צורי היעלים: ויבא אל גדרות 4 הצאן על הדרך ושם מערה ויבא שאול להסך את רנלו ודוד ואנשיו בירכתי המערה ישיבים: ויאמרו אנשי דוד אליו הנה היום אשר אמר יהוה אליך ^ה

(א) 23.6 והיה בברח אביתר בן אחימלך אל דוד קעילה אפוד ירד בידו:

(ב) 11 היסגרו בעלי קעילה בידו

(ג) 23 מכל המחבאים אשר יחבאם שם ושבתם אלי אל נכון

21,13 שאלו באלפ-ו ודוד ברבבת-יו: וישם דוד את הדברים האלה בלבבו וירא מאד מפני
 14 איש מלך נת: וישנה-ה את טעמו בעיניהם ויתהלל בידם וית-ף על דלתות
 15 השער ויורד רירו אל זקנו: ויאמר איש אל עבדיו הנה תראו איש משתגע למה
 16 תביאו אתו אלי: הסר משנעים אני כי הבאתם את זה להשתגע עלי הוזה יבא
 אל ביתי:

5

22,א וילך דוד משם וימלט אל מצדת עדלם וישמעו אחיו וכל בית אביו וירדו
 2 אליו שמה: ויתקבצו אליו כל איש מצוק וכל איש אשר לו נשא וכל איש מר
 3 נפש ויהי עליהם לשר ויהיו עמו כארבע מאות איש: וילך דוד משם מצפה מואב
 4 ויאמר אל מלך מואב י-שב- נא אבי ואמי אתכם עד אשר אדע מה יעשה לי
 4.ה אלהים: וי-ת-ת-ם את פני מלך מואב וישבו עמו כל ימי היות דוד במצודה: ויאמר
 נד הנביא אל דוד לא תשב במצפה לך ובאת לך ארץ יהודה וילך דוד ויבא
 יער הרת:

6 וישמע שאלו כי נודע דוד ו-ה-אנשים אשר אתו ושאלו יושב בנבעה תחת
 7 האשל ברמה וחניתו בידו וכל עבדיו נצבים עליו: ויאמר שאלו לעבדיו הנצבים
 8 עליו שמעו נא בני ימיני נם לכלכם יתן בן ישי שדות וכרמים ו-בלבם ישים
 9 שרי אלפים ושרי מאות: כי קשרתם כלכם עלי ואין גלה את אוני בכרת בני עם
 10 בן ישי ואין ח-מל- מכם עלי וגלה את אוני כי הקים בני את עבדו עלי לארב
 11 כיום הזה: ויען דאג האדמי והוא נצב על עבדו שאלו ויאמר ראיתי את בן ישי
 12 בא נבה אל אחימלך בן אחיטוב: וישאל לו ביהוה וצידה נתן לו ואת חרב נלית
 הפלשתי נתן לו:

11 וישלח המלך לקרא את אחימלך בן אחיטוב הכהן ואת כל בית אביו
 12 הכהנים אשר בנב ויבאו כלם אל המלך: ויאמר שאלו שמע נא בן אחיטוב
 13 ויאמר הנני אדני: ויאמר אל-יו שאלו למה קשרתם עלי וכן ישי בתתך לו
 14 לחם וחרב ושאלו לו באלהים לקום אלי לארב כיום הזה: ויען אחימלך את
 15 המלך ויאמר ומי ככל עבדיך כדוד נאמן וחתן המלך ו-שר- ב-ל משמעתיך ונכבד
 16 בביתיך: היום החלתי לשאלו לו באלהים חלילה לי אל ישם המלך בעבדו דבר
 17 ו-בבל בית אבי כי לא ידע עבדך בכל זאת דבר קטן או גדול: ויאמר המלך
 18 מות תמות אחימלך אתה וכל בית אביך: ויאמר המלך לרצים הנצבים עליו סבו
 19 והמיתו כהני יהוה כי גם ידם עם דוד וכי ידעו כי ברח הוא ולא גלו את אוני-
 20 ולא אבו עבדו המלך לשלח את ידם לפגע בכהני יהוה: ויאמר המלך לדויג סב
 אתה ופגע בכהנים ויסב דויג האדמי ויפגע הוא בכהנים וימת ביום ההוא שמנים
 19 והמשה איש נשא אפוד בר: ואת נב עיר הכהנים הכה לפי חרב מאיש ועד
 35 אשה מעולל ועד יונק ושור וחמור ושה לפי הרב:

21.ב וימלט בן אהר לאחימלך בן אחיטוב ושמו אביתר ויברח אחרו דוד: ויגד
 22 אביתר לדוד כי הרג שאלו את כהני יהוה: ויאמר דוד לאביתר ידעתי ביום
 ההוא כי שם דויג האדמי כי הגד יניד לשאלו אנכי ו-ת-בתי ככל נפש בית
 23 אביך: שבה אתי אל תירא כי אשר יבקש את נפשך יבקש את נפשי: כי
 40 משמרת אתה עמדי:

23.א ויגדו לדוד לאמר הנה פלשתים גלחמים בקעילה והמה שסים את הנרנות:

2 וישאל דוד ביהוה לאמר האלך והכיתי בפלשתים האלה ויאמר יהוה אל דוד לך
 3 והכית בפלשתים והושעת את קעילה: ויאמרו אנשי דוד אליו הנה אנהנו פה

- מהמדבר לברך את אדנינו ויִקְעַט בהם: והאנשים טבים לנו מאד ולא הכלמנו 25,15
 ולא פקדנו מאומה כל ימי התהלכנו אתם בהיותנו בשדה: חומה היו עלינו 16
 גם לילה גם יומם כל ימי היותנו עמם רעים הנאן: ועתה דעי וראי מה תעשי 17
 כי כלתה הרעה אל אדנינו ועל כל ביתו והוא בן בליעל מדבר אליו: ותמהר 18
 אבי־גיל ותקח מאתים לחם ושנים נבלי יין וחמש צאן עשוות וחמש סאים קלי 5
 ומאה צִמְקִים ומאתים דבלים ותשם על החמרים: ותאמר לנעריה עברו לפני הנני 19
 אחריכם באה ולא־ישה נבל לא הגידה: וְהָיָא רַבְבַּת עַל הַחֲמוֹר וַיִּרְדַּת בַּסֶּתֶר 3
 הַהָר וְהִנֵּה דוֹד וְאֲנִשׁוֹ יוֹרְדִים לְקִרְאָתָהּ וּתְפַנֵּשׂ אֹתָם: וְדוֹד אָמַר אֶךְ לִשְׁקֵר שִׁמְרָתִי 21
 אֵת כָּל אֲשֶׁר לֹוֹה בַּמְדַּבֵּר וְלֹא נִפְקַד מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ מֵאוֹמֶה וַיֵּשֶׁב לִי רַעַה תַּחַת 10
 מִזִּבְחָה: כֹּה יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְדוֹד וְכֹה יִסְיָף אִם אֲשִׁאִיר מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ עַד אֹזֶר 22
 הַבֶּקֶר מִשְׁתֵּין בְּקִיר: וְתָרָא אַבְיָגִיל אֵת דוֹד וְתִמְהָר וְתִרְדַּד מֵעַל הַחֲמוֹר וּתְפַל לְפָנָי דוֹד עַל יֵאֲפִיָּה 23
 וְתִשְׁתַּחֲוֶה אַרְצָן | - עַל רַגְלָיו: - וְתֹאמַר בִּי אֲנִי אֲדֹנָי הָעֵינִן וְתִדְבַר נָא אִמְתָּךְ בְּאוֹזְנֶךָ 24
 וְשִׁמְעֵ אֵת דְּבָרֵי אִמְתָּךְ: אֵל נָא יִשִּׁים אֲדֹנָי אֵת לְבוֹ אֵל אִישׁ הַבְּלִיעַל הַזֶּה עַל כֹּה 15
 נָבַל כִּי כִשְׁמוֹ כֵּן הוּא נָבַל שְׁמוֹ וְנִבְלָה עִמּוֹ וְאֲנִי אִמְתָּךְ לֹא רָאִיתִי אֵת נַעֲרִי 26
 אֲדֹנָי אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּ: וְעַתָּה אֲדֹנָי הִי יְהוָה וְחִי נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מִנְעַךְ יְהוָה מִבּוֹא בְּדַמִּים 27
 וְהוֹשַׁע יָדְךָ לֶךְ וְעַתָּה יְהִי כִנְבַל אֵיבִיךָ וְהַמְבַקְשִׁים אֵל אֲדֹנָי רַעַה: וְעַתָּה הַבְּרִכָּה 28
 הַזֹּאת אֲשֶׁר הִבִּיאֶיךָ שִׁפְחָתְךָ לְאֲדֹנָי וְנִתְּנָה לְנַעֲרִים הַמִּתְהַלְכִים בְּרַגְלֵי אֲדֹנָי: שֵׁא 20
 נָא לְפִשְׁעֵ אִמְתָּךְ כִּי עֲשֶׂה יַעֲשֶׂה יְהוָה לְאֲדֹנָי בֵּית נֶאֱמָן כִּי מִלְחָמוֹת יְהוָה אֲדֹנָי 29
 נִלְחַם וְרַעַה לֹא תִמְצָא בְךָ מִיּוֹמֶךָ: וַיִּקֶּם אֲדָם לְרַדְפֶּךָ וּלְבַקֵּשׁ אֵת נַפְשְׁךָ וְהִיִּתָּה 29
 נַפְשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה בְּצִרוּר הַחַיִּים אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נַפְשׁ אֵיבִיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ 3
 כַּף הַקְּלַע: וְהִיָּה כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה לְאֲדֹנָי כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵת הַמּוֹכֵה עֲלֶיךָ וְצִנְךָ 5
 לְנַגִּיד עַל יִשְׂרָאֵל: וְלֹא תִהְיֶה וְזֹאת לֶךְ לִפְּקוּדָה וּלְמַכְשׁוֹל לֵב לְאֲדֹנָי - לְשַׁפֵּךְ דָּם 31
 הַנֶּם וְלַהּוֹשִׁיעַ - דָּ - אֲדֹנָי לוֹ וְהִטִּיב יְהוָה לְאֲדֹנָי וְזָכַרְתָּ אֵת אִמְתָּךְ: וַיֹּאמֶר דוֹד 32
 לְאַבְיָגִיל בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחךָ הַיּוֹם הַזֶּה לְקִרְאָתִי: וּבְרוּךְ טַעֲמֶךָ 25
 וּבְרוּכָה אֵת אֲשֶׁר כִּלְתָנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְּדַמִּים וְהוֹשַׁע יָדֵי לִי: וְאוֹלָם חֵי יְהוָה 34
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִנְעָנִי מִהָרַע אִתָּךְ כִּי לֹוֹלִי מִהֲרַת וּתְבֹאֵי לְקִרְאָתִי כִּי אִם 35
 נֹוֹתֵר לְנָבַל עַד אֹזֶר הַבֶּקֶר מִשְׁתֵּין בְּקִיר: וַיִּקַּח דוֹד מוֹדָה אֵת אֲשֶׁר הִבִּיאָה לוֹ לָהּ 36
 וְלֹה אָמַר עָלַי לְשִׁלּוֹם לְבִיתְךָ רָאִי שִׁמְעֵתִי בְּקוֹלְךָ וְאִשָּׁא פִּנְךָ: וּתְבֹא אַבְיָגִיל אֵל 30
 נָבַל וְהִנֵּה לוֹ מִשְׁתָּה בְּבִיתוֹ כְּמִשְׁתָּה הַמֶּלֶךְ וּלְבַ נָבַל טוֹב עָלָיו וְהוּא שֹׁפֵר עַד 37
 מֵאֵד וְלֹא הִגִּידָה לוֹ דְּבַר קָטָן וְגִדּוֹל עַד אֹזֶר הַבֶּקֶר: וַיְהִי בְּבִקְרָה בְּצֵאת הַיּוֹן מִנְבַל 38
 וְתִנְדַּד לוֹ אִשְׁתּוֹ אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּמַּת לְבוֹ בְּקִרְבוֹ וְהוּא הָיָה לְאַבְנֵן: וַיְהִי כַעֲשֶׂרֶת 38
 -יָמִים וַיִּנָּף יְהוָה אֵת נָבַל וַיִּמַּת: וַיִּשְׁמַע דוֹד כִּי מַת נָבַל וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר רַב אֵת רִיב תְּרַפְתִּי מִיָּד 39
 נָבַל וְאֵת עַבְדּוֹ הַשֶּׁךְ מִרַעַה וְאֵת רַעַת נָבַל הַשִּׁיב יְהוָה בְּרָאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח דוֹד וַיִּדְבַר 35
 בְּאַבְיָגִיל לְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דוֹד אֵל אַבְיָגִיל הַכְּרַמְלָה וַיִּדְבְּרוּ אֵלֶיהָ 3
 לֵאמֹר דוֹד שְׁלַחְנוּ אֵלֶיךָ לְקַחְתְּךָ לוֹ לְאִשָּׁה: וְתִקֶּם וְתִשְׁתַּחֲוֶה אִפִּים אֵרִצָּה וְתֹאמַר 41
 הִנֵּה אִמְתָּךְ לִשְׁפַחַה לְרַחֵן רַגְלֵי עַבְדֵי אֲדֹנָי: וְתִמְהָר וְתִקֶּם אַבְיָגִיל וְתִרְכַב עַל 42
 הַחֲמוֹר וְחִמְשׁ נַעֲרֹתֶיהָ - הַלֵּבֶת לְרַגְלָהּ וְתִלַּךְ אַחֲרָי מִלְּאַבֵּי דוֹד וְתִהְיֶה לוֹ לְאִשָּׁה: 43
 40 וְאֵת אֲדֹנָיֶם לְקַח דוֹד מִזִּירְעָאֵל וְתִהְיֶין גַּם שְׁתִּיהֶן לוֹ לְנָשִׁים: וְשֹׁאֵל גִּתָּן אֵת 44-43
 מִיְכַל בְּתוֹ אִשְׁתּוֹ דוֹד לְפִלְטֵי בֵּן לִישׁ אֲשֶׁר מְנִלִּים:

26, א וַיָּבֹאוּ הַזָּפִים אֵל שֹׁאֵל הַגְּבַעְתָּה לֵאמֹר הֲלוֹא דוֹד מִסְתַּתֵּר - עִמָּנוּ - בְּגַבְעַת
 הַהַכִּילָה עַל פְּנֵי הַיִּשְׁמוֹן: וַיִּקֶּם שֹׁאֵל וַיִּרְדַּד אֵל מְדַבֵּר וַיִּנָּף וְאֵתוֹ שְׁלֹשַׁת אֲלָפִים 2

- 24.7 הנה אנכי נתן את אי-בך בידך ועשית לו כאשר יטב בעיניך ויאמר לאנשיו חלילה לי מיהוה אם אעשה את הדבר הזה לאדני למשיח יהוה לשלח ידי בו 8^a
כי משיח יהוה הוא: וימנע דוד את אנשיו בדברים ולא נהגם לקום אל שאול: 6.ה^b
ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל אשר לשאול בלט: והיה אחרי כן ויך לב דוד אתו על אשר כרת את יגנף המעיל אשר לשאול: 5
- 9.8^b ושאל קם מהמערה וילך בדרך: ויקם דוד אחרי כן ויצא מן המערה ויקרא אחרי שאול לאמר אדני המלך ויבט שאול אחריו ויקד דוד אפים ארצה וישתחו: ויאמר דוד לשאול למה תשמע את דברי אדם לאמר הנה דוד מבקש רעתך: 11
הנה היום הזה ראו עיניך את אשר נתנך יהוה היום בידי במערה ואמאן- 12
להרנך ויא-חם עליך ואמר לא אשלח ידי באדני כי משיח יהוה הוא: ואבי ראה 10
גם ראה את כנף מעילך בידי כי בברתי את כנף מעילך ולא הרגתיך דע וראה 13
כי אין בידי רעה ופשע ולא חטאתי לך ואתה צדה את נפשי לקהתה: ישפט 10
יהוה ביני ובינך ונקמני יהוה ממך וידי לא תהיה בך: אחרי מי יצא מלך 16
ישראל אחרי מי אתה רדף אחרי כלב מת אחרי פרעש אחד: והיה יהוה לדין 17
ושפט ביני ובינך וירא וירב את ריבוי וישפטני מידך: והיה ככלות דוד לדבר את 15
הדברים האלה אל שאול ויאמר שאול תקלך זה בני דוד וישא שאול קלו ויבך: 18
ויאמר אל דוד צדיק אתה ממני כי אתה נמלתני הטובה ואני נמלתיך הרעה: 19
ואתה הנדלת היום את אשר עשיתה אתי טובה - אשר סגרני יהוה בידך ולא ב הרגתני: וכי ימצא איש את איבו ושלחו בדרך טובה ויהוה ישלמך טובה תחת 21
היום הזה אשר עשיתה לי: ועתה הנה ידעתי כי מלך תמלוך וקמה בידך 20
ממלכת ישראל: ועתה השבעה לי ביהוה אם תכרית את זרעי אחרי ואם תשמד 22
את שמי מבית אבי: וישבע דוד לשאול וילך שאול אל ביתו והוד ואנשיו 23
25.א עלו על המצודה: וימת שמואל ויקבצו כל ישראל ויספדו לו ויקברו בביתו ברמה ויקם דוד וירד אל מדבר מעון:
- 25 2
ואיש במעון ומעשהו בכרמל והאיש גדול מאד ולו צאן שלשת אלפים ואלף 3
עזים והיה בנוו את צאנו בכרמל: ושם האיש נבל ושם אשתו אביגיל והאשה 4
טובת שכל ויפת תאר והאיש קשה ורע מעללים והוא קל-ב: וישמע דוד במדבר 5
כי נזו נבל את צאנו: וישלח דוד עשרה נערים ויאמר דוד לנערים עלו כרמלה 6
ובאתם אל נבל ושאלתם לו בשמי לשלום: ואמרתם כה ל-אחי ואתה שלום 30
7 וביתך שלום וכל אשר לך שלום: ועתה שמעתי כי נזוים לך עתה הרעים אשר 8
לך היו עמנו לא הכלמנום ולא נפקד להם מאומה כל ימי היותם בכרמל: שאל 8
את נעריך וינידו לך וימצאו הנערים חן בעיניך כי על יום טוב באינו תנה נא 9
את אשר תמצא ידך לעבדיך ולבנך לדוד: 9
- 10 ויבאו נערי דוד וידברו אל נבל ככל הדברים האלה בשם דוד וינחוו: ויען 35
נבל את עבדי דוד ויאמר מי דוד ומי בן ישי היום רבו עבדים המתפרצים איש 11
מפני אדניו: ולקחתי את לחמי ואת יי-ני ואת טבחתי אשר טבחתי לנווי ונתתי 12
לאנשים אשר לא ידעתי אי מזה המה: ויהפכו נערי דוד לדרכם וישבו ויבאו 13
וינידו לו ככל הדברים האלה: ויאמר דוד לאנשיו חנרו איש את הרבו ויהגרו 40
איש את הרבו ויהגרו גם דוד את הרבו ויעלו אחרי דוד כארבע מאות איש 40
ומאתים ישבו על הכלים: 14
ולאביגיל אשת נבל הניד נער אחד מהרעים לאמר הנה שלח דוד מלאכים

(2) 24.11 כאשר מסל הקדמני פרשעים יצא רשע וידי לא תהיה בך:

- 27 דוד ואנשיו ויפשטו אל <הגזרי והעמלקי כי הנה ישבות הארץ אשר מ-לם
 בואך שורה ועד ארץ מצרים: והבה דוד את הארץ ולא יחיה איש ואשה
 ולקח צאן ובקר וחמרים וגמלים ויגדים וישב ויבא אל אביש: ויאמר אביש א-י
 פשטתם היום ויאמר דוד על נגב יהודה ועל נגב הירחמאלי ועל נגב הקני:
 5 ואיש ואשה לא יהיה דוד להביא גת לאמר פן יגדו עלינו < כה עשה דוד וכה
 משפטו כל הימים אשר ישב בשדה פלשתים: ויאמן אביש בדוד לאמר הבאש
 הבאיש בעמו בישראל והיה לי לעבד עולם:
- 28 ויהי בימים ההם ויקבצו פלשתים את מחניהם לצבא להלחם בישראל ויאמר א,
 10 אביש אל דוד ידע תדע כי אתי תצא במחנה אתה ואנשיך: ויאמר דוד אל
 אביש לכן <ע-תה תדע את אשר יעשה עבדך ויאמר אביש אל דוד לכן שמר
 לראשי אשימך כל הימים:
- 29 ויקבצו פלשתים את כל מחניהם אפקה וישראל חנים בעין אשר ביזרעאל: א,
 וסרני פלשתים עברים למאות ולאלפים ודוד ואנשיו עברים באחרנה עם אביש:
 15 ויאמרו שרי פלשתים מה העברים האלה ויאמר אביש אל שרי פלשתים הלוא זה
 דוד עבד שאול מלך ישראל אשר היה אתי זה ימים או זה שג-תים ולא מצאתי
 בו מאומה מיום נפלו <אל- עד היום הזה: ויקצפו עליו שרי פלשתים ויאמרו
 לו שרי פלשתים השב את האיש וישב אל מקומו אשר הפקדתו שם ולא ירד
 עמנו במלחמה ולא יהיה לנו לשטן במלחמה וכמה יתרצה זה אל אדניו הלוא
 20 בראשי האנשים ההם: הלוא זה דוד אשר יענו לו במחלות לאמר הכה שאול
 באלפ- ודוד ברבבת-: ויקרא אביש אל דוד ויאמר אליו חי יהוה כי ישר אתה
 וטוב בעיני צאתך ובאך אתי במחנה כי לא מצאתי בך רעה מיום בואך אלי
 עד היום הזה ובעיני הסרנים לא טוב אתה: ועתה שוב ולך בשלום ולא תעשה
 רע בעיני סרני פלשתים: ויאמר דוד אל אביש כי מה עשיתי ומה מצאת בעבדך
 25 מהיום אשר הייתי לפניך עד היום הזה כי לא אבוא ונלחמתי באיבי אדני
 המלך: ויען אביש ויאמר אל דוד ידע- כי טוב אתה בעיני כמלאך אלהים אך
 שרי פלשתים אמרו לא יעלה עמנו במלחמה: ועתה השכם בבקר ועבדי אדניך
 אשר באו אתך <והלכתם אל המקום אשר הפקדתי אתכם שם ודבר בליעל אל
 תשם בלבבך כי טוב אתה לפני- והשכמתם בבקר ואור לכם ולבו: וישבם דוד
 30 הוא ואנשיו ללכת בבקר לשוב אל ארץ פלשתים ופלשתים עלו יזרעאל:

- ויהי כבא דוד ואנשיו צקלג ביום השלישי ועמלקי פשטו אל נגב ואל צקלג א,
 30 ויכו את צקלג וישרפו אתה באש: וישבו את הנשים <ואת כל- אשר בה מקטן
 ועד גדול לא המיתו איש וינהגו וילכו לדרכם: ויבא דוד ואנשיו אל העיר והנה
 35 שרופה באש ונשיהם ובניהם ובנותיהם נשבו: וישא דוד והעם אשר אתו את
 קולם ויבכו עד אשר אין בהם כח לבכות: ונתצר לדוד מאד כי אמרו העם
 לסקלו כי מרה נפש כל העם איש על בני- ועל בנתיו
 ויתחוק דוד ביהוה אלהיו: ויאמר דוד אל אביתר הכהן בן אחימלך הנישה
 7 גא לי האפוד וינש אביתר את האפוד אל דוד: וישאל דוד ביהוה לאמר <ה-ארדך
 40 אחרי הנדוד הזה האשיגנו ויאמר לו רדף כי השג תשיג והצל תציל: וילך דוד
 הוא ויש מאות <ה-איש אשר אתו ויבאו עד נחל הבשור: ויעמדו מאתים איש^b.

(א) 30.ה ושהי גסי דוד נשבו אחינעם הזרעלית ואביגיל אשת נבל הכרמלי:

(ב) 9^ב והנותרים עמדו

26,3 איש בחורי ישראל לבקש את דוד במדבר זיף: ויחן שאול בנבעת החכילה אשר על בני הישימן על הדרך ודוד ישב במדבר וירא כי בא שאול אחריו המדברה: וישלח דוד מרגלים וידע כי בא שאול אל נכון: ויקם דוד ויבא אל המקום אשר חנה שם שאול וירא דוד את המקום אשר שכב שם שאול ואבנר בן נר שר צבאו ושאל שכב במעגל והעם חנים סביבתיו: ויען דוד ויאמר אל אחימלך 5 החתי ואל אבישי בן צרויה אחי וואב לאמר מי ירד אתי אל שאול אל המחנה ויאמר אבישי אני ארד עמך: ויבא דוד ואבישי אל העם לילה והנה שאול שכב ישן במעגל וחניתו מעוכה בארץ מראשתו: ואבנר והעם שכבים סביבתו: ויאמר אבישי אל דוד סגר אלהים היום את איקבך בידך ועתה אבנו נא כחנית ובארץ פעם אחת ולא אשנה לו: ויאמר דוד אל אבישי אל תשחיתוהו כי מי שלח ידו 10 במשיח יהוה ונקמה: ויאמר דוד חי יהוה כי אם יהוה יגפנו או יומו יבא ומת או במלחמה ירד ונספה: הלילה לי מיהוה משלח ידי במשיח יהוה ועתה קח נא את החנית אשר מראשתו: ואת צפחת המים ונלכה לנו: ויקח דוד את החנית ואת צפחת המים מ-מראשתו: וילכו להם ואין ראה ואין יודע ואין מקיץ כי כלם ישנים כי תרדמת יהוה נפלה עליהם: 15

14,13 ויעבר דוד העבר ויעמד על ראש ההר מרחק רב המקום ביניהם: ויקרא דוד אל העם ואל אבנר בן נר לאמר הלוא תענה אבנר ויען אבנר ויאמר מי אתה קראת אל המלך: ויאמר דוד אל אבנר הלוא איש אתה ומי כמוך בישראל ולמה לא שמרת אל אדניך המלך כי בא אחד העם להשחית את המלך אדניך: 20 לא טוב הדבר הזה אשר עשית חי יהוה כי בני מות אתם אשר לא שמרתם על אדניכם על משיח יהוה ועתה ראה אי חנית המלך וא- צפחת המים אשר מראשתו: וזכר שאול את קול דוד ויאמר הקולך זה בני דוד ויאמר דוד קולי אדני המלך: ויאמר למה זה אדני ררף אחרו עכדו כי מה עשית ומה בידו רעה: ועתה ישמע נא אדני המלך את דברי עכדו אם יהוה הסיתך בי ירת מנחה 25 ואם בני האדם ארורים הם לפני יהוה כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת יהוה: לאמר לך עבר אלהים אחרים: ועתה אל יפל דמי ארצה מגנוד פני יהוה כי יצא מלך ישראל לבקש את גפשי כאשר ירדף הקרא כהרים: ויאמר שאול חטאתי שוב בני דוד כי לא ארע לך עוד תחת אשר יקרה גפשי בעיניך היום הזה הנה הסבלתי ואשנה הרבה מאד: ויען דוד ויאמר הנה חנית המלך ויעבר אחד מהנערים ויקחה: ויהוה ישיב לאיש את צדקתו ואת אמנתו אשר נתנך יהוה 30 היום בידו: ולא אביתי לשלח ידי במשיח יהוה: והנה כאשר גדלה גפשיך היום הזה בעיני כן תגדל גפשי בעיני יהוה ויצלני מכל צרה: ויאמר שאול אל דוד ברוך אתה בני דוד גם עשה תעשה וגם יכל תוכל וילך דוד לדרכו ושאל שב למקומו:

27,א ויאמר דוד אל לבו עתה אספה יום אחד ביד שאול אין לי טוב כי אם- המלט אמלט אל ארץ פלשתים וגואש ממני שאול לבקשני עוד בבל נבול ישראל ונמלטתי מידו: ויקם דוד ויעבר הוא ושש מאות איש אשר עמו אל אביש בן מעוך מלך נת: וישב דוד עם אביש בנת הוא ואנשיו איש וביתו דוד ושתי נשיו אחונעם הזרעאלית ואביגיל אשה נבל הברמלי: ויגד לשאול כי ברת דוד נת 40 ולא יספה עוד לבקשו: ויאמר דוד אל אביש אם נא מצאתי חן בעיניך יתנו לי מקום באחת ערי השדה ואשכח שם ולמה ישב עבדך בעיר הממלכה עמך: ויתן לו אביש ביום ההוא את צקלג לכן היתה צקלג למלכי יהודה עד היום הזה: 6 ויהי מספר הימים אשר ישב דוד בשדה פלשתים ימים וארבעה חדשים: ויעל 8.7

35

- הארץ: ויאמר לה מה תארו ותאמר איש זקן עלה והוא עמה מעיל וידע שאול 28.14
 כי שמואל הוא ויקד אפים ארצה וישתחו: ויאמר שמואל אל שאול למה הרגזתני 15
 להעלות אתי ויאמר שאול צר לי מאד ופלשתים נלחמים בי ואלהים סר מעלי
 ולא ענני עוד גם ביד הנכאים גם בחלמות ואקראה לך להודיעני מה אעשה:
 5 ויאמר שמואל ולמה תשאנני וזהו סר מעליך ויהי -עם רע-ך: ויעש יהוה לך- 17.16
 כאשר דבר בירי ויקרע יהוה את הממלכה מידך ויתנה לרעך לדוד: כאשר לא 18
 שמעת בקול יהוה ולא עשית חרון אפו בעמלק על כן הדבר הזה עשה לך יהוה
 היום הזה: ויתן יהוה גם את ישראל עמך ביד פלשתים ומחר אתה ובניך עמך- 19
 נפלים- גם את מחנה ישראל יתן יהוה ביד פלשתים: ויבהל שאול ויפל מלא 2
 קומתו ארצה כפי ירא: מאד מדבריו שמואל גם כח לא היה בו כי לא אכל לחם 10
 כל היום וכל הלילה: ותבא האשה אל שאול ותרא כי נבהל מאד ותאמר אליו 21
 הנה שמעה שפחתך בקולך ואשים נפשי בכפי ואשמע את דבריך אשר דברת
 אלי: ועתה שמע נא גם אתה בקול שפחתך ואשמה לפניך פת לחם ואכול ויהי 22
 כך כח כי תלך בדרך: וימאן ויאמר לא אכל ויפצרו בו עבדיו וגם האשה וישמע 23
 לקלם ויקם מהארץ וישב אל המטה: ולאשה עגל מרבק בבית ותמהר ותזכחהו 15
 ותקח קמח ותלש ותפחו מצות: והגש לפני שאול ולפני עבדיו ויאכלו ויקמו כה
 וילכו בלילה ההוא:

- ופלשתים נלחמו: בישראל: וינסו אנשי ישראל מפני פלשתים ויפלו חללים 3I.4
 20 בהר הנבלע: וידבקו פלשתים את שאול ואת בניו ויכו פלשתים את יהונתן ואת 2
 אבינדב ואת מלכישוע בני שאול: ותכבד המלחמה אל שאול וימצאהו המורים 3
 " בקשת מהמורים: ויאמר שאול לנשא כליו שלף חרבך ודקרני בה 4
 פן יבואו הערלים האלה " והתעללו בו ולא אבה נשא כליו כי ירא מאד ויקח
 שאול את החרב ויפל עליה: וירא נשא כליו כי מת שאול ויפל גם הוא על ה 5
 הרבו וימת עמו: וימת שאול ושלשת בניו ונשא כליו - ביום ההוא יחדו: ויראו 25
 אנשי ישראל אשר קערי העמק ואשר בערי הירדן כי נסו אנשי ישראל וכי
 מתו שאול ובניו ויעזבו את עריהם וינסו ויבאו פלשתים וישבו בהן:
 ויהי סמחת ויבאו פלשתים לפשט את החללים וימצאו את שאול ואת 8
 שלשת בניו נפלים בהר הנבלע: ויכרתו את ראשו ויפשטו את כליו וישלחו 9
 30 בארץ פלשתים סביב לבשר יאית עצביהם ואת העם: וישימו את כליו בית י
 עשתרת-ת ואת גויתו יתקעו בחומת בית שן:
 12.11 וישמעו אליו ישיבי יביש נלעד את אשר עשו פלשתים לשאול: ויקומו כל
 איש חיל וילכו כל הלילה ויקחו את גוית שאול ואת גוית בניו מחומת בית שן
 ויבאו יבשה ויספדו להם שם: ויקחו את עצמותיהם ויקברו החת האשל ביבשה 13
 35 ויצמו שבעת ימים:

- ויהי אחרי מות שאול ודוד שב מהכות את העמלקי וישב דוד בצקלג ימים 4I.4
 שנים: ויהי ביום השלישי והנה איש בא מן המחנה מעם שאול ובגדיו קרעים 2
 ואדמה על ראשו ויהי בבאו אל דוד ויפל ארצה וישתחו: ויאמר לו דוד אי מזה 3
 40 תבוא ויאמר אליו ממחנה ישראל -אני- נמלטתי: ויאמר אליו דוד מה היה הדבר
 הגד נא לי ויאמר אשר גם העם מן המלחמה וגם הרבה נפל מן העם וימתו
 וגם שאול ויהונתן בנו מתו: ויאמר דוד אל הנער המניד לו איך ידעת כי מת ה
 שאול ויהונתן בנו: ויאמר הנער המניד לו נקרא נקריתי בהר הנבלע והנה 6
 שאול נשען על חניתו והנה הרכב ויהפרשים הרביקהו: ויפן אחריו ויראני ויקרא 7

- 30,11.12 * אשר פגרו מעבר את נחל הבשור ׀ וירדף דוד הוא וארבע מאות איש: וימצאו
 12 איש מצרי בשדה ויקחו אתו אל דוד ויתנו לו לחם ויאכל וישקהו מים: ויתנו לו
 פלח דבלה ושני צמקים ויאכל ותשב רוחו אליו כי לא אכל לחם ולא שתה מים
 13 שלשה ימים ושלשה לילות: ויאמר לו דוד למי אתה ואי מזה אתה ויאמר נער
 14 מצרי אנכי עבד לאיש עמלקי ויעובני אדני כי הליתי היום שלשה: ו-ואנחנו 5
 פשטנו -על- ננב חברתי ועל אשר ליהודה ועל ננב כלב ואת צקלג שרפנו באש:
 15 ויאמר אליו דוד התורדני אל הגדוד הזה ויאמר השבעה לי באלהים אם תמיתני
 16 ואם תסגירני ביד אדני ואורדך אל הגדוד הזה: וירדהו והנה נמשים על פני כל
 הארץ אכלים ושתיים והגנים ככל השלל הגדול אשר לקחו מארץ פלשתים ומארץ
 17 יהודה: ויבא אלהם -2-דוד ויכסם מהנשף ועד הערב להחזקם ולא נמלט מהם 10
 18 א איש כי אם ארבע מאות איש נער אשר רכבו על הגמלים וינסו: ויצל דוד את
 19 כל אשר לקחו עמלק: ולא נעדר להם מן הקטן ועד הגדול -3-ומשלל יועד 2 בנים
 ב נובנות ועד כל אשר לקחו להם הכל השיב דוד: ויקח-4 את כל הצאן והבקר
 וי-נהגו לפני-5 ויאמרו זה שלל דוד:
 21 ויבא דוד אל מאתים האנשים אשר פגרו מלכת אחרי דוד וישיבם בנחל 15
 הבשור ויצאו לקראת דוד ולקראת העם אשר אתו ויגש דוד את העם וישאל-6
 22 להם לשלום: ויען כל איש רע ובליעל מהאנשים אשר הלכו עם דוד ויאמרו יען
 אשר לא הלכו עמי לא נתן להם מהשלל אשר הצלנו כי אם איש את אשתו
 23 ואת בניו וינהגו וילכו: ויאמר דוד לא תעשו כן אחי-7 אשר נתן יהוה לנו
 24 וישמר אתנו ויתן את הגדוד הבא עלינו בידנו: ומי ישמע לכם לדבר הזה כי 20
 כה כחלק ה-ירד במלחמה ובחלק הישב על הכלים יחדו יחלקו: ויהי מהיום ההוא
 ומעלה וישמה לחק ולמשפט לישראל עד היום הזה:
 26 ויבא דוד אל צקלג וישלח מהשלל לוקני יהודה לרעהו לאמר הנה לכם
 28,27 ברכה משלל איבי יהוה: לאשר בבת-אל ולאשר ברמת-8 ננב ולאשר ביתר: ולאשר
 29 בערעה-9 ולאשר בשפמות ולאשר באשתמע: ולאשר ב-כרמל ולאשר בערי 25
 5 הירחמאלי ולאשר בערי הקיני: ולאשר בחרמה ולאשר בכור עשן ולאשר בעתק:
 31 ולאשר בחברון ולכל המקמות אשר התהלך שם דוד הוא ואנשיו:
- 28,4 10 ויקבצו פלשתים ויבאו ויחנו בשוגם ויקבץ שאל את כל ישראל ויחני
 6.ה בנלבע: וירא שאל את מחנה פלשתים וירא ויחרד לבו מאד: וישאל שאל 30
 7 ביהוה ולא ענהו יהוה גם כהלמות גם באורים גם בנביאים: ויאמר שאל לעבדיו
 בקשו לי אשת בעלת אוב ואלכה אליה ואדרשה בה ויאמרו עבדיו אליו הנה
 8 אשת בעלת אוב בעין דור: ויתחפש שאל וילבש בנדים אחרים וילך הוא ושני
 אנשים עמו ויבאו אל האשה לילה ויאמר קסומי נא לי באוב והעלי לי את אשר
 9 אמר אליך: ותאמר האשה אליו הנה אתה ידעת את אשר עשה שאל אשר 35
 הכרית את האבות ואת הידעני-10 מן הארץ ולמה אתה מתנקש בנפשי להמיתני:
 11 וישבע לה שאל ביהוה לאמר חי יהוה אם יקרך עון כדבר הזה: ותאמר האשה
 12 את מי אעלה לך ויאמר את שמואל העלי לי: ותרא האשה את שמואל ותועק
 13 בקול גדול ותאמר האשה אל שאל לאמר למה רמיתני ואתה שאל: ויאמר לה
 המלך אל תיראי כי מה ראית ותאמר האשה אל שאל אלהים ראיתי עליך 40
 14 וישבע לך שאל ביהוה לאמר חי יהוה אם יקרך עון כדבר הזה: ותאמר האשה

—*—

(א) 30,18 ואת שתי נסיו הציל דוד

(ב) 28,3 וספואל מה ויספרו לו כל ישראל ויקבדוהו ברבה -בעירו ושאל הסיר את האבות ואת
 הורקנים מהארץ:

- וַיֵּצֵא אֲבִנֵר בֶּן נֹר וְעֵבְרִי אִישׁ־בְּעָלִי בֶן שְׂאוּל מִמַּחְנֵימֵי נִבְעוֹנָה: וַיּוֹאֵב בֶּן 2.13.12
 צְרוּיָה וְעֵבְדֵי דָוִד יֵצְאוּ מִחֶבְרוֹן וַיִּפְגְּשׁוּם עַל בְּרִכַּת נִבְעוֹן וַיֵּשְׁבוּ אֵלֶּה עַל הַבְּרִכָּה
 מִזֶּה וְאֵלֶּה עַל הַבְּרִכָּה מִזֶּה: וַיֹּאמֶר אֲבִנֵר אֶל יוֹאֵב יְקוֹמוּ נָא הַנְּעָרִים וַיִּשְׁחָקוּ 14
 לִפְנֵינוּ וַיֹּאמֶר יוֹאֵב יְקוֹמוּ: וַיִּקְמוּ וַיַּעֲבְרוּ בְּמִסְפַּר שָׁנַיִם עֶשֶׂר לִבְנֵימָן לְאִישׁ־בְּעָלִי 15
 5 בֶּן שְׂאוּל וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר מֵעֵבְרֵי דָוִד: וַיַּחֲזִקוּ אִישׁ יָדוֹ בְּרֹאשׁ רֵעֵהוּ וַחֲרָבוֹ בְּצַד 16
 רֵעֵהוּ וַיִּפְּלוּ יַחְדָּו וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא חֶלְקַת הַצַּדִּיקִים אֲשֶׁר בְּנִבְעוֹן:
 וַתְּהִי הַמַּלְחָמָה קִשָּׁה עַד מָאֵד בְּיוֹם הַחֹהָ וַיִּגְנֹף אֲבִנֵר וְאֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי 17
 עֵבְדֵי דָוִד: וַיְהִי שֵׁם שְׁלֹשָׁה בְנֵי צְרוּיָה יוֹאֵב וְאֲבִישִׁי וְעִשְׂהָאֵל וְעִשְׂהָאֵל קָל בְּרַגְלָיו 18
 כְּאַחַד הַצְּבִיּוֹת אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה: וַיִּרְדֹּף עִשְׂהָאֵל אַחֲרֵי אֲבִנֵר וְלֹא נָטָה לִלְכַת עַל הַיַּמִּין 19
 10 וְעַל הַשְּׂמָאל מֵאַחֲרֵי אֲבִנֵר: וַיִּפֹּן אֲבִנֵר אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר הָאֵתָה זֶה עִשְׂהָאֵל וַיֹּאמֶר כ
 אֲנֹכִי: וַיֹּאמֶר לוֹ אֲבִנֵר נָטָה לְךָ עַל יְמִינְךָ אוֹ עַל שְׂמְאֶלְךָ וְאַחֲזוּ לְךָ אֶחָד מֵהַנְּעָרִים 21
 וְקַח לְךָ אֶת הַלְּצֵתוֹ וְלֹא אֵבֶה עִשְׂהָאֵל לְסוּר מֵאַחֲרָיו: וַיִּסָּף עוֹד אֲבִנֵר לֵאמֹר אֵל 22
 עִשְׂהָאֵל סוּר לְךָ מֵאַחֲרֵי לְמָה אֵפְכָה אֶרְצָה וְאִיךָ אֵשָׂא פָנַי אֶל יוֹאֵב אַחֲיָךָ: וַיִּמְאַן 23
 לְסוּר וַיִּכְהֶוּ אֲבִנֵר וְאַחֲרָיו־נִיַּת אֶל הַחֶמֶשׁ וַתֵּצֵא הַחַנִּית מֵאַחֲרָיו וַיִּפֹּל שָׁם וַיָּמָת 15
 15 תַּחַת־וֹ: וַיִּרְדְּפוּ יוֹאֵב וְאֲבִישִׁי אַחֲרֵי אֲבִנֵר וְהִשְׁמִשׁ בָּאֵה וְהִמָּה בָּאוּ עַד גִּבְעַת 24
 אִמָּה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבַר גִּבְעוֹן: וַיִּתְקַבְּצוּ בְנֵי בְנֵימָן אַחֲרֵי אֲבִנֵר וַיְהִי כֹה 25
 לְאַגְדָּה אַחַת וַיַּעֲמְדוּ עַל רֹאשׁ נִבְעוֹן: אִמָּה: וַיִּקְרָא אֲבִנֵר אֶל יוֹאֵב וַיֹּאמֶר הַלְנִצַּח 26
 תֵּאכַל חֶרֶב הַלּוֹא יִדְעָתָה כִּי מָרָה תִּהְיֶה בְּאַחֲרוֹנָה וְעַד מָתַי לֹא תֹאמַר לַעַם
 לְשׁוֹב מֵאַחֲרֵי אֲתִיחֶם: וַיֹּאמֶר יוֹאֵב חֵי הָאֱלֹהִים כִּי לֹולָא דְבַרְתָּ כִּי יִמְּאוּ הַבִּקֵּר 27
 20 נַעֲלָה הָעָם אִישׁ מֵאַחֲרֵי אַחֲיוֹ: וַיִּתְקַע יוֹאֵב בְּשׁוֹפָר וַיַּעֲמְדוּ כָל הָעָם וְלֹא יִרְדְּפוּ 28
 עוֹד אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְפוּ עוֹד לְהִלָּחֵם: וְאֲבִנֵר וְאֲנָשָׁיו הִלְכוּ בְּעֶרְבָה כָּל הַלַּיְלָה 29
 הַהוּא וַיַּעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן וַיִּלְכוּ כָּל הַבְּתָרוֹן וַיָּבִאוּ מִתְּנִים: וַיּוֹאֵב שָׁב מֵאַחֲרֵי אֲבִנֵר ל
 וַיִּקְבֵּן אֶת כָּל הָעָם וַיִּפְקְדוּ מֵעֵבְרֵי דָוִד תְּשַׁעָה עֶשֶׂר אִישׁ וְעִשְׂהָאֵל: וְעֵבְדֵי דָוִד 31
 הָכּוּ מִבְּנֵימָן כַּאֲנָשֵׁי אֲבִנֵר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁשִׁים אִישׁ: וַיִּשְׂאוּ אֶת עִשְׂהָאֵל וַיִּקְבְּרוּהוּ 32
 25 בְּקִבְרֵי אֲבִיו אֲשֶׁר בֵּית לַחַם וַיִּלְכוּ כָּל הַלַּיְלָה יוֹאֵב וְאֲנָשָׁיו וַיָּאֵר לָהֶם בַּחֲבָרוֹן:

- וַתְּהִי הַמַּלְחָמָה אַרְבַּע בֵּין בֵּית שְׂאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְדוֹד הַלֵּךְ וַחֲזוֹק זְבִית 3.8
 שְׂאוּל הַלְכִים וְדָלִים: וְאֲבִנֵר הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שְׂאוּל: וְלִשְׂאוּל פִּלְגֵשׁ וּשְׂמָה^ב 7.6
 רִצְפָה בַת אֵיִת וַיִּקְחָהּ אֲבִנֵר וַיֹּאמֶר אִישׁ־בְּעָלִי בֶּן שְׂאוּל אֶל אֲבִנֵר מְרוּעַ בְּאֵתָה 30
 אֵל פִּלְגֵשׁ אֲבִי: וַיַּחַר לְאֲבִנֵר מָאֵד עַל דְּבָרֵי אִישׁ־בְּעָלִי וַיֹּאמֶר הָרֹאשׁ כְּלָב אֲנֹכִי 8
 אֲשֶׁר לַיהוָה הַיּוֹם הַיְּעִשָּׂה חֶסֶד עִם בֵּית שְׂאוּל אֲבִיךָ אֶל אַחֲיוֹ וְאֵל מְרַעְהוֹ וְלֹא
 הַמְצִיטְךָ בִּיד דָּוִד וַתִּפְקַד עָלַי עוֹן אִשָּׁה הַיּוֹם: כֹּה יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאֲבִנֵר וְכֹה 9
 יִסָּף לוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְדָוִד כִּי כֵן אַעֲשֶׂה לוֹ: לְהַעֲבִיר הַמַּמְלָכָה מִבֵּית 1
 שְׂאוּל וְלַחֲזִיקִים אֶת כִּסֵּא דָוִד עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל יְהוּדָה מִדָּן וְעַד בָּאֵר שֶׁבַע: וְלֹא יִכַּל 11
 עוֹד לְהִשִּׁיב אֶת אֲבִנֵר דְּבַר מִרְאֲתוֹ אֲתוֹ: וַיִּשְׁלַח אֲבִנֵר מַלְאָכִים אֶל דָּוִד חֲבִירוֹנָה- 12
 לֵאמֹר כִּרְתָה בְּרִיתְךָ אִתִּי וְהִנֵּה יָדִי עִמָּךְ לְחַסֵּב אֲלֶיךָ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר טוֹב 13
 אֲנִי אֲכַרְתָּ אִתְּךָ בְּרִית אֵךְ דְּבַר אֶחָד אֲנֹכִי שְׂאוּל מֵאַתְּךָ לֵאמֹר לֹא תִרְאֶה אֶת פָּנָי
 כִּי אִם הַבִּיאֲתָ אֶת מִיכָל בַּת שְׂאוּל כְּבֹאךָ לְרֹאוֹת אֶת פָּנָי: וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים 14
 אֶל אִישׁ־בְּעָלִי בֶּן שְׂאוּל לֵאמֹר תְּנֵה אֶת אִשְׁתִּי אֶת מִיכָל אֲשֶׁר אֲרָשְׁתִּי לִי כַּמָּאָה
 40 עֲרֹלוֹת פְּלִשְׁתִּים: וַיִּשְׁלַח אִישׁ־בְּעָלִי וַיִּקְחָהּ מֵעַם אִישׁ־הָ מֵעַם פְּלִשְׁתִּיאֵל בֶּן לִישִׁי: 15
 וַיִּלֶךְ אֶתָּה אִישָׁה הַלּוֹךְ וּבִכָּה אַחֲרֶיהָ עַד בְּחָרִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיו אֲבִנֵר לְךָ שׁוֹב וַיִּשְׁבּוּ: 16

(2) 2.23^ב וַיְהִי כֹל הַבָּא אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָפַל שָׁם עִשְׂהָאֵל וַיָּמָת וַיַּעֲמְדוּ

(3) 3.6^א וַיְהִי בַּהֲזִיַּת הַמַּלְחָמָה בֵּין בֵּית שְׂאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד

1,9.8 אֱלֹהִים וַאֲמַר הַנְּנִי: וַיֹּאמֶר לִי מִי אַתָּה וַיֹּאמֶר אֵלָיו עַמְלָקִי אֲנִכִּי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו עַמְדָּה
 גַּא עָלַי וּמַתְּנִי כִּי אֲחֻזֵּנִי הַשְּׂבִיבִן כִּי כָל עוֹד נַפְשִׁי בִּי: וַאֲעַמְדָּה עָלָיו וְאֲמַתְתֶּהוּ
 כִּי יִדְעַתִּי כִּי לֹא יִהְיֶה אַחֲרָי נִפְלוּ וְאִקַּח הַנְּזוֹר אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ וְהִצַּעַדָּה אֲשֶׁר עַל
 11 זַרְעוֹ וְאֲבִיָּאִם אֶל אֲדֹנָי הַנְּהָ: וַיַּחֲזֹק דָּוִד בְּבִגְדָיו וַיִּקְרַעֵם וְגַם כָּל הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
 12 אִתּוֹ: וַיִּסְפְּרוּ וַיִּבְכּוּ וַיִּצְמְצְמוּ עַד הָעֶרֶב עַל שְׂאוּל וְעַל יְהוֹנָתָן בְּנֵי וְעַל עַם יְהוּדָה: כִּי
 13 נִפְלוּ בַּחֲרָב: וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל הַנְּעָר הַמְּנִיד לֹא אִי מִזֶּה אַתָּה וַיֹּאמֶר בֶּן אִישׁ נָר
 14 עַמְלָקִי אֲנִכִּי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד אֵיךְ לֹא יִרְאֶת לְשַׁלַּח יָדָךְ לְשַׁחַת אֶת מְשִׁיחַ יְהוָה:
 16.10 וַיִּקְרָא דָּוִד לְאַחַד מִהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר נִשׁ פְּנַע בּוֹ וַיִּכְהוּ וַיִּמָּת: וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד רַמְיָךְ
 עַל רֹאשְׁךָ כִּי פִיךָ עָנָה כִּךְ לֹאמַר אֲנִכִּי מַתִּית אֶת מְשִׁיחַ יְהוָה:

10 וַיִּקְנֶן דָּוִד אֶת הַקִּינָה הַזֹּאת עַל שְׂאוּל וְעַל יְהוֹנָתָן בְּנָיו: הִנֵּה כְּתוּבָה עַל סֵפֶר

18^b.17

18^a הַיִּשָּׁר: וַיֹּאמֶר

	I מְנַשְּׂרִים קָלוּ מֵאֲרִוּת גִּבְרוּ ו	יִבְנִי יְהוּדָה יִקְשֶׁת:
	22 ^a .b קִשְׁתַּת יְהוֹנָתָן לֹא נִשְׁוֹג אַחֲזוֹר	הַיִּצְעִבִי יִשְׂרָאֵל
15	וַחֲרָב שְׂאוּל לֹא תִשׁוּב רִיקָם:	עַל כְּמוֹתֶיךָ הַלֵּל
	24 בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל שְׂאוּל בְּכִינָה	אֵיךְ נִפְלוּ גִבּוֹרִים:
	הַמְּלַבְּשֶׁם שְׁנֵי עִם עֲדָנִים	אֶל תְּנִידוֹ בְּגַת
	הַמְּעַלָּה עֲדֵי זָהָב עַל לְבוּשְׁכֶן:	אֶל תִּבְשְׂרוּ בַּחֲצוֹת אִשְׁקָלוֹן
	כִּה אֵיךְ נִפְלוּ גִבּוֹרִים	פֶּן תִּשְׁמַחְנָה בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים
20	בַּתוֹךְ הַמְּלַחְמָה:	פֶּן תִּעְלוֹנָה בְּנוֹת הָעַרְלִים:
	יְהוֹנָתָן לִבִּי יִבְמוֹתֶיךָ חֵלֶל ו	הָרִי בְּגִלְבַּע אֶל יָרֵד טַל
	26 צַר לִי עֲלֶיךָ אֲחִי יְהוֹנָתָן	וְאֵל מִטֵּר עֲלֵיכֶם שְׂדֵי יִתְּךָ מוֹת
	נַעֲמַת לִי מֵאֵד נִפְלְאַתִּי:	כִּי שֶׁם נִנְעַל מִנֵּן גִּבּוֹרִים:
	אֲחַבְתֶּךָ לִי מֵאֲהַבַת נָשִׁים:	מִנֵּן שְׂאוּל בְּלִי מְשִׁיחַ בִּשְׁמֹן ו
25	27 אֵיךְ נִפְלוּ גִבּוֹרִים	מִדָּם חֲלָלִים מִחֶלֶב גִּבּוֹרִים:
	וַיֹּאבְדוּ כְּלֵי מִלְחָמָה:	שְׂאוּל וְיְהוֹנָתָן הַנְּאֻחִים וְהַנְּעִימָם
		23 בַּחַיִּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ:

2.א וַיְהִי אַחֲרָי בֶּן וַיִּשְׂאֵל דָּוִד בִּיהוָה לֵאמֹר הֲאֵעֲלֶה בְּאֲחַת עַרְיֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר
 2 יְהוָה אֵלָיו עֲלֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אַנְהָ אֵעֲלֶה וַיֹּאמֶר חֲבַרְנָה: וַיַּעַל שֵׁם דָּוִד וְגַם שְׁתֵּי
 3 נָשָׁיו אֲחֻזַּנְעָם הַיִּזְרְעֵלִית וְאֲבִינִיל אִשְׁתִּי נָכַל הַכְּרַמְלִי: וְאֲנָשָׁיו אֲשֶׁר עִמּוֹ הֵעֲלָה דָּוִד אִישׁ
 4 וּבֵיתוֹ וַיִּשְׁבוּ בְּעַרְיֵי חֲבַרְזֵן: וַיָּבֹאוּ אֲנָשֵׁי יְהוּדָה וַיִּמְשְׁחוּ שֵׁם אֶת דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל בֵּית יְהוּדָה
 ה וַיִּגְדּוּ לְדָוִד לֵאמֹר אֲנָשֵׁי יְבִישׁ גִּלְעָד: קָבְרוּ אֶת שְׂאוּל: וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים
 אֶל אֲנָשֵׁי יְבִישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כִּרְכִּים אַתֶּם לִיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֲסֵד הַזֶּה
 6 עִם אֲדֹנֵיכֶם עִם שְׂאוּל וְתִקְבְּרוּ אֹתוֹ: וְעַתָּה יַעַשׂ יְהוָה עִמָּכֶם חֲסֵד וְאֲמַת וְגַם
 7 אֲנִכִּי אַעֲשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה יְתַחַת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַרְבֵּר הַזֶּה: וְעַתָּה תַחֲזֹקְנָה יְדֵיכֶם
 וְהָיוּ לְבָנֵי חֵיל כִּי מֵת אֲדֹנֵיכֶם שְׂאוּל וְגַם אֶתִּי מִשְׁחוּ בֵּית יְהוּדָה לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם:

* * * * *

8 וְאֲבַנְר בֶּן נָר שָׂר צְבָא אֲשֶׁר לְשְׂאוּל לָקַח אֶת אִישׁ בַּעַלִּי בֶּן שְׂאוּל וַיַּעֲבְרָהוּ
 9 מִחֲנָיִם: וַיִּמְלְכֵהוּ אֶל הַגִּלְעָד וְאֶל הַיְזְרְעֵלִי וְאֶל יִזְרְעֵאל וְעַל אֲפְרַיִם וְעַל בְּנִימִן וְעַל
 בִּי יִשְׂרָאֵל כְּלָה: אֵךְ בֵּית יְהוּדָה הָיוּ אַחֲרָי דָּוִד: 8

→ * * * * *

(2) 2.י בֶּן אַרְבַּעִים שָׁנָה אִישׁ בַּעַלִּי בֶּן שְׂאוּל בְּמַלְכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם מֶלֶךְ
 (3) 11 וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה דָּוִד מֶלֶךְ כְּחַבְרוֹן עַל בֵּית יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשֵׁשׁ חֳדָשִׁים:

- את רכב ואת בענה אחיו בני רמון הבארתי ויאמר להם חי יהוה אשר פדה את נפשי מכל צרה: כי המניד לי לאמר הנה מת שאול והוא היה כמבשר בעיניו ואתה בן ואתה רגהו בצקלנ * לתתי לו בשרה: אף כי אנשים רשעים הרגו את איש צדיק בביתו על משכבו ועתה הלוא אבקש את דמו מידכם ובערתי אתכם מן הארץ: ויצו רוד את הנערים ויהרגום ויקצצו את ידיהם ואת רגליהם ויתלו על הכרכה בחברון ואת ראש אישבעל לקחו ויקברו בקבר אבנר בחברון:
- ויבאו כל שבמי ישראל אל רוד חברונה ויאמרו לאמר הננו עצמך ובשרך * אנחנו: גם אתמול גם שלשום בהיות שאול מלך עלינו אתה היית המוציא והמביא את ישראל ויאמר יהוה לך אתה תרעה את עמי את ישראל ואתה תהיה לנניד על ישראל: ויבאו כל זקני ישראל אל המלך חברונה ויכרת להם המלך רוד ברית בחברון לפני יהוה וימשחו את רוד למלך על ישראל: וישמעו פלשתים כי משחו את רוד למלך על ישראל ויעלו כל פלשתים לבקש את רוד וישמע רוד וירר אל המצודה: ופלשתים באו וינטשו בעמק רפאים: וישאל רוד ביהוה לאמר האעלה אל פלשתים הַתַּתְּנָם בידי ויאמר יהוה אל רוד עלה כי נתן אתן את הפלשתים בידך: ויבא רוד בבעל פרצים ויכס שם * רוד ויאמר פרץ יהוה את איבי לפני כפרץ מים על כן קרא שם המקום ההוא בעל פרצים: ויעזבו שם את אלהיהם וישאם רוד ואנשיו:
- ויסיפו עוד פלשתים לעלות וינטשו בעמק רפאים: וישאל רוד ביהוה ויאמר לא תעלה לקראתם * סב אל אחריהם ובאת להם ממול הככאים: ויהי בשמעך את קול היצערה בראשי הככאים או תחרץ כי או יצא יהוה לפניך להכות במחנה פלשתים: ויעש רוד כן כאשר צוהו יהוה ויך את פלשתים מגבעון עד כה באך גזר:
- ותהי עוד מלחמה לפלשתים את ישראל וירר רוד ועבדיו עמו [וישבו בלב] * וילחמו את פלשתים * אשר בילדי הרפא ומשקל קובעו שלש מאות * שקל נחשת והוא חגור ויאמר להכות את רוד: ויעזר לו אבישי בן צרויה ויך את הפלשתי וימתהו או נשבעו אנשי רוד - לאמר לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל:
- ויהי אחרי כן ותהי עוד המלחמה בגב עם פלשתים או הבה סָכְכִי הַחֲשֵׁתִי את כף אשר בילדי הרפא:
- ותהי עוד המלחמה בגוב עם פלשתים ויך אלחנן בן יערי - בית הלחמי את גלית הגתי ועין חניתו כמנור ארנים:
- ותהי עוד מלחמה בנת ויהי איש מִדֵּה ואצבעת ידיו ואצבעות רגליו שש * ושש עשרים וארבע מספר וגם הוא יָלַד לְהַרְפָּא: ויתרף את ישראל ויכהו יהונתן בן שִׁמְעֵא אחי רוד:
- את ארבעת אלה יָלַד לְהַרְפָּא בנת ויפלו ביד רוד וכיר עבדיו:
- אלה שמות הנכרים אשר לרוד יִשְׁבִיעַל בן זְבַדְיָאֵל הִתְקַמְנִי ראש השלשה * הוא עורר את חניתו על שמנה מאות חלל בפעם אחת: ואחריו אלעזר בן דָּרִי האחחי בשלשה הנכרים הוא היה עם רוד בפס דמים ופלשתים נאספו שם למלחמה ויעלו איש ישראל לפניהם: והוא קם ויך בפלשתים עד כי ינעה ידו ותדבק ידו אל החרב ויעש יהוה תשועה גדולה ביום ההוא והעם ישבו אחריו אך לפשט: ואחריו שְׁמַה בן אָנָא יהררי ויאספו פלשתים לַחֲזֶה:

- 3.17 ודבר אבנר היה עם זקני ישראל לאמר גם תמול גם שלשם הייתם מכקשים
 18 את דוד למלך עליכם: ועתה עשו כי יהוה אמר אל דוד לאמר ביד דוד עבדי
 19 א-וישיע את עמי ישראל מיד פלשתים ומיד כל איביהם: וידבר גם אבנר באזני
 בנימין וילך גם אבנר לדבר באזני דוד בחרון את כל אשר טוב בעיני ישראל
 כ ובעיני כל בית בנימן: ויבא אבנר אל דוד חכרון ואתו עשרים אנשים ויעש דוד 5
 21 לאבנר וילאנשים אשר אתו משתה: ויאמר אבנר אל דוד אקומה ואלכה ואקבצה
 אל אדני המלך את כל ישראל ויכרתו אתך ברית ומלכת בכל אשר תאזן נפשך
 וישלח דוד את אבנר וילך בשלום:
 22 והנה עבדי דוד ויואב בא-ים- מהגדוד ושלל רב עמם הביאו ואבנר איננו
 23 עם דוד בחרון כי שלחו וילך בשלום: ויואב וכל הצבא אשר אתו באו ויגדו 10
 24 ליואב לאמר בא אבנר בן נר אל המלך וישלחהו וילך בשלום: ויבא יואב אל
 25 המלך ויאמר מה עשיתה הנה בא אבנר אליך למה זה שלחתו וילך הלוך: הלא-
 ידעת את אבנר בן נר כי לפתתך בא ולדעת את מוצאך ואת מבוואך ולדעת
 26 את כל אשר אתה עשה: ויצא יואב מעם דוד וישלח מלאכים אחרי אבנר וישבו
 27 אתו מכור הפרה ודוד לא ידע: וישב אבנר חכרון ויטהו יואב אל י-רך השער 15
 לדבר אתו בשלי ויכהו שם אל החמש וימת בדם עשהאל אחי יואב:
 28 וישמע דוד מאחרי כן ויאמר נקי אנכי וממלכתי מעם יהוה עד עולם מדמי
 29 אבנר בן נר: ויחלו על ראש יואב ואל כל בית אביו ואל יקרת מבית יואב זב
 31 ומצרע ומחזיק בפלך ונפל בחרב וחסר לחם: ויאמר דוד אל יואב ואל כל העם
 אשר אתו קרעו בגדיכם וחגרו שקים וספרו לפני אבנר והמלך דוד הלך אחרי 20
 32 המטה: ויקברו את אבנר בחרון וישא המלך את קולו ויבך אל קבר אבנר
 33 ויבכו כל העם: ויקנן המלך אל אבנר ויאמר
 הכממת נבל ימות אבנר: 3.34 ורגליך לא לנחשתים הנשו
 כנפול לפני בני עולה נפלת
 34 ידיך לא אפרות
 לה ויספו כל העם לככות עליו: ויבא כל העם להקרות את דוד לחם כעוד היום 25
 וישבע דוד לאמר כה יעשה לי אלהים וכה יסיף כי אם לפני בוא השמש אטעם
 לחם או כל מאומה: וכל העם הכירו וייטב בעיניהם ככל אשר עשה המלך בעיני
 כל העם טוב: וידעו כל העם וכל ישראל ביום ההוא כי לא היתה מהמלך להמית 36
 את אבנר בן נר: ויאמר המלך אל עבדיו הלוא תדעו כי שר וגדול נפל היום 37
 38 הזה בישראל: ואנכי היום רך וישח ממלך והאנשים האלה בני צרויה קשים 30
 ממני ישלם יהוה לעשה הרעה כרעתו:

- 4.א וישמע אישבעל- בן שאול כי מת אבנר- בן נר- בחרון וירפו ידיו וכל
 2 ישראל נכהלו: ושני אנשים שרי גדודים היו לאישבעל- בן שאול שם האחד
 בענה ושם השני רכב בני רמון הבארתי מבני בנימן כי גם בארות תחשב על 35
 ה.3 בנימן: ויברחו הבארתיים נתמיה ויהיו שם גרים עד היום הזה: וילכו בני רמון
 הבארתי רכב ובענה ויבאו כחם היום אל בית אישבעל- והוא שכב את משכב
 6 הצהריים: ויהי-ה שער- הבית סקלה- חטים ותגם ותישן- ורכב ובענה אחיו
 7 נמלטו: ויבאו הבית והוא שכב על מטתו בחדר משכבו ויכהו וימתהו ויסירו
 8 את ראשו ויקחו את ראשו וילכו דרך הערבה כל הלילה: ויבאו את ראש אישבעל- 40
 אל דוד חכרון ויאמרו אל המלך הנה ראש אישבעל- בן שאול איבך אשר בקש
 9 את נפשך ויתן יהוה לאדני המלך נקמות היום הזה משאול ומורעו: ויען דוד

(2) 3.3 ויואב ואיביו אחיו הרגו לאבנר על אשר המית את עשהאל אחיהם בנבעון במלחמת:

- 6 האלהים אל עגלה חדשה וישאהו מבית אבינדב אשר בנבעה וקרא ואתיו בני
 אבינדב נהנים את העגלה - וקרא הלך - עם ארון האלהים ואתיו הלך לפני הארון: 4
 ודוד וכל בית ישראל משחקים לפני יהוה בכל יעזו ובשירים ובכנרות ובנבלים ה
 ובתפים ובמנגענים ובצלצלים: ויבאו עד גרן יכידן וישלח עזה את ידו אל 6
 ארון האלהים ויאחו בו כי שמטו הבקר: ויחר אף יהוה בעזה ויכהו שם האלהים 7
 על אשר שלח ידו על הארון וימת שם לפני אלהים: ויצר לדוד על אשר פרץ 8
 יהוה פרץ בעזה ויקרא למקום ההוא פרץ עזה עד היום הזה:
 וירא דוד את יהוה ביום ההוא ויאמר איך יבוא אלי ארון יהוה: ולא אבה 9
 דוד להסיר אליו את ארון יהוה על עיר דוד ויטהו דוד בית עבד אדם הנתי:
 וישב ארון יהוה בית עבד אדם הנתי שלשה חדשים ויברך יהוה את עבד אדום 10
 ואת כל ביתו:
 ויגד למלך דוד לאמר ברך יהוה את בית עבד אדם ואת כל אשר לו 12
 בעבור ארון האלהים וילך דוד ויעל את ארון האלהים מבית עבד אדם עיר דוד
 בשמחה: והיה כי צעדו נשאי ארון יהוה ששה צעדים ויזבח שור ומריא: ודוד 13-14
 15 מכרכר בכל עז לפני יהוה ודוד חנוד אפוד בד: ודוד וכל בית ישראל מעלים
 את ארון יהוה בתרועה ובקול שופר: והיה ארון יהוה בא עיר דוד ומיכל בת 16
 שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך דוד מפאו ומכרכר לפני יהוה ותבו
 לו בלבה: ויבאו את ארון יהוה ויצגו אתו במקומו בתוך האהל אשר נטה לו 17
 דוד ויעל דוד עלות לפני יהוה ושלמים: ויכל דוד מהעלות העולה והשלמים 18
 19 ויברך את העם בשם יהוה צבאות: ויחלק לכל העם לכל המון ישראל למאיש
 ועד אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת וילך כל העם איש
 לביתו:
 וישב דוד לברך את ביתו ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה 2
 נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות
 אחד הרקים: ויאמר דוד אל מיכל לפני יהוה ארקד אשר בחר בי מאיך ומכל 21
 ביתו לצות אתי נניד על עם יהוה על ישראל וישיקתי לפני יהוה: ונקלתי עוד 22
 מואת והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה: ולמיכל בת 23
 שאול לא היה לה ילד עד יום מותה:
- 30 והיה כי ישב המלך בביתו ויהות הנית לו מסביב מכל איביו: ויאמר המלך 7.2.8
 אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארוים וארון האלהים ישב בתוך
 היריעה: ויאמר נתן אל המלך כל אשר בלבבך לך עשה כי יהוה עמך: 3
 והיה בלילה ההוא והיה דבר יהוה אל נתן לאמר: לך ואמרת אל עבדי אל 4.ה
 דוד כה אמר יהוה האתה תבנה לי בית לשבתי: כי לא ישבתי בבית למיום 6
 35 העלתי את בני ישראל ממצרים ועד היום הזה ואהיה מתהלך מאהל אל אהל
 וממשכן אל משכן: בכל אשר התהלכתי בכל בני ישראל הדבר דברתי את אחד 7
 שפטי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי את ישראל לאמר למה לא בניתם לי בית
 ארוים: ועתה כה תאמר לעבדי לדוד כה אמר יהוה צבאות אני לקחתך מן 8
 הקנה מאחר הצאן להיות נניד על עמי על ישראל: ואהיה עמך בכל אשר הלכת 9
 40 ואברתה את כל איבך מפניך ועשיתי לך שם כשם הנדלים אשר בארץ: ושמתי
 מקום לעמי לישראל ונטעתי ושכן תחתיו ולא ירנו עוד ולא יסיפו בני עולה
 לענותו כאשר בראשונה | -למן היום אשר צויתי שפטים על עמי ישראל והניחתי
 לך מכל איביו: והנני מניד לך כי בית יעשה לך יהוה: יהוה כי ימלאו ימך 11
 ושכבת את אבתיך והקימתי את זרעך אתרתיך אשר יצא ממעך והבינתי את

- 23.12 ותהי שם חלקת השדה מלאה עדשים והעם גם מפני פלשתים: ויתיצב בתוך החלקה ויצילה ויך את פלשתים ויעש יהוה תשועה גדולה:
 אלה עשו שלשת הנברים: 17^b
- 18 ואבישי אחי יואב בן צרויה הוא ראש השלשים- והוא עורר את חניתו על
 19 שלש מאות חלל ולו שם בשלשים: מן השלשים- הנגז' נכבד ויהי להם לשר
 ב ועד השלשה לא בא: ובניהו בן יהודע - איש תיג' רב פעלים מקנצאל הוא
 הכה את שני 'בג' 'הארי' אל מתכאם: והוא ירד והכה את הארי' בתוך הבאר
 21 ביום השלג: והוא הכה את איש מצרי יאיש- מדף וביד המצרי חנית וירד אליו
 22 בשבט ויגול את החנית מיד המצרי ויהרנהו בחניתו: אלה עשה בניהו בן יהודע
 23^b ולו שם 'ב'שלשה הנברים: וישמהו דוד אל משמעתו: 10
- 24.26 עשהאל אחי יואב בשלשים אלחנן בן דודו יבית לחם: שמה החרדי אליקא
 27.26 החרדי: חלון הפלטי עירא בן עקש התקעי: אביעור הענתתי יסבכי החשתי:
 29.28 צלמון האחחי מהרי הנטפתי: חלפי בן בענה הנטפתי אמי בן ריבי מנבעת בני
 31.ל בנימן: בניהו הפרעתני חזרי מנחלי נעש: אביבעל יבית הערבותי עומות
 33.32 הפרמי: אלחבא השעלכני - ישן 'הנוני': יהונתן ו' בן' שמה החררי אחיאם 15
 34 בן שרר החררי: אליפלט בן אחספי ביה המעקתי אליעם בן אחיתפל הגלני:
 37.36.הה קצרו הכרמלי פערי הארבי: יגאל בן נתן מצבה בני הנדי: צלק העמוני נחרי
 39.38 הבארתי נשאם כלי יואב בן צרויה: עירא היתרי גרב היתרי: אוריה החתי כל
 שלשים ושבעה:
- 13 וירדו שלשה- מהשלשים- ויבאו יעיל יהציר אל דוד אל מצדת עדלם 20
 14 וחית פלשתים הנה בעמק רפאים: ויתאוו דוד ויאמר מי ישקני מים מבאר
 16 בית לחם אשר בשער: ויבקעו שלשת הנברים במחנה פלשתים וישאבו מים
 מבאר בית לחם אשר בשער וישאו ויקאו אל דוד ולא אבה לשתותם ונסך אתם
 17^a ליהוה: ויאמר הלילה לי מיהוה מעשתי זאת הוא: דם האנשים ההלכים בנפשותם
 25 ולא אבה לשתותם:
- 5,6,8 א ויאסף דוד את כל בחור בישראל שלשים אלף: וילך המלך ואנשיו
 ירושלם אל הרבסי יושב הארץ ויאמר לדוד לאמר לא תבוא הנה כי אם יסיףך
 9^a העורים והפסחים: וילכד דוד את מצדת ציון: ויאמר דוד ביום ההוא כל מפה
 9 יבוסי וינע יקצרו את הפסחים ואת העורים לא שגאה גפש דוד: וישב דוד 30
 במצדה ויקרא לה עיר דוד ויבנה- דוד סביב מן המלוא ובתה: וילך דוד הלך
 11 וגדול יהוה אלהי צבאות עמו: וישלח חירם מלך צר מלאכים אל דוד ועצי ארום
 וקרשי עין וחרשי אבן קיר ויבנו בית לדוד:

- 12 וידע דוד כי הבינו יהוה למלך על ישראל וכי נשא ממלכתו בעבור עמו 35
 6,2 ישראל: ויקם וילך דוד וכל העם אשר אתו בעלת יהודה להעלות משם את
 3 ארון האלהים אשר נקרא שם - יהוה צבאות ישב הכרבים עליו: וירכבו את ארון

—שמואל ב'—

(א) 23.23 מן השלשים נכבד ואל השלשה לא בא

(ב) 14 ודוד או בכצודה וסצב פלשתים או בית לחם:

(ג) 5,6 לאמר לא יבוא דוד הנה

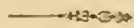
(ד) 7^b היא עיר דוד

(ה) 8^b על בן יאמר עור ופסה לא יבוא אל הבית

- וַיִּזְלְדוּ לְדָוִד בְּנִים בַּחֲבֵרוֹן וַיְהִי כְבוֹרוֹ אֲמִנּוֹן לְאַחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית׃ וּמִשָּׁנָה 3.3.2
 כָּל־אָבוֹ לְאַבְיָטָאֵל אִשֶׁת נָבָל הַכַּרְמֶלִי וְהַשְּׁלֵשִׁי אֲבִשְׁלוֹם בֶּן מַעֲכָה בַת תַּלְמִי מֶלֶךְ
 נָשׁוֹר׃ וְהַרְבִּיעִי אֲדִנְיָה בֶן חֲנִיָּה וְהַחֲמִישִׁי שַׁפְטִיָּה בֶן אֲבִיטָל׃ וְהַשְּׁשִׁי יִתְרָעַם ה.4
 לְעִנְלָה אִשֶׁת . . . אֱלֹהֵי יֶלְדָו לְדָוִד בַּחֲבֵרוֹן׃
- 5 וַיִּקַּח דָּוִד עוֹד פְּלִנְשִׁים וְנָשִׁים בִּירוּשָׁלַם אַחֲרָיו כִּי בָאוּ מִחֲבֵרוֹן וַיִּזְלְדוּ עוֹד לְדָוִד 5.13
 בְּנִים וּבָנוֹת׃ וְאֱלֹהֵי שְׁמוֹת הַיְלָדִים לוֹ בִירוּשָׁלַם שְׁמוֹעַ וְשׁוּבָב וְנָתָן וְשָׁלְמָה׃ וַיִּבְחַר ט.14
 וְאֶל־יִשׁוּעַ וְנָפְגַי וַיִּפְיַע׃ וְאֶל־יִשְׁמַעַל וְבָעֲלִידָע וְאֶל־פִּלְטָא׃ 16
 בֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה דָּוִד כַּמְלֹכוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה מֶלֶךְ׃ בַּחֲבֵרוֹן מֶלֶךְ עַל יְהוּדָה 5.ה.4
 שִׁבְעַת שָׁנִים וְשִׁטָּה חֲדָשִׁים וּבִירוּשָׁלַם מֶלֶךְ שְׁלֹשִׁים וְשִׁלְשׁ שָׁנָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל
 יו וְיְהוּדָה׃ 10
- 8 וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיְהִי דָּוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה לְכָל עַמּוֹ׃ וַיּוֹאֵב 8.16.15
 בֶּן צְרוּיָה עַל הַצְּבָא וַיְהוֹשֶׁפֶט בֶּן אַחִילֹד מִזִּכְרִי׃ וְצִדְקָא [] וְיָאָבִיָּתֵר יָבֵן יֶאֱחִימֶלֶךְ [בֶּן] 17
 אַחִיטּוֹב [] כַּהֲנָיִם וְשִׁיטָאֵי סוֹפֵר׃ וּבָנִיהוּ בֶּן יְהוּדָע׃ עַל־הַכְּרָתִי וְהַפְּלָתִי וּבְנֵי דָּוִד 18
 כַּהֲנָיִם הֵיוּ׃ 15
- 24 וַיִּכַּת 'יְהוָה' אֶת דָּוִד בֵּימֵי הַהֵם לֵאמֹר לֶךְ מִגַּה אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֵת יְהוּדָה׃ א.8
 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל יוֹאָב וְאֶל שָׂרֵי הַחֵיל אֲשֶׁר אִתּוֹ שְׁמוֹ נָא כְּכֹל שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּן 2
 וְעַד כַּאֲרֵי שִׁבְעָה וּפְקִדּוֹ אֶת הָעָם וַיִּדְעֵתִי אֶת מִסְפַּר הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב אֶל הַמֶּלֶךְ 3
 וַיֹּסֶף יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֶל הָעָם כֹּהֵם וְכַהֵם מֵאָה פַעֲמַיִם וְעֵינֵי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ רְאוּת 20
 וְאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ לְמַה חָפֵץ בַּדְּבַר הַזֶּה׃ וַיַּחֲזֹק דָּבַר הַמֶּלֶךְ׃ עַל יוֹאָב וְעַל שָׂרֵי הַחֵיל 4
 וַיֵּצֵא יוֹאָב וְשָׂרֵי הַחֵיל מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת הָעָם אֶת יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲבְרוּ אֶת הַ 5
 הַיַּרְדֵּן וַיַּחֲלִיּוּ מִיֶּרֶחוֹ וְעָרֵי הָעֵיָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַנַּחַל הַגָּד וְאֶל יַעֲזוֹר׃ וַיָּבֹאוּ 6
 הַגִּלְעָדָה וְאֶל אַרְיָן הַחֲתִימִים קָדְשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ דָנָה וּמִדְּבָר סִבְכָאֵל אֶל צִידוֹן׃ וַיָּבֹאוּ 7
 מִבְּצֵר צֹר וְכָל עָרֵי הַחֲחוּי וְהַכְּנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל גִּבְעַת יְהוּדָה כַּאֲרֵי שִׁבְעָה׃ וַיִּשְׁטּוּ בְּכָל 8
 הָאֲרָצִים וַיָּבֹאוּ מִקְצֵה תְּשֻׁעָה חֲדָשִׁים וְעֵשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלַם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת מִסְפַּר 25
 מִפְּקֵד הָעָם אֶל הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַלְפַי אִישׁ חֵיל שְׁלֹף חֶרֶב וְאִישׁ
 יְהוּדָה חֲמִשׁ מֵאוֹת אַלְפַי אִישׁ׃
- 10 וַיְדַבֵּר לֵב דָּוִד אֲתָוֹ אַחֲרָיו כֵּן יִכִּי סֵפֶר אֶת הָעָם וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵל יְהוָה חַטָּאתִי .
 מֵאֵד אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֹר נָא אֶת עֵינֶיךָ עָבֹדְךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וְדַבֵּר 11b
 30 יְהוָה הִיָּה אֵל גֹּד הַנְּבִיאָה חוֹה דָּוִד לֵאמֹר׃ הַלֹּךְ וְדַבַּרְתָּ אֵל דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה 12
 שְׁלֹשׁ אֲנָכִי נֹטֵתִי עֲלֶיךָ בַּחֲרֵךְ לֶךְ אַחַת מֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה לְךָ׃ הַתְּבוֹא לְךָ שִׁלּוּשֵׁיהֶם 13b
 שְׁנַיִם רַעֲב כַּאֲרֵצְךָ וְאִם שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים נָסַךְ לִפְנֵי צִיָּדְךָ וְהוּא רִדְפְךָ וְאִם הַיּוֹת
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים דַּבֵּר כַּאֲרֵצְךָ׃ וַיִּקַּם דָּוִד בְּבִקְרָת וַיָּבֹא גֹד אֶל דָּוִד וַיִּגַּד לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ׃ 13a.11a
 עַתָּה דַע וְרָאָה מַה אֲשִׁיבֶנִי שְׁלָחִי דַבֵּר׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵל גֹּד צֹר לִי מְאֹד נִפְלָה נָא 14.13c
 35 בְּיַד יְהוָה כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּבִיד אָדָם אֵל אִפְלָה׃ וַיִּבְחַר לוֹ דָּוִד אֶת הַדְּבָר ט
 וְהַיָּמִים יָמֵי קִצְרֵי חַיִּים וְתַתָּל הַמִּנְפָּה בְּעַם וַיָּמָת הַמֶּלֶאךָ הַמִּנְפָּה בְּעַם מִדָּן
 17.16a וְעַד כַּאֲרֵי שִׁבְעָה שְׁבַעִים אַלְפַי אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח יְדוֹ יְרוּשָׁלַם לְשַׁחֲתֹהּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵל
 יְהוָה כִּי בָרַאתִי אֶת הַמֶּלֶאךָ הַמַּכָּה בְּעַם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִכִי חַטָּאתִי וְאֲנִכִי הָעֲוִיָּתִי
 וְאֱלֹהֵי הַצָּאֵן מַה עָשׂוֹ תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אֲבִי׃ וַיִּנְחַם יְהוָה אֶל הָרַעָה וַיֹּאמֶר 16b
 40 לְמֶלֶאךָ הַמִּשְׁחִית בְּעַם רַב עַתָּה תִּקַּח יָדְךָ וּמֶלֶאךָ יְהוָה הִיָּה עִם גֵּרְךָ יֶאֱתָרְנָה
 הַיְבִסִי׃

7.14 ממלכתו: אני אהיה לו לאב והוא יהיה לי לבן אשר בהעותו והכחתיו בשבט
 17.16 אנשים ובננעי בני אדם: וחסדי לא יאסיר ממנו כאשר הפרתי מ אשר היה
 לפניך: ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם לפני כסאך יהיה נכון עד עולם: ככל
 הדברים האלה וככל התיוון הזה כן דבר נתן אל דוד:
 5 ויבא המלך דוד וישב לפני יהוה ויאמר מי אנכי אדני יהוה ומי ביתי כי
 19 הביאתני עד הלם: ותקמן עוד זאת בעיניך אדני יהוה ותדבר גם אל בית עבדך
 20 למרהוק ויתראני דגלת הארם לעלם אדני יהוה: ומה יוסיף דוד עוד לדבר
 21 אליך ואתה ידעת את עבדך אדני יהוה: בעבור עבדך - עשית [להודיע את עבדך]
 22 את כל הנדולה הזאת: על כן גדלת אדני יהוה - כי אין כמוך ואין אלהים
 23 וולתך ככל אשר שמענו באזנינו: ומי כעמך ישראל נוי אחר - בארץ אשר
 הלך אלהי לפדות לו לעם ולשום לו שם ולעשות להם נדלות ונראות לגרש
 24 מפני עמם גוי ואלהיו: ותכונן לך את עמך ישראל לך לעם עד עולם ואתה
 25 יהוה היית להם לאלהים: ועתה אדני יהוה - הדבר אשר דברת על עבדך ועל
 26 ביתו הקם עד עולם ועשה כאשר דברת: ויגדל שמך עד עולם לאמר יהוה
 27 צבאות אלהים על ישראל ובית עבדך דוד יהיה נכון לפניך: כי אתה יהוה
 צבאות אלהי ישראל גלית את און עבדך לאמר בית אבנה לך על כן מצא
 28 עבדך את לבו להתפלל אליך את התפלה הזאת: ועתה אדני יהוה אתה הוא
 29 האלהים ודברוך יהו אמת ותדבר אל עבדך את הטובה הזאת: ועתה הואל
 וברך את בית עבדך לחיות לעולם לפניך כי אתה אדני יהוה דברת ומברכתך
 20 יברך בית עבדך לעולם:

8,א ויהי אחרי כן ויך דוד את פלשתים ויכניעם ויקח דוד את מיד
 פלשתים:
 2 ויך את מואב וימדדם בחבל השקב אותם ארצה וימדד שני חבלים להמית
 25 ומלא החבל לתחיות ותהי מואב לדוד לעבדים נשאי מנחה:
 4.3 ויך דוד את הדרעור בן רחב מלך צובה בלכתו להצבי ידו יבקר: וילכד
 דוד ממנו אלף ושבע מאות פרשים ועשרים אלף איש רגלי ויעקר דוד את כל
 הרכב ויותר ממנו מאה רכב: ותבא ארם דמשק לעזר להדרעור מלך צובה זיך
 6א דוד בארם עשרים ושנים אלף איש: וישם דוד נציבים בארם דמשק ותהי ארם
 7 לדוד לעבדים נשאי מנחה: ויקח דוד את שלטי הוהב אשר היו יעל עבדי
 8 הדרעור ויביאם ירושלם: ומשכת ומפרתי ערי הדרעור לקח המלך דוד נחשת
 הרבה מאד:
 9 וישמע תעני מלך חמת כי הבה דוד את כל חיל הדרעור: וישלח תעני
 את יהודים בנו אל המלך דוד לשאל לו לשלום ולברכו על אשר נלחם בהדרעור
 ויבהו כי איש מלחמות תעני היה הדרעור וכידו היו כלי כסף וכלי זהב וכלי
 35 נחשת: ויעש דוד שם יבשבו מהכותו את ארם יכה את אדם בניא מלח
 14 שמונה עשר אלף: וישם באדום נציבים ככל אדום שם נציבים והי כל אדום
 עבדים לדוד וישע יהוה את דוד בכל אשר הלך:

(2) 7.13 הוא יבנה בית לשמי ובננתי את כסא מפלכתו עד עולם:

(3) 8.6 ב וישע יהוה את דוד בכל אשר הלך

(ד) 12.11 גם אתם הקדיש המלך דוד ליהוה עם הכסף והזהב אשר הקדיש מכל הנוים אשר נכס: סאילים ומסואב ושבני עמון ומפלשתים ומעמלק ומשלל הדרעור בן רחב מלך צובה

- 9.4 ויהי בחפזה לנוס ויפל ויפסח ושמו מריבעל: ויאמר לו המלך איפה הוא ויאמר 9
ציבא אל המלך הנה הוא בית מכיר בן עמיאל בלו דבר:
- 6.ה וישלח המלך דוד ויקחהו מבית מכיר בן עמיאל מלז דבר: ויבא מריבעל 6
בן יהונתן בן שאול אל דוד ויפל על פניו וישתחו ויאמר דוד מריבעל ויאמר
5 הגה עבדך: ויאמר לו דוד אל תירא כי עשה אעשה עמך חסד בעבור יהונתן 5
אביך והשבתי לך את כל שדה שאול אביך ואתה תאכל לחם על שלחני תמיד:
9.8 וישתחו ויאמר מה עבדך כי פנית אל הכלב המת אשר כמוני: ויקרא המלך אל
ציבא נער שאול ויאמר אליו כל אשר היה לשאול ולכל ביתו נתתי לבן אדניך:
ועבדת לו את האדמה אתה ובניך ועבדיך והבאת והיה לבן אדניך לחם ואכלו 10
10 ומריבעל בן אדניך יאכל תמיד לחם על שלחני ולציבא חמשה עשר בנים
ועשרים עבדים: ויאמר ציבא אל המלך ככל אשר יצוה אדני המלך את עבדו 11
12 כן יעשה עבדך ומריבעל אכל על שלחן דוד- כאחד מבני המלך: ולמריבעל 12
13 בן קמן ושמו מיכא וכל מושב בית ציבא עבדים למריבעל: ומריבעל ישב 13
בירושלם כי על שלחן המלך תמיד הוא אכל והוא פסח שתי רגליו: 15
- 10.2.8 ויהי אחרי כן וימת מלך בני עמון וימלך " בנו תחתיו: ויאמר דוד אעשה 10
הסד עם חנון בן נחש כאשר עשה אביו עמדי חסד וישלח דוד לנחמו ביד
עבדיו אל אביו ויבאו עבדי דוד ארין בני עמון: ויאמרו שרי בני עמון אל חנון 3
אדניהם המכבד דוד את אביך בעיניך כי שלח לך מנחמים הלוא בעבור חקר את
20 העיר ולרגלה ולהפכה שלח דוד את עבדיו אליך: ויקח חנון את עבדי דוד ויגלה
4 את חצי זקנם ויכרת את מַךְיהם בחצי עד שתותיהם וישלחם: ויגדו לדוד וישלח 4
ה לקראתם כי היו האנשים נכלמים מאד ויאמר המלך שבו בירחו עד יצמח זקנם
ושבתם:
- 6 ויראו בני עמון כי נכאשו ברוד וישלחו בני עמון וישכרו את ארם בית רחוב 6
25 ואת ארם צובא עשרים אלף רגלי ואת מלך מעכה " ואיש טוב שנים עשר אלף
איש: וישמע דוד וישלח את יואב כל " ציבא הגבורים: ויצאו בני עמון 8.7
ויערכו מלחמה פתח השער וארם צובא ורחוב ואיש טוב ומעכה לבדם כשדה:
9 וירא יואב כי היתה אליו פני המלחמה מפנים ומאחור ויבחר מכל " צחור- בישראל 9
ויערך לקראת ארם: ואת יתר העם נתן ביד אַבְיָשִׁי אחיו ויערך לקראת בני 1
30 עמון: ויאמר אם תחוק ארם ממני והיתה לי לישועה ואם בני עמון יחוקו ממך 11
והלכתי להושיע לך: חוק ונתחוק בעד עמנו ובעד ארְיֹף אלהינו ויהוה יעשה 12
הטוב בעיניו: ויגש יואב והעם אשר עמו למלחמה בארם וינסו מפניו: ובני עמון 14.13
ראו כי גס ארם וינסו מפני אבישי ויבאו העיר וישב יואב מעל בני עמון ויבא
ירושלם:
- 35 וירא ארם כי ננף לפני ישראל ויאספו יחד: וישלח ההדדעור ויצא את ארם 16.1
אשר מעבר הנהר ויבאו חֵילֵאֵם ושוֹנֵךְ שר צבא ההדדעור לפניהם: ויגד לדוד 17
ויאסף את כל ישראל ויעבר את הירדן ויבא חלאמה ויערכו ארם לקראת דוד
וילחמו עמו: וינס ארם מפני ישראל ויהרג דוד מארם שבע מאות רכב וארבעים 18
אלף איש: ואת שובך שר צבאו הכה וימת שם: ויראו כל המלכים עבדי ההדדעור 19
40 כי ננפו לפני ישראל וישלמו את ישראל ויעבדו ויראו ארם להושיע עוד את
בני עמון:

ויהי לתשובת השנה לעת צאת המלכים וישלח דוד את יואב ואת עבדיו II,8
עמו ואת כל ישראל וישתחו את בני עמון ויצרו על רבה ודוד ישב בירושלם:

24,18 ויבא נד אל דוד ביום ההוא ויאמר לו עלה הקם ליהוה מזבח בגרן ארְי־נה
 2.19 היבסי: ויעל דוד בדבר נד כאשר צוה יהוה: וישקף ארְנֶה וירא את המלך ואת
 עבדיו עברים -א-ליו וארְנֶה דש חטוּסִי ויצא ארְנֶה וישתחו למלך אפיו ארְנֶה:
 21 ויאמר ארְנֶה מדוע בא אדני המלך אל עבדו ויאמר דוד לקנות מעמד את
 22 הגרן לבנות מזבח ליהוה ותעצר המַנְפֶה מעל העם: ויאמר ארְנֶה אל דוד יקח
 5 ויעל אדני המלך הטוב בעיניו וראה הבקר לעלה והמִרְגִים וכלי הבקר לעצים:
 23 הכל נתן עבד אדוני המלך למלך ויאמר ארְנֶה אל המלך יהוה אלהיך ירצך:
 24 ויאמר המלך אל ארְנֶה לא כי קנו אקנה מאותך במחיר ולא אעלה ליהוה
 25 אלהי עלות חנם ויקן דוד את הגרן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים: ויבן שם
 דוד מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים וַיִּעֲתֶר יהוה לארְיֶן וַיַּעֲצֵר המַנְפֶה מעל
 10 ישראל:

21.א ויהי רעב כימי דוד שלש שנים שנה אחרי שנה ויבקש דוד את פני יהוה
 2 ויאמר יהוה -על- שאול ו-על- בית-ה-דמים על אשר המית את הנבענים: ויקרא
 המלך לנבענים ויאמר אליהם והנבענים לא מבני ישראל המה כי אם מיתר
 15 האמרי ובני ישראל נשבעו להם ויבקש שאול להכתם בקצאתו לבני ישראל *:
 3 ויאמר דוד אל הנבענים מה אעשה לכם ובמה אכפר וברכו את נחלת יהוה:
 4 ויאמרו לו הנבענים אין לי כסף וזהב עם שאול ועם ביתו ואין לנו איש להמית
 ה בישראל ויאמר מה אתם אמרים אעשה לכם: ויאמרו אל המלך האיש אשר
 6 כָּלְנוּ ואשר דָּמָה לַיהוָה שָׁמְדָנוּ מהתיצב ככל גבל ישראל: וַיִּתֵּן לנו שבעה אנשים
 8 מבניו והוקענום ליהוה כנבעי- * ביהר יהוה ויאמר המלך אני אתן: * ויקח המלך
 את שני בני רָצֶפָה בת אִיֶּה אשר ילדה לשאול את ארְמִי ואת מפבעלי ואת
 9 חמשת בני מִי־רֵב בת שאול אשר ילדה לעדריאל בן ברזלי המחלתי: ויתנם ביד
 הנבענים ויקועם בהר לפני יהוה ויפלו שבעת- * יחד והם המתו בימי קציר
 ה-ראשנים: *
 25 וַתִּקַּח רָצֶפָה בת אִיֶּה את השק ותַּפְּהוּ לה אל הצור מהחלת -ק-ציר -שערים-
 עד נִמְךָ מים עליהם מן השמים ולא נהגה עוף השמים לנוח עליהם וימס ואת
 11 חזית השדה לילה: וַיָּנֶד לדוד את אשר עשתה רצפה בת אִיֶּה פלגש שאול:
 12 וישלח־ה דוד ויקח את עצמות שאול ואת עצמות יהונתן בנו מאת בעלי יבש
 30 גלעד אשר גנבו אתם מרחב בית שָׁן אשר תלוּם שְׁמֵהּ -פלשתים ביום הפות
 13 פלשתים את שאול בגלבע: ויעל משם את עצמות שאול ואת עצמות יהונתן בנו
 14 ויאספו את עצמות המוקעים: ויקברו את עצמות שאול ויהונתן בנו -ואת עצמות
 המוקעים- בארְיֶן בנימן בצלע בקבר קיש אביו ויעשו כל אשר צוה המלך וַיִּעֲתֶר
 אלהים לארְיֶן: *

35 9.א ויהי אחרי כן ויאמר דוד הכי יש עוד אשר נותר לבית שאול ואעשה עמו
 2 חסד כעבור יהונתן: ולבית שאול עבד ושמו ציבא ויקראו לו אל דוד ויאמר
 3 המלך אליו האתה ציבא ויאמר עבדך: ויאמר המלך האפס עוד איש לבית שאול
 ואעשה עמו חסד אלהים ויאמר ציבא אל המלך עוד בן ליהונתן נכה הנלים:
 4.4 בן חמש שנים היה בכא שמעת שאול ויהונתן מזורעאל ותַּשְׂאָהוּ אִמְתָּתוּ ותנס
 40

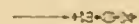
—*—

21.7 (7) ויחטף המלך על מריבעל בן יהונתן בן שאול על שבעת יהוה אשר בינתם בין דוד ובין
 יהונתן בן שאול:

9 (9) תהלת קציר שערים

- ויחר אף דוד באיש מאד ויאמר אל נתן חי יהוה כי בן מות האיש העשה זאת: ה' 12
 ואת הכבשה ישלם שבעתים עקב אשר עשה את הדבר הזה ועל אשר לא 6
 חמל: ויאמר נתן אל דוד אתה האיש כה אמר יהוה אלהי ישראל אנכי משחתוך 7
 למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד שאול: ואתנה לך את בית אדניך ואת 8
 נשי אדניך בחיך ואתנה לך את בית ישראל ויהודה ואם מעט ואספה לך 5
 כהנה וכנהגה: מדוע בנית את דבר יהוה לעשות הרע בעיניו את אוריה החתי 9
 הכית בחרב ואת אשתו לקחת לך לאשה ואתו הרגת בחרב בני עמון: ועתה 1
 לא הסור חרב מבירך עד עולם עקב כי בנתני ותקח את אשת אוריה החתי 11
 להיות לך לאשה: כה אמר יהוה הנני מקים עליך רעה מבירך ולקחתי את 12
 נשיך לעיניך ונתתי לרעך ושכב עם נשיך לעיני השמש הואת: כי אתה עשית 10
 בסתר ואני אעשה את הדבר הזה נגד כל ישראל ונגד השמש: ויאמר דוד 13
 אל נתן חטאתי ליהוה ויאמר נתן אל דוד גם יהוה העביר חטאתך לא 14
 תמות: אפס כי נאין נאצת את יהוה בדבר הזה גם הבן הילוד לך מות 14
 ימות:
 וילך נתן אל ביתו ויגף יהוה את הילד אשר ילדה אשת אוריה לדוד ויאנש: 15
 ויבקש דוד את האלהים בעד הנער ויצם דוד צום ובא ולן ושכב ארצה: ויקמו 17.16
 זקני ביתו עליו להקימו מן הארץ ולא אבה ולא ברה אתם לחם: ויהי ביום 18
 השביעי וימת הילד ויראו עבדי דוד להגיד לו כי מת הילד כי אמרו הנה בהיות 19
 הילד חי דברנו אליו ולא שמע בקולנו ואיך נאמר אליו מת הילד ועשה רעה:
 וירא דוד כי עבדיו מתלחשים ויבן דוד כי מת הילד ויאמר דוד אל עבדיו המת 19
 הילד ויאמרו מת: ויקם דוד מהארץ וירחץ ויסק ויחלף שמלתיו ויבא בית יהוה 20
 וישתחו ויבא אל ביתו וישאל וישומו לו לחם ויאכל: ויאמרו עבדיו אליו מה 21
 הדבר הזה אשר עשיתה בעיני הילד חי צמת ותבך וכאשר מת הילד קמת ותאכל 22
 לחם: ויאמר בעוד הילד חי צמתי ואככה כי אמרתי מי יודע יתנני יהוה 22
 וחי הילד: ועתה מת למה זה אני צם האוכל להשיבו עוד אני הלך אליו והוא 23
 לא ישוב אליו:
 וינחם דוד את בת שבע אשתו ויבא אליה וישכב עמה ויתהר ותלד בן 24
 ויקרא את שמו שלמה ויהוה אהבו: וישלם ביד נתן הנביא ויקרא את שמו כה 25
 ידדיה בעבור יהוה:
 30
 וילחם יואב ברבת בני עמון וילכד את עיר המים: וישלח יואב מלאכים אל 27.26
 דוד ויאמר נלחמתי ברבה גם לבדתי את עיר המים: ועתה אסף את יתר העם 28
 וחנוה על העיר ולכדה פן אלכד אני את העיר ונקרא שמי עליה: ויאסף דוד את 29
 כל העם וילך רפתה וילחם בה וילכדה: ויקח את עטרת מלכם מעל ראשו 3
 ומשקלה כבר זהב ויבה אבן יקרה ותהי על ראש דוד ושלל העיר הוציא הרבה 35
 מאד: ואת העם אשר בה הוציא וישם במגרה ובחרצי הברזל ובמגורות הברזל 31
 והעבירי אותם במלג: וכן יעשה לבל ערי בני עמון וישב דוד וכל העם 32
 ירושלם:
 40
 ויהי אחרי כן ולא בשלום בן דוד אחות יפה ושמה תמר ויאהבה אמנון א' 13
 בן דוד: ויצר לאמנון להתחלות בעבור תמר אחתו כי בתולה היא ויפלא בעיני 2
 אמנון לעשות לה מאומה: ולאמנון רע ושמו יונדב בן שמעה אחי דוד ויונדב 3
 איש חכם מאד: ויאמר לו מדוע אתה כבה דל בן המלך בבקר בבקר הלוא 4

- II,2 ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו ויתהלך על גג בית המלך וירא אשה
 3 רחצת מעל הגג והאשה טובת מראה מאד: וישלח דוד וידרש לאישה ויאמר
 4 הלוא זאת בת שבע בת אליעם אשת אוריה ההתי: וישלח דוד מלאכים ויקחה
 ותבוא אליו וישכב עמה והיא מתקדשת מטמאתה ותשב אל ביתה:
 6.ה ותהר האשה ותשלח ותגד לדוד ותאמר הרה אנכי: וישלח דוד אל יואב
 7 שלח אלי את אוריה ההתי וישלח יואב את אוריה אל דוד: ויבא אוריה אליו
 8 וישאל דוד לשלום יואב ולשלום העם ולשלום המלחמה: ויאמר דוד לאוריה רד
 9 לביתך ורחץ רגליך ויצא אוריה מבית המלך ותצא אחריו משאת המלך: וישכב
 אוריה פתח בית המלך את כל עבדי אדניו ולא ירד אל ביתו: ויגדו לדוד לאמר
 לא ירד אוריה אל ביתו ויאמר דוד אל אוריה הלוא מדרך אתה בא מדוע לא
 10 ירדת אל ביתך: ויאמר אוריה אל דוד הארון וישראל ויהודה ישיבים בספות
 ואדני יואב ועבדי אדני על פני השדה חנים ואני אבוא אל ביתי לאכל ולשתות
 12 ולשכב עם אשתי חי יהוה: והי נפשך אם אעשה את הדבר הזה: ויאמר דוד אל
 אוריה שכ בזה נם היום ומחר אשלחך וישב אוריה בירושלם ביום התוא: ו
 13 וממחרת ויקרא לו דוד ויאכל לפניו וישת וישפרהו ויצא בערב לשכב במשכבו
 עם עבדי אדניו ואל ביתו לא ירד:
 15.14 ויהי בבקר ויכתב דוד ספר אל יואב וישלח ביד אוריה: ויכתב בספר לאמר
 16 הבו את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה ושבתם מאחריו ונפה ומת: ויהי
 בשמור יואב אל העיר ויתן את אוריה אל המקום אשר ידע כי אנשי היל שם:
 17 ויצאו אנשי העיר וילחמו את יואב ויפל מן העם מעבדי דוד וימת גם אוריה
 19,18 החתי: וישלח יואב ויגד לדוד את כל דברי המלחמה: ויצו את המלאך לאמר
 20 כבלותך את כל דברי המלחמה לדבר אל המלך: והיה אם תעלה חמת המלך
 ואמר לך מדוע נגשתם אל העיר להלחם הלוא ידעתם את אשר ירו מעל החומה:
 21^b ואמרת גם עבדך אוריה החתי מת:
 23 22^a וילך המלאך ויבא ויגד לדוד את כל דברי המלחמה: ויאמר המלאך אל
 דוד כי נברו עלינו האנשים ויצאו אלינו השדה ונהיה עליהם עד פתח השער:
 22^b, 24^a ויראו המוראים אל עבדך מעל החומה וימותו מעבדי המלך ויהר לדוד על יואב
 ויאמר אל המלאך למה נגשתם אל העיר להלחם הלא ידעתם את אשר תבו מעל
 החומה מי חכה את אבימלך בן ירבעל הלא אשה השליכה עליו פלח רכב מעל
 24^b החומה וימת בתפין למה נגשתם אל החומה: ויאמר המלאך גם עבדך אוריה
 25 החתי מת: ויאמר דוד אל המלאך כה תאמר אל יואב אל ידע בעיניך את הדבר
 26 הזה כי כזה וכזה תאכל החרב החזק מלחמתך אל העיר והרסה וחזקה: ותשמע
 27 אשת אוריה כי מת אוריה אישה ותספד על בעלה: ויעבר האבל וישלח דוד
 ויאספה אל ביתו ותהי לו לאשה ותלד לו בן
 35
 12,א וירע הדבר אשר עשה דוד בעיני יהוה: וישלח יהוה את נתן הנביא אל
 דוד ויבא אליו ויאמר לו שני אנשים היו בעיר אחת אחד עשיר ואחד ראש:
 3.2 וליעשיר היה צאן ובקר הרבה מאד: ולרש אין כל כי אם כבשה אחת קטנה
 אשר קנה ויהיה ותגדל עמו ועם בניו יחדו מפתו תאכל ומכסו תשתה ובהיקו
 4 תשכב ותהי לו כבת: ויבא הלק לראש העשיר ויחמל לקחת מצאנו ומבקרו
 לעשות לארח הבא לו ויקח את כבשת האיש הראש ויעשה לאיש הבא אליו:

(2) II,21^a כי חכה את אבימלך בן ירבעל הלוא אשה השליכה עליו פלח רכב מעל החומה וימת בתפין למה נגשתם אל החומה

- מיום ענתו את תמר אחתו: ועתה אל ישם אדני המלך אל לבו דבר לאמר כל **13:33**
 בני המלך מתו כי אם אמנון לבדו מת | ויתר יאחיו שלום: וישא הנער הצפה **34**
 את עיניו וירא והנה עם רב הלכים בדרך חלצים במוקד ויבא הצפה וינד
 למלך ויאמר אנשים ראיתי מדרך חר-נים מצד ההר: ויאמר וינדב אל המלך לה
 הנה בני המלך באו כדבר עבדך כן היה: ויהי ככלתו לדבר והנה בני המלך **36**
 באו וישאו קולם ויבכו וגם המלך וכל עבדיו בכו בכי גדול מאד: ויתאבל המלך **37^b**
 על בנו כל הימים | ואבשלום ברח וילך אל תלמי בן עמייה-ויד- מלך נשורי: ויהי **38^b, 37^a**
 שם שלש שנים:
- 10** ותקל רוח- המלך לך-את אל אבשלום כי נחם על אמנון כי מת: וידע **14:א, 39**
 יואב בן צריה כי לב המלך על אבשלום: וישלח יואב תקועה ויקח משם אשה **2**
 חכמה ויאמר אליה התאבלי נא ולבשי נא כנדי אבל ואל תסוכי שמן והיית
 כאשה זה ימים רבים מתאבלת על מת: ובאת אל המלך ודברת אליו כדבר **3**
 הוזה וישם יואב את הדברים בפיה:
15 ות-ב-א- האשה התקיעת אל המלך ותפל על אפיה ארצה ותשתחו ותאמר **4**
 הושעה המלך הושעה: ויאמר לה המלך מה לך ותאמר אכל אשה אלמנה ה
 אני וימת אישי: ולשפחתך שני בנים וינצו שניהם בשדה ואין מצייל ביניהם ויך- **6**
 האחד את אחיו- וימת אתו: והנה קמה כל המשפחה על שפחתך ויאמרו תני **7**
 את מכה אחיו ונמתהו בנפש אחיו אשר הרג ונשמידה גם את היוורש וכבו את
 גהלתי אשר נשארה לבלתי שום לאישי שם ושארית על פני הארמה: ויאמר **8**
 המלך אל האשה לכי לביתך ואני אצוה עליך: ותאמר האשה התקועית אל המלך **9**
 עלי אדני המלך העון ועל בית אבי והמלך וכסאו נקי: ויאמר המלך המדבר **10**
 אליך והבאתי אלי ולא יסוף עוד לנעת כך: ותאמר יזכר נא המלך את יהוה **11**
 אלהיך מהרב-את גאל הדם לשחת ולא ישמידו את בני ויאמר חי יהוה אם יפל
25 משערת בנך ארצה:
 ותאמר האשה הדבר נא שפחתך אל אדני המלך דבר ויאמר דברי: ותאמר **13:12**
 האשה ולמה חשבתה כזאת על עם אלהים ומדבר המלך הדבר הוזה יהיה: כאשם
 לבלתי השיב המלך את נדחו: כי מות נמות וכמים הנגרים ארצה אשר לא יאספו **14**
 ולא ישא אלהים נפש חושב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח: ועתה אשר באתי **15**
 לדבר אל המלך אדני את הדבר הוזה כי יראני העם ותאמר שפחתך אדברה **30**
 נא אל המלך אולי יעשה המלך את דבר אמתו: כי ישמע המלך להציל את **16**
 אמתו מכף האיש המבקש- להשמיד אתי ואת בני יחד מנחלת אלהים: ותאמר **17**
 שפחתך יהיה נא דבר אדני המלך למגחה כי כמלאך האלהים כן אדני המלך
 לשמע הטוב והרע ויהוה אלהיך יהי עמך: ויען המלך ויאמר אל האשה אל נא **18**
 תקהדי ממני דבר אשר אנכי שאל אתך ותאמר האשה ידבר נא אדני המלך: **35**
 ויאמר המלך היד יואב אתך בכל זאת ותען האשה ותאמר חי נפשך אדני המלך **19**
 אם אש להמין ולהשמיל מכל אשר דבר אדני המלך כי עבדך יואב הוא צוני
 והוא שם כפי שפחתך את כל הדברים האלה: לבעבור סבב את פני הדבר עשה **20**
 עבדך יואב את הדבר הוזה ואדני חכם כחכמת מלאך האלהים לדעת את כל
40 אשר בארין:
 ויאמר המלך אל יואב הנה נא עשיתי את הדבר הוזה ולך השב את הנער **21**

—*3-3*

ה' 13 תגיד לי ויאמר לו אמנן את תמר אחות אבשלם אחי אני אהב; ויאמר לו יוהננדב שכב על משכבך והתחל ובא אביך לראותך ואמרת אליו תבא נא תמר אחותי ותברני לחם ועשתה לעיני את הבריה למען אשר אראה ואכלתי מידה:

- 6 וישכב אמנן ויתחל ויבא המלך לראותו ויאמר אמנן אל המלך תבוא נא
7 תמר אחותי ותלבב לעיני שתי לבבות ואברה מידה: וישלח דוד אל תמר הביתה
8 לאמר לבי נא בית אמנן אחיך ועשי לו הבריה: ותלך תמר בית אמנן אחיה
9 והוא שכב ותקח את הכֶּצֶק ותלוש ותלבב לעיניו ותבשל את הלֶבְכוֹת: ותקרא
את יְהִמְשֵׁרְתִי וְיֶצֶק לפניו וימאן לאכול ויאמר אמנן הוציאו כל איש מעלי ויצאו
10 כל איש מעליו: ויאמר אמנן אל תמר הביאי הבריה החדר ואברה מידך ותקח
11 תמר את הלֶבְכוֹת אשר עשתה ותבא לאמנן אחיה החדרה: והניש אליו לאכל
12 ויחוק בה ויאמר לה בואי שכבי עמי אחותי: ותאמר לו אל אחי אל תענני כי
13 לא יַעֲשֶׂה כֵן בְּיִשְׂרָאֵל אֵל תַּעֲשֶׂה אֵת הַנִּבְלָה הַזֹּאת: ואני אנה אוליך את חרפתי
ואתה תהיה כאחד הנבלים בישראל ועתה דבר נא אל המלך כי לא ימנעני
14 ממך: ולא אבה לשמע בקולה ויחוק ממנה ויעֲנֶהָ וישכב יָאֲתָהּ: 15
15 וישנֶאֱתָהּ אמנן שנאה גדולה מאד בי גדולה השנאה אשר שנאה מאהבה
16 אשר אהבה ויאמר לה אמנן קומי לבי: ותאמר לו אל אחי כי >גדולה יקרעה
17 הזאת מאחרת אשר עשית עמי לשלחני ולא אבה לשמע לה: ויקרא את נערו
18b משרתו ויאמר שלחו נא את זאת מעלי החוצה ונעל הדלת אחריה: ויצא אותה
19 משרתו החוץ ונעל הדלת אחריה: ותקח תמר אפר על ראשה ובתנת הפסים אשר
20 עליה קרעה והישם ידה על ראשה ותלך הלוך וועקה: ויאמר אליה אבשלום אחיה
האמינן אחיך היה עמך ועתה אחותי החריש אחיך הוא אל תשיתי את לבך
21 לדבר הזה ותשב תמר <ישב> ושָׁמְמָה בית אבשלום אחיה: והמלך דוד שמע את
כל הדברים האלה ויהר לו מאד <ולא> עצב את רוח אמנן בנו כי אהבו כי
22 בכורו הוא: <ולא> דבר אבשלום עם אמנן לַמַּרְעָ וְעַד טוֹב כִּי שָׁנָא אֲבִשְׁלוֹם אֵת
25 אמנן על דבר אשר ענת את תמר אחתו:

- 23 ויהי לשנתים ימים ויהיו נזוים לאבשלום בבעל הצור אשר עם <עַ-פְּרִי-ן>
24 ויקרא אבשלום לכל בני המלך: ויבא אבשלום אל המלך ויאמר הנה נא נזוים
25 כה לעבדך ילך נא המלך ועבדיו עם עבדך: ויאמר המלך אל אבשלום אל בני אל
26 נא נלך כלנו ולא נכבד עליך ויפֶצֵר: בו ולא אבה ללכת ויברכהו: ויאמר אבשלום
27 ולא ילך נא אתנו אמנן אחי ויאמר לו המלך למה ילך עמך: ויפֶצֵר: בו אבשלום
וישלח אתו את אמנן ואת כל בני המלך:
28 <ויעש> אבשלום משתה כמשתה המלך <ויצו> אבשלום את נערו לאמר ראו
נא כמזכ לב אמנן ביין ואמרת אליכם חכו את אמנן והמתם אתו אל תיראו 35
29 הלוא כי אנכי צויתי אתכם חזקו והיו לבני היל: ויעשו נערו אבשלום לאמנן
ל כאשר צוה אבשלום ויקמו כל בני המלך וירכבו איש על פרדו וינסו: והיה המה
בדרך והשמעה באה אל דוד לאמר הכה אבשלום את כל בני המלך ולא נותר
31 מהם אחד: ויקם המלך ויקרע את בגדיו וישכב ארצה וכל עבדיו <ה-נֶצְבִים> <עליו>
32 קרעו <בגדי-הם>: ויען יונדב בן שִׁמְעָה אחי דוד ויאמר אל יאמר אדני את כל
40 הנערים בני המלך המיתו כי אמנן לבדו מת כי על פי אבשלום היתה שימה

- אתה אתנו שוב ושוב עם המלך כי נכרי אתה וגם נלה אתה מ-מקומך; תמול כ, 15
 בואך והיום אני-עך עמנו ללכת ואני הולך על אשר אני הולך שוב והשב את
 אחיך עמך ויהוה יעשה עמך- חסד ואמת: ויען אתי את המלך ויאמר חי יהוה 21
 וחי אדני המלך כי- במקום אשר יהיה שם אדני המלך אם למות אם לחיים כי
 שם יהיה עבדך: ויאמר דוד אל אתי לך ועבר ויעבר אתי הנתי וכל אנשיו וכל 22
 הפך אשר אתו:
 וכל הארץ בוכים קול גדול וכל העם עברים והמלך עמר- בנחל קדרון וכל 23
 העם עברים על פניו- דרך היות- אשר ב-מדבר: והנה גם צדוק ואביתר נשאים את 24
 ארון האלהים ויצקו את ארון האלהים עד תם כל העם לעבור מן העיר: ויאמר כה 25
 המלך לצדוק ולאביתר השב- את ארון האלהים העיר וישב במקומו- אם אמצא 10
 חן בעיני יהוה והשבני והראני אתו ואת נהו: ואם כה יאמר לא חפצתי בכך 26
 הנני יעשה לי כאשר טוב בעיני: ויאמר המלך אל צדוק הכהן ר-אה אתה 27
 ואביתר שבי- העיר בשלום ואחמיעץ בנך ויהונתן בן אביתר שני בניכם אתכם:
 ראו אנכי מתמהמה בעקריות המדבר עד בוא דבר מעמכם להניד לי: וישב צדוק 29,28
 ואביתר את ארון האלהים ירושלם וישב- שם: ורוד עלה במעלה היותים עלה ל 15
 ובוכה וראש לו חפזי והוא הולך יחף וכל העם אשר אתו חפו איש ראשו ועלו
 עלה ובכה:
 ו-ל-דוד הקי-ד לאמר אחיתפל בקשרים עם אבשלום ויאמר דוד סבל נא את 31
 עצת אחיתפל יהוה: והי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלהים והנה 32
 לקראתו חושי הארזי רעה דוד- קרוע כתנתו ואדמה על ראשו: ויאמר לו דוד 20
 אם עברת אתי והי עלי למשא: ואם העיר תשוב ואמרת לאבשלום עבדך אני 34
 המלך אהיה עבד אביך- אני מאז ועתה ואני עבדך והפרתה לי את עצת אחיתפל:
 והלוא עמך שם צדוק ואביתר הכהנים והיה כל הדבר אשר תשמע מכית המלך לה 35
 תניד לצדוק ולאביתר הכהנים: הנה שם עמם שני בניהם אחמיעץ לצדוק ויהונתן 36
 לאביתר ושלחתם בידם אלי כל דבר אשר תשמעו: ויבא חושי רעה דוד העיר 25
 ואבשלום יבוא ירושלם:
 ודוד עבר מעט מהראש והנה ציבא נער מריבעל לקראתו וצמד חמרים א, 16
 חקשים ועליהם מאתים לחם ומאה צמוקים ומאה קיין ונבל יין: ויאמר המלך אל 2
 ציבא מה אלה לך ויאמר ציבא החמורים לבית המלך לרכב ו-הלחם והקיין לאכול 30
 הנערים והיין לשתות היעף במדבר: ויאמר המלך ואיה בן אדניך ויאמר ציבא אל 3
 המלך הנה יושב בירושלם כי אמר היום ישיבו לי בית ישראל את ממלכת-אבי:
 ויאמר המלך לצבא הנה לך כל אשר למריבעל ויאמר ציבא השתחויתי אמצא 4
 חן בעיניך אדני המלך:
 ויבא המלך דוד עד בחורים והנה משם איש יוצא ממשפחת בית שאול ה 35
 ושמו שמעי בן גרא יצא ומקלל: ויסקל באבנים את דוד ואת כל עבדי 6
 המלך דוד וכל העם וכל הגברים מימינו ומשמאלו: וכה אמר שמעי בקללו צא 7
 צא איש הדמים ואיש הבליעל: השיב עליך יהוה כל דמי בית שאול אשר מלכת 8
 תחת-י ויתן יהוה את המלוכה ביד אבשלום בנך והנך ברעתך כי איש דמים 9
 אתה: ויאמר אבישי בן צרויה אל המלך למה יקלל הבלב המת הזה את אדני 40
 המלך אעברה נא ואסירה את ראשו: ויאמר המלך מה לי ולכם בני צרויה כי יקלל י
 וכי יהוה אמר לו קלל את דוד ומי יאמר מדוע עשיתה כן: ויאמר דוד אל 11

- 14.22 את אבשלום: ויפל יואב אל פניו ארצה וישתחו ויברך את המלך ויאמר יואב
היום ידע עבדך כי מצאתי חן בעיניך אדני המלך אשר עשה המלך את דבר
24.23 עבדו: ויקם יואב וילך נשורה ויבא את אבשלום ירושלם: ויאמר המלך יסב אל
ביתו ופני לא יראה ויסב אבשלום אל ביתו ופני המלך לא ראה:²⁴
- 29.28 וישב אבשלום בירושלם שנתים ימים ופני המלך לא ראה: וישלח אבשלום⁵
אל יואב לשלח אתו אל המלך ולא אבה לבוא אליו וישלח עוד שנית ולא אבה
ל לבוא: ויאמר אל עבדיו ראו חלקת יואב אל ידיו ולו שם שערים לבו והצית²⁵
31 באש ויציתו עבדי אבשלום את החלקה באש: ויקם יואב ויבא אל אבשלום
32 הביתה ויאמר אליו למה הציתו עבדיך את החלקה אשר לי באש: ויאמר אבשלום
אל יואב הנה שלחתי אליך לאמר בא הנה ואשלחה אתך אל המלך לאמר למה¹⁰
באתי מנשור טוב לי עד אני שם ועתה אראה פני המלך ואם יש בי עון והמתני:
33 ויבא יואב אל המלך ויגד לו ויקרא אל אבשלום ויבא אל המלך וישתחו - על
אפיו ארצה לפני המלך וישק המלך לאבשלום:
- 15.א ויהי מאהרי כן ויעש לו אבשלום מרכבה וסוסים והמשיים איש רצים לפניו:¹⁵
2 והשבים אבשלום ועמד על יד דרך השער ויהי כל האיש אשר יהיה לו ריב לבוא
אל המלך למשפט ויקרא אבשלום אליו ויאמר אי מזה עיר אתה ויאמר מאחד
3 שבטי ישראל עבדך: ויאמר אליו אבשלום ראה דברוך טובים ונכחים ולשמע אין
4 לך מאת המלך: ויאמר אבשלום מי ישמני שפט בארץ ועלי יבא כל איש אשר
ה יהיה לו ריב ומשפט והצדקתיו: והיה בקרב איש להשתחות לו ושלח את ידו²⁰
6 והחזיק לו ונשק לו: ויעש אבשלום כדבר הזה לכל ישראל אשר יבאו למשפט
אל המלך ויגב אבשלום את לב אנשי ישראל:
7 ויהי מקץ ארבע-שנים- ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את
8 נדרי אשר נדרתי ליהוה בחברון: כי נדר נדר עבדך בשבתי בנשור בארם לאמר
9 אם ק-שב ישבני יהוה ירושלם ועבדתי את יהוה-בחברון: ויאמר לו המלך לך²⁵
י בשלום ויקם וילך חברונה: וישלח אבשלום מרגלים בכל שבטי ישראל לאמר
11 כשמעכם את קול השפך ואמרתם מלך אבשלום בחברון: ואת אבשלום הלכו
12 מאתים איש מירושלם קראים והלכים לתמם ולא ידעו כל דבר: וישלח אבשלום
ו-יקרא את אחיתפל הנילני ויעין דוד מעירו מגלה בובחו את הזבחים ויהי הקשר³⁰
אמין והעם הולך ורב את אבשלום:
14.13 ויבא המניד אל דוד לאמר היה לב איש ישראל אחרי אבשלום: ויאמר דוד
לכל עבדיו אשר אתו בירושלם קומו וגברחה כי לא תהיה לנו פליטה מפני
אבשלם מהרו ללכת פן ימהר והשגנו והדיח עלינו את הרעה והכה העיד לפי
15 חרב: ויאמרו עבדי המלך אל המלך ככל אשר יבחר אדני המלך הנה עבדיך:
16 ויצא המלך וכל ביתו ברנליו ויעוב המלך את עשר נשים פלנשים לשמר³⁵
הבית:
18.17 ויצא המלך וכל עבדיו- ברנליו ויעמדו בית המרחק: וכל העם- עברים על
ידו וכל הכרתי וכל הפלתי וכל אנשי אמי הנתי שש מאות איש אשר באו
19 ברנלו מנת עברים על פני המלך: ויאמר המלך אל אתי הנתי למה תלך גם

(ב) 14.22 ובאבשלום לא היה איש יפה בכל ישראל להלל סאה סוף רגלו ועד קרקרו לא היה בו

26 כום: ובגלתו את ראשו והיה מקץ ימים לימים אשר יגלה כי כבר עליו ונלחו וסקל את

27 שער ראשו מאתים שקלים באבן המלך: ויגלו לאבשלום שלושה בנים ובת אחת ושמה

תמר היא היתה אשה יפת תואה:

- וירדו שם: ותקח האשה ותפרש את הפקדך על פני הבאר ותשטח עליו הרפות 17,19
 ולא נודע דבר: ויבאו עבדי אבשלום אל האשה הביתה ויאמרו איה אחימעין ב
 ויהונתן ותאמר להם האשה עברו . . . המים ויבקשו ולא מצאו וישבו ירושלם:
 ויהי אחרי לכתם ויעלו מהבאר וילכו ויגדו למלך דוד ויאמרו אל דוד קומו ועברו 21
 5 מהרה את המים כי ככה יעין עליכם אחיתפל: ויקם דוד וכל העם אשר אתו 22
 ויעברו את הירדן עד אור הבקר עד אחד לא נעדר אשר לא עבר את הירדן:
 ואחיתפל ראה כי לא נעשתה עצתו ויחבש את החמור ויקם וילך אל ביתו אל 23
 עירו ויצו אל ביתו ויחנק וימת ויקבר בקבר אביו:
 ודוד בא מהנגימה ואבשלם עבר את הירדן הוא וכל איש ישראל עמו: ואת 24,25
 10 עמשא שם אבשלם תחת יואב על הצבא ועמשא בן איש ושמו יקרא הישמעאלי
 אשר בא אל אביגל בת ישי אחות צרויה אם יואב: ויחן ישראל ואבשלם ארץ 26
 הגלעד:
 ויהי כבוא דוד מהנגימה ושביו בן נחש מרבת בני עמון ומכיר בן עמיאל 27
 מלא דָּבָר וברזלי הגלעדי מרגלים: הביאו עֲרֶשֶׁת-משכב ומרבדים- וספות וכלי 28
 15 יוצר וחטים ושערים וקמח וקלי ופול ועדשים-: ודבש וחמאה וצאן ושפוחי בקר 29
 הגישו לדוד ולעם אשר אתו לאכול כי אמרו העם רעב וענף וצמא במדבר:
 ויפקד דוד את העם אשר אתו וישם עליהם שרי אלפים ושרי מאות: וישלש- 18,2,א
 דוד את העם השלשית ביד יואב והשלשית ביד אבישי בן צרויה אחי יואב
 20 והשלשית ביד אֶמֶי הנתי ויאמר המלך אל העם יצא אצא גם אני עִמָּכֶם: ויאמר
 העם לא תצא כי אם גוס נגוס לא ישימו אלינו לב ואם ימתו חצנינו לא ישימו
 אלינו לב כי -א-תה כמנו עשרה אלפים ועתה טוב כי תהיה לנו מעיר לעזו-ר:
 ויאמר אליהם המלך אשר ייטב בעיניכם אעשה ויעמד המלך אל יד השער וכל 4
 העם יצאו למאות ולא לפים: ויצו המלך את יואב ואת אבישי ואת אֶמֶי לאמר 5
 25 לֵאמֹר לִי לנער לאבשלום וכל העם שמעו בצות המלך את כל השרים על דבר
 אבשלום: ויצא העם השדה לקראת ישראל ותהי המלחמה ביער . . . : וינגפו 6,7
 שם עם ישראל לפני עבדי דוד ותהי - המנפה גדולה ביום ההוא עשרים אלף
 -אישי- ותהי שם המלחמה נפוצת על פני כל הארץ ויָרַב היער לאכל בעם 8
 מאשר אכלה החרב ביום ההוא:
 30 ויקרא אבשלום לפני עבדי דוד ואבשלום רכב על הפרד ויבא הפרד תחת
 שוֹבֵךְ הָאֵלֶּה הגדולה ויחזק ראשו באלה וית-ל- בין השמים ובין הארץ והפרד
 אשר התתיו עבר: וירא איש אחד ויגד ליואב ויאמר הנה ראיתי את אבשלם
 הלוי באלה: ויאמר יואב לאיש המגיד לו והנה ראית ומדוע לא הכיתו שם ארצה 11
 ועלי לתת לך עשרה כסף וחנרה אהת: ויאמר האיש אל יואב ולא אנכי יִשְׁקָלָה 12
 35 על כפי אלף כסף לא אשלח ידי אל בן המלך כי באונונו צוה המלך אתך ואת
 אבישי ואת אתי לאמר שמרו -ל-י- בנער באבשלום: או עשיתי כגפשו שקר וכל 13
 דבר לא יבחד מן המלך ואתה תתיצב מנגד: ויאמר יואב לא כן -אנכי- אֶחָ-לָה 14
 לפניך ויקח שלשה שלחים בכפו ויתקעם בלב אבשלום עודגו חי בלב האלה:
 ויסבו עשרה נערים נשאי כלי יואב ויכו את אבשלום וימתהו: ויתקע יואב בשפר 16,17
 40 וישב העם מרדף אחרי ישראל כי חשך יואב את העם: ויקחו את אבשלום
 וישלכו אתו ביער אל הפחת הגדול ויצבו עליו גל אבנים גדול מאד וכל ישראל
 נסו איש לאהלו-ו: ואבשלם לקח ויצב לו בחייו את -ה-מצבת אשר בעמק 18
 המלך כי אמר אין לי בן בעבור הזכיר שמי ויקרא למצבת על שמו ויקרא לה
 יד אבשלום עד היום הזה:

- 16 אבישי ואל כל עבדיו הנה בני אשר יצא ממעי מבקש את נפשי ואף כי עתה בן
 12 הימיני הנהו לו ויקלל לו ויקלל כי אמר לו יהוה: אולי יראה יהוה בעֲיָי ויחשיב יהוה לי
 13 טובה תחת קללתי היום הזה: וילך דוד ואנשיו בדרך ושמעיו הלך בצלע ההר
 14 לעמתו הלוך ויקלל ויסקל באבנים לעמתו ועפר בעפר: ויבא המלך וכל העם
 5 אשר אתו . . . עיפים ונפש שם:
- 16.ט וּבִשְׁלוֹם וּבֶלֶם אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלַם וְאֲחִיתֶּפֶל אֹתוֹ: וַיְהִי כִּאֲשֶׁר בָּא
 הַחוּשִׁי הָאֲרָכִי רֵעֵה דָוִד אֶל אֲבִשְׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֶל אֲבִשְׁלוֹם יְחִי הַמֶּלֶךְ יְחִי הַמֶּלֶךְ:
 18.17 וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלוֹם אֶל חוּשִׁי זֶה חֲסֹדֶךָ אֶת רֵעֶךָ לְמַה לֹּא הִלַכְתָּ אֶת רֵעֶךָ: וַיֹּאמֶר
 חוּשִׁי אֶל אֲבִשְׁלוֹם לֹא כִּי אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה וְהָעֵם הַזֶּה וְכֹל אִישׁ יִשְׂרָאֵל לֵיָּהּ אֲהִיָּהּ
 19 וְאֹתוֹ אֲשׁוּב: וְהַשְׁנִיתָ לְמִי אֲנִי אֶעֱבֹד הַלּוֹא לִפְנֵי בְנֵי כִּאֲשֶׁר עֲבַדְתָּ לִפְנֵי אֲבִיךָ בֶן
 אֲהִיָּהּ לִפְנֵיךָ:
 21.2 וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלוֹם אֶל אֲחִיתֶּפֶל הֲבֵן לָכֶם עֲצָה מַה נַּעֲשֶׂה: וַיֹּאמֶר אֲחִיתֶּפֶל אֶל
 אֲבִשְׁלוֹם בּוֹא אֶל פִּלְגֵשִׁי אֲבִיךָ אֲשֶׁר הֵנִיחַ לְשֹׁמֵר הַבַּיִת וְשָׁמַע כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי
 22 נִבְאֲשַׁת אֶת אֲבִיךָ וְחֹזְקוֹ יָדִי כָּל אֲשֶׁר אֵתְךָ: וַיִּמְנוּ לְאֲבִשְׁלוֹם הָאֵהָלָה עַל הַגֵּן וַיִּבֹא
 15 אֲבִשְׁלוֹם אֶל פִּלְגֵשִׁי אֲבִיו לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל: וְעַתָּה אֲחִיתֶּפֶל אֲשֶׁר יַעֲיֵן בְּיָמֵם הָהֵם
 23 כִּאֲשֶׁר יִשְׁאַל בְּדַבַּר הָאֱלֹהִים בֶּן כָּל עֲצַת אֲחִיתֶּפֶל גַּם לְדָוִד גַּם לְאֲבִשְׁלוֹם:
- 17.א וַיֹּאמֶר אֲחִיתֶּפֶל אֶל אֲבִשְׁלוֹם אֲבַחְרָה נָא לִּי שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֶלְפֵי אִישׁ וְאֶקְוֶה
 2 וְאֶרְדְּפָה אַחֲרָיו דָּוִד הַלֵּילָה: וְאִבּוֹא עֲלָיו וְהוּא יָנֵעַ וּרְפָה יָדַי וְהִחַרְדֵּתִי אֹתוֹ וְגַם
 3 כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְהַבַּיִתִּי אֶת הַמֶּלֶךְ לִבְדוֹ: וְאִשְׁבִּיבָה כָּל הָעָם אֵלַיךְ כְּשׁוֹב
 הַיְכָלָהּ אֶל־אִישׁ־הָרֶק נֶפֶשׁ אִישׁ־אֶהְדֶּה אֶתְּךָ מִבִּקְשׁ כָּל הָעָם יִהְיֶה שְׁלוֹם:
 4.ה וַיִּשְׂרַח הַדָּבָר בְּעֵינֵי אֲבִשְׁלוֹם וּבְעֵינֵי כָּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלוֹם קְרָא־וּ נָא
 6 גַם לְחוּשִׁי הָאֲרָכִי וְנִשְׁמָעָה מִה בְּפִיו גַּם הוּא: וַיִּבֹא חוּשִׁי אֶל אֲבִשְׁלוֹם וַיֹּאמֶר
 אֲבִשְׁלוֹם אֵלָיו לֹאֲמַר כִּדְבַר הַזֶּה דָּבַר אֲחִיתֶּפֶל הַנְּעִשָׂה אֶת דְּבָרוֹ אִם אֵין אֹתָהּ
 25 דָּבַר: וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֶל אֲבִשְׁלוֹם לֹא טוֹבָה הָעֲצָה אֲשֶׁר יַעֲיֵן אֲחִיתֶּפֶל בְּפַעַם הַזֹּאת:
 8 וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֹתָהּ יָדַעְתָּ אֶת אֲבִיךָ וְאֵת אֲנָשָׁיו כִּי גִבְרִים הֵמָּה וְקָרִי נֶפֶשׁ מִה
 9 כְּדוֹב שְׁבוּל כִּשְׂדֵה וְאֲבִיךָ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יִלֵּן אֶת הָעָם: הִנֵּה עֲתָה הוּא
 נִחְבָּא בְּאֶחָת הַפְּחָתִים אוֹ כְּאֶחָד הַמְּקוּמֹת וְהִיא כְּנַפְלָא בְּעַם וְנַפְלָא בְּהֵם בְּתַהֲלָה
 1 וְשָׁמַע הַשְּׁמַע וְאֲמַר הִתָּה מְנַפֵּה בְּעַם אֲשֶׁר אַחֲרָי אֲבִשְׁלוֹם: וְהִיא־הִיא גַּם בֶּן חֵיל
 30 אֲשֶׁר לְבוֹ כֹּלֵב הָאֲרִיָּה הַמָּס יָמָם כִּי יָדַע כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי נִבּוֹר אֲבִיךָ וּבְנֵי חֵיל אֲשֶׁר
 11 אִתּוֹ: כִּי יַעֲצֵתִי הָאֶסְפָּה וְהָאֶסְפָּה עֲלֶיךָ כָּל יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד בָּאֵר שֶׁבַע כְּחוֹל אֲשֶׁר
 12 עַל הַיָּם לְרֹב וּפְנִיךָ הַלְכִים בְּקֶרְבֵּי־יָם: וּבִאֲנֹו אֵלָיו בְּאֶחָד־הַמְּקוּמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא
 שָׁם וְנִהְנֵנוּ עֲלָיו כִּאֲשֶׁר יִפֹּל הַטֵּל עַל הָאֲדָמָה וְלֹא נִוְתָדַר בּוֹ וּבְכָל הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
 13 אִתּוֹ גַּם אֶחָד: וְאִם אֵל עִיר וְאִסְפָּה וַיִּשְׁמְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל אֶל הָעִיר הַזֹּאת חֲבָלִים
 14 וּסְחָבָנוּ אֶת־הָעִיר עַד הַנְּחָל עַד אֲשֶׁר לֹא נִמְצָא שָׁם גַּם צִרּוֹר: וַיֹּאמֶר אֲבִשְׁלוֹם וְכֹל
 אִישׁ יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשִׁי הָאֲרָכִי מֵעֲצַת אֲחִיתֶּפֶל וַיְהוּה צוּה לְהַפֵּר אֶת עֲצַת
 אֲחִיתֶּפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוֹר הַבֵּיָא יְהוּה אֶל אֲבִשְׁלוֹם אֶת הָרַעָה:
 טו וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֶל צְדוֹק וְאֶל אֲבִיתָר הַכֹּהֲנִים כּוֹזָת וּכּוֹזָת יַעֲיֵן אֲחִיתֶּפֶל אֶת
 16 אֲבִשְׁלוֹם וְאֵת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּכּוֹזָת וּכּוֹזָת יַעֲצֵתִי אֲנִי: וְעֲתָה שְׁלַחוּ מִתְּרָה וְהִגִּידוּ לְדָוִד
 לֵאמֹר אֵל תֵּלֵן הַלֵּילָה בְּעִקְרוֹת הַמִּדְבָּר וְגַם עֲבוֹר תַּעֲבוֹר פֶּן יִבְלַע לְמַלְךְ וְלִכְלֹ
 17 הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ: וַיְהוּנָתָן וְאֲחִימֵעִץ עֹמְדִים בְּעֵין הַגֵּל וְהַלְבָּה הַשְּׁפַחָה וְהִנִּידָה לָהֶם
 18 זָהָם וַיִּלְכוּ וְהִגִּידוּ לְמַלְךְ דָּוִד כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהִרְאוֹת לְבוֹא הָעִירָה: וַיִּרֵא אֶת־גֵּעַר
 וַיִּגַּד לְאֲבִשְׁלוֹם וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מִתְּרָה וַיִּבְאוּ אֶל בֵּית אִישׁ בְּכִהְרִים וְלוֹ בָּאֵר בַּחֲצָרוֹ

- 16 וישב המלך ויבא עד הירדן ויהודה בא הגלגלה ללכת לקראת המלך להעביר
 17 את המלך את הירדן: וימהר שְׁמֵעִי בן גֵּרָא בן הימיני אשר מבחורים וירד עם
 18 איש יהודה לקראת המלך דוד ואלף איש עמו מבנימין: וציבא נער בית שאול
 19 וחמשת עשר בנו ועשרים עבדיו אתו וצלחו הירדן לפני המלך: ויִעֲבְדוּהָּ העב־דָּהּ
 5 לעביר את בית המלך ולעשות המוב בעיניו:
 וְשִׁמְעִי בן גֵּרָא נפל לפני המלך בעברו בירדן ויאמר אל המלך אל יהשב לי אדני עון
 ואל תזכר את אשר הענה עבדך ביום אשר יצא אדני המלך מירושלם לשום המלך אל
 לבו: כי ידע עבדך כי אני חטאתי והנה באתי היום ראשון לכל בית יוסף לרדת
 לקראת אדני המלך: ויען אבישי בן צרויה ויאמר התחת זאת לא יומת שמעי כי
 10 קלל את משיח יהוה: ויאמר דוד מה לי ולכם בני צרויה כי תהיו לי היום לשטן
 23 היום יומת איש בישראל כי הלוא ידעתם: כי היום אני מלך על ישראל: ויאמר
 24 המלך אל שמעי לא תמות וישבע לו המלך:
 ומריבעל בן שאול ירד לקראת המלך ולא עשה רגליו ולא עשה ידיו ולא
 עשה שפמו ואת בנדיו לא כבס למן היום לכת המלך עד היום אשר בא בשלום:
 15 ויהי כי בא מירושלם לקראת המלך ויאמר לו המלך למה לא הלכת עמי
 26 מריבעל: ויאמר אדני המלך עבדי רמני כי אמר לי עבדך חבשה לי החמור
 27 וארכב עליה ואלך את המלך כי פסח עבדך: וירגל בעבדך אל אדני המלך
 28 ואדני המלך כמלאך האלהים ועשה הטוב בעיניך: כי לא היה כל בית אבי כי אם
 29 אנשי מות לאדני המלך ותשת את עבדך באכלי שלחנך ומה יש לי עוד צדקה
 20 ולועק עוד אל המלך: ויאמר לו המלך למה תרבה עוד דבריך אמרתי אתה
 ל וציבא תחלקו את השדה: ויאמר מריבעל אל המלך גם את הכל יקח אחרי אשר
 31 בא אדני המלך בשלום אל ביתו:
 וברולי הגלעדי ירד מרגלים ויעבר את המלך ו לשלחו את קמקם בכורו:
 32 וברולי וקן מאד בן שמנים שנה והוא כלכל את המלך בלשכתו במחנים כי איש
 25 גדול הוא מאד: ויאמר המלך אל ברולי אתה עבר אתי וכלבלתי אתי שיבתך
 34 עמדי בירושלם: ויאמר ברולי אל המלך כמה ימי שני חיי כי אעלה את המלך לה
 36 ירושלם: בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע אם ימעם עבדך
 את אשר אכל ואת אשר אשתה אם אשמע עוד בקול שרים ושרות
 ולמה יהיה עבדך עוד למשא אל אדני המלך: כמעט יעבר עבדך את המלך
 37 ולמה יגמלני המלך הגמולה הזאת: ישב נא עבדך ואמת בעירי עם קבר אבי
 30 ואמי והנה עבדך קמקם יעבר עם אדני המלך ועשה לו את אשר טוב בעיניך:
 ויאמר המלך אתי יעבר קמקם ואני אעשה לו את הטוב בעיניך וכל אשר תבחר
 39 עלי אעשה לך: ויעבר כל העם את הירדן והמלך עִמְדָה וישק המלך לברולי
 35 ויברכהו וישב למקמו:
 ויעבר המלך הגלגלה וכמהן עבר עמו וכל עם יהודה עברים את המלך
 41 וגם חצי עם ישראל: והנה כל איש ישראל באים אל המלך ויאמרו אל המלך
 42 מדוע נגבון אחינו איש יהודה ויעברו את המלך ואת ביתו את הירדן וכל אנשי
 דוד עמו: ויען כל איש יהודה על איש ישראל כי קרוב המלך אלי ולמה זה
 43 חרה לך על הדבר הזה האכול אכלנו מן המלך אם נשאת נשא לנו: ויען איש
 40 ישראל את איש יהודה ויאמר עשר ידות לי במלך וגם בביאור אני ממך ומדוע
 הקלתני ולא היה דברי ראשון לי להשיב את מלכי ויקש דבר איש יהודה מדבר
 איש ישראל:

- 18,19 ואחימעץ בן צדוק אמר ארוצה נא ואבשרה את המלך כי שפטו יהוה מיד
 ב איביו: ויאמר לו יואב לא איש בשרה אתה היום ובשרת ביום אחר והיום
 21 הוה לא תבשר כי על יבן בן המלך מת: ויאמר יואב לכושי לך הגד למלך אשר
 22 ראיתו וישתחו הכושי ליואב וירין: ויסף עוד אחימעץ בן צדוק ויאמר אל יואב
 5 ויהי מה ארצה נא גם אני אחרי הכושי ויאמר יואב למה זה אתה רין בני ולכה
 23 אין בשרה ימצאת: ויאמר ויהי מה ארוץ ויאמר לו רון וירין אחימעץ דרך
 24 הככר ויעבר את הכושי: ודוד יושב בין שני השערים וילך הצפה אל נג השער
 25 אל החומה וישא את עיניו וירא והנה איש רין לברו: ויקרא הצפה ויגד למלך
 26 ויאמר המלך אם לבדו בשורה בפיו וילך הלוך וקרב: וירא הצפה איש אחר רין
 10 ויקרא הצפה אל השער ויאמר הנה איש אחר רין לברו ויאמר המלך גם זה
 27 מבשר: ויאמר הצפה אני ראה את מרוצת הראשון כמרצת אחימעץ בן צדוק
 28 ויאמר המלך איש טוב זה ואל בשורה טובה יבוא: ויקרב ויאמר אל
 המלך שלום וישתחו למלך לאפיו ארצה ויאמר ברוך יהוה אלהיך אשר סגר את
 29 האנשים אשר נשאו את ידם באדני המלך: ויאמר המלך שלום לנער לאבשלום
 ויאמר אחימעץ ראיתי ההמון הגדול כישלח יואב את עבדך ולא ידעתי מה: 15
 31.ל ויאמר המלך סב התיצב כה ויסב ויעמד: והנה הכושי בא ויאמר הכושי יתבשר
 32 אדני המלך כי שפטך יהוה היום מיד כל הקמים עליך: ויאמר המלך אל הכושי
 השלום לנער לאבשלום ויאמר הכושי יהיו כנער איבי אדני המלך וכל אשר קמו
 עליך לרעה:
 19,א וירגו המלך ויעל על עליית השער ויבך וכה אמר בן-בכתו בני אבשלום 20
 בני בני אבשלום מי יתן מותי אני תהתיך אבשלום בני בני:
 3 ותהי התשעה ביום ההוא לאבל לכל העם כי שמע העם ביום ההוא לאמר
 4 נעצב המלך על בנו: ויתננב העם ביום ההוא לבוא העיר כאשר יתננב העם
 ה הנכלמים בנוסם במלחמה: והמלך לאטי את פניו ויועק המלך קול גדול בני
 25 אבשלום אבשלום בני בני:
 6.2 וינד ליואב הנה המלך בכה ו-מתאבל על אבשלום: ויבא יואב אל המלך
 הבית ויאמר הובשת היום את פני כל עבדיך הממלטים את נפשך היום ואת
 7 נפש בניך ובנותיך ונפש נשיך ונפש פלנשיך: לאהבה את שגאך ולשנא את
 אהביך כי הגדת היום כי אין לך שרים ועבדים כי ידעתי היום כי לא אבשלום
 8 חי וקלנו היום מתים כי אז ישר בעיניך: ועתה קום צא ודבר על לב עבדיך כי
 30 ביהוה נשבעתי כי אינך יוצא אם ילין איש אתך הלילה ורעה לך ואת מכל
 9 הרעה אשר באה עליך מנעריך עד עתה: ויקם המלך וישב בשער ולכל העם
 הגידו לאמר הנה המלך יושב בשער ויבא כל העם לפני המלך:
 וישראל גם איש לאהליו ויהי כל העם נדון בכל שבמי ישראל לאמר 35
 המלך הצילנו מכף איבנו והוא מלטנו מכף פלשתים ועתה ברח מן הארץ
 11 ו-וממלכתו מעל אבשלום: ואבשלום אשר משחנו עלינו -למלך- מת במלחמה ועתה
 12.12b למה אתם מתרשים להשיב את המלך: ודבר כל ישראל בא אל המלך - והמלך
 הזר שלח אל צדוק ואל אביתר הכהנים לאמר דברו אל זקני יהודה לאמר למה
 13 תהיו אחרנים להשיב את המלך אל ביתו: אהי אתם עצמי ובשרי אתם ולמה
 14 תהיו אחרנים להשיב את המלך: ולעמשה המרו הלוא עצמי ובשרי אתה כה
 יעשה לי אלהים וכה יוסיף אם לא שר צבא תהיה לפני כל הימים תחת יואב:
 15 ויש את לבב כל איש יהודה כאיש אחד וישלחו אל המלך שוב אתה וכל
 עבדיך:

	וידבר דוד ליהוה את דברי השירה הזאת ביום הציל יהוה אתו מכף כל	22, א
	איביו ומכף שאול: ויאמר	2
	יהוה סלעי ומצדתי ומפלטי לי:	
	אל־הִי צורי אהסה בו.	3
	מגני וקרן ישעי	
	משגבי ומגוסי	
	משעי מחמס תשעני:	
	מהלל אקרא יהוה	4
	ומאיבי אושע:	
5	22 ימשני ממים רבים:	
	18 יצילני מאי־כִי־כִי - עוֹם-	
	משגאי כי אמצו ממני:	
	19 יקדמני ביום אירי	
	ויהי יהוה ל־משען לי:	
	כ ויצאני למרחבי	
	יחלצני כי חפץ בי:	
10		
	21 יגמלני יהוה כצדקתי	ה
	כבר ידי ישוב לי:	
	22 כי שמרתי דרכי יהוה	6
	ולא רשעתי מאלהי:	
	23 כי כל משפטי־י לנגדי	7
	וחקתיו לא אסיר־י מני:	
	24 ואהיה תמים לו	
	ואשתמרה מעוני:	
	כה וישב יהוה לי כצדקתי	8
	כבר ידי לנגד עיניו:	
	26 עם חסיד תתחסד	
	עם - תמים תתקם:	
	27 עם יגבר תתגבר	
	ועם עקש תפתל:	
	28 ואת עם עני תושיע	
	ועיני כ־ל רמים תשפיל:	
15		
	29 כי אתה יתאיר נירי	9
	ויהוה יציה חשבי:	
	ל כי ככה יאריך נגדי	10
	באלהי אדלג שור:	
	31 ה־א אל תמים דרכי	11
	מנן הוא לכל החסים בו:	
	32 כי מי אל מבלעדי יהוה	12
	ומי צור מבלעדי אלהינו:	
	33 האל ימְעוֹרְנֵי חיל	13
	ויתן תמים דרכי:	
	34 משהו רגלי כאלות	14
	ועל במותי יעמידני:	
	לה מלמד ידי למלחמה	15
	י־גָת קשת נחושה זרעתי:	
	36 ותתן לי מנן ישעך	16
20		
	21 יגמלני יהוה כצדקתי	ה
	כבר ידי ישוב לי:	
	22 כי שמרתי דרכי יהוה	6
	ולא רשעתי מאלהי:	
	23 כי כל משפטי־י לנגדי	7
	וחקתיו לא אסיר־י מני:	
	24 ואהיה תמים לו	
	ואשתמרה מעוני:	
	כה וישב יהוה לי כצדקתי	8
	כבר ידי לנגד עיניו:	
	26 עם חסיד תתחסד	
	עם - תמים תתקם:	
	27 עם יגבר תתגבר	
	ועם עקש תפתל:	
	28 ואת עם עני תושיע	
	ועיני כ־ל רמים תשפיל:	
25		
	29 כי אתה יתאיר נירי	9
	ויהוה יציה חשבי:	
	ל כי ככה יאריך נגדי	10
	באלהי אדלג שור:	
	31 ה־א אל תמים דרכי	11
	מנן הוא לכל החסים בו:	
	32 כי מי אל מבלעדי יהוה	12
	ומי צור מבלעדי אלהינו:	
	33 האל ימְעוֹרְנֵי חיל	13
	ויתן תמים דרכי:	
	34 משהו רגלי כאלות	14
	ועל במותי יעמידני:	
	לה מלמד ידי למלחמה	15
	י־גָת קשת נחושה זרעתי:	
	36 ותתן לי מנן ישעך	16
30		
	29 כי אתה יתאיר נירי	9
	ויהוה יציה חשבי:	
	ל כי ככה יאריך נגדי	10
	באלהי אדלג שור:	
	31 ה־א אל תמים דרכי	11
	מנן הוא לכל החסים בו:	
	32 כי מי אל מבלעדי יהוה	12
	ומי צור מבלעדי אלהינו:	
	33 האל ימְעוֹרְנֵי חיל	13
	ויתן תמים דרכי:	
	34 משהו רגלי כאלות	14
	ועל במותי יעמידני:	
	לה מלמד ידי למלחמה	15
	י־גָת קשת נחושה זרעתי:	
	36 ותתן לי מנן ישעך	16
35		
	29 כי אתה יתאיר נירי	9
	ויהוה יציה חשבי:	
	ל כי ככה יאריך נגדי	10
	באלהי אדלג שור:	
	31 ה־א אל תמים דרכי	11
	מנן הוא לכל החסים בו:	
	32 כי מי אל מבלעדי יהוה	12
	ומי צור מבלעדי אלהינו:	
	33 האל ימְעוֹרְנֵי חיל	13
	ויתן תמים דרכי:	
	34 משהו רגלי כאלות	14
	ועל במותי יעמידני:	
	לה מלמד ידי למלחמה	15
	י־גָת קשת נחושה זרעתי:	
	36 ותתן לי מנן ישעך	16
40		

—ספרא ב ספרא—

(9) וי. 22 אפרת יהוה צרופה

Sam.

17 ישלח ממרום יקחני

- 20,א ושם נקרא איש בליעל ושמו שבע בן בכרי איש ימיני ויתקע בשופר ויאמר
 2 אין לנו חלק בדוד ולא נחלה לנו בבן ישי איש לאהליו ישראל: ויעל כל איש
 ישראל מאחרי דוד אחרי שבע בן בכרי ואיש יהודה דבקו במלכם מן הירדן
 ועד ירושלים:
 3 ויבא דוד אל ביתו ירושלים ויקח המלך את עשר - פלגשי-ו אשר הניח
 לשמור הבית ויתנם בית משמרת ויכלכלם ואליהם לא בא ותהינה צררת עד
 יום מתן אלמנות חיזת:
 4 ויאמר המלך אל עמשא הזעק לי את איש יהודה שלשת ימים ואתה פה
 6.ה עמד: וילך עמשא להזעיק את יהודה ויאחר מן המועד אשר יערו דוד: ויאמר
 דוד אל אבישי עתה ירע לנו שבע בן בכרי מן אבשלום אתה קח את עבדי
 7 אדניך ודרף אחריו פן ימצא לו ערים בצרות ויגזל לעינינו: ויצאו אחרי-ו אבישי
 יואב והברתי והפלתי וכל הגברים ויצאו מירושלים לדרף אחרי שבע בן בכרי:
 8 ויהם עם האבן הנחולה אשר בנבעון ועמשא בא לפניהם ויואב רין לקראתו:
 ויואב חרב בידו מתחת: לקשו ועליו יתנור: חרב מצמרת על מתניו בתערה
 9 והיא יצאה- ותפל: ויאמר יואב לעמשא השלום אתה אחי ותחו יד ימין יואב
 10 בזקן עמשא לנשק לו: ועמשא לא נשמר כחרב אשר ביד יואב ויכהו בה אל
 החמש וישפך מעיו ארצה ולא שנה לו ויסת ויואב ואבישי אחיו רדף אחרי שבע
 11 בן בכרי: ואיש עמד עליו מנערי יואב ויאמר מי אשר הפין ביואב ומי אשר
 12 לדוד אחרי יואב: ועמשא מתנלל בדם בתוך המסלה וירא האיש כי עמד כל
 13 העם ויפס את עמשא מן המסלה השדה וישלך עליו כנרד: ויהי- כאשר הקיפה
 20 מן המסלה עבר כל איש אחרי יואב לדרף אחרי שבע בן בכרי:
 14 ויעבר בכל שבטי ישראל ויקללו ויבאו אכלה בית מעכה וכל הבת-רים
 15 ויקללו ויבאו - אחריו: ויבאו ויצרו עליו באכלה בית המעכה וישכבו סלה אל
 העיר והצא- [אשה חכמה מן העיר] ותעמד בתל וכל העם אשר את יואב
 16 מהשב-ם להפיל החומה: ותקרא שמו שבעו אמרו נא אל יואב קרב עד הגה
 17 ואדברה אליך: ויקרב אליה ותאמר האשה האתה יואב ויאמר אני ותאמר לו
 18 שמע דברי אמתך ויאמר שמע אנכי: ותאמר לאמר קבר-ו יכרו בראשונה לאמר
 19 שאול ישאלו כאבל ויבדן-ה: תמו א-שר- ש-מי-ו אמוני ישראל אתה מבקש
 20 להשחית עיר ואם בישראל למה תבלע נחלת יהוה: ויען יואב ויאמר חלילה
 21 חלילה לי אם אבלע ואם אשחית: לא כן הדבר כי איש מהר אפרים שבע בן
 22 בכרי שמו נשא ידו במלך בדוד תנו אתו לבדו ואלכה מעל העיר ותאמר האשה
 אל יואב הגה ראשו משלך אליך בעד החומה: ותבוא האשה אל העיר ותבר-
 אל כל העם בחכמתה ויכרתו את ראש שבע בן בכרי וישלכו אל יואב ויתקע
 בשפר ויפצו מעל העיר איש לאהליו ויואב שב ירושלים אל המלך:

- 24.23 ויואב יעל כל הצבא ויבניה בן יהודע על הכרי ועל הפלתי: ואדי-גרם
 26.ה על הפס ויהושפט בן אחילוד - מזכיר: ושישא ספר וצדוק ואביתר כהנים: וגם
 עירא הייתי-ו היה כהן לדוד:

→ Critical Notes on Samuel ←

Book I.

- 1 (1) אֵל הַרְמָתַיִם, name of a place not otherwise known, usually considered the equivalent of הרמה, רמה (7, 17 &c.); KLOSTERMANN points well בְּהַרְמָתַיִם, gentilicium 5 of רמה (1 Chr. 27, 27). The peculiar expression depends upon the אהר (cf. 2 K. 4, 22 &c.); this word, therefore, must be genuine, though it does not appear in G. — אֵל צוּפִים, a grammatically impossible addition to הרמתים (cf. DR.); G Σειφα= צופי, whence WELLM. has rightly צופי (cf. 9, 5). — Last word אֵל אַפְרָהִי; we should expect האפרתי or איש אפרתי; G has correctly Εφραμ. אֵל wishes to indicate that 10 צוף is a person, not a locality.
- (3) אֵל [עֲלִי [תָּפְנִי וּפְנָתָם] לְהַגִּיבִים] אֵל. G Ηλει και κ. τ. λ. The mention of Eli is indispensable, whence THIENIUS and KLOSTERM. emend from G קְלִי וְשָׁנִי וְגוֹי. WELLM.

* The text of the Books of Samuel belongs to the class of the worst preserved in the OT.; but, on the other hand, the Versions, especially G, afford far larger resources for its restoration than in the case of most of the other books. In addition to the Versions the parallel texts in Chron. & ψ 18 are, of course, to be made the most of. It is the merit of OTTO THIENIUS (*Die Bücher Samuels*, 1842; here referred to as TH.) to have been the first to perceive both facts and to have made the first comprehensive attempt at restoration, although in many respects an inadequate one. FRIEDRICH BÖTTCHER in his book *Neue Exegetisch-kritische Ahrensese zum Alten Testament*, Part i, 1863, discussed the text of the Books of Sam. through nearly 200 pages, contradicting THIENIUS in many points, and the latter replied in the second edition of his commentary, 1864. Both works have become almost completely antiquated through the brilliant book of JULIUS WELLM. *Der Text der Bücher Samuels untersucht*, 1871 (here WE.). With less strictness of method, but with great boldness and extraordinary acuteness, AUGUST KLOSTERMANN next attempted the reconstruction of the text (*Kurzgefasstes Kommentar*, &c., edited by STRACK and ZÖCKLER, Part iii, 1887; here KL.). S. R. DRIVER (*Notes on the Hebrew Text of the Books of Samuel*, 1890; here DR.), on the contrary, proceeds with the greatest philological caution and employs the text of these books as an introduction to textual criticism of the Old Testament in general, without attempting an exhaustive treatment of the problem. R. KITTEL, according to the preface in collaboration with the editor (*Die Heilige Schrift des AT. herausgegeben von E. KAUTZSCH*, fasc. 4 and 5, 1891; here KL.), emends with sound judgment to such a degree as seems indispensable to the understanding of the text. Finally E. NESTLE (*Marginalien und Materialien*, 1893, pp. 13-23) offers a number of notes on the text of Samuel, of which, however, but few can be made of direct service for the original text.

22 מה בני נכר יתכחשו לי
 לשמעני און ישמעו לי:
 46 בני נכר יקלו לי
 ונקרנו ממסנרותם:

5 47 חי יהוה וברוך צורי
 וירם אלהי ישעי:
 48 האל הנתן נקמת לי
 ויפדי עמים תחמני:
 10 49 ומוציאי מאיבי
 ומקמי תרוממי
 מאיש חמסים תצילני:
 5 על כן אודך יהוה בנוים
 ולשמך אומרה:
 15 51 מגדיל ישועות מלכו
 ועשה חסד למשיחו
 לרוד ולזרעו עד עולם:

ואלה דברי דוד האחרנים

23 שמש בקר לא עבות
 מנכבי ממטר דשא מארין:
 25 ה כי לא כן ביתי עם אל
 כי ברית עולם שם לי
 ערוכה בכל ושמרה
 כי כל ישעי וכל חפצי הלא יצמיח:
 30 6 ובלועל בקוץ יקדרי קלים
 כי לא ביד יקדיו:
 7 ואיש אלהים ינע בהם
 לא ימלם ברזל ועין הנית
 35 ובאש שרוף ישרפו:

22 ויצנתך תקבני:
 37 תרחיב צעדי תחתני
 ולא מערו קרפלי:
 38 ארדפה איבי ואשיגם
 ולא אשוב עד כלתם:
 39 ואמחצם ולא יכלו קום
 ויפלו תחת רנלי:
 40 ותאזרני חיל למלחמה
 תכריע קמי תחתני:
 41 ואיבי ינתתה לי ערף
 משנאי יאצמיתם:
 42 ישעו ואין מושיע
 אל יהוה ולא ענם:
 43 יאשחקם כעפר ארין
 כטיט חוצות אדקם י:
 44 ותפלטני מריבי עם
 תשימני לראש נוים
 עם לא ידעתי יעבדני:

23,א

גאם דוד בן ישי
 וגאם הנבר הקם על
 משיח אלהי יעקב
 ונעים זמרות ישראל:

2 רוח יהוה דבר בי
 ומלתו על לשוני:
 3 אמר אלהי ישראל
 לי דבר צור ישראל
 מושל באדם צדיק
 מושל ירא את אלהים:
 4 וכאור בקר יורה

- I
- καὶ ἔφαθεν μετὰ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς καὶ ἔπιεν, which is beyond question the translation of genuine words. Probably they were omitted from **A** in order to remove the contradiction with v. 8 as corrupted; **W^e**. for the same reason mistakenly eliminates here the תִּאכַל of **A** also. — לא הִפִּילָהּ with **Kl.**. from **Θ** οὐ συνέπεσεν ἔτι (cf. JER. 3, 12; Gen. 4, 5 f.); לא-הִפִּילָהּ **A**. 5
- (20) **A** וַתֵּהָרֵת תְּהָהּ, after תִּיָּמִים, **Θ** correctly καὶ κατέλαβεν καὶ ἐγένετο, only that הָהּ should be retained. — לתקפות, better perhaps, in accord with all other places, לתקופת (Kl.).
- (22) וַנִּרְאָהּ, for וַנִּרְאָהּ of **A**, with **Kl.** following GEIGER (*Urschrift*, p. 337 ff.). One might be tempted to read וַנִּרְאָהּ, in order to obtain here also the perf. cons.; but 10 since everywhere else (Ex. 23, 15; 34, 20. 23; Deut. 16, 16; 31, 11; Is. 1, 12; ψ 42, 3) the alteration undertaken from a sense of reverence extends only to the vowels, it is better here to restrict ourselves to these and to explain the form as an impf.
- (23) **A** וַיִּבְרָךְ, **Θ** and **S** have the second person in agreement with the context.
- (24 25) **A** וַיִּשְׁלַח שְׁלֹשֵׁי קָדָשִׁים, **Θ** ἐν μόσχῳ τριετίζοντι=שְׁלֹשֵׁי קָדָשִׁים. In the first place the **ם** was 15 attached wrongly to the preceding word, then the vowel-letter supplied and the gender made to correspond. — At the end **A** has + הַנְּעִיר נְעִיר, which is meaningless; **Θ** in place of this καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτῶν, which is superfluous. If, however, **Θ** is right in v. 25 with ἡ μῆτηρ τοῦ παιδαρίου=הַנְּעִיר, for אֶת-הַנְּעִיר of **A**, then we may doubtless with **W^e**. DR. **Kl.** remove these words to the end of 20 v. 25, without needing to follow their example in introducing וַתְּבוֹא instead of וַיָּבֹאוּ in accordance with the προσήγαγεν of **Θ** (προσήλαθεν **Θ**^L).
- (28) At the end of the verse **A** has וַיִּשְׁתַּחֲוֶיָהוּ שָׁם לַיהוָה, wanting in **Θ**. Instead of this **Θ** has at the beginning of 2, 11 the exactly corresponding addition καὶ κατέλιπεν 25 αὐτὸν ἐκεῖ ἐνώπιον Κυρίου=וַתִּנְהַיֶּהוּ שָׁם לַכְּנִי וַתִּנְהַיֶּהוּ, which agrees far better with 25 the context. It is manifest that Hannah's psalm (2, 1-10) has been inserted in **A** at a point three words further on than in **Θ**, and the last words before it — and likewise after it — in **A** have suffered a corresponding alteration.
- 2
- (2) **A** כִּי-אֵין בַּלְהָךְ. The member is too short; the restoration of אַל after אֵין is suggest- 30 ed by 2, 22, 32. The omission of the word is easily accounted for. **Θ** cannot be used for an emendation. **Kl.** eliminates the member as a gloss, which may be allowed as a possible alternative.
- (3) **K^ethib** ולא. **Θ** καὶ θεός ἐτοιμάζων might afford וְאֵל הִבֵּן but is probably a mere facilitation of the translation. A better reading would be וְאֵל-הִבֵּנוּ תִּבְנֵן, since the 35 would thus be retained. If אַל is original we ought to read עַל-לָהּ, and in any case it is simplest to construe the passage with Nif'al according to Ez. 18, 25 ff.; 33, 17. 20.
- (5) **A** וַיִּבְרָךְ עַר עַקְוֵי. REIFMANN (cited by DR.) and **Kl.** emend עַבְד instead of the troublesome עַר; but **Kl.**'s attempt to obtain this reading from **Θ** is unsuccessful. 40
- (9) חֲסִירוֹ **Q^rrè**; **K^ethib** חֲסִירוֹ.
- (10) וַיִּחַתּוּ of **A** is fully as good as וַיִּחַתּוּ of **Θ**. On the other hand, וַיִּחַתּוּ of **A** is hard and inept; we should read וַיִּלְעוּ, and instead of וַיִּרְעַם prefer the pointing וַיִּרְעַם (cf. 2, 9). מְרִיבוֹ **Q^rrè**; **K^ethib** מְרִיבוֹ.
- (11) See above on 1, 28. The last four words of the text as there restored **Θ** has here 45 at the beginning, and proceeds thereafter καὶ ἀπαθλοῦεν εἰς Αρμαθαίμ=וַתִּלְךְ הַרְמָתָה which should be inserted in place of **A**'s עַל-בֵּיתוֹ הָרִי אֶל-קִנְיָהּ הָרִי.
- (12.13) V. 13^a as far as הָעָם is by **J** properly connected with v. 12: they cared neither for 50 *justice* nor for the duty, &c.; otherwise we should expect 'מָה תָּהּ instead of 'וּמָה; moreover משפּט, meaning at the least *prescriptive usage*, would scarcely be the right word for the abuse. Further **A** אֶת-הָעָם; read, after **Θ** παρὰ τοῦ λαοῦ and **S^c**, מֵאֵת.
- (14) **A** וַיִּבְרָךְ הַכֹּהֵן בּוֹ is meaningless, **Θ** has εὐαὐτῷ=לוֹ. — **A** omits לְנִבְחָת לַיהוָה שָׁם, and בַּשְּׁלָה

- 1 *al.* conjecture, on the other hand, that in the source from which these chapters are derived Eli had been previously mentioned. Much more probably עלי בהן alone (*cf.* v. 9; 2, 11 עלי הבהן) was the original reading; instead of Eli his sons have been inserted from 2, 12 ff. by some one to whom the main consideration was the punishment inflicted on them; Θ afterwards supplied Eli.
- (5) . . . , אפנים אל. Good, as far as the sense goes, would be the translations of \mathfrak{I} *tristis*, that of \mathfrak{C} *אֲחִיר* a *choice portion*, and that of many moderns a *portion as great as two*, but all lack support in usage. The last sense Kt. tries to obtain by means of conjecture: כפי שנים (Deut. 21, 17; 2 K. 2, 9), abbreviated כפי ב' whence by corruption אפנים. From the πλήν of Θ (expanded by Kt. for his text to διπλήν) REINKE (in DRIVER) WE. DR. KITTEL emend to אפס; this, however, gives no satisfactory sense. Θ also was doubtless only guessing. As Elkanah's disposition must have been apparent in his features in order to affect Hannah, אפנים is probably correct; the deficiency before the word would be best supplied by פר, *cf.* פר נפש v. 10.
- (6.7) V. 6 is a marginal gloss drawn from daily life, intended to heighten Hannah's woes and to make her conduct in v. 7^b ff. more readily explicable. The repetition $\Theta^b=5^b$ is bad, but easily intelligible as a re-insertion of the old reading after the interpolation; there is no allusion on Elkanah's part to these vexations, and וכן נעשה at the beginning of v. 7 demands uninterrupted connection with v. 5; we have no right to smooth over by reading נעשה (Th. We.), or תעשה (\mathfrak{S}) *sicque faciebat . . . et sic provocabat*); on the contrary, we are constrained to point עלתה instead of עלתה (*cf.* v. 3). Furthermore כן תבעסנה is also a marginal gloss, quite without syntactic connection. — Within the limits of the first gloss the word הרעקה is doubtful; the usual rendering *to provoke her to wrath* is superfluous and questionable. Kt. emends רהקה, which agrees well enough with the gloss.
- (8) לה ותאמר לו הנני ארני ויאמר לה, according to Θ και εἶπεν αὐτῷ ἰδοὺ ἐγώ, κύριε· και εἶπεν αὐτῇ. The clause is wanting in \mathfrak{A} , but according to 3.4.8.16 is characteristic of this narrative and accordingly to be regarded as original, in distinction from numerous expansions of Θ . The omission is easily accounted for (We. notwithstanding) by the eye's glancing over from ותאמר לה to ויאמר, proceeding thus simply with Elkanah's words.
- (9) ות' ח' אחרי אכלה בשלה ואחרי שתה אל. Of this אחרי שתה is a trivial addition which Θ does not reproduce; on the other hand, Θ presents at this point the indispensable και κατέσθη ἐνώπιον Κυρίου=יהוה לפני ותתיצב להני. The rest is in contradiction to v. 7 f., and moreover בשלה is intolerable. Hence many adopt the reading of Θ ἐσθίειν αὐτοῦς=אכלם; We. moreover points very acutely בשלה (*cf.* Num. 6, 19 and below c. 2. 15). However, this also is impossible, since Hannah in v. 18 finds her friends still at the repast. All requirements are met by the emendation of Kt. adopted in the text, inasmuch as it does no great violence to the text and has strong support in אכלה. As to לשקה *cf.* c. 9, 22, and v. 18 of our chapter in the text restored from Θ .
- (12) ויהי אל. ויהי. To appeal to Θ και ἐγενήθη in behalf of this change is not allowable. However, the use of the perfect with simple *v. cop.* is surely nowhere less permissible than in this formula, which in the form ויהי for the past, והיה mostly for the future, is introduced for the very purpose of removing every possible doubt as to the time. The same thing is observable in 10, 9; 17, 48; 25, 20. Here the loss of the ' is readily to be accounted for since it was preceded by a *v.*; the mutilated word was then incorrectly completed.
- (15) אל קשתרותה, according to Ez. 3, 7 *obstinate*; Θ has ἡ σκληρὰ ἡμέρα=יום קשת as in Job 30, 25.
- (18) ות' הא' לרקה ותאכל ופניה אל. Θ has ותאכל και εἰσήλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς

- 2 (32) , , אַל, צַר קָעוֹן אַל, for which a suitable emendation is still wanting. Cf. the similar passage v. 29. Without the צַר the reading קָעוֹן mentioned there would be acceptable here. For צַר one might conjecture צַר, as a *grudging witness*.
- (33) נַפְשׁוֹ וְעֵינָיו, following 6; אַל צִיָּהָה וְהַשָּׁפָה.
 נַפְשׁוֹ; orthography requires וְהַשָּׁפָה; perhaps וְהַשָּׁפָה should be read. 5
 בְּחַרְבֵּי אַנְשֵׁים, following 6 ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν, אַל בְּחַרְבֵּי אַנְשֵׁים; KL's בְּחַרְבֵּי אַנְשֵׁים fails to remove the harshness and does not mean *as the youngest among men*.
- 3 (1) אַל נַפְרִין. Instead of this solitary Nif'al read according to the general usage of the language the Qal נַפְרִין. The נ is dittography from נַפְרִין (WE). 10
 (3) וְעֵינָיו Q^{tr}é; K^{thib} ועֵינָיו.
 (4) Double אַשְׁמוּאֵל, following 6; in אַל the only remnant of the first is אַל. The repetition of the name in address is characteristic, cf. v. 10.
 (6) Between the two אַשְׁמוּאֵל אַל has וְקָם, not rendered by 6. The word in אַל has been supplied after v. 8, but in the wrong place. 15
 (7) יָרַע, according to rule (cf. GES.-K.²⁵ 107, 1, rem. 1), and יָנַל, likewise in v. 3, in place of יָרַע of אַל.
 (10) אַשְׁמוּאֵל אַשְׁמוּאֵל should be retained notwithstanding 6 and KL.
 (13) וְהַנְּתָה. So KL. in accordance with v. 15; אַל and 6 וְהַנְּתָה.
 Before אַל אַשְׁרֵי אַל reads בְּעֵין בְּנֵי, superfluous and grammatically bad; 6 has ἐν ἀδικίας 20
 οὐτῶν αὐτοῦ, that is בְּעֵין בְּנֵי, which the context proves incorrect even if with 6 we
 leave out אַשְׁרֵי יָרַע. Accordingly בְּעֵין is a superfluous explanatory gloss. So WE.
 אַלְהֵם, following 6 θεόν; אַל has through loss of א the meaningless הֵם.
 (15) וַיִּשְׁכַּח בְּבִקְרָה, from καὶ ᾤρησεν τὸ πρῶτ' of 6; אַל by oversight after הַבְּקָר.
 (18) בְּעֵינָיו Q^{tr}é; correct interpretation of the K^{thib} בְּעֵינָיו. 25
 (20,21) V. 20 is wanting in 6, likewise the last three words of אַל in v. 21 בְּשֵׁלוֹ בְּרַבֵּר יְהוָה.
 In the place of the latter 6 gives a sentence completely corresponding to v. 20,
 which is doubtless nothing but a free translation of v. 20. This verse accordingly
 is transposed here, because the connection seems better thus, and the three
 words are stricken out. 30
 At the end of c. 3 6 has the additional sentence καὶ ἤλει πρεσβύτης σφόδρα,
 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ πονηρὰ ἡ ὕδὸς αὐτῶν ἐνώπιον
 Κυρίου, derived unquestionably from the Hebrew and probably genuine, which
 is therefore incorporated after v. 20 in literal retranslation.
 Ingenious, but quite too bold, is KL's emendation of v. 21 obtained by trans- 35
 positions and the addition of the bracketed words: [וְהָיָה כִּי נִגְלָה [אַרְוֶן] יְהוָה וַיִּכַּף
 אַל-שְׁמוּאֵל יְהוָה לְהַרְאוֹת בְּשֵׁלָה בְּרַבֵּר יְהוָה אֶל-שְׁמוּאֵל, then 4, 1^a and the addition from 6 וַיִּגְדַּל וַיְגַד, the latter as the initial clause of c. 4. To this text he links c. 7, 2.
- 4 (1) V. 1^a reads in אַל וַיְהִי דְבַר-שְׁמוּאֵל לְכָל-יִשְׂרָאֵל אַל. The clause would be tolerable at 40
 the close of c. 3 in the sense that Samuel's oracles spread everywhere, but it
 would be superfluous, and ill constructed in place of 'דְּבַר יְהוָה בְּיַד ש' or the like.
 Since its place is occupied in 6 by an entirely different sentence, the clause in אַל
 may well be regarded as written to fill its present position, in the sense that
 Samuel summoned all Israel to the war. It should, therefore, be stricken out. 45
 The restored beginning from וַיְהִי to לְמַלְחָמָה is a literal retranslation of the be-
 ginning in 6, which is certainly genuine: καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
 καὶ συναθροίζονται ἄλλοφυλοὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον. אַל
 לְקָרְאָתָם, so 6 εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς; אַל לְקָרְאָתָם פְּלִשְׁתִּים, a necessity after the dis-
 appearance of the initial clause. 50
 אַל אֶפְסָה הַעֲוֶה is better, and supported by 5, 1; 7, 12 against אַל אֶפְסָה הַעֲוֶה.
 (2) אַל אֶפְסָה הַעֲוֶה, instead of which, however, we should expect
 אַל אֶפְסָה הַעֲוֶה.

- side by side are tautological, the \mathfrak{z} bad. \mathfrak{G} correctly τοῖς ἐρχομένοις θύσαι Κυρίῳ ἐν Σηλωμ, only that the \mathfrak{w} should be retained, and בשלה connected directly with ליהיה, a point which \mathfrak{G} misunderstood. So K^L.
- (15) \mathfrak{M} points ויאמר, but \mathfrak{G} is more correct, καὶ ἔλεγεν (not καὶ εἶπεν). The change to ויאמר is not required, a different pointing is sufficient. 5
K^{athib} לו ואמר; the Q^{rè} לו is beyond question correct.
- (17) \mathfrak{G} omits האנשים, presumably solely for the reason that it so remarkably duplicates the הנערים beside it. However, נערים designates the two as sons of Eli, while אנשים describes their age without reference to any one else. K^L's attempt goes too far. 10
- (20) ושלם, following \mathfrak{G} ἀποτίσαι; \mathfrak{M} ושלם; השאלה; \mathfrak{M} ושאאל \mathfrak{G} [ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ] ἐχρησας [Κυρίῳ] for the loan which thou hast lent to JHWH, accordingly=השאלה, since only the Hif'il has this sense (Ex. 12,36, and above 1,28), whereas שאל means borrow (Ex. 3,22; 11,2; 12,35). In the same way 37. This sense according to 1,28 is here the only admissible one, only it requires the 3. f. sing. The emendation השאלה (Th. DR.) accordingly is incorrect; so far as the sense is concerned, the pointing שאל that which is borrowed by JHWH (We. K^L) would do; K^L's השאל יהוה is better: that which JHWH hath borrowed. But the form must be adapted to the speech of the woman in 1,28. The double השאלה, one beside the other, was not understood and gave occasion to alterations. Still simpler would be יהוה אשר השאלה השאלה. The השאלה incorrectly read as a noun had then to come before אשר, and a substitute was carelessly inserted in the right place. 20
הלה, following \mathfrak{G} καὶ ἀπηλθεν; the δ ἀνθρωπος following is an explanatory addition. \mathfrak{M} והלכו. 25
- (21) ויאמר, following \mathfrak{G} καὶ ἐπεσκέψατο; \mathfrak{M} בראפקר. After הנה \mathfrak{M} + והתהר, to be eliminated with \mathfrak{G} ; עיר is omitted by \mathfrak{M} , \mathfrak{G} correctly ἔτι.
- (22) The concluding sentence of \mathfrak{M} relegated to the foot of the page is still wanting in \mathfrak{G}^V (\mathfrak{G}^V and \mathfrak{G}^L have already supplied it); it is an exaggerative gloss after a well known taste, sufficiently recognizable from the אהל מועד. 30
- (23) After שמע \mathfrak{M} + והשמע רעים; אהרן בקרבם רעים; both additions wanting in \mathfrak{G} ; the first at any rate is a consequence of the gloss in v. 22. — Instead of העם \mathfrak{G} has עמי-יהוה, which may be adopted with We. and K^L.
- (25) ופלו with We., \mathfrak{M} ופללו. The acc. is scarcely admissible; for the plur. and the use of אלהים cf. the striking explanation Ex. 22,6-8. The יתפלל of \mathfrak{M} which follows 35 may be retained, if the assumption be made that the Hithp. means conduct oneself as בפלל; otherwise לפל would have to be substituted.
- (27) עברים, following \mathfrak{G} δούλων; \mathfrak{M} . The omission was due to oversight after במצרים.
- (28) MATH (in A. KAUSER'S *Theologie des Alten Testaments*, 2 ed., 1894), cancels לפני with \mathfrak{G} as well as בר in 22,18, and understands by אפוד not the garment of 2,18, 40 but the image of 14,3.
האפודה at the close, following \mathfrak{G} εἰς βρωσιν; \mathfrak{M} . Its genuineness is established by יאכלון in the fundamental passage Deut. 18,1.
- (29) ולמה, with K^L. following \mathfrak{G} καὶ ἴνα τί, a necessity if the interrogative particle be retained in v. 27; \mathfrak{M} omits the ν . 45
. . . . No satisfactory restoration has yet been found for the מען of \mathfrak{M} . The most worthy of mention would be K^L's מען . . . תביט why lookest thou covetously² following the Q^{rè} ען 18,9. The reading of \mathfrak{M} agrees with the ν of the K^{athib} there (ען). Cf. v. 32.
- לעני, following \mathfrak{G} ἐμπροσθέν μου; \mathfrak{M} לעמי. HFTZ. We. K^L. DR. K^L. reproduce 50 from \mathfrak{G} לפני; but לעני is easier compared with \mathfrak{M} and, at the same time, so satisfactory that it deserves the preference, although elsewhere it is rendered other wise by \mathfrak{G} .

- 5 (6) **קָצַף עֲלֵימֶם**: Q^{re} here and throughout (vv. 9, 12; 6, 4, 5; Deut. 28, 27) undoubtedly a euphemism.
 (7) **וַיֵּאמְרוּ**, should be **וַיֵּאמְרוּ**.
 (9) **וַיִּקְהַל יְדִי** seems to be a gloss from v. 6, the immediate subject of **וַיִּקְהַל** is **הָאָרוֹן**. So KL.
- 6 (1) **וַיִּתְּשֵׁן אֲרָצָם עֲבָרָיִם**, following **Θ** καὶ ἐξέλειπεν ἡ γῆ αὐτῶν μύαες. For the justification of the assumption see on v. 4f.
 (3) **אֲתָם**, following **Θ** εἰ ἐξαποστέλλετε ὑμεῖς, a necessity; **א**.
 (4) **לָכֵם אֱלֹהֵי לָכֵם אֱלֹהֵי לָכֵם**, certainly incorrect. **Θ** ὑμῖν κ. τ. α. υ. καὶ τῷ λαῷ. **לָכֵם** is also possible. KL. **לָכֵם אֱלֹהֵי לָכֵם**.
 In v. 4 after **וַיִּתְּשֵׁן אֲרָצָם עֲבָרָיִם**, in v. 5 after **וַיִּקְהַל יְדִי** + **אֱלֹהֵי לָכֵם**, both **אֱלֹהֵי לָכֵם**. The additions are made with the object of connecting the various golden images with the same plague, that of the tumors, but have the additional effect of making v. 5 as far as **וַיִּקְהַל יְדִי** entirely superfluous, so that with WE. (BIBLEK⁴, p. 209) it would have to be stricken out. But **וַיִּתְּשֵׁן אֲרָצָם עֲבָרָיִם** in v. 5^a is protected by **וּמַעַל-אֲרָצָם** at the end of the verse. Now, *your mice that lay waste the land* cannot be simply *field-mice*, but must indicate some damage done to the fields at that time. On the other hand, if the representation of the tumors by mice (HITZ. WELLSHAUSEN) had been as natural and generally understood as the case would here require, the instances would have to be more numerous and in part clearer than those presented by HITZ. (*Gesch. Isr.* pp. 125, 222; *Philister*, p. 201). Thus even in **א** the plague of actual mice upon the fields retains its place, and consequently their introduction in accordance with **Θ** in v. 1 (see above) is justified. On the other hand, in 5, 6 as elsewhere in **Θ**, new additions seem to have crept in. The assumption of a *lacuna* between 5, 12 and 6, 1 (KL.) is not indispensable, but commends itself.
- (11) V. 11^b is put beneath the text as a gloss imperfectly attached (so KL.); nor can **וַיִּקְהַל יְדִי** be permitted (with WE.) to remain; in **Θ** the last three words are wanting. Instead of the elimination the text of **Θ** is possible: **וַיִּקְהַל יְדִי וַיִּתְּשֵׁן אֲרָצָם עֲבָרָיִם** (*cf.* v. 8).
- (13) **לָכֵם אֱלֹהֵי לָכֵם**, **Θ** εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς; **א** **לָכֵם אֱלֹהֵי לָכֵם**.
- (14f.) **וַיִּשְׁמַע שָׂם עֲבָרָה**, **א** only **וַיִּשְׁמַע שָׂם עֲבָרָה**, **Θ** καὶ ἔσθησαν ἐκεῖ παρ' αὐτῆ, unquestionably original. The omission in **א**, if not accidental, is a consequence of the gloss v. 15. Since WE. this needs not further to be proved such; only the whole verse should be stricken out, not merely a part as far as **עֲבָרָה**, as is manifest from **בַּיּוֹם הַהוּא** itself. These effects appear more feebly even in **Θ** with its καὶ ἔσθη ἐκεῖ παρὰ λίθον μέγαν, which can have been derived from no other source than the text of **Θ**. Further **אֲבָן גְּדוֹלָה** can be nothing but an ancient euphemism for **עֲבָרָה**, as also in 18^b, where the palliation was perhaps carried further. This, however, is exceeding our task of restoring the text.
- (17.18^a) A palpable statistical gloss (WE.), yet on account of 18^a older than the removal of the plague of mice in **א** (6, 1. 4f.). The fact that the number of golden mice in 6, 5 seemed to be left indeterminate — in fact determined together with the number of tumors in v. 4 — is here taken advantage of for exaggeration.
- (18^b) **וַיִּתְּשֵׁן אֲרָצָם עֲבָרָיִם**, **Θ** καὶ ἔως λίθου, so also **Θ**, whence WE. draws the correct inference (*cf.* Gen. 31, 52; Jos. 24, 27; Is. 30, 8 and see below on 7, 12). WE. **וַיִּתְּשֵׁן אֲרָצָם**, DR. **וַיִּתְּשֵׁן אֲרָצָם**, while slightly preferable from a grammatical point of view, occasion increased difficulty when compared with **א**.
- (19) **וַיִּקְהַל יְדִי**, following **Θ** καὶ οὐκ ἠσμένισαν οἱ υἱοὶ λεχονίου, of which **א** has only preserved the fragment **וַיִּקְהַל יְדִי**. **וַיִּקְהַל יְדִי** is a happy suggestion of KL.'s for ἀσμενίσαν *rejoice*, which in **Θ** only occurs here (*cf.* Ex. 18, 9).
בָּקָם, following **Θ** ἐν αὐτοῖς, **א** **בָּקָם**.

- 4 אִישׁ יִשְׂרָאֵל is better, following Θ ἀνὴρ Ἰσραηλ; \mathbb{A} omits אִישׁ.
 וַיָּבֹאוּ as simpler should receive preference over וַיָּבֹאוּ of the Versions. The change of subject offers no difficulty (against Kl., Kl.).
- (3) אָרְצוֹן אֱלֹהֵינוּ, following Θ κιβωτόν τοῦ θεοῦ ἡμῶν; \mathbb{A} אֱלֹהֵינוּ בְּרִית יְיָ, the Deuteronomic formula inserted here by a later hand instead of *ark of our God* so appropriate in the direct discourse. Similarly בְּרִית is inserted twice in v. 4 and once in v. 5 where it is wanting in Θ , whereas from v. 6 on \mathbb{A} agrees with Θ in the use of the ancient shorter expression. 5
- אֲנִי, \mathbb{A} וַיָּבֹאוּ אֲנִי. Θ^V ἐξελθέτω ἐκ μέσου ἡμῶν which WE. rightly rejected, but Θ^L (Θ^A also) has ἐν μέσῳ, by which אֲנִי is corroborated. 10
- \mathbb{A} after וַיָּבֹאוּ אֲנִי, against Θ . Further both texts have יָשָׁב הַקְּרָבִים, here relegated to the foot of the page as a gloss (cf. KUEN., *Oud.* 1, p. 391 and WE. on 2, 6, 2).
- וַיָּבֹאוּ, following Θ καὶ ἀμφοτέροι; \mathbb{A} וַיָּבֹאוּ, which gives a quite different and intrinsically unsatisfactory sense, employed by KUENEN in attacking the unity 15 of cc. 4.6 and 1.3 (cf. BUDDÉ, *Richt. u. Sam.* p. 194f.).
- (7) Between אֲמַרוּ and אֵל \mathbb{A} has only אֱלֹהִים בָּא, an expression acknowledging that JHWH is God alone, and accordingly impossible in the mouth of the Philistines. Now Θ presents in the first place after אֱלֹהִים, πρὸς αὐτούς=אֱלֹהִים, then correctly the plur. ἡκαστον=אֲנִי (cf. v. 8); further, Θ^L presents instead of οἱ θεοὶ of Θ^V correct 20 by [ὁ θεός] αὐτίων=אֱלֹהֵיהֶם; finally both forms of the text have οὗτοι (οὗτος) οἱ θεοὶ (ὁ θεός), which cannot by any means be passed over with WE. The text obtained thence is אֱלֹהֵיהֶם בָּאוּ אֱלֹהֵיהֶם אֵלֵהֶם אֱלֹהֵיהֶם, whence \mathbb{A} is readily explicable. On the other hand, אֲנִי of \mathbb{A} seems better than ἐξελθὺ ἡμᾶς Κύριε σήμερον (in case 25 οὐαὶ ἡμῖν is with WE. to be stricken out). Kl.'s alteration based essentially upon it is impossible, since here after v. 6 an utterance of the Philistines, not of the Israelites, is to be expected.
- (8) וַיְבָרֶךְ, following WE. DR. Kl.; \mathbb{A} בְּסִתְרֵי, Θ adds καί.
- (12) בְּנִיפִין, following Θ ἱεμειναῖος, WE. Kl.; \mathbb{A} בְּנִיפִין. 30
- (13) בְּנִיפִין, with WE. Kl. (only לִיד) in exact agreement with Θ παρὰ τὴν πύλην σκοπεύων τὴν ὁδόν (cf. 2, 18, 4; Nah. 2, 2); \mathbb{A} לִיד הַשַּׁרְיָה (Q נר) נר; DR. compromises between the two מַצֵּי הַשַּׁרְיָה, which is also possible (cf. 2, 15, 2). For בִּיד in stead of לִיד see on v. 18.
- (15) After v. 15 of \mathbb{A} , Θ repeats v. 14, whence WE. has rightly inferred that v. 15 was 35 not inserted in Θ until later. In WE.'s opinion this was due to accident, inasmuch as the verse is important. This is not possible, since the clause adopted above (at the end of c. 3) from Θ , וַיָּבֹאוּ אֲנִי, which is wanting in \mathbb{A} (cf. also 3, 2^b and 4, 18^a), appears in its stead. V. 15 is, therefore, relegated to the foot of the page as a gloss; an alternative would be to ascribe it to the redaction. 40
- (18) בְּנִיד with WE. Kl. in spite of DR.'s doubts is probably correct in accordance with Θ ἐχόμενος=בְּנִיד. Usually, it is true, we have לִיד, but cf. Zech. 4, 12. In view of this we should doubtless emend in v. 13 בִּיד יָד \mathbb{A} . בְּנִיד יָד, whence Kl. בְּנִיד הַשַּׁרְיָה.
- (19) וַיָּבֹאוּ, scarcely admissible.
- (22) A gloss to preclude the idea that the death of both his sons could be as grievous 45 as the loss of the ark. So THIEN.
- וַיָּבֹאוּ אֲנִי, following Θ ; \mathbb{A} (cf. WE.).
- 5 (3) אֲנִי לִפְנֵי, here and in v. 4 following Θ ; \mathbb{A} לִפְנֵי (cf. W1).
 וַיָּבֹאוּ אֲנִי, following Θ ; \mathbb{A} a bare וַיָּבֹאוּ as in v. 3. 50
- (4) וַיָּבֹאוּ, LAC. (*Proph. Chald.* p. li) following Θ ἢ βίχας Δαγῶν and Θ וַיָּבֹאוּ; out of this \mathbb{A} made the absurd וַיָּבֹאוּ אֲנִי. A possible alternative would be וַיָּבֹאוּ אֲנִי; W1.'s וַיָּבֹאוּ goes too far.

- 9 שָׁמְרוּ לָהּ לֶאֱכֹל עִם הַקָּרְבָּנִים, a purely conjectural reconstruction;
 אִל שָׁמְרוּ לָהּ לֶאֱמָר הַעֵם קָרָאתִי אִל, which is quite impossible, only שָׁמְרוּ or שָׁפְרוּ might
 be retained. I have endeavored to secure the closest possible approximation to
 the Hebrew letters.
- (25) וַיִּרְבְּרוּ לְשֹׂאוֹל עַל הַגָּן וַיִּשְׁכְּבוּ; following Θ καὶ διέστρωσαν τῷ Σαουλ ἐπὶ τῷ δόματι 5
 καὶ ἐκοιμήθη; אִל וַיִּרְבְּרוּ עִם שֹׂאוֹל עַל הַגָּן; וַיִּשְׁכְּבוּ אִל, a manifest corruption.
- (26) הַגָּנָה Q^{rc}, easier than the K^{ethib} הַגָּנָה which may be due to influence from v. 25.
 הוּא וְשֹׂאוֹל, gloss (WE.); in Θ שְׁנֵיהֶם is wanting.
- (27) אִל after שְׁנֵיהֶם + וַיִּקְבְּרוּ, stricken out in accordance with Θ ; it is certainly in-
 correct. 10
- 10 (1) The long insertion after הֵלֵא from הַשִּׁפְחָה to הָאִיִּתִּים verbally following Θ ; omitted in
 אִל from the fact that the eye glanced over from the first מִשְׁחָךְ to the second.
 The sentence is indispensable.
- (2) אִל בְּצִלְצַח. The name of a locality after the explicit localization given is 15
 not to be expected, yet no other sense can be got out of it. The Versions afford
 no help. Exact information as to the whole case and the origin of the corrup-
 tion is to be found in KL after his own style. The result is that he strikes out
 בְּצִלְצַח and for בְּנִימִין בְּנִימִין reads מִגְּבַעַת בְּנִימִין. The latter contains a sound idea;
 the statement, however, would be looked for after אַנְשֵׁים, in some such form as 20
 מִעֵרְדָּה.
- (3) וַיִּרְאֵנִי, the participle is better than אִל וַיִּרְאֵנִי.
 (31) שְׁתֵּי לִי אִל, שְׁתֵּי בְּכֹרוֹת לִי; שְׁשֵׁי בְּכֹרוֹת לִי אִל, שְׁשֵׁי בְּכֹרוֹת לִי אִל. The wrong gender of
 the two numerals, the ἀρχαῖα of Θ which may represent not only בְּלִי but also
 בְּלוּבִי, the δύο ἀπαρχὰς ἄρτων in v. 4 corresponding to a misread 'ש' בְּכֹרוֹת 25
 from material grounds, are enough to give great probability to these two emen-
 dations of KL's.
- (5) נָצִיב, following Θ Νάσειβ, Θ^L νασσιβ (*cf.* 13, 3); אִל נָצִיבִי.
- (7) בָּל, following Θ πάντα; אִל לָהּ, probably a scribal error from the similar word just
 preceding. 30
- (8) An interpolation to prepare the way for the section 13, 7^b—15^a, like the latter
 totally unsuited to the context.
- (9) וַיְהִי אִל, וַיְהִיהֶם, probably a scribal error in the expectation that Samuel's prediction
 extended further (DK.); Θ καὶ ἐγενήθη which is not exactly decisive.
 The words removed, if genuine, should not appear until after v. 10 (*cf.* 6^b); they 35
 are, therefore, in all probability a marginal gloss inserted in the wrong place,
 like 9, 9.
- (10) וַיִּבְאוּ שָׁם, following Θ καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν; אִל וַיִּבְאוּ שָׁם.
- (13) הַבְּקִיָּה, emendation of WE.; אִל incorrectly הַבְּקִיָּה, Θ εἰς τὸν βουνόν=הַבְּקִיָּה, prob-
 ably a mere attempt to emend. 40
- (16) The second half-verse only weakens the sense, and by its colorless expression
 and the word מְלוּבָה gives the impression of a gloss.
- (19) לֹא, following Θ οὐχί; אִל לֹא.
- (21) לְמַשְׁפַּחְתּוֹ Q^{rc}; K^{ethib} without י.
 וַיִּקְרִיבוּ to לְנִזְבָּחִים, necessary supplementation from Θ καὶ προσάγουσιν τὴν φυλὴν 45
 Ματταρῆ εἰς ἄνδρας; overlooked by אִל on account of similarity.
- (22) הִבָּא עוֹד הַלֵּם אִישׁ, following Θ εἰ ἔρχεται ὁ ἀνήρ ἐνταῦθα; אִל הִבָּא עוֹד הַלֵּם אִישׁ; the
 עוֹד was added after the sentence had become meaningless through loss of the
 article.
- (24) In the original text a sentence must have preceded וַיִּרְעֵנִי which in briefest form 50
 may have read וַיִּשְׁמְחֵהוּ לְמַלְכָּהּ; for the shout which ensues is the plaudit of the
 coronation, and without the corresponding act the whole is incomplete. The
 analysis of the book leads to the same result (*cf.* 12, 1; 15, 1). Perhaps the elimi-

- 6 חסמים אלהים, gloss, a monstrous result of the extension of the plague in א, which subsequently crept into ט also, as long since observed (*cf.* Titl.).
- 7 (2) וַיָּבֹאוּ, following ט ἐπέβλεψεν, טλ ἐπέστρεψεν; א וַיָּבֹאוּ.
At the close after יהוה טλ + ἐν εἰρήνῃ, whence Kl. infers וַיָּשָׁבוּ *they returned unto* 5
JHWH at Shiloh (for the Shilonite JHWH see above on 3,20f.). The connection with v. 3 would then be much better, but v. 17 stands opposed.
- (6) א + שם, stricken out in accordance with ט.
(9) וַיַּעֲלֶהוּ Q^cṛê; K^cthib וַיַּעֲלֶהוּ.
- (12) הַיָּשָׁנָה, following ט τῆς παλαιᾶς and 2 Ch. 13,19; א וַיָּשָׁן. 10
עַר הַיָּנָה, following WE.'s conjecture for א הַיָּנָה. The expression must relate to the stone set up. This itself is a *maṣṣeba*, and the reading very likely was once וַיָּשָׁן מַצֵּבָה (see above on 6,14).
- 8 (3) בְּדַרְבָּיו Q^cṛê; K^cthib בְּדַרְבָּיו. 15
(8) לִי, following ט μοι; א לִי.
(12) מְשֻׁמָּה, ט מְשֻׁמָּה, alternative.
(13) Following § we may take as an alternative to רְקוּמוֹת, רְקוּמוֹת *embroiderers in colors*,
(16) בְּחַרְבֵיכֶם, following ט τ. βουκόλια ὑ.; א בְּחַרְבֵיכֶם. 20
- 9 (1) נִבְעַת, מְנַבְעָה בְּרִימִין is inserted by WE. Mention of the place of abode is indis-
pensable, 'מְנַבְעָה בְּרִי' (ט, Kl.) does not suffice.
That a further unnamed ancestor should be mentioned is unexampled and absurd. The text as restored probably was originally 25
in apposition to Kish himself, and suffered displacement, when, after the loss of the name of his home, he seemed to be already designated as a Benjamite.
- (2) The second half-verse is an interpolation from 10,23, where alone this standard of measurement has a proper sense; the connection also is bad.
- (4) וַיַּעֲבְרוּ, three times instead of וַיַּעֲבֹר of א, following ט διήλθον and the third oc-
currence of the word in א. 30
(8) וַיִּנְתְּהָ, following ט δώσεις; א וַיִּנְתְּהָ.
(9) An ancient marginal gloss on the latter part of v. 11 inserted in the wrong place (so THENIUS).
- (12) לִפְנֵיכֶם הָאָז עָלָה זָהָה בְּהֵימֹם, following ט κατὰ πρόσωπον ὑμῶν· νῦν διὰ τὴν ἡμέραν; א לִפְנֵיכֶם הָאָז עָלָה זָהָה בְּהֵימֹם. The letters הָאָז are not represented in ט. LAG. (*griech. Übers.* 35
d. Prov. p. iii f.) filled them out to הָאָז and adopted the reading, WE. rejected it as a (correct) *explicitum*; a third alternative is presented in our restoration of the text. A complete lack of expressed subject is not easy to suppose.
- (14) הַשֶּׁעַר, following v. 18 (not ט which has in both instances incorrectly הָעֵיר, as has 40
א in v. 14). So THENIUS.
- (16) קָמִי, following ט ταπεινωσιν; א קָמִי, explicably enough before קָמִי.
(19) וַאֲבָלֶתָּה, following ט και φάγε, corresponding to relations of rank and to all other forms in the context; א וַאֲבָלֶתָּה.
(20) שְׁלֹשָׁה יָמִים, with WE.; א הַיָּמִים (see in DR. an attempt to justify).
(21) שְׁבָטִי אִלֵּי, which is unquestionably incorrect. One might read שְׁבָטִי in the 45
sense of *my tribe* or as ancient ending of the constr.; but we have probably to do with a scribal error following the preceding שְׁבָטִי. Whether in קָמִי also, is doubtful.
- (24) א וְהָאֵלֶּיָּה, א undoubtedly wrong הָאֵלֶּיָּה. The choice between הָאֵלֶּיָּה *fat tail* 50
(GEIGER, *Urschr.* p. 380) and הָאֵלֶּיָּה *kidney* (Kl.) would be in the strictest sense a matter of taste, were not the thigh and the *liya* (fat of the tail) to the present day the choice pieces offered to the guest (*cf.* ZDPV. vi, 98 and NESTLE, *Marg. u. Mater.* p. 13 f.). Moreover the sing. בְּלֵיה does not elsewhere appear in the OT.

13

the place of the שתי, read by א after the retained ו — it may with WE. be regarded as a differentiated dittogram of the first three letters of שנים. In place of שנים, if we attribute sufficient intelligence to the glossator to attribute to Saul a reign of more than ten years, we should write with WE. שנה. Since the verse, which is wanting in G, has nothing to do with the composition of the sources, and the Deuteronomistic redaction is not wont to proceed so timidly, it is relegated to the foot of the page. 5

- (2) אִישׁ, following G ἀνδρῶν; א. אִישׁ is found in S only and is perhaps an addition there; but it is indispensable in connection with the first mention of Jonathan (*cf.* v. 16), and might easily be overlooked between יונה and בנבעת. K1.'s assumption that mention had already been made of him in the original narrative has too little probability in view of the excellent connection between 11, 15 and 13, 2.
- (3) לְאָמֵר פָּשְׁעוּ הָעֹבְרִים, following G ἠθετήκασιν οἱ δοῦλοι (העברים); א. אִישׁ־מֵעַן instead of פִּשְׁעוּ, probably by accident from וישמעו in the first half of the verse. The sentence, which stands in the Versions as well as in א at the end of the verse, unquestionably belongs after the second פלשתים. Either it was first overlooked and afterward re-inserted from the margin, receiving a wrong position (so apparently WE. who does not make it quite clear whether he considers it original), or its displacement occurred only in consequence of corruption and G was conformed to א. 15
- (4) At the end א adds הַנְּגִלָּל, an interpolation designed to prepare the way for a further one in vv. 7^b-15^a. 20
- (5) שְׁלֹשִׁים, following G L; א and G. שְׁלֹשִׁים.
- (6) רָאָה, following G εἶδεν, necessary on account of לו; א. רָאָה. 25
After גַּשְׁתָּהּ, א + הָעַם, not rendered by G and not in place until the new principal clause ויהחבאו ונוי.
- וַיַּחְזְרוּ, emendation (suggested by Ew.) for וַיִּתְחַזְקוּ of א.
- (7^b-15^a) The interpolation prepared for by 10, 8 (*cf.* 13, 4). It is clear at first glance how exactly 15^b joins on to 7^a, while 15^a leads back to 7^a. 30
- (7) וְעֹבְרִים, (וְעֹבְרִים וְעֹבְרִים of א (originally וְעֹבְרִים), which G read וְעֹבְרִים. WE. and K1. have the good but less easy וְעֹבְרִים הִרְדּוּן וְעֹבְרִים.
- וַיַּחְזְרוּ, following G L ἀπὸ ὀπισθεν αὐτοῦ; א. אַחֲרָיו.
- (8) וַיִּחַל (*cf.* 10, 8) Q^cr^e; K^cthib וַיִּחַל.
- אָמַר, following G εἶπεν; א. אָמַר, overlooked after אָמַר. 35
- וַיִּפְץ, according to usage elsewhere (*cf.* 11, 11; 14, 34); א. וַיִּפְץ, which would be causative.
- (11) נִפְץ א, according to usage elsewhere; א. נִפְץ.
- (13) לָא, following HITZIG and WELHAUSEN; א. לָא, defended by DRIVER.
- (15) וַיִּבֵּא מִן הַנְּגִלָּל וַיִּלְקֶה לְרַכְבוֹ, following G; א. א, an oversight arising from homoteleuton with מִן הַנְּגִלָּל (*cf.* 10, 1). 40
- (18) הַנְּבִילָה, following G Γαβέε; א. הַנְּבִילָה.
- (19-22) A manifest interpolation of impossible purport; moreover it severs the last of the movements of the Philistines in v. 23 from v. 18, with which it is immediately connected. 45
- (19) אָמַר Q^cr^e; K^cthib אָמַר.
- (20) וַיִּרְדְּבוּ, following G τὸ δρέπανον αὐτοῦ (so also S); א. וַיִּרְדְּבוּ which has already been mentioned once.
- (21) א, וְלִשְׁלֹשׁ קִלְשׁוֹן א, וְלִשְׁלֹשׁ קִלְשׁוֹן א, both untranslatable and impossible to emend satisfactorily (see the commentaries). 50
- (22) מַלְחָמָה, following G Μαχεμας; א. מַלְחָמָה. Necessary to complete the construction of מַלְחָמָה, overlooked in consequence of this word.

- 10 nation of the conjectured clause was due, not to corruption of the text, but to the redaction, in behalf of 10, 1.
- (26) בני התיל, following Θ uloi δυνάμεων; \mathbb{A} omits בני.
- 11 (1) ויהי במחורש as initial clause of c. 11, following Θ και ἐγένετο ὡς μετὰ μῆνα (*cf.* Gen. 38, 24); \mathbb{A} ויהי במחורש as the close of c. 10 with an unsatisfactory sense. 5
- (3) אנשי, following Θ ἄνδρες; \mathbb{A} וקני \mathbb{A} . The former is more probable according to v. 9f.
- (4) נקבת שאול; Θ εἰς Γαβαα πρὸς Σαουλ, certainly incorrect but a just inference from c. 10, 17 ff.
- (6) קשמעו Q^crê; K^cthib בשמעו. 10
- (7) ואתר שמואל, interpolation probably not as old as the redactional vv. 12-14, but a mere gloss derived from them.
- ויעקו, following Θ και ἐβόησαν=ויעקו; more characteristic (*cf.* 13, 4) than ויעא of \mathbb{A} , which seems to be conformed to the beginning of the verse.
- (8^b) Statistical gloss of the usual kind. 15
- (9) ויאמר, following Θ και εἶπεν; ויאמר of \mathbb{A} is due to the gloss in v. 7.
- כהם Q^crê; K^cthib בהם.
- (11) בני, following Θ τοὺς υλοὺς Αμμων; \mathbb{A} omits בני.
- 12 (3) קנו בי, following Θ ἀποκριθητε κατ' ἑμοῦ, certainly original; the loss of the words 20 in \mathbb{A} after עיני בו is both explicable and instructive.
- (5) ויאמר, following Θ και εἶπαν; ויאמר \mathbb{A} , but accompanied by the note ויאמרו סביר (on which see DRIVER).
- (6) לאמר עד, following Θ λέγων μάρτυς; \mathbb{A} .
- (7) ואנורה לכם, following Θ και ἀπαγγελῶ ὑμῖν; \mathbb{A} . 25
- (8) ויענום ספרים, following Θ και ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος; \mathbb{A} omits through oversight occasioned by similar ending (as to the Hebrew words see DR.).
- ויוציאו \mathbb{A} , ויוציאו \mathbb{A} ; a correct deduction of WE.'s from the following emendation.
- וישיבם, following Θ και κατῴκησεν αὐτοὺς; וישבו \mathbb{A} , error in supplying the vowel-letter. 30
- (9) ובין סלף, following Θ λαβεις βασιλέως (*cf.* Jud. 4, 2.7); \mathbb{A} .
- (10) ויאמר Q^crê; K^cthib ויאמר.
- (11) בקק, following Θ and \mathcal{S} for the impossible בקן of \mathbb{A} . Still the most obvious emendation; עקק is not satisfactory.
- (13) After בהרתם + אשך שאלקהם, eliminated in accordance with Θ , though found in Θ 1. 35
- (14) At the end of the verse we are somewhat tempted to supply with KL., following Θ και ἐξελείται ὑμᾶς, and thus to remove the obnoxious aposiopesis, since the loss of the word after אליהם would be readily explicable. But the expression would be much too brief for the style of this passage; the words are, therefore, an effort of the translator to relieve the difficulty. Probably the sentence 40 originally began with אר ארוא like v. 24 and was first brought into confusion through careless interpolation by RD (*cf.* the אש, which is only suitable to אס).
- (15) ובמלככם להאבירכם, following Θ και ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν ἐξολοθρευσαι ὑμᾶς. Θ V translates only the first of the two words, \mathbb{A} offers instead of both simply ובאבותם; the scribe skipped from the second letter of the first to the third of the second 45 word, and then made the best he could of it. So KL. correctly.
- (21) After הסורו \mathbb{A} has a meaningless בי, not rendered by Θ .
- (23) בקרר, with WE. in consonance with usage; \mathbb{A} בקרר.
- 13 (1) Since Saul neither became king at the age of *one* year, and must have reigned for 50 more than two years, WE. is right in holding that the verse is only the unfilled scheme for data which were considered indispensable (*cf.* 2. 2, 10; 5. 4, and frequently). A space should be left, therefore, after בן for the number, and likewise in

- 14 26^a which it erroneously anticipates. Θ ν καὶ Ιααλ δρυμὸς ἦν μελισσῶνος, Θ ν και δρυμὸς ἦν μελισσῶνος, in which δρυμὸς and μελισσῶνος are still a duplicate translation (*cf.* v. 26). See WE. and DR.
- (26) הלֵךְ הָרֹבֵר, following Θ ἐπορεύετο λαλῶν = רֹבֵר הֵלֵךְ or דָּבַר; the ו may also be readily supplied from the following וַיֵּצֵא. \mathbb{A} , through misunderstanding of the unusual collective דָּבַר for הַרְבֵּה *bee*, reads הָרֹבֵר הָלֵךְ.
 מְשִׁיב, following Θ ἐπιστρέφω, the usual rendering of מְשִׁיב, as immediately after in the succeeding verse, where we should expect the same expression; on the contrary it is never employed for מְשִׁיב, as here \mathbb{A} מְשִׁיב.
- (27) ותִּאָרְקָה Q^crē; K^cthib ותִּאָרְקָה. 10
- (28^b) וַיִּנְעֶמְהָ הָעַם, certainly a gloss from v. 31^b, first repeated on the margin at v. 29 as a justification of Jonathan's words (WE.).
- (30) כִּי עָתָה רַבְּתָה הַמִּסְכָּה, following Θ ὅτι νῦν ἄν μεϊζῶν ἡ πληγή, unquestionably correct as against כִּי עַי' לֹא רַבְתָּה מִנָּה of \mathbb{A} . The ה of the article has dropped out after רַבְתָּה, or else was joined to רַבְתָּה to make the common form of the 3 s. f. The לֹא is inserted through misunderstanding. 15
- (31) מְסַבְּקֵשׁ אֲנִילָה \mathbb{A} , מְסַבְּקֵשׁ עַד הַלְלִילָה. KL. is right in saying that the context requires not a locality but the time of day, explaining how the people, who had so faithfully kept the oath, now came to eat flesh (v. 32). We may add that an extension of the battle to Ajalon would necessarily imply so prolonged a pursuit of 20 the enemy (25 miles in a straight line) that v. 36ff. would thus be made very difficult. Still KL's לִילָה עַד מְסַבְּקֵשׁ (ה) goes beyond the mark and perhaps even lessens the achievement. Θ offers correctly ἐν Μαχεμας; for the אֲנִילָה omitted by Θ the best emendation if some resemblance of the letters be taken into account; after v. 24 one would expect עַד הָעָרֶב. 25
- (32) ויעש and השלל Q^crē; K^cthib ויעש and שלל.
- (33) הָלֵם, following Θ ἐνταῦθα; \mathbb{A} הָיִים.
- (34) אָשָׁר בְּיָדוֹ, following Θ τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ; \mathbb{A} וְשָׂרוּ בִּי.
 The next word in \mathbb{A} הַלְלִילָה is wanting in Θ , scarcely admissible grammatically, and besides, superfluous and objectionable; it would be necessary to omit it 30 with WE. KL. DR.(?), did not KL's לִי הָיָה afford an easy and most welcome substitute.
- (36) וַיִּנְבָּה \mathbb{A} ; וַיִּנְבְּהָ does not suit the context (WE.), *cf.* v. 32; it should not, however, be replaced by וַיִּנְבְּהָ, but by וַנְּבַה, which was at first miswritten וַנְּבַה.
 וַיִּנְבְּהָ וַיִּנְבְּהָ הָאֵלִים הָאֵלִים. This is unexampled, 35
 וַיִּנְבְּהָ וַיִּנְבְּהָ הָאֵלִים הָאֵלִים impossible, and besides a wholly colorless expression for that which here, according to v. 18f. and the instances there cited, is certainly to be expected. The original text has here been altered in almost the same way as there, though somewhat more skilfully, only here Θ also has not escaped the alteration. It is scarcely possible that the priest had first to call attention to the oracle, 40
 so that הַבְּהֵן would be correct, and we should need to assume that something has fallen out. See BUDDE, *Richt. u. Sam.* p. 206.
- (38) דָּסִי, following \mathbb{A} *per quem*; \mathbb{A} בְּמָה, Θ ἐν τίμῃ is ambiguous.
- (39) וַיִּשְׁנָה, WE., following Θ ἀποκριθῆναι = יִשְׁנָה; in v. 41, however, Θ renders the correct יִשְׁנָה also by εἶπεν; \mathbb{A} וַיִּשְׁנָה. 45
- (41) וַיִּאָמַר שְׂאוּל יְהוָה, following Θ ; \mathbb{A} before יְהוָה + אֵל.
 The sentence after the first יִשְׂרָאֵל, from יִשְׂרָאֵל לְמָה, from Θ ; \mathbb{A} omits, the error being again occasioned by identity of ending. For the retranslation *cf.* WE. and DR.
 וְהָיָה, so following Θ and the incorporated sentence. 50
- (42) The sentence after בָּנִי from אָשָׁר אֶת בָּנִי, inserted with TIT. and KL., following Θ ; it dropped out from \mathbb{A} for the reason that in the last five words it corresponds almost literally with the preceding sentence. The ground on which

- 14 (2) *במגרן* by the *threshing-floor* (Wl.) instead of *במגרן* of *Al*. There is neither room here for the name of a place, nor would Migron [Is. 10 28] be admissible here. Kl. *במגרן* *ש*, a word scarcely old enough to be used here.
- (5) After *האחד אל* + *מצוק*, scarcely translatable and superfluous, probably a mere differentiated dittogram of *מצפון*. *Θ* omits. 5
- (7) *בל-אשר לבבך נטה לו*, following *Θ* *πᾶν ὃ ἐν ἡ καρδία σου ἐκκλίνει* (*Θ*. *θελήση*); instead of *נטה*, *נטה* is also possible. *אל* *בלבבך* as in the common phrase, and then in order to obtain sense, *נטה לך*.
- (11) *בלבבך* at the end, following *Θ*; in *Al* overlooked after *בלבבך*.
- (11) *העבברים*, excellent emendation of HIRTZ. (*Gesch. Isr.* p. 135); *אל* *עברים*. What WE. 10 adduces to the contrary is inconclusive; the proverb, if it be assumed to be such, is applied to the particular case in a taunting way. The article has dropped out after *הנה*.
- (12) *המצב*, so with WE., following 13.23; 14.1.4.6.11.15; *Al* here only *המצב*.
- (13) *ויפנו*, following *Θ* *ἐπέβλεψαν*; *Al* *ויפלו*. 15
- (13) *ויפנו*, following *Θ* *καὶ ἐπάταξεν αὐτούς*; *Al* omits.
- (14) The sentence indicated by dots at the foot of the page reads in *Al* *כבצתי מענה צמד שרה* *as it were the half of a furrow of a yoke of land*, certainly not original. WE. (cf. also DR.) has made it very probable that *Θ* *ἐν βολίσι καὶ κόχλαϊν τοῦ πεδίου* represents the original words = *במצים ובצרי השרה* (neither of the scholars 20 named is responsible for the bracketed letters). But this would be a misplaced gloss on v. 13, intended to explain how the Israelites came to be possessed of arms in spite of 13,19ff. Afterwards, in the new position the attempt was probably made to adapt the words to the context.
- (15) *ובשרה*, following *Θ* *καὶ*; *Al* omits *ו*. 25
- ובקל-*, following *Θ* *καὶ πᾶς ὁ λαός*; *Al* *ובקל*.
- (16) *ההפון*, following *Θ* *ἡ παρεμβολή*; *Al* *ההפון*.
- ויקל והלם*, following *Θ* *ἐνθεν καὶ ἐνθεν*; *Al* *ויקל והלם*.
- (18) *האפוד*, following *Θ* *τὸ ἐφοῦδ' ὅτι αὐτὸς ἦρεν τὸ ἐφοῦδ'* (cf. 23,9; 30,7, also v. 3 above); *Al* *ארון האלהים כיהנה ארון האלהים*, meaningless, notwithstanding 30 the unmistakable intention of the alteration.
- לפני בני*, following *Θ* *ἐνώπιον Ἰσραηλ* and *Al* *ובני* (DR.).
- (21) *אשר*, following *Θ* *οἱ ὄντες*; *Al*.
- קבבו*, following *Θ* *ἀνεστράφησαν*; *Al* *קבבו*.
- (23f.) The whole sentence from *אל* *נור גדול* to *ובל העם* in v. 24 after *Θ*, unquestionably original; *Al* closes v. 23 with *בית אין* and has at the beginning of v. 24 nothing but *איש ישראלי נש*, here impossible after 13,6 and having nothing to correspond in *Θ*. Justification is only required for the retranslation *נור* for *Θ* *ἠγγόησεν ἄγνοιαν*, which TH. WE. DR. Kl. well render in literal translation *שנה שגנה* (cf. *Θ* Lev. 4.13; 1 S. 26,21). But the judgment *Saul had committed a great error* is so far from being the view of the narrator that he puts it in Jonathan's mouth in v. 29f. It is one of Kl.'s most acute observations that *Θ* is a (barely noticeable) corruption of *ἠγγόησεν ἄγνοιαν*. This is in Num. 6,1ff. = *נור*, and this reading is to be adopted and not with Kl. to be replaced by the late and colorless expression *אמר אכר* (Kl. incorrectly *אכר* found only in Num. 30. 45 which besides is only possible in conjunction with *על נפש בל*. Lev. 22.2; Ez. 14.7; Zech. 7,3, perhaps also Hos. 9,10, suffice to show that *נור* is not exclusively employed of the Nazirite vow in the stricter sense. Any one who is skeptical about this may prefer a *נור*, for which, of course, the translation *ἀγνίζω ἄγνοιαν* is quite as unexampled as for *אכר*. 50
- (24) *ויאל*, following *Θ* *καὶ ἀπάται*, of course Hif.; *Al* *ויאל* might also be intended in the same sense (GES.-K.²⁵ 76,2^c).
- (25) *ובקל-הארץ באו בניך*. Of this ^a as far as *ביער* is a dittogram of

- 16 KL. be adopted as **וּפְסָכֵי אֲתֵי כו'**, but represents a paraphrase compromising between the two readings.
- (7) **בְּאֶשֶׁר יִרְאֶה הָאָדָם יִרְאֶה הָאֱלֹהִים**, following **Ⓢ**; **Ⓜ** omits **כ** before **אֶשֶׁר** and the last two words, which were overlooked on account of their close resemblance to the preceding. It is unnecessary to make the divine names uniform; if undertaken, then not both times with DR. **יִהְיֶה**, but following **Ⓢ** and on account of the above oversight, the converse. 5
- (11) After **עִיר** **Ⓜ** adds **וְשָׂאָר**; **Ⓢ** omits.
- (12) **נָשַׁב**, rightly DR. especially in view of **Ⓢ** **נִסְתַּחֲרָהּ**; **Ⓜ** **נָשַׁב**. Cf. DR.
- (12) **עַל־מַי יִשָּׂא**, conjecture of GRAETZ and KRENKEL, ZAT. '82, p. 309f. Here and in 17,42 the best to be made of the impossible **עַל־מַי יִשָּׂא** of **Ⓜ**. Cf. **עַל־מַי** only 17,56.
- (16) The words as far as **לְאֹדֹנָנִי**, following **Ⓢ**; in **Ⓜ** **וּבְקִשְׁוֹ** **Ⓜ**. The disorder is due to the fact that **אֹדֹנָנִי**, being mistaken for the subject, was shifted to the head of the sentence.
- (20) **כִּי־נִגְנַן**, another reading, presupposing omission of **יָדַע** which, however, is protected by **Ⓢ**.
- (20) Of the words from **הַמִּזְרָה** **Ⓜ** has but these two, a positive impossibility. The emendations for **הַמִּזְרָה**, **Ⓢ** **הַמִּזְרָה** following **Ⓢ** **γροισ**, **Ⓢ** **עֵשֶׂה** or **עֵשֶׂה**, must give way to **Ⓢ** **ὄνον καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ γόμῳ ἄρτων**. Thence KL. derives the text here adopted, save that for **γόμῳ** he inserts **הַמִּזְרָה** following **Ⓢ** *an omer of grain*, as **Ⓢ** previously. But since the admissibility of this is doubtful and **γόμῳ** in Ex. 23,5; 2 K. 5,17 translates **מִשָּׂא**, this word is here adopted and accordingly the easy explanation of the omission in **Ⓜ** given up. From **מִשָּׂא** regress to **הַמִּשָּׂא** would also be possible.
- 17 (4) **בְּמַעְרֻכּוֹת**, following **Ⓢ** **ἐκ τῆς παραδόξεως**, in the singular also vv. 8.10 &c.; **Ⓜ** **בְּמַעְרֻכּוֹת**. 25
- (6) **וּמַעְרֻכּוֹת**, plur. following **Ⓢ**; **Ⓜ** **וּמַעְרֻכּוֹת**.
- (7) **וְהָיָה** Q^cr^e; K^cthib **וְהָיָה**.
- (8) **בְּהָרֵי**, following **Ⓢ** **ἐκ τῆς ἀκλῆσεως**; **Ⓜ** **בְּהָרֵי**. 30
- (12) **בְּשָׂנִים**, following **Ⓢ** **ἐν ἔτεσιν**; **Ⓜ** **בְּשָׂנִים**.
- (13) Before **אֶהְיֶה** **Ⓜ** **וְהָיָה**, not rendered by **Ⓢ** **וְהָיָה**, and beside **וְהָיָה** superfluous.
- (17) **וְהָיָה**, **Ⓢ** **וְהָיָה**. The article is necessary; it dropped out after **וְהָיָה**.
- (20) **יָצָא** in lieu of **הֵינָצָא** of **Ⓜ**, with **Ⓢ**, DR.; **Ⓢ** referring to **Ⓢ** 34^b, regards the emendation with **DE WETTE** as needless, while KL. defends the traditional reading. 35
- (23) **בְּמַעְרֻכּוֹת** Q^cr^e; K^cthib **בְּמַעְרֻכּוֹת** clerical error.
- (32) **אָדָם**, following **Ⓢ** **τοῦ κυρίου μου**; **Ⓜ** **אָדָם**.
- (34) **וְהָרֵז**, v. 36 **אֶת־הָרֵז**; so correctly with DR. following the preceding **וְהָרֵז** and **וְהָרֵז**; in **Ⓜ** contrariwise the **וְהָרֵז** is added where it cannot be used, omitted where necessary. 40
- (38) **וְהָיָה** **Ⓢ** **וְהָיָה** instead of **ק** with KL. following v. 5; in Ez. 23,24 **וְהָיָה** is erroneous (cf. CORN.). **וְהָיָה** instead of **וְהָיָה** is at least harsh; **Ⓢ** and **Ⓢ** do not render **וְהָיָה**. KL. emends **וְהָיָה** in place of **וְהָיָה**. This indeed spoils the grotesque touch and is certainly not original, but it is probable that some earlier scribe regarded it as an improvement, and that our **וְהָיָה** comes by way of this stepping stone. 45
- The second half-verse is wanting in **Ⓢ** and is a gloss due to misunderstanding of **וְהָיָה**.
- (39) **וְהָיָה**, following **Ⓢ** **καὶ ἐκασίασεν**; **Ⓜ** **וְהָיָה**. 50
- (39) **וְהָיָה**, following **Ⓢ** **καὶ ἐκασίασεν**; **Ⓜ** **וְהָיָה** anticipates the words of David. The clause is wanting in **Ⓢ**, which has instead **ἀπαξ καὶ δὶς**. KL. adopts from this **וְהָיָה**, which, so far as sense goes, is possible, but is not acceptable, since **Ⓢ** everywhere

- 14 WE. rejects it as a later addition (DR. and Kl. express no opinion), *viz.* that it is irreverent to interrupt the decision halfway, and that the uncertainty would be intolerable, is insufficient; the people's dread of losing in either case one of their leaders overbears all other considerations. Further the sentence is necessary to give perfect point to Saul's utterance in v. 39. 5
- (44) לִי, following Ὁ μοι and usage; אֱלֹהִים. 5
- (45) Before הַחַיָּהוּהוּ אֱלֹהִים has הַלֵּלָהּ, not expressed by Ὁ V. As הַלֵּלָהּ nowhere appears without ל (in 20, 2 also לֵךְ is to be supplied from Ὁ) the word should be stricken out with KL. as a dittogram of the two following. 5
- (47) וַיִּשָּׁע, following Ὁ ἐσθλζετο; אֱלֹהִים וַיִּשָּׁע. 10
- (49) וַיִּשָּׁו, following Ὁ ἰεσσιουλ, Ὁ ἰεσσιου; אֱלֹהִים וַיִּשָּׁו. The former is certainly derived from אֱשָׁו, אֱשָׁוִהוּ (*cf.* WE.). DR.'s assertion that no such name as *man of Juh* was in use, is sufficiently refuted by אִישְׁבַּעַל, hence the return to וַיִּשָּׁוִהוּ is needless. 10
- (51) בְּנֵי, Kl. DR. (appealing to Jos. *Ant.* vi, 6,6); אֱלֹהִים בְּנֵי. 15
- 15 (2) שָׁם is only feebly supported by 1 K. 20, 12; Kl.'s שָׁם has much in its favor. 20
- (3) וְהַתְּהַרְמְתוּ וְאָתֵר, following Ὁ αὐτὸν καὶ, which is correct according to the context; אֱלֹהִים וְהַתְּהַרְמְתוּ אֵת. 20
- (4) כְּמֵלֶךְ=כְּמֵלֶכֶם Jos. 15, 24; so DR. Kl. instead of כְּמֵלְכֵי אֱלֹהִים. 20
The second half-verse is a statistical gloss wanting in Ὁ L. For 200,000 in the first half-verse Ὁ has 400,000; whether the former was already exaggerated, and from what number cannot be determined.
- (5) וַיִּזְרַב, really only the correction of an orthographic error for אֱלֹהִים וַיִּזְרַב, undoubtedly mispointed וַיִּזְרַב. 25
- (6) קָנָן, WE. instead of קִינֵי. The alternative is הַקִּינֵי. 25
- (7) מִשְׁיָלָם, WE. instead of מִתְּהוֹלָהּ אֱלֹהִים. *Cf.* WE. and DR. 25
- (9) הַשְּׂפָנִים וְהַקָּרִים, WE., principally on the ground of Ὁ and S (Ὁ differs widely) against אֱלֹהִים וְהַשְּׂפָנִים וְהַקָּרִים. 25
וְהַשְּׂפָנִים וְהַקָּרִים, following Ὁ ἐργον ἡτιμωμένον καὶ ἐξουδενωμένον ἐξωλέθησαν; אֱלֹהִים וְהַשְּׂפָנִים וְהַקָּרִים. It is better to omit the article before the noun than to insert it twice; נִפְסָה is a pure monstrosity; וְהַשְּׂפָנִים וְהַקָּרִים should probably be inserted in lieu of וְהַשְּׂפָנִים וְהַקָּרִים, although Ὁ S S and Ὁ L support אֵת, and and it can very well stand.
- (11) וַיִּצֵּר, DR., here and 2, 6, 8, a good substitute for וַיִּתֵּר; see his discussion, in which 35 other possibilities are also weighed.
- (12) הַצִּיב, following Ὁ ἀνέστακεν; אֱלֹהִים הַצִּיב, which does not suit the context. 35
- (16) וַיִּאָּמֶר Q^crè; K^cthib וַיִּאָּמֶר. 35
- (18) After כְּלוּתָם there follows in אֱלֹהִים אֵת, which is impossible; besides elimination, which would be preferable, there is the alternative of reading אֵת אֵת; which 40 of the two underlies Ὁ S S is indeterminable; *usque ad interuiccionem eorum* favors elimination.
- (20) אֵבֶן, אֱלֹהִים אֵבֶן, so also Ὁ (διὰ τὸ and Ὁ; not expressed by S. In recent times usually not translated as being an equivalent of the 'בי recitativum' (Ew. 338^b), but this is poorly supported by 2, 1, 4 (against DR.). An adversative particle can 45 scarcely be spared; S renders well *immo*, Kl., though without emendation, *ich habe ja*. Hence אֵבֶן is to be conjectured.
- (28) מִשְׁלָכָהּ אֱלֹהִים מִשְׁלָכָהּ, an awkward form rightly removed by WE. 45
- 16 (4) וַיִּאָּמְרוּ, following Ὁ εἶπαν; אֱלֹהִים וַיִּאָּמְרוּ. 50
- (5) וַיִּשְׁפָּתְקוּ אֵתִי הַיּוֹם, with Th. and We. following Ὁ V καὶ εὐφράνθητε μετ' ἐμοῦ σήμερον; אֱלֹהִים וַיִּשְׁפָּתְקוּ אֵתִי הַיּוֹם, bald repetition from the preceding and following words and v. 3. Ὁ L καὶ ἀνυκλίθητε μετ' ἐμοῦ σήμερον εἰς τὴν θυσίαν should not with 50

- 18 (27) פָּתָח (better than פָּתַח, DR. Kl.), following \mathfrak{G} ἐκατόν; \mathfrak{M} פָּתָחִים.
וַיִּמְלֹא, following \mathfrak{G} ἔλαθον; \mathfrak{M} וַיִּמְלֹאִים; in \mathfrak{G}^V the word is wanting.
- (28) וּמִיכַל בַּת-שָׁאוּל א' following \mathfrak{G} καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἤγαπα αὐτόν; \mathfrak{M} וּמִיכַל בַּת-שָׁאוּל א'; restored by CORNILL, except that he writes אַהֲבֵי, but cf. e. g. 17,21. Gns.-K.²⁵ 122,3^a, rem.
- (29) לִירָא; \mathfrak{M} לִירָא; correction of a clerical error. 5
- 19 (2) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים, following \mathfrak{G} ; \mathfrak{M} transposes, 'וַיִּבְרָא בְּיָמֵינוּ'.
(9) רִוַח אֱלֹהִים, following \mathfrak{G} πνεῦμα θεοῦ; \mathfrak{M} רִוַח אֱלֹהִים.
בְּיָדוֹ, following \mathfrak{G} ταῖς χερσίν αὐτοῦ; \mathfrak{M} בְּיָדוֹ. The change to בְּיָדוֹ (suggested in 10 BUDDE, *Richter und Sam.* p. 220) is less probable and is not required by the analysis of the book.
- (10.11) וַיִּמְלֹא בְּלִי הוּא; וַיִּמְלֹא; וַיִּהְיֶה בְּלִילָה הַהוּא וַי' following \mathfrak{G} ; \mathfrak{M} וַיִּמְלֹא בְּלִי הוּא; וַיִּהְיֶה בְּלִילָה הַהוּא וַי'.
- (11) וְלִהְיֶיתוּ, following \mathfrak{G} ; \mathfrak{M} וְלִהְיֶיתוּ.
- (14) וַיֹּאמְרוּ, following \mathfrak{G} καὶ λέγουσιν; \mathfrak{M} וַיֹּאמְרוּ. 15
- (18) For an attempt to explain the problematic גִּוִּיה (Q^ré) see in particular DR. ברמה should not be supplied here with \mathfrak{G} and \mathfrak{S} for the same reason that in v. 22 it should be stricken out.
- (20) וַיִּרְאוּ, following \mathfrak{G} καὶ εἶδαν; \mathfrak{M} וַיִּרְאוּ.
- קָהֳלָת, following \mathfrak{G} ἐκκλησίαν (analogously also \mathfrak{C} and \mathfrak{S}) as in Neh. 5.7, offers the 20 easiest solution, even though it is possible that \mathfrak{G} himself reached this sense for the ἀπ. λεγ. לְקָהֳלָת of \mathfrak{M} by guess-work.
- בְּנִצְחָת, excellent emendation of KL's for נִצְבֵּי of \mathfrak{M} , which after עָפַר is quite impossible; it is likely that for this reason \mathfrak{S} and \mathfrak{I} simply pass it over, whereas it was read by \mathfrak{G} (καθεστῆκως). But the basis of \mathfrak{C} 's מַלְיָה is either, as KL. assumes, 25 מַנְצָה, or \mathfrak{C} introduced the correct word of his own motion.
- (22) הַנְּהַרְוֹ, following \mathfrak{G} τοῦ ἄλω; \mathfrak{M} הַנְּהַרְוֹ, sufficiently refuted by בָּרוּי.
בְּשָׂפֵי, following \mathfrak{G} ἐν τῷ Σεφεί; \mathfrak{M} בְּשָׂפֵי.
בְּנוֹיָה. Here also \mathfrak{M} and all Versions add a בְּרַמָּה; but this is nonsensical, since Saul is in Ramah when he makes his inquiry, and the inhabitants of the place 30 would not add the name of their own city for further definition. The narrator does not use it in the similar case, v. 18.
- (23) בְּשָׂם, following \mathfrak{G} ἐκαῖθεν; \mathfrak{M} בְּשָׂם.
- 20 (2) הַלְיָלָה לָהּ, following \mathfrak{G} μετὰμῶς σοι; \mathfrak{M} omits לָהּ. See above on 14,45. 35
לֹא עָשָׂה Q^ré; K^ethib עָשָׂה לֹא עָשָׂה.
- (3) וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד עַד. וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד עַד appears to have arisen by ditography after the עַד of וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד had crept in.
- (4) הָאֲזָנָה, following \mathfrak{G} ἐπιθυσμῆ; \mathfrak{M} הָאֲזָנָה.
- (5) לֹא אָשַׁב, following \mathfrak{G} ; \mathfrak{M} omits לֹא אָשַׁב. 40
- הַשְּׁלִישִׁית + \mathfrak{M} , following \mathfrak{G} ; \mathfrak{M} omits הַשְּׁלִישִׁית.
- (6) עַד בֵּית־לְהָם, following \mathfrak{G} ἕως εἰς; \mathfrak{M} omits עַד.
- (8) עַם-עַבְדְּךָ, following \mathfrak{G} υετᾶ; \mathfrak{M} עַל.
- (12) עַד יְהוָה, following \mathfrak{S} ; \mathfrak{M} יְהוָה alone; \mathfrak{G} Κύριος ὁ θεός I. οἶδεν, whence יְרַע is also possible. The loss of either would be easily accounted for. 45
- בְּתָר; \mathfrak{M} and all Versions + הַשְּׁלִישִׁית. As in v. 5 corrected to agree with the event (v. 27 ff.); here it has found its way into \mathfrak{G} also. So WE.
- (13) וַיִּפְּסֵהוּ, with WE. for וַיִּפְּסֵהוּ of \mathfrak{M} , arising from misunderstanding of the אַה. It is remarkable that this verse, which is evidently the immediate continuation of v. 12, begins over again with Jonathan's promise to David. It would perhaps be better 50 to transpose and fill out the sentence: 'וַיִּפְּסֵהוּ עַד כִּה יַעֲשֶׂה יְיָ לִיהוָה'. This reconstruction is supported in principle, though not in particulars, by \mathfrak{G} L.

- 17 (save Num. 24, 1 κατά τὸ εἰωθὸς), particularly 8, 3, 10; 20, 25, renders this phrase by ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ. On the other hand, the literal retranslation gives the fine sense *one step and another, a few paces*, and is, therefore, to be adopted. After these words נסה כי לא נסה is not impossible, it is rendered by \mathfrak{L} .
- וַיִּסְרֹם הַיָּוֵד מֵעֲלֵיוֹ \mathfrak{L} וַיִּסְרֹם הַיָּוֵד מֵעֲלֵיוֹ. The 5 interpolated וַיִּסְרֹם is an *explicitum* due to the erroneous pointing of the verb. The words relegated to the foot of the page give us a second receptacle for the stones beside the לִקְוִים, which is absurd. Since moreover the ו before בִּלְקִוִּים should with \mathfrak{L} be stricken out, it becomes apparent that they are a marginal explanation of this word, which is not found elsewhere. 10
- (42) see on 16, 12; \mathfrak{L} עָבַר \mathfrak{L} .
- (46) following \mathfrak{L} καὶ ἀφαιρούσιν αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦ; \mathfrak{L} only וַיִּגְרֵר, which in accordance with Am. 8, 3, but against the preponderance of usage, might be considered as a collective.
- (48) וַיִּהְיֶה \mathfrak{L} וַיִּהְיֶה. See on 1, 12, where the case is precisely the same. 15
- (49) אָבֵן אָחַת, following \mathfrak{L} λίθον ἕνα; \mathfrak{L} omits אָחַת.
- עַד הַבּוֹבֵעַ, following \mathfrak{L} διὰ τῆς περικεφαλαίας; \mathfrak{L} omits. These two additions of \mathfrak{L} are not indeed necessary, but good, and considering the excellence of that text, to be esteemed much more highly than the additions of \mathfrak{L} . So KL.
- (52) נָתַתְּ, following \mathfrak{L} Γεθ and the second half-verse; \mathfrak{L} נָתַתְּ. 20
- הַשְּׂעִירִים, following \mathfrak{L} τῶν πυλῶν; \mathfrak{L} שְׂעִירִים. Against taking it as a proper name (as in Jos. 15, 36) see We.
- 18 (3) לָרֶדֶד, because Jonathan remains sole subject to the end of the sentence; \mathfrak{L} וַיִּרֶד, which, if understood in the same sense, is defensible. See We., whom Kt. mis- 25 understands when he strikes out וַיִּרֶד supposedly in agreement with him; for We. has no idea of striking out the second half of 2, 16, 1 to which he refers. There is an attractiveness about Kt.'s בְּרִית מְלֶכֶת, following \mathfrak{L} Δαυὶδ ὁ βασιλεύς, especially as the following διαθήκη according to \mathfrak{L} is to be stricken out. Still the order of the words causes difficulty. 30
- (5) יִשְׁבִּיל, see in justification DR., who cites Jer. 15, 6. \mathfrak{L} correctly renders συνιῶν, though the adoption of מַשְׁבִּיל, which would only imperfectly express the sense, need not follow. יִשְׁבִּיל בְּכַל אֵישׁ שְׂאוֹל belongs at the same time to יִצְעַר ד' and to יִשְׁבִּיל (cf. v. 14).
- לְשִׁיר Q^crè; K^ethib לְשִׁיר. 35
- (6) בְּהַחֲלוֹת, simplest reconstruction of the text for הַחֲחֲלוֹת of \mathfrak{L} , allowed by We. who himself prefers to emend, following \mathfrak{L} , וְהַחֲחֲלוֹת לְקִרְיַת דָּוִד מִבְּנֵי עֵי " בְּתַפְסִים נְוִי. But the text of \mathfrak{L} cannot be safely used here, where it is making connection after the long omission. It is inadmissible with Kt. to blend the two.
- (7) בְּאֶלְפִי Q^crè; K^ethib בְּאֶלְפִי. 40
- (8) רַבְבוֹת, following \mathfrak{L} τάς; \mathfrak{L} רַבְבוֹת.
- (9) עֵין Q^crè; K^ethib עֵין.
- (11) וַיִּשָּׁל, following \mathfrak{L} (\mathfrak{L}) καὶ ἤρην and \mathfrak{L} וַיִּשָּׁל; \mathfrak{L} וַיִּשָּׁל.
- (14) כָּבֵל, following \mathfrak{L} ἐν πάσαις; \mathfrak{L} ל.
- רַבְּוֹ Q^crè; K^ethib רַבְּוֹ. 45
- (16) לְקִנְיֵי הָעַם, following \mathfrak{L} πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ; \mathfrak{L} לְקִנְיֵי הָעַם.
- (18) תִּי מִשְׁפַּחַת אָבִי \mathfrak{L} תִּי. Of this 'א מ' was originally a correct gloss upon 'י, subsequently the latter was no longer understood and incorrectly pointed.
- (22) עָבְרוּ Q^crè; K^ethib עָבְרוּ.
- (26) The concluding words relegated to the foot of the page are wanting in \mathfrak{L} . They 50 betray themselves as an exaggerative gloss on v. 27 by presupposing a fixed limit of time for the procuring of the foreskins; perhaps even without the ו originally an explanation of וַיִּפְלְאוּ. So We.

- 20 (42) אָשֶׁר, following Θ καὶ ὧς; \mathbb{M} omits the ו. יהוה יהוה; \mathbb{M} and Versions add between the two לאמר, which with WE. should be stricken out, to obtain a sentence. The idea of the interpolation was that the form of the oath began with the second יהוה.
- 21 (3) הַיּוֹם, following Θ σήμερον; \mathbb{M} omits; the loss of the word before ויאמר is readily explicable. ויזקתי, in closest possible approximation to \mathbb{M} ויזקתי, following Θ διαμεμαρτύρημαι. ויזקתי would also be possible, following Jer. 47,7, and also הוֹזַקְתִּי, following Jer. 49,19.
- (4) אָם, following Θ L cl and Θ V καὶ νῦν εἰσὶν . . . ; \mathbb{M} מה-ישׁוּ \mathbb{M} .
- (5) הל תחת ידי, following Θ βέβηλοι ὑπὸ τῆν χεῖρά μου; \mathbb{M} after לה + אל, probably a dittogram of לה (KL. DR. KI).
- (6) וקדשו, emendation of EW., for which appeal may be made to S, but not with DR. KI. to Θ , since ἀγιασθήσεται is construed more easily with ἡ ὁδός than with τὰ παιδάρια. The וקדשו of \mathbb{M} is difficult, but in the present context certainly intentional. But since it is here of no consequence whether the errand on which they are engaged is of sacred or secular character, but only whether the men who are to eat the holy bread are clean; since in general it is hard to see what is the purpose here of this distinction; since finally the intermediate clause והוא להלך seems completely to prevent a connected sense, we should probably eliminate it as a gloss. WE. is inclined to do so; KL. strikes out the whole sentence to the end of the verse, after having changed הַיּוֹם to הַיּוֹם.
- (8) הרעים, emendation of GRAETZ (accepted by DR. KI.); \mathbb{M} הרעים. Θ gives no assistance.
- (9) וְאִין יִשְׂרָאֵל, following Θ ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα; \mathbb{M} וְאִין יִשְׂרָאֵל.
- (12) בְּאֶלְמֵי, following Θ καὶ ἡλλοίωσεν; \mathbb{M} וְאִין by pointing with הולם makes the best of the error.
- (14) וְיָתֵי, following Θ ἐτυμπάνιζεν (ψ 68,26; Nah. 2,8); \mathbb{M} וְיָתֵי.
- 22 (1) מְצֻרָה, emendation of WE.'s here and in ב,23,13 for מְצֻרָה of \mathbb{M} . In both cases the word המצודה follows immediately upon the latter (cf. here v. 4, and ב,23,14) in such a way that it either designates the מ' ערלם alone, or else, as a generic term, includes it. The meaning *mountain fastness* is made quite certain for it by א,24,23 and ב,5,7 (מצרת ציון) besides other passages. At an early period a *cave* of Adullam seems to have been known, which it was thought necessary to put in place of the stronghold.
- (3) יָשָׁב, following \mathfrak{I} maneat and S יָשָׁב, Θ 's γινέσθωσαν also can be thus accounted for; \mathbb{M} יָצָא יָשָׁבו (DR.) is unnecessary.
- (4) וְיָנַחַם, following \mathfrak{C} S S; \mathbb{M} וְיָנַחַם. וְיָנַחַם is not to be understood of the single stronghold of Adullam, but of David's life in strongholds in general. There is scarcely need of the alteration בכפורות for this sense.
- (5) בְּמַצְפָּה, KL. beyond question correctly instead of בְּמַצְפָּה of \mathbb{M} . The verse is certainly a gloss; but with במצפה at least explicable. Its author erroneously inferred that David also had at first intended to remain in Moab.
- (6) וְהָאֲנָשִׁים, following Θ καὶ οἱ ἄνδρες, as an alternative וְהָאֲנָשִׁים would be possible; \mathbb{M} וְהָאֲנָשִׁים can only be an error.
- (7) וְהָלַכְתֶּם, following Θ καὶ πάντας ὑμᾶς; \mathbb{M} לְכַלְכֶּם.
- (8) חָפְזָה, \mathbb{M} חָפְזָה inappropiate. Emended by GRAETZ, KL. DR. KI., after 23,21, a passage making direct reference to the present. Saul's own immediate followers do not care enough for him to inform him in regard to the intrigues between

- 20 (14 16) Misread by **A** and in consequence somewhat corrupted. The restoration substantially with **WE**. after **G**. In particulars there is room for difference of opinion (*cf.* **DR.**); but **WE**'s solution seems on the whole the best.
- (14) Twice וְלֹא, instead of וְלֹא of **A**.
- (14 15) תִּקְדֹּף וְהָיָה וְלֹא אֲמוֹת: **A**; תִּקְדֹּף וְהָיָה וְלֹא אֲמוֹת: **G** και ἐὰν θανάτω ἀποθάνω; **A**; תִּקְדֹּף וְהָיָה וְלֹא אֲמוֹת: **G** The omission of אֲמוֹת before אֲמוֹת is readily explicable. Then the third וְלֹא appears to be a mere addition resulting from incorrect division and construction, and is not to be adopted with **WE**. as וְלֹא. It should be added that the אֲלָ which occurs twice in v. 14 is not found in **G**, and is not indispensable in the optative clause. 10
- (15) וְלֹא אֲלָ, following **G** εἰ μή; **A**; וְלֹא אֲלָ, which may be defended as a continuation of ולא הכרית.
- (16) וְיָבִיחַ יְהוֹנָתָן שֵׁם יְבִיחַ, following **G** εὐρεθῆναι (**G**^A ἐξαρθῆναι) τὸ ὄνομα τοῦ Ιωναθαν ἀπό; **A**; וְיָבִיחַ יְהוֹנָתָן עִם **A**; וְיָבִיחַ יְהוֹנָתָן שֵׁם יְבִיחַ, following **G** εὐρεθῆναι (**G**^A ἐξαρθῆναι) τὸ ὄνομα τοῦ Ιωναθαν ἀπό; **A**; וְיָבִיחַ יְהוֹנָתָן עִם **A**; 5
- (17) לְהַשְׁבִּיעַ אֶת־דָּוִד, following **G** ὁμόσαι τῷ Δαυείδ; **A**; לְהַשְׁבִּיעַ אֶת־דָּוִד. 15
- (19) תִּפְקֹד, following **G** ἐπισκέψη=תִּפְקֹד, *cf.* v. 18 και ἐπισκεπήση for וּנְפַקְדָה, **G**³ correspondingly; **A**; תִּפְקֹד.
- וְהָאֲרָנָב הָלֹךְ, following **G** τὸ εργαβ ἐκείνο; **A**; וְהָאֲרָנָב הָלֹךְ.
- (20) וְאֶשְׁלַח בְּהַצִּים צֶדֶה אֹרֶה, following **G** τρισεύσω ταῖς σχίζοις ἀκοντίων and **A** וְאֶשְׁלַח בְּהַצִּים צֶדֶה אֹרֶה, following **G** we should simply strike it out, accounting for it as a differentiated ditto-gram of צִים. 20
- (21) הַהַצִּים, sing. following **G**, and, for the form, following 36^b.37, instead of the second הַהַצִּים of **A** in this verse and the same word in v. 22. On the other hand, in conformity to the sense (*cf.* v. 20 at the beginning) הַהַצִּים should be retained the first time in v. 21 with **G**^L and likewise in 36^a.38 with **G**^V also. 25
- וְחָנוּ בָאָה, following **G** λάβε αὐτήν παραγίνου; **A**; וְחָנוּ בָאָה. The ו would certainly have been rendered by **G**, in **A** it is repeated from וְחָנוּ, not unacceptable for the reason that the word was erroneously supposed to be still addressed to the boy. At the beginning of the apodosis, as it really is, ו with imp. is objectionable, *cf.* לך in v. 22, **G** πορεύου; to this in our verse corresponds בָאָה, not וְבָאָה (**DR.** K1). 30
- (22) הַהַצִּים, see on v. 21.
- (25) וְנִקְמָה, following **G** προέφθασεν; **A**; וְנִקְמָה.
- (26) כִּי־לֹא טָהָר; following **G** ὅτι οὐ κεκαθάρισται, avoiding the repetition which is involved in טָהָר of **A**.
- (27) בְּיָמָיו הַשָּׁנִי, following **G** τῆ ἡμέρα τῆ δευτέρᾳ, *cf.* בְּיָמָיו הַשָּׁנִי in the preceding verse; 35 **A** omits בְּיָמָיו.
- (29) וְנָחַץ לִי אֶת־יָדָי, following **G** και ἐνετείλαντο πρὸς μέ οἱ ἀδελφοί μου; **A**; וְנָחַץ לִי אֶת־יָדָי.
- (30) נַעֲרָה הַמְּרִדוֹת, following **G** κορασίων αὐτομολούντων, see LAGARDE, *Mittheil.* i, p. 236f.; *cf.* now **DR.** also. 40
- וְהָאֲרָנָב הָלֹךְ, following **G** μέτοχος; **A**; וְהָאֲרָנָב הָלֹךְ.
- (33) וְנָחַץ לִי אֶת־יָדָי, following **G** ἐπήρεν. 40
- וְנָחַץ לִי אֶת־יָדָי, following **G** συντετέλεσται; **A** impossibly וְנָחַץ לִי אֶת־יָדָי. Against the adoption of ἡ κακία αὐτῆ=הַיָּדָי [הַרְעָה] see **WE**.
- (38) הַהַצִּים, Q^{re} and **G**; K^{re} הַהַצִּים. See on v. 21. 45
- וְנָחַץ לִי אֶת־יָדָי, following **G**^L and **G**^A ἤνεγκε, in **G**^V the word is wanting but has been supplied by second and third hand; **A**; וְנָחַץ לִי אֶת־יָדָי.
- (41) וְהָאֲרָנָב הָלֹךְ, following **G** τοῦ εργαβ; **A**; וְהָאֲרָנָב הָלֹךְ.
- וְהָאֲרָנָב הָלֹךְ, following **G** εἰς τὸν ἄβυσσον, meaningless. **G** has ἕως συντελείας μεγάλης; since nothing corresponding to רוּר or resembling it can be derived from this, **WE**. is doubtless right in the opinion that συντελείας and μεγάλης represent the same word הַגְּדֵל, the former original, the latter a correction in the interest of literal fidelity. רוּר is a subsequent addition to obtain the sense *but David (wept) most*.

- 24 (5^a) אִיבִיךָ Q^ré; K^thib אִיבִיךָ.
- (8) וַיִּשְׁמַע, alternative conjecture of WEIR (in DR.); אִל וַיִּשְׁמַע, which is impossible, even if we are prepared because of בְּרַבִּים to expect a trope (so WE.). It is indeed more probable that this word was supplied in order to make וַיִּשְׁמַע tolerable. וַיִּשְׁמַע is the best substitute, not only because, considering the antiquity of 5 the corruption (the Versions have only guesswork), we must take account of the old Hebrew script, in which ש is very apt to take the place of ש, but because the same word is employed by the same source in a similar instance 25, 26, 34.
- (6) הַמַּעֲלֵה, following Ὁ τὸ πτερόγιον τῆς διπλοῖδος, likewise 23; אִל הַמַּעֲלֵה.
- (11) וַיִּשְׁמַע, following Ὁ καὶ οὐκ ἠβουλήθη; אִל וַיִּשְׁמַע. 10
- (14) The repetition of the catch-word 14^b=13^b proves that the proverb is an interpolation, and both accordingly should be stricken out. WE. rightly refers the gloss to v. 12 (cf. Matth. 7, 16 ff.).
- (19) וַיִּשְׁמַע Q^ré; K^thib וַיִּשְׁמַע; the ה dropped out before the following ה. 15
- (11) הַמַּעֲלֵה, K.L. instead of the difficult הַמַּעֲלֵה (cf. WE.). Perhaps a trace of the lost ל is preserved in the μοι of Ὁ.
- וַיִּשְׁמַע. The וַיִּשְׁמַע of אִל between the two words is to be stricken out with K.L., as is recommended also by Ὁ ὡς, 3 *quomodo*. The sense is thus decidedly improved, since it is only thus that David's earlier services are clearly distinguished 20 from the magnanimity now shown.
- 25 (1) וַיִּשְׁמַע, following Ὁ Maav; אִל וַיִּשְׁמַע.
- (3) בְּלִבִּי, Q^ré; K^thib בְּלִבִּי, probably meant as בְּלִבִּי, which is both awkward and superfluous. 25
- (6) וַיִּשְׁמַע, with WE., following 3 *fratribus meis*; אִל וַיִּשְׁמַע.
- (8) וַיִּשְׁמַע, אִל וַיִּשְׁמַע; a mere correction of inexact orthography.
- (11) וַיִּשְׁמַע, following Ὁ τὸν οἶνόν μου; אִל וַיִּשְׁמַע.
- (14) וַיִּשְׁמַע, emendation of K.L.'s for וַיִּשְׁמַע of אִל; much preferable to canceling וַיִּשְׁמַע on the basis of the merely simplifying translation of Ὁ and 3 (TH. WE. K.L. 30
- (cf. 2, 29), WE. in accordance with an earlier suggestion; אִל וַיִּשְׁמַע.
- (18) אֲבִינִי Q^ré; K^thib אֲבִינִי.
- (20) וְהִיא, וְהִיא אִל וְהִיא. The וְהִיא is just as remarkable as in 1, 12; 10, 9; 17, 48. Here it is more natural to read instead of וְהִיא (K.L.) a simple וְהִיא and to regard וְהִיא as a dittogram of וְהִיא. The וְהִיא before וְהִיא is entirely sufficient without an intro- 35 ductory וְהִיא.
- (22) וְהִיא, following Ὁ τῷ Δαυείδ; אִל וְהִיא.
- (23) וְהִיא, an almost inevitable emendation of WE.'s for וְהִיא (also GAUPP, K.L. K.L.).
- (23, 24) וְהִיא, following Ὁ ἐπὶ τῆς γῆς ἐπὶ τοῦς πόδας αὐτοῦ; אִל וְהִיא 40
- וְהִיא.
- (27) וְהִיא, probably only by clerical error, וְהִיא.
- (29) וְהִיא, required by the sense instead of וְהִיא of אִל. וְהִיא would also be tolerable.
- (31) וְהִיא, following Ὁ ἐλάλει; אִל וְהִיא.
- (7) וְהִיא, following Ὁ χεῖρα κυρίου μου; אִל וְהִיא. 45
- (34) וְהִיא, necessary correction for וְהִיא; the Q^ré וְהִיא offers an impossible form. See NESTLE in ZAT '94, p. 319; [cf. also BARTH, ZA '87 208; HAUPT, BA i, 9.
- (38) וְהִיא, following Ὁ ὡς δέκα ἡμέρας with WE.; אִל וְהִיא. The case is similar to that of 9, 20; for a defense of אִל cf. DR.
- (42) וְהִיא, necessary, since וְהִיא is certainly to be construed as 50
- predicate, not the whole group as a new subject to וְהִיא. So Ὁ 23 against Ὁ, which maintains the article.

- 22 his son and David, the Ziphites are men of a different sort. It is to be noted that Θ in both passages employs the same word $\pi\omega\acute{\nu}\epsilon\omega$, which is perhaps a more natural rendering of הלה (*cf.* 1 K. 15,23), but may also represent the Θ $\pi\alpha\theta\epsilon\acute{\iota}\nu$ in the sense — here quite suitable — *feel pity, sympathy*, as in Ez. 16,5 $\pi\alpha\theta\epsilon\acute{\iota}\nu$ is used for המלה.
- לארבע, likewise v. 13. DR. (following WEHR) and Kt. read with Θ $\epsilon\lambda\chi\theta\rho\acute{o}\nu$, לארבע, Kt. also regards this as more probable. The fact that הים would agree better with ארבע (WEHR) is not conclusive, for its meaning *incite* is here independent of the result. A stronger argument in its favor would be that ארבע as noun occurs always in a collective sense. But since this also would agree with the report which reaches Saul of David's doings described in v. 14, we should probably retain ארבע with Θ $\alpha\lambda\epsilon\lambda\epsilon\lambda\epsilon\lambda$ as the more characteristic word.
- 13 אלו Q^{rc}; K^{thib} אלו.
- 14 ארבע כל, with Kt., following Θ $\alpha\rho\chi\omega\nu$ $\pi\alpha\nu\tau\acute{o}\varsigma$; Θ $\eta\mu\epsilon\text{ר}$ על ארבע, which DR. and Kt. accept, but which may be merely an explanation of ארבע; S seems to be based on ארבע, which would argue in favor of ארבע; אל, על, כל it does not render.
- 15 בכלל, following Θ $\kappa\alpha\acute{\iota}$ $\epsilon\varphi'$ $\acute{\omicron}\lambda\omicron\nu$; Θ בכלל.
- 17 אונ Q^{rc}; K^{thib} אונ.
- 22 סבתו (*cf.* Dan. 1,10), following Θ $\epsilon\gamma\omega$ $\epsilon\acute{\iota}\mu\iota$ $\alpha\acute{\iota}\tau\iota\omicron\varsigma$, similarly S; Θ סבתו.
- 23 אשר יבקש את הנפש יבקש את הנפש, so WE. correctly against Θ and all Versions in which the suffixes are transposed, נפש the first time, נפשך the second.
- 23 (5) ואנשו Q^{rc}; K^{thib} ואנשו.
- (6) The verse is a marginal gloss to explain v. 9, afterwards incorporated into the text at the wrong place.
- (7) סנר; so we must read, in view of נסנר a few words further on, instead of נבר of Θ which gives no tolerable sense. In the absence of נסנר we might emend סנר, following Is. 19,4, but probably this was the intermediate stage between סנר and the סנר of Θ $\epsilon\pi\acute{\epsilon}\rho\alpha\kappa\epsilon\nu$, whence came later נסנר. In favor of סנר are also S *tradidit*, Θ בסנר, S سندر .
- (11) At the beginning Θ has the clause relegated to the foot of the page. Θ offers of this only היםנרני = $\epsilon\acute{\iota}$ $\acute{\alpha}\pi\kappa\lambda\epsilon\iota\sigma\theta\eta\sigma\epsilon\tau\alpha\iota$, but even this is, as WE. has seen, a mere interpolation, made necessary by the fact that Θ passes directly from 11^a to 12^b at the second יהוה וראו. The clause is, therefore, wanting in Θ and is beyond question a premature reduplication from 12^a.
- ועתה, following Θ $\kappa\alpha\acute{\iota}$ $\nu\upsilon\nu$ of Θ ; in Θ excluded by the gloss. Unquestionably genuine; *cf.* before the question ב, 19, 11.
- 15 ונרא, Ew. (*cf.* further WE. and DR.) for Θ ונרא.
- בחרשה; Θ בחר, construed as a common noun, *forest*, which leaves the locative ending unexplained. Construction as a proper name is preferable, the pointing under the circumstances of no authority. So also in vv. 18, 19.
- (22) רגלו הסהרה, following Θ $\epsilon\nu$ $\tau\acute{\alpha}\chi\epsilon\iota$ (so TH.); Θ רגלו.
- (23) The whole sentence from סכל to אל-נבון is wanting in Θ ; it should doubtless be stricken out with WE. as a gloss on וראו ודעו. This command of Saul's requires nothing to be supplied, since it merely resumes the ודעו וראו of v. 22 in a comprehensive way. אל-נבון seems to be derived from 26, 4.
- (25) לבקשו, following Θ $\zeta\eta\tau\epsilon\acute{\iota}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\nu$; in לבקשו of Θ the ו has fallen out before וראו.
- אשר במ, following Θ $[\tau\acute{\iota}\eta\nu$ $\epsilon\pi\acute{\epsilon}\tau\rho\nu\nu]$ $\tau\acute{\eta}\nu$ $\epsilon\nu$ $\kappa.$ $\tau.$ $\lambda.$; Θ וישב במ, a clerical error after the pattern of passages like v. 14.
- (26) ואנשו, following Θ $\kappa\alpha\acute{\iota}$ $\omicron\iota$ $\acute{\alpha}\nu\delta\rho\epsilon\varsigma$ $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\upsilon$; Θ omits, probably by oversight after שאול.
- 24 (5-8) GAUPP and CORNILL have recognized independently of one another, that vv. 7. 8^a belong after 5^a (*cf.* *Richt. und Sam.* pp. 229. 210, note).

- 30 (2) וְאֵת לֵל, following Θ καὶ πάντα; \mathbb{A} omits. The words are necessary.
- (5) The whole verse is a gloss on v. 2 or v. 3; it gives here a mistaken reason for David's state of mind.
- (6) בניו Q^rrê; K^ethib; בניו.
- (8) הַאֲרָרָהּ, following Θ εἰ καταδιώξω; \mathbb{A} omits ה. It can hardly be spared, cf. especially 23, 11 f., according to which also ה is to be preferred to KL's אט.
- (9) הוּא וּשְׁשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ, following Θ καὶ οἱ τετρακόσιοι (Θ^L ἑξακόσιοι) κ. τ. λ.; \mathbb{A} איש without the article. Whether the article should be supplied, or with Kl., אש be stricken out, depends upon the way we interpret, and also on the judgment we pass upon the second half-verse. The latter, however, והגותרים עמדו, must 10 be stricken out, first, because after the complete sack of Ziklag there would have been no object in leaving a part of the force behind there, and, second, because the only meaning עמד can have is *ceased from pursuit*. *Remained behind in Ziklag* would require ישב (cf. 25, 13). After all, therefore, the original text here does not attribute to David more than the 600 men of c. 25 15 (against KL.).
- (10) The two halves of the verse should be transposed (WE.); the place left vacant by the first (now 10^b) has in fact been filled by the gloss 9^b.
- (14) ואנחנו, following Θ καὶ ἡμεῖς (Θ^V ἡμεῖς δέ) with KL.; \mathbb{A} אנחנו.
- (17) על־יגב הכרתי, following Θ ἐπὶ νότον κ. τ. λ. and the twice ensuing על; \mathbb{A} omits על. 20
- (17) וַיָּבֵא אֲלֵיהֶם הַיּוֹד וַיָּבֵא, following Θ καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοῦς Δαυὶδ καὶ ἐπάταξεν αὐτοῦς; \mathbb{A} only יבס דוד.
- להתרומם, excellent emendation of WE.'s instead of \mathbb{A} להקתרם.
- (18) The second half-verse is a gloss originating like v. 5 from a special interest in the person of David. To derive with KL. a הציג לבד from the ἐξέλεν of Θ is useless and inadmissible, cf. ἐξαιρέωμαι from the הציל Gen. 32, 12 (Θ v. 11); 37, 20 f.; 2, 14, 6. Θ only omits דוד, perhaps in accordance with the original negligent phrasing of the gloss.
- (19) ועדי-בנים ובנות וּמִשְׁפָּלָל, following Θ ; \mathbb{A} after it.
- (20) נָהֲגוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶכָה הַהִוא \mathbb{A} וַיִּנְהֲגוּ לִפְנֵי וַיִּקְחָה הַיּוֹד \mathbb{A} וַיִּקְחוּ, 30
verse should be divided at וַיִּנְהֲגוּ, and not at וַיִּקְחוּ, as the accents divide, though without a satisfactory sense. The way was indicated for WE.'s emendation, which has been followed here, by the absence of דוד and the variant after לפני in Θ , and by the plurals נהגו and ויקחו.
- (21) וישאל, following Θ καὶ ἠρώτησαν; \mathbb{A} וישאל. 35
- (23) בן אחי את, following Θ οὕτως μετά; \mathbb{A} בן אחי את.
- (24) הוֹרֵד Q^rrê; K^ethib; הוֹרֵד.
- (27) בבתול, following Jos. 19, 4 and בתיאל I Chr. 4, 30, in order clearly to distinguish the Judean city; \mathbb{A} בבית־אל.
- רַמֹּת־נֶגֶב, following Θ Ραμα νότου and Jos. 19, 8; \mathbb{A} רַמֹּת־נֶגֶב. 40
- (28) בַּעֲרֵקָה, following Jos. 15, 22 \mathbb{A} compared with Θ and the modern form of the name; \mathbb{A} בַּעֲרֵקָה.
- (29) בְּכַרְסֵל, following Θ ἐν Καρμήλω, a necessary emendation; \mathbb{A} בְּכַרְסֵל.
- (30) בְּבוֹר־עֵשָׂן, genuine reading of \mathbb{A} , confirmed by Θ ; the Received Text: בְּבוֹר־עֵשָׂן. See as to the names of places in vv. 27-30 WE. and DR. 45
- 28 (3) Sufficiently betrays itself as a gloss by its wrong position, since its object is to explain v. 7 ff. The announcement of Samuel's death has already been made in almost identical words in 25, 1^a.
- (9) ובעירו, following Θ ; \mathbb{A} ובעירו. 50
- (9) הַיְדֵעִים, following Θ τοὺς γινώστας; \mathbb{A} הַיְדֵעִים, the ה having dropped out before בן.
- (16) אַם יָקֵה, following Θ (μετὰ τοῦ πλησίον σου) אַם; \mathbb{A} only יָקֵה, whence one might

- 26 (1) עָשָׂנוּ, following μεθ' ἡμῶν of **Θ**; **א** omits.
- (5.7) כְּבִיבְתוּ Q^{cr}; K^{cthib} כְּבִיבְתוּ, similarly v. 7 מְרַאשְׁתוּ and מְבִיבְתוּ.
- (8) אִיבִיךָ Q^{cr} and **Θ** τὸν ἐχθρόν σου; K^{cthib} אִיבִיךָ.
- (11) מְרַאשְׁתוּ Q^{cr}; K^{cthib} מְרַאשְׁתוּ.
- (12) מְרַאשְׁתוּ, following **Θ** ἀπὸ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ; **א** מְרַאשְׁתוּ שְׂאוֹל 5
- (16) וְאִי, following **Θ** וְאִי, **א** et ubi sit; **א** אִתָּא.
- (20) מְרַאשְׁתוּ Q^{cr}; K^{cthib} מְרַאשְׁתוּ.
- (20) נָפְשִׁי, following **Θ** ψυχὴν μου; **א** נָפְשִׁי crept in from 24, 15.
- (22) הִנֵּנִי Q^{cr}; K^{cthib} הִנֵּנִי.
- (23) לְאִישׁ as distributive is quite comprehensible, cf. **Θ** ἐκάστῳ; אִישׁ then stands 10
in a peculiar use, introducing an example, almost equivalent to בְּאִישׁ (cf.
SIEGFR.-STADE **א** iii, 4; the case is similar in 24, 19, see note *ad loc.*). The
emendations of K.L. (אִישׁ, further יִרְאֵתִי and אִישׁ) and KRENKEL (ZAT. '82,
p. 310: אִישׁ = יִרְאֵתִי) are clever but needless. The indefinite expression is a sign
of modesty in the speaker. 15
- כִּי, following **Θ** εἰς χεῖράς μου; **א** כִּי. The loss of the י before ולא is easily
explained.
- 27 (1) אִם, following **Θ** ἐάν μὴ (cf. 26, 10); **א** omits אִם which before הַמַּלְטָה is easily
explicable, still more easily before אִם מַלְטָה, if, with **Θ**, we strike out מַלְטָה. 20
- (3) בְּנָתָהּ is wanting in **Θ** and may be an addition.
- הַבְּרָקָה, following 30, 5; **ב**, 2, 2 and **Θ** τοῦ Καρμηλίου; **א** הַבְּרָקָה.
- (4) יִרְאֵתִי Q^{cr}; K^{cthib} יִרְאֵתִי.
- (8) הִנֵּנִי, following **Θ** τὸν Γεσείρι; **א** הִנֵּנִי וְהִנֵּנוּ (Q^{cr} הִנֵּנִי), cf. WE.
מְרַאשְׁתוּ, **Γ**, following **Θ** ἀπὸ Γελαμ[ψουρ]; 12 codd. confirm his conjecture that 25
this is a scribal error for Τελαμ. See further on the whole difficult passage
WE. and DR.
- (10) אֶן פְּשִׁתָּם, following **Θ**; this is the readiest restoration for **א** אֶל-פְּשִׁתָּם. **Θ** πρὸς
Δαυεὶδ ἐπὶ τίνα ἐπέθεσθε and **א** in quem appear to be explanatory amplifications 30
of **א**.
- וְעַל נַי הַקִּינוּ, to agree with the foregoing; **א** אֶל-נַי, which in itself after אֶן would be
very good.
- (11) After **א** inserts a second very confusing לְאִישׁ, which transforms the second
half-verse from a concluding word of the narrator (so correctly K.L.) into the
tale told by some survivor, or else compels us to divide it into two sentences. 35
K.L. would derive from לְאִישׁ a לְאִישׁ; more probably it was inserted in order to
suggest the former incorrect interpretation. **א** renders only the first לְאִישׁ.
- 28 (2) עֵתָהּ, following **Θ** νῦν, **א** nunc; better than **א** אֶתָּהּ. 40
- 29 (3) שְׁנֵי, the easiest alteration for the improbable שְׁנֵי of **א**, supported by τοῦτο
δεύτερον ἔτος of **Θ**.
אֶלִי, following **Θ** πρὸς με; **א** omits. עֵלִי is also possible.
- (5) בְּרַבְבְּתוּ, Q^{cr}; K^{cthib} both without י.
- (8) מִיָּנִים; thus we should doubtless read instead of מִיָּנִים of **א**, unless it be preferred 45
to strike out אִישׁ and point יָנִים.
- (9) וְדָעָה, against וְדָעָה of **א** and the Versions, an almost indispensable alteration.
The ending was probably affected by the following בִּי or else mistakenly
supplied.
- (10) The whole sentence from וְהִלְבַּתָּם to לִפְנֵי is retranslated from **Θ**; probably over- 50
looked in **א** through the similarity of the following word הַשְּׂבִמָתָם. The latter
now resumes the הַשְּׂבִמָתָם after the digression in a much more satisfactory way.

- I (8) ויאמר Q^rc; K^ethib ויאמר.
- (10) וְהִצְעֲדָהּ אֵלַי, with WE. after Is. 3,20; the easiest emendation of אֵלַי. According to Num. 31,50 וְהִצְעֲדָהּ אֵלַי would also be possible.
- (11) בְּבִנְיָמִן Q^rc; K^ethib בְּבִנְיָמִן.
- (12) אֵל has after יהוה the + וְעַל-בֵּית יִשְׂרָאֵל, stricken out with WE. The alternative possibility, *viz.* to read with 6 יהוה instead of יהוה, is preferred by KL.; it is, however, more probable, in view of the differing words עם and בית, that the error induced the interpolation. 5
- (16) דָּמָה K^ethib *the blood shed by thee*; there is no need of the Q^rc דָּמָה *thine (own) blood*. 10
- (18.19) The received reading presents very great difficulties. WE.'s suggestion (approved by DR. and KI.) that the quite unintelligible קָשָׁת in 18^a and בעלי in v. 6 originated and were introduced at the same time, is very acute but rests upon an extremely slender basis. A greater objection is that the reading obtained ויאמר בְּנֵי-יְהוּדָה לְלַמֵּד לְבָנֵי-יְהוּדָה can neither be convincingly rendered (KI. *and he commanded to teach it the children of Judah*) nor well understood. Since other expedients are equally inadequate (*cf.* especially TH.), and the difficulty, as it were, begins right over in v. 19, KL.'s ingenious emendation is here adopted. The substance of 18^a is set before v. 19 as בְּנֵי יְהוּדָה קָשָׁת without any change of text, the quite inexplicable הצבי read as הַצֵּבִי, the parallel line closed with וישראל, and 20 בְּמוֹתָךְ pointed with the feminine suffix. The form and sense of the lines thus reconstructed are excellent, at least (*cf.* for קָשָׁה in the sense *sorrowful, painful*, as applied to a message 1 K. 14,6; for the fem. plur. Gen. 42,7; for נעצב א,20,3.34; ב,19,3), the sole alteration is very easy. Nearly everything would be explained by the displacement of the three words; קָשָׁת was then taken in 25 the same sense as in v. 22. But לְלַמֵּד cannot be retained with KL. following ψ 60,1, since, even if we could assume that technical use of the word at so early a time, it would have to stand directly before the text; on the contrary, it was interpolated in order to give some sort of sense to the words קִי יְהוּדָה קִי.— [Prof. HAUPT has called my attention to the fact that the Ethiopic *Codex Abbdianus* No. xxxv renders קָשָׁת by ፀጹብ: ḫēḫba=עצב, evidently deriving קָשָׁת from קָשָׁה. DILLMANN remarks *ad loc.*: קָשָׁת a קָשָׁה *repetiisse videtur*. The Codex contains the so-called *Versio Hebraica-Aethiopica* which has been corrected after the Hebrew text.] GEO. A. SMITH (*The Historical Geography of Palestine*, 1894) proposes to read קָשָׁת instead of קָשָׁת. 35
- (21) The first half-verse admits of no caesura according to the formal law elsewhere observed; on the contrary, since אל-ימל cannot well be divided off, there would remain a perfectly normal line enclosed between the pairs of words הרי ושרי תרומות and בנלבע. For this reason it would seem a ירר should with KL. be inserted before מל, following 6 καταβῆν (61 πέσο) and 3 veniant. The parallel line has been thrown into confusion in אֵלַי by the intrusion of ו before שרי; KL. by the removal of it has correctly restored the parallel to הרי בנלבע, though only indeed to sacrifice the latter (he reads הַרְבֵּי נִלְבַּע). For שְׂרֵי תְרוּמוֹת אֵלַי, instead of KL.'s שְׂרוֹת רְמִיָּה (or רְמִיּוֹת), it would be easier, following the ancient passage Jud. 9,31, to read שְׂרֵי תְרוּמוֹת אֵלַי (or תְּרָמָה). See other attempts especially in TH. 45 and DR. GEO. A. SMITH (*Hist. Geogr.*) suggests תְּרוּמוֹת instead of תְּרוּמוֹת. The reason for this curse, and with it a close, is given in the third line as far as נבורים. The fourth has been wrongly severed from its parallel and complement 22^a as far as נבורים. It is better with WE. to read קָשָׁת for קָשָׁה.
- (22) The parallel verse 21^b, 22^a presents still another picture of death: *not anointed with oil, but with the blood and fat of slain warriors, lies now the shield of Saul upon the battlefield*. To this v. 23^a attaches, whereas 22^{a,b} glances back upon scenes of stirring life. To this v. 23^b is the transition, and v. 24 the continuation,

- 28 with KL. obtain the reading צרך, if the Versions did not afford a better. \mathfrak{C} seems to paraphrase עם צרך.
- (17) לָךְ, following \mathfrak{C} σοι; \mathfrak{A} לו.
- (19) עִמָּךָ נִפְלִים, following \mathfrak{C} μετὰ σοῦ πεσοῦνται; \mathfrak{A} עִמִּי which would be a strikingly laconic expression for the thought *ye shall be with me (in Sheol)*, quite apart 5 from the question whether it corresponds with ancient Israelitish ideas.
- (20) וַיִּקְהַל, following v. 21 וַיִּבְהַל \mathfrak{A} ; וַיִּסְתֵּר \mathfrak{A} . This emendation is supported by the fact that \mathfrak{C} renders both there and here ἔσπευσεν, that is, it has accommodated v. 21 to the corruption in v. 20 (WE.). Nor is a corresponding signification for גִּמְהַר (KL.) proved by Is. 35,4. 10
- (21) כִּי יָרָא, with KL. for וַיִּירָא of \mathfrak{A} and the Versions; even \mathfrak{J} *conturbatus enim erat* seems to translate only according to instinctive perception of the sense required. The alteration is easy, the improvement considerable.
- (23) וַיִּפְרְצוּ \mathfrak{A} ; וַיִּפְרְצוּ \mathfrak{A} . As פָּרַץ and פָּרַץ hardly mean the same thing, and the former is attested not only by Gen. 19,3,9; 33,11; Jud. 19,7, but also occurs in 2 K. 2,17; 15 5, 16 (beside פָּרַץ in 5,23), it should be inserted in place of פָּרַץ both in 2 K. 5,23, here, and in 2, 13,25,27.

- 31 (1) וַיִּלְחָמוּ, following 1 Chr. 10,1, also \mathfrak{C} in the present passage; \mathfrak{A} וַיִּלְחָמוּ.
- (3) אֲנָשִׁים 20 אֲנָשִׁים בָּק' \mathfrak{A} ; הֵם' אֲנָשִׁים בָּק' \mathfrak{A} . DR. would retain אֲנָשִׁים בָּק' הֵם' בָּק' וַיִּקְהַל פָּאָר \mathfrak{A} . Among the attempts at reconstruction the best seems to be that of GAUPP, following \mathfrak{C} καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑπὸ σὸνδρια, וַיִּקְהַל מַעֲיו, but even this is not entirely convincing.
- (4) After וַיִּרְגְּוּ + וַיִּרְגְּוּ הָאֵלֶּה \mathfrak{A} ; stricken out in accordance with 1 Chr. 10,4. It is a dit- 25 togram of the same word preceding.
- (6) After כָּל־אֲנָשָׁיו + וַיִּכָּלֵו \mathfrak{A} ; stricken out in accordance with \mathfrak{C} . Chr. has a different addition.
- (7) בְּעֵרֵי, twice with KL. in place of וַיִּבְעֲרוּ \mathfrak{A} . It is impossible to understand why the inhabitants of the region *beyond* the great plain and *beyond* the Jordan should 30 flee and those of the immediately adjacent country remain. Moreover there is explicit reference to these *cities* in the next clause.
- עֵרֵיהֶם, with 1 Chr. 10,7 הָעֵרִים \mathfrak{A} is not a necessity, but an improvement, hence adopted with KL. On the origin of the text of Chronicles, in its present shape superior in point of fact, see KL. 35
- (9) וַיִּשְׁלְחוּ, preferable to וַיִּשְׁלְחוּ \mathfrak{A} , since the object is not Saul's head and armor, but messengers. So TH.
- אֶת־עֲצָבֵיהֶם, following Chr. and \mathfrak{C} ; \mathfrak{A} בֵּיתֵי־עַיִן.
- (10) עֲשֶׂהְרוֹת \mathfrak{A} ; following \mathfrak{C} εἰς τὸ Ἀστυαργεῖον; \mathfrak{A} בֵּית עֲשֶׂהְרוֹת.
- הַקְּעוּ, LAG. (*Griech. Übers. d. Prov.* p. v), following 2,21,6 (*cf.* 12) in lieu of הַקְּעוּ 40 of \mathfrak{A} and Chr. As to the further dissimilarities of the latter see WE.
- (12) וַיִּכְפְּרוּ לָהֶם, with KL.; וַיִּשְׂרְפוּ אֹהֶם \mathfrak{A} , incompatible with the established custom of Israel. It is probably for this reason that Chr. omits the words. The corruption may have taken its origin simply from unusual orthography, וַיִּשְׂפְּרוּ for וַיִּכְפְּרוּ. 45

Book 2.

- 1 (1) הַעֲמַלְקִי; this or עֲמַלְקִי must be read with WE. instead of \mathfrak{A} הַעֲמַלְקִי.
- (3) אֲנִי נִמְלֹתִי, following \mathfrak{C} ἐγὼ διασέσωμαι and 8,4,16 (*cf.* WE.). 50
- (6) וְהַפְּרָשִׁים \mathfrak{A} ; וּבְעֵלֵי הַם, which is quite unexampled. WE. strikes out וְהַפְּרָשִׁים, and, even if his explanation be not accepted, no other course remains, unless indeed we were to emend וְהַפְּרָשִׁים to וְהַרְבֵּב וְהַפְּרָשִׁים. True, בֵּי הָרַ' is nowhere else to be found either.

- 2 (23) באחרי החנית **A**, with KL. Kl. for **A** תחתו Q^crê; K^cthib תחתו.
 KL. has perceived the second half-verse to be a gloss in conformity with 20, 10-14.
- (24) על-פני הדרך בחדר נ' **A**, WE. Kl.; **A** ע' פ' נית דרך סדר נ' **A**. Whether **G** with its Γαι ὀδόν read 'ני הר' (WE.) is very doubtful. However, 'ני after פני is easily explicable, 5
 and the ה in the article. Of course, the emendation cannot be regarded as certain.
- (25) נבעת אפה, Kl. in accord with v. 24, following a suggestion of WE.'s; **A** נבעת אפה.
 נבאו הבקר (cf. Ruth 2,7) for או מהבקר of **A**. The sense then is: *hadst thou not
 proposed the till.* Whether this was the original sense of the text, which any- 10
 how is somewhat suspicious, must be left undecided.
- (31) ובאנשי **G**; **A** ובאנשי.
 At the end of the verse **A** adds פתו. The most probable explanation of it is
 WE.'s, that it was a marginal explanation of ויפקרו in v. 30. Kl.'s פתים is not ac-
 cording to usage. 15
- 3 (2-5) See after 8, 14.
- (6^a) The half-verse is obviously an editorial connecting-link, meant to bring us back
 again to v. 1 after the interpolation; it is, therefore, removed to the foot of
 the page. 20
- (7) וינקתה אבנר, an addition, from **G** L και ἔλαβεν αὐτὴν Ἀβεννηρ. Whether we
 have thus obtained the original reading is very doubtful; but something of the
 kind must have stood here, and what is needed is given in these words, perhaps
 by conjecture only, in the shortest conceivable form.
- איטשבעל בן-ישאול, following **G**; **A** omits. 25
- (8) והעשה, with KL. for **A** והעשה.
 עון, following **G** ἀδικίας ὑναυκόσ; **A** והעשה.
- (12) תברונה לאמר, with **G** L εἰς Χεβρων λέγων; **A** לאמר למי ארץ לאמר. [Q^crê תחתיו].
 The adoption of the former text proceeds from the assumption that למי
 ארץ is only a clerical error for לאמר so that this word in fact would occur 30
 three times (WE.). תחתו would then be a mere corruption of חברונה, since it can-
 not well be translated to *his home*. KL. develops from **G** V and **A**, though by
 very bold methods, the fine reading: לתתם למי ארצה: [לאמר בל-בית ישראל], in
 which at least the למי ארץ is put to excellent use.
- (13) כי אם לפני הביאה, following **G** εἰν μὴ ἀγάρης; **A** כי אם לפני הביאה. 35
 If this emendation be not adopted, אם בי must be stricken out. לפני הבאת would also be possible.
- (15) פעם איש, following **G**; **A** פעם איש.
 לוש Q^crê; K^cthib לוש.
- (18) הושיע, following **G** σώσω; **A** הושיע.
- (19) נם both times without the סקה of **A** because it is not to be connected with the 40
 subject following, but with the predicate preceding.
- (20) לאנשים, correctly DR.; **A** לאנשים.
- (22) בא, following **G** παρεγένοντο; **A** בא. The omission of the ב is easily expli-
 cable before מהגדור.
- (25) הלא, following **G** ἢ οὐκ; **A** omits. The omission is readily explicable after הלוך. 45
G translates הלום instead of הלוך, probably conformation to vv. 22.23. So DR.
- (27) הוד, following **G** ἐκ πλαγίω (cf. Lev. 1, 11; Num. 3, 29.35); **A** הוד.
 אל-הדרך השער; **A** omits אל, which can scarcely be dispensed with WE.
 אחי יואב, following **G**; **A** אחי יואב.
- (30) Perceived by WE. to be a gloss. 50
- (33) הכמות, with WE.; **A** הכמות.
- (39) וישח סלך, following WE.'s suggestion, except that
 for סלך (WE.) the infinitive is used. Nothing better has thus far appeared.

- I since there the maidens are to mourn the loss of the spoil spoken of in 22^{a,b}. On this account the true position of these two lines can only be between v. 23 and 24.
- (23) The first half verse is wrongly divided by the accents at **בַּחַיִּים**; the first member ends with **וַהֲנַעֲמִים**. The second half-verse constitutes only a single member; it must be separated from v. 23, and, unless a parallel member has been lost, is to be connected with 22^{a,b} to form a three membered verse such as appear also in 21^{a,b} and 24.
- (24.25^a) After the appeal to the women of Israel to mourn for Saul, follow the words of a dirge constructed in the elegiac measure (with longer first member, in 25^a. In 25^b it is the poet himself who speaks again, as is shown by 26^b.
- (25^b) **עַל־בַּמֹּתֵךְ** is unintelligible, Kl.'s **בַּמֹּתֵךְ** quite self-evident. **Ὁ εἰς θάνατον**, indeed, only evidences the same difficulty and the same attempt to make sense; moreover, it is hazardous to follow **Ὁ** or any other Versions here, because the difficulty of the text gave occasion to great liberties. The corruption is manifestly very old. There is the less justification for emending **אֲנִי הָלִיתִי** from **Ὁ ἐτραυματίσθης ἔμοι**, since the verbal form is impossible (**הוֹלֵלְתִי**, or **הִלְלֵתִי**, would have to be the form, though there is no example of it; **הֵלֵה** is not to be thought of). A simpler change would be **לָבִי בַּמֹּתֵךְ הָלֵל**. Of **לָבִי** then the letters **בִּ** would have been passed over before **בַּמֹּתֵךְ**, and the **ל** filled out as **עַל**. The line then forms with 26^a one verse.
- (26) The difficult **נִגְפְּלָאֲתָהּ** is superfluous and even disturbing to the sense of the second half-verse, and destroys the balance of the members. Kl. is, therefore, right in connecting it with the preceding member. Only this should not begin with **יִהְיֶה**, but, in agreement with the accents, with **נַעֲמָה**. Moreover we should probably not pronounce **נִגְפְּלָאֲתָהּ**, but, so long as nothing better offers, read **נִגְפְּלָאוֹת**, as a re-inforcement of **מָאֵר**.
- 2 (4) Before **קָבְרוּ אֹהֵל אֲשֶׁר**. Here it is stricken out with WE. in order to get a possible sentence, without professing to have restored the original reading or to account for the origin of the error. Of other conjectures **עַל־אֲרוֹת** for **לְאֲמָר** (Kl.) is better than the transposition of **אֲשֶׁר** after **לְאֲמָר** with appeal to **Ὁ λέγοντες ὅτι** (DR. Kl.).
- (6) **הַזֹּאת** with WE. DR. Kl. instead of **אֹהֵל**.
- (8) **אֲשֶׁר־בְּעַל**, cf. 1 Chr. 8, 33; 9, 39, here and hereafter instead of **אֹהֵל**. See for further justification WE. and DR.
- (9) **הַקְּשָׁרִי**, with KÖHLER, KAMPH. Kl. following **τ**, for **הַקְּשָׁרִי אֹהֵל**; TH. EW. WE. with **קְשָׁרִי**.
- (10-12) WE. has perceived, that 10^a and 11 are glosses, which destroy the direct connection of 10^b with vv. 9 and 12. They were doubtless inserted simultaneously in order to make prominent the change of rulers after the pattern of the framework of the Books of Kings, in like manner with the empty formula in the case of Saul, 8, 13, 1. The material for v. 11 was furnished by 5, 5^a; whether the certainly erroneous data of 10^a have a source, we do not know; but 40 may be explained as a round number, and **וַשְׁתִּים** as a duplication of **שָׁנִים**, filling the place in the formula originally left blank as in 8, 13, 1. So WE.
- (13) **פַּהֲבָרוֹן**, following **ט**; **אֹהֵל**. After **וַהֲנַעֲמוּ אֹהֵל נַעֲמוּ**. It cannot be harmonized with the suffix of **וַיַּפְּנִימוּ** and is here stricken out as a parallel to the suffix. Possibly another word may have stood in its place; WE. suggests as an alternative **הַתְּשָׁה**, Kl. reads **חָגִים**.
- (15) **לְאֲשֶׁר־בְּעַל**, following **ט**; **וַלְאֲשֶׁר־בְּשָׂת אֹהֵל**; see on v. 8.
- (16) **וְדוּ**, following **τ ἢ χεῖρι**; **אֹהֵל**. **הַצָּרִים**, following **τ τῶν ἐπιβούλων**; **אֹהֵל**.

- 21 ל is either evidence that the word was anciently taken as a proper name, or became the occasion of it.
 שָׁמְעָא Q^rê, corresponding better with שְׁמָעָה of 13,3 than the K^ethib שמעי, which should doubtless be read שְׁמָעִי. See as to such variations of proper names, *De gent. et fam. Jud. &c.* 1870, p. 37 sq. Here we have besides the variant שְׁמָעָה, 5
 (22) יָלַדְךָ, the easiest emendation for יָלְדוּ אֱל. Chr. גולרו, but before it only גָּל.
- 23 (8) The section 23,8ff. is tentatively introduced at this point.
 יֵשֶׁב בְּשֶׁבֶת אֱל, instead of the impossible form of the text in אֱל, is obtained by contribution from three sources. G, with λεβοσθε ὁ Χανα- 10
 ναῖος, proves that ישבבשבת = ישבשת = ישבעל = (אשבעל); to which ישבעם in 1 Chr. 11,11
 and 27,2 gives additional evidence. G also attests the presence of the article (to
 which the ה of אֱל gives its support), and thus that הכמני was taken as a gentile noun.
 Its omission in 1 Chr. 11,11 is readily explicable from the בן preceding (בן־הכמני),
 but since הכמני cannot well be a proper name, and the article moreover has 15
 adequate support, this בן requires us to supply the name of the father, which we
 find in 1 Chr. 27,2: ישבעם בן־בדריאל. Complete certainty here, as in the case of
 many names of the list, cannot, of course, be attained.
 הַשְּׁלֹשִׁים, with WE., necessary from the context. אֱל הַשְּׁלֹשִׁים, 1 Chr. 11,11 השלושים.
 עֲרִינוּ הָעֶצְמוֹת הַקָּצֵנִי אֱל, with Chr., cf. here v. 18. אֱל unintelligible (Q^rê הַקָּצֵנִי עֲרִינוּ 20
 שְׁמָנָה, correctly instead of שלש of Chr., since the 300 in v. 18 are attributed to
 the less valorous Abishai.
 אַחֲרָה Q^rê; K^ethib אחר.
 וְאַחֲרָיו Q^rê; K^ethib ואחריו.
- (9) הָרִי K^ethib and 1 Chr. 27,4, against הָרִי Q^rê and 1 Chr. 11,12. 25
 הָאֲחֵחִי, both passages in Chronicles, against בן־אחתי of אֱל, a mere clerical error.
 הַגְּבָרִים, Q^rê and 1 Chr. 11,12; אֱל without article.
 הָיָה, supplied from 1 Chr. 11,13 (also G^L); אֱל.
 בְּפָסֵד־רַמִּים וּפִי, with Chr.; אֱל בְּתַרְקָם בָּפִי. The ו is also attested by G^L.
 לְקִנְיָהֶם, with KL., following G^L πρό πρὸς αὐτῶν; אֱל. 30
 וְהָוָה, with KL., following G^L; אֱל omits ו.
- (10) וְאַחֲרָיו Q^rê; K^ethib ואחריו.
- (11) הַהָרִי, following v. 33; 1 Chr. 11,34; אֱל הָרִי. On אגא cf. WE. on v. 24 ff.
- לְהִיָּה, so with BOCHART and KENNICOTT most moderns, cf. Jud. 15,9; אֱל לְהִיָּה.
- (18.19) הַשְּׁלֹשִׁים, with WE. following S; אֱל השלשים, Q^rê and 1 Chr. 11,20 השלשה. In like 35
 manner בשלשים at the end of the verse and השלשים at the beginning of the verse
 following, for בשלשה and השלשה.
- הַנּוּ, emended in accordance with the similar passage 1 Chr. 11,25; אֱל הָרִי.
- (19) אִישׁ חֵיל, following G; אֱל and 1 Chr. 11,22 בְּרִאִישׁ חֵיל.
- (20) חֵי Q^rê; K^ethib חֵי. 40
 אֲרָאֵל מוֹאֵב אֱל. So with KL. The בני is supplied from G and is
 demanded by the contrast with הארי. It is clear from the following clause of
 the verse that we have here to do, not with a proof of valor against enemies, but
 against wild beasts; the former does not follow until v. 21. The opposite
 supposition has perhaps contributed to the disorder of the unintelligible text, 45
 from which KL. has with great probability restored the original.
 הָאָרִי Q^rê; to be preferred to the K^ethib האריה on account of the similar form
 above restored.
- הַבָּר, Q^rê and Chr. (הבור) against הַבָּאֵר of the K^ethib.
- (21) אִישׁ פָּדָה. The first word Q^rê (also G, Chr.) for the K^ethib אשר; the second with 50
 1 Chr. 11,23 instead of אֱל פְּרָצָה. Chr. adds thereafter באמה.
- (22) בְּשֵׁלֶשֶׁת should probably be read instead of the בשלשה of all witnesses to the text,
 unless we prefer to read with S בשלשים.

- 4 (1) אִישְׁבֹּשֶׁת, following 𐤄; אֱל.
 (2) לְאִישְׁבֹּשֶׁת, following 𐤄; אֱל., which here makes nonsense. Here and in v. 1 the name must have been stricken out after the interpolation of v. 4, in order to remove at least *before* this verse the contradiction between Ishbosheth and Mephibosheth. 5
 (4) See after 9,3, whence the verse was taken; in fact 4^a is a repetition of the last words of 9,3 on account of which this clause is omitted in both places.
 (6) The first half-verse as far as וַתִּשָּׂן, following 𐤄 και ἰδοὺ ἡ θურαρὸς τοῦ οἴκου ἐκάθαιπεν περποὺς και ἐνύσταζεν και ἐκάθευδεν; אֱל. וַתִּשָּׂן בָּאוּ קִרְתִּיךָ הַבַּיִת לִקְחֵי חַסִּים 10
 וַתִּשָּׂן אֶל־הַחֲמֹשׁ. Cf. WE. and DR.
 (10) Before אֱל. + אֲשֶׁר, with great injury to the sense. It should be simply stricken out with WE.
- 5 (2) הייתה מ' והמבי Q^orê; K^othib והפציא והפציא 15
 (21) עֲצֻבֵיהֶם, following 1 Chr. 14, 12 and 𐤄; אֱל. אֶל־הֵיחָם.
 (23) אַחֲרֵיהֶם, following 𐤄 εις συνάντησιν αὐτῶν, 1 Chr. 14, 14 אַחֲרֵיהֶם; אֱל.
 כֹּב, with DR., restoration of the correct form for אֱל. הַכֹּב, which arose by repetition of ה from תעלה after לקראתם had dropped out.
 הַבְּבָאִים, following Chr.; אֱל. without article. 20
 (24) הַצְעֵרָה, following 1 Chr. 14, 15; אֱל. without article.
 (25) מִנְּקֵעוֹן, following 1 Chr. 14, 16 and 𐤄 ἀπὸ Γαβαὺν; אֱל. מִנְּקֵעוֹן.
- 21 (15) וַיִּשְׁבוּ, appears in אֱל. as בִּנְב [Q^orê וַיִּשְׁבוּ] at the beginning of the following verse and is intended there to represent a Philistine name. WE. has reconstructed 25 the true reading from וַהֲי עוֹד הַמְּלַחֶמָה בִּנְב in vv. 18 and 19, and found its original place.
 (15.16) אֱל. has at the end of v. 15 the words וַיִּעַף הַיּוֹד. WE. rightly concludes that there are concealed here the name of the Philistine of whom v. 16 speaks, and perhaps a verb like וַיִּקָּם, then arose N. N. who was of the race of the giants. 30 When later the misplaced וַיִּשְׁבוּ בִּנְב assumed this function, the two words of the received reading were developed out of the above, to afford the desired explanation why David should require aid. So DR. also. Kt. who by appeal to Δαδου δόξ of 𐤄L seeks in רוֹר, read as רוֹר, the original form of the name, prefers to place וַיִּשְׁבוּ בִּנְב directly before רוֹר, which is possible. KL. proffers a totally different 35 solution which is even more lacking in internal than in external probability.
 (16) הַרְפָּא, according to the orthography of 1 Chr. 20, 4-8 [in v. 4 מִלִּידֵי הַרְפָּאִים], through-out instead of הַרְפָּה of אֱל.
 קִבְעוֹ, with KL. following א, 17, 5. 38, for אֱל. קִינוֹ. If we should seek to interpret the latter as *spear*, it cannot have been of brass. The name of the weapon is 40 doubtless to be looked for in תְּרִשָּׁה, which is here replaced by dots, since *new armor* is bold and has little meaning. 𐤄 has instead κορυμῶν *club*.
 אֶשְׁקֵל, following 𐤄 σίκαλιν; אֱל. אֶשְׁקֵל, a scribal error occasioned by וּמִשְׁקֵל.
 (17) Before אֱל. + לוֹ, which is not rendered by 𐤄. לוֹ נִשְׁבְּעוּ gives a false sense, 45 לוֹ probably comes by dittography from לאמר.
 (19) וַיַּעֲרֵ, Q^orê in 1 Chr. 20, 5 (K^oth. יַעֲרֵ); אֱל. here אַרְנִים. Of this the אַרְנִים crept in from the end of the verse, and יַעֲרֵ was subsequently adapted to it. 𐤄L also has only ἰαδδεν. On the other divergences of the text of Chr., which endeavors to harmonize this with the story of David and Goliath, (the latter having been made up of the material of our passage and contradicting it) see especially 50 DR.
 (20) מִבְּהָה, following 1 Chr. 20, 6, for אֱל. מִרִּין (Q^orê מִרִּין, so also 𐤄).
 (21) לְהַרְפָּא, following Chr., see on v. 16. The retention of the ה of the article after

- 23 cerned, since these according to 13^b were precisely not in Bethlehem, but encamped between David and that city, in the plain of Rephaim. Cf. moreover the ת"ח of the genuine text with מצב of the gloss.
- (15.16) קבר ק'חלב; Q'rê קבר.
- (17^a) מיהוה, following 1 Chr. 11, 19 מאלהי and ὁ παρὰ Κυρίου; All omits מ. 5
הוא דם, emendation of Kl. for אה דם, which would require the insertion of an אשתה after האנשים from Chr., whose text, however, has been expanded.
- 6 (1) ויאסף עוד רוד אה. To suit ויאסף, ὁ καὶ συνήγαγεν, the עוד is stricken out with WE.; it was either drawn from the misread verb (cf. 5, 22) or arose by ditto- 10
graphy of רוד.
- 5 (6) הסיך, with WE. for הסיך אה; it is not sufficient to point הסיך (TH. DR.).
At the close אה and Versions + לא יבוא דוד הנה, certainly to be stricken out
with WE., either as a gloss, or as an accidental dittogram from 15^a which was 15
afterwards adjusted.
- (7) The second half-verse היא עיר רוד היא is a palpable gloss.
- (8) בענור ואת אה. A new attempt to make sense of the impossible
text. It is quite certain from the preceding clause בל-טכה יבוס, that the slaying
of the Jebusites—according to 7^a, naturally, after capture of the city—is not 20
regarded as a matter of course nor as commanded, but as forbidden. For in
point of fact the Jebusites, as is well known, were not destroyed but spared
(c. 24); the population of the capital was not created anew but merely added
to, and this was one of the wisest of David's acts as a ruler. But such an
unusual prohibition can only be ensured by threat of severe punishment, for 25
which the preceding clause also gives evidence, and this must be expressed
by the group of letters וינעבצנור. The suggested emendation has at least the
merit of being extremely easy. That the phrase does not elsewhere occur,
and moreover the neck is not elsewhere used as the place of mortal wound,
is no objection, inasmuch as execution by beheading is quite common (cf. only 30
2 K. 6, 32; 10, 6ff.). For נעע hurt, smite see Gen. 26, 11; 1 S. 6, 9; Job 2, 5 &c.;
for the ו of the apodosis cf. especially A. MÜLLER, § 521^c. 398. The suffix is to
be derived from the ואת, whose ו is incorrect, since the clause must give the
reason for the foregoing prohibition.
- אה לא שגאה. Both are impossible. The clause must give an 35
ironical reason for David's magnanimity, derived from the arrogant taunt of the
Jebusites, and this it can scarcely do otherwise than in the form לא שגאה, they are
with נפש as its subject. *With the lame and blind David wages no war, they are
no adversaries worthy of him*—this is the sense. The fact that a later age had
no comprehension of this and made out of it the opposite, is easily understood. 40
The second half-verse has been perceived by TH. (also by WE. et al.) to be a
gloss occasioned by misunderstanding.
- (9) ויבנה, following ὁ καὶ ψλοδόμησεν αὐτήν [πόλιν]; אה ויבן.
- (13.16) See in c. 8.
- 6 (2) בעלת-יה אה. The canceling of the מ is based on 1 Chr. 13, 6 בעלתה, which 45
is then explained by אה-קרית יערים אשר ליהודה. As the original text WE. then
restores בעלת-יה from Jos. 15, 9. But since there and in vv. 10. 11 we have on the
contrary בעלה, and in 15, 60; 18, 14 בעל קרית בעל is rather to be regarded as=בעלה,
בעלת seems to deserve the preference.
- The second אה is stricken out in accordance with ὁ. For the rest, the whole re- 50
ative clause may come from a later time.
- (3) ואתי might easily be read ואתי (WE.) or ואתי (ὁ), but a proper name is more
probable in conjunction with אה.

- 23 (23) The first half-verse seems to be a gloss in imitation of v. 19; the second connects far better with v. 22.
- (24) מִבֵּית לַחַם, following 1 Chr. 11,26; **all** has no מ.
- (27) מִבְּנֵי **all**, following 1 Chr. 11,29 and 27,11; **all** מִבְּנֵי.
- (28) For צִלְמֹן Chr. *ibidem* has עֵילִי, **all** עֵילִי, **all** עֵילִי, **all** עֵילִי. It is difficult to decide. 5
- (29) הַלְבָּי, following 1 Chr. 27,15; Chr. 11,30; **all** here הַלְבָּי.
- (30) הַפְּרַעַתָּנִי, following Chr. (11,31; 27,14); **all** without article. הַפְּרַעַתָּנִי, following Chr. (11,32); **all** הַפְּרַעַתָּנִי.
- (31) אֲבִי-בַעַל בֵּית-הָעֲרֹבָה; אֲבִי-בַעַל בֵּית-הָעֲרֹבָה. The Abi-baal is derived from 1 Chr. 11,32, אֲבִי-בַעַל, compared with **all**. In the remaining בֵּית of **all** Kt. has acutely perceived 10 the בית of Beth-Arabah Jos. 15,6; 18,22. הַבְּחָרְמִי, with DR., following הַבְּחָרְמִי of 1 Chr. 11,33; **all** הַבְּחָרְמִי.
- (32) **all** and Chr. have before it בְּנֵי, beyond question by dittography of the three letters preceding, and to be stricken out with **all** הַנְּגִי, inferred from the הַנְּגִי of Chr. by Kt., following Num. 26,48 (so also DR.). 15
- (32.33) The last word of v. 32 with a בֵּן following should be joined to v. 33, as Chr. and **all** prove.
- (33) The second הַרְרִי following Chr.; **all** הַרְרִי.
- (34) בֵּית הַמִּי, KL. DR. for בֵּית הַמִּי **all** (cf. 20,14 ff.).
- (35) הַצִּיר, K^ethib and Chr. (11,37), against הַצִּיר Q^erê. 20
- (37) נִשָּׂא, Q^erê and Chr. (11,39), against נִשָּׂא of K^ethib.
- (38) הַיַּתְרִי, twice for הַיַּתְרִי **all** with TH. KL. DR. (cf. 8,30,27; Jos. 15,48; 21,14).
- (39) The number 37 should include, as it seems, all those who have been mentioned; the three of vv. 8-12, the two of vv. 18-23 and the following list. We obtain then, including Elikah v. 25, whom **all** and 1 Chr. 11,25 do not mention, 36; 25 without him, 35 men. WE. would reckon in also the three unnamed heroes of v. 13 ff. and then subtract from 35 + 3 = 38 the last, Uriah. The total, however, is probably older than the displacement of v. 13 ff. Where the error lies, cannot be certainly told, though parallel cases are not lacking in the OT. Cf. WE. and DR. — The place assigned to the whole passage is corroborated by the fact 30 that by means of this list we now know in advance about many a hero of the following narratives.
- (13-17^a) That vv. 13-17^a are foreign to the connection in which they stand, and that 17^b must join immediately to v. 12 has been observed by WE. It is easy to see why 13-17^a was intruded here. The שלשת הנברים of v. 16 appeared to be the same as 35 *the Three* whose exploits are related in vv. 8-12 (cf. vv. 8,9), to which 17^b forms the close. In reality, however, the article in שלשת הנברים v. 16 only refers to the שלשה מהשלוש v. 13, so that the heroes of 13-17^a are not *the Three* of 8-12 but three nameless members of the Thirty. The story of their deeds would stand appropriately only after the catalogue of the Thirty, and this, rather than 40 after v. 23, is probably the original position of the passage. Its character is quite the same as that of the rest of the chapter.
- (13) שְׁלֹשָׁה Q^erê, 1 Chr. 11,15, **all**; K^ethib שלשים. After מהשלוש **all** and Chr. have in addition ראש, here stricken out in accord with **all**. S also does not reproduce it but renders instead of מהש' הר' only a 45 מן הנברים. The ראש appears to have been interpolated by way of explanation from v. 18 (misunderstood), when this premature reference was made to *the Thirty*. אֶל-קִצִּיר, following Chr. and **all** εἰς τὸν πύργον instead of **all** אֶל-קִצִּיר.
- מְקַרְתָּהּ, for **all** מְקַרְתָּהּ, see on 8,22.1. Here this emendation is directly confirmed 50 by v. 14.
- (14) Beyond question a later explanation, and in fact partly superfluous, so far as David is concerned (13^a), partly incorrect, so far as the Philistines are con-

- 7 הַבְּרֵךְ וּבִלְבָדָה. According to the context עֲבָרְךָ alone would seem to be preferable, the next place would belong to אֱלֹהִים. הַבְּרֵךְ אַחֲרֵי עֲשִׂיתָ, suggestion of REIFMANN (in DR.); אֱלֹהִים at the end of the verse.
- (22) יהוה אֲדֹנָי, following G Κύριε κύριέ μου, which strictly corresponds to יהוה אֲדֹנָי, it is probable, however, that the prevailing divine name of the passage stood here also, as well as in v. 25, where G gives only κύριέ μου. אֱלֹהִים in both these places יהוה אֱלֹהִים, which in Chr. is inserted throughout in place of the original name.
- (23) In this verse and indeed for the most part also in G and Chr. all the relations have been distorted through a misconceived religious scrupulousness. The present text has been essentially reconstructed by GEIGER and WE.: יִשְׂרָאֵל instead of אֱלֹהִים is found in G and Chr.; אַחֲרַי for אַחֲרֵי only in G ἄλλο; the singular הַלֵּךְ instead of אֱלֹהִים הֵלְכֵנו in Chr. (G הֵלְכֵנו); אֶלְהֵיוּ is a convincing emendation of KL's for אֱלֹהִים אֱלֹהִים, Chr. הָאֵלִים; לָהֶם for אֱלֹהִים לָכֵם is inferred from the context; נְדָלוֹת is given by Chr. (with wrong pointing) for אֱלֹהִים הַנְּדָלוֹת; the important לְנִגְשׁ by Chr. and in the form לְנִרְשָׁךְ (τοῦ ἐκβαλεῖν σε) by G instead of אֱלֹהִים לְנִרְשָׁךְ; עָמְוֹ instead of עָמְרָךְ and נָוִי instead of אֱלֹהִים נָוִים are again inferred from the context. אֲשֶׁר פָּרִיתָ אֱלֹהִים לְךָ מִסְעָרִים before נָוִי, is a gloss not introduced until after the corruption of the text. A very instructive case.
- (25) See on v. 22. 20
- 8 (1) אֱלֹהִים מִתְּחִיל. The rendering *the bridle of the mother-city* appears suspicious for the reason that this could scarcely mean anything else than that David took now into his own hands the hegemony previously exercised by this or that Philistine city over its sister-cities. The fact that this is historically im- 25 probable is of less consequence than that we should expect (1) instead of the second פְּלִשְׁתִּים the name of a city; and (2) the transferal of the hegemony to the city of Jerusalem. אֱלֹהִים is, therefore, hardly to be accepted in spite of WE.'s positive defence. 1 Chr. 18, 1 reads אֶת־יָמֶיךָ וּבְנֵיתָ; it can scarcely be granted to WE. that the mention of the tangible and permanent results of the humbling of the 30 Philistines — for this, and not 'something wholly exceptional,' is what it would be — is not to be expected here. KL tries to obtain from the two texts אֶת־יָמֶיךָ וּבְנֵיתָ וְאֶת־יָמֶיךָ וּבְנֵיתָ.
- (3) לְהַצִּיב, following Chr. and G ἐπιστήσαι against אֱלֹהִים לְהַצִּיב.
- (6) The second half-verse is premature, borrowed from 14^b.
- (7) עַל, following Chr.; אֱלֹהִים.
- (8) וּמִסְבָּחָה, following Chr. and G καὶ ἐκ τῆς Μασβὰח, where the ב appears immediately before ח, (cf. Gen. 22, 24). אֱלֹהִים וּמִסְבָּחָה.
- (9) תַּעֲנֵנִי, here and in v. 10 and 11 for תַּעֲנֵנִי of אֱלֹהִים, following G Θεοῦ and Chr. 40
- (10) הַרְוָה, following Chr. and G ἑδδοῦσαν instead of אֱלֹהִים יְרָוּהָ.
- (11.12) See on v. 13.
- (12) מִצָּרִים, following Chr. and G; אֱלֹהִים מִצָּרִים.
- (13) אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה רוּחַ רִדְוָה inspires no great confidence; the expression seems too brief. The original phraseology seems to have been mutilated by the interpolation of 45 verses 11.12. KL's emendation אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה רוּחַ רִדְוָה has much to recommend it, but seems to require the assumption that some words have fallen out. וּבִשְׂבוּ, following G; אֱלֹהִים וּבִשְׂבוּ, following Chr. (where in turn, the preceding אֲרָם... וּבִשְׂבוּ is replaced by אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה רוּחַ רִדְוָה and אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה רוּחַ רִדְוָה) and G καὶ ἐν τῷ ἀνακάμπτειν αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔσχατα τῆς ἡμετέρας (where 50 only אֲרָם אֶת־אֲרָם is wanting). But precisely these words make it easy to understand the skipping of the one clause in אֱלֹהִים, the other in G and Chr. The וּבִשְׂבוּ of G became in Chr. וּבִשְׂבוּ, and this received the supplement אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה רוּחַ רִדְוָה.

- 6 (3.4) At the end of v. 3 **Al** has further חרשה, then at the beginning of v. 4 the words וישאהו as far as בנבעה from 3^a. It is clearly only a case of erroneous repetition. The words are wanting in **G**.
 וְעָנָא הַלֵךְ, supplied by DE W. and TH., wanting in **Al** and Versions.
- (5) עָזוּ וּבָשִׁירִים, following Chr. and **G**; **Al** עָצוּ כְרוּשִׁים. 5
- (6) כִּידוֹן, following Chr.; **Al** גְּבוֹן, **G** Nwδαβ. Although the reading of Chr. may be uncertain, it is at least more probable than that of **Al**.
 וְאֵת יָרוּ, following Chr. and **G** τὴν χεῖρα αὐτοῦ; **Al**.
- (7) אֲשֶׁר לֹא עָלָה אֵלָיו, following Chr.; **Al** a quite unintelligible עַל-הַשָּׁל, probably mutilated from the former, omitted by **GV**. 10
 לִפְנֵי אֱלֹהִים, following 1 Chr. 13, 10 and **G** ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, beside which **G** exhibits also the text of **Al**, עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים.
- (8) וַיִּצַד, following DR.'s suggestion on א, 15, 11, where the case is precisely similar. WE. proposes וַיִּצַר but recognizes that **Al**'s וַיִּצַר is not wholly untenable.
- (16) The **Al** at the beginning is at least peculiar. 15
- (21) אֲרָקָה, following **G** ὀρχήσομαι; **Al**.
- 7 (6) אֶל-מִשְׁכַּן מֵאֵהָל with KL., following 1 Chr. 17, 5 and supplying אֶל-מִשְׁכַּן, which has there dropped out. Thus only does the necessary sense of *shelter under strange roofs* find proper expression, whereas **Al** וּבְמִשְׁכַּן אֶהְיֶה expresses a wandering about 20 in and with a shelter *belonging to it*, corresponding to the later fiction of the אֶהְיֶה מֵעַד in P. Perhaps the present text in Sam. contains an intentional adaptation to this conception.
- (7) שָׁבְטִי, following Chr.; **Al** שָׁבְטִי.
- (9) After שם, **Al** + גְּרוֹל, stricken out with **G** and Chr. 25
- (11) לְמִן-הַיּוֹם, following **G**; **Al** and Chr. וְלִי.
 לוֹ, and אֵיכָבֶד, with EW. WE. *et al.*; **Al** אֵיכָבֶד and לֵךְ אֵיכָבֶד, which will not serve. וְהֵנִיד לֵךְ יְהוָה is wanting in the text of Chr. וְהֵנִיד לֵךְ; but we have here to do not with a previous promise, but with one which is now given him contrary to his own purpose. וְהֵנִיד אֵרָס arose by accident 30 from the text above restored, from which both **Al** and Chr. have been derived.
- (12) וְהֵיכָה, following **G** and Chr.; **Al**.
- (13) The verse is a gloss, for the reason that it perverts the true antithesis *not thou for me, but I for thee* into the false one *not thou, but thy son*. The resumption of the thread of 12^b in 13^b also gives evidence of the same thing. So WE. (BLEEK⁴, 35 p. 223), whereas in his *Text der Bücher Sam.* he allowed himself to be stopped half-way by the later passage 1 K. 5, 19^b, which is only derived from this gloss.
- (15) יָסִיד, **G**, Chr., more characteristic than **Al** יָסִיד.
- (16) מֵעַם שָׂאוֹל אֲשֶׁר הִסִּירָתִי מִלְפָּנֶיךָ **Al**, following Chr.; מֵאֲשֶׁר הִיָּה לְפָנֶיךָ 40
- (16) לְפָנֶיךָ, following **G** ἐνώπιον ἐμοῦ; **Al** לְפָנֶיךָ.
- (18) KL. is probably right in proposing to point from here to the end of the chapter אֲדַנִּי יְהוָה instead of אֲדַנִּי יְהוָה.
- (19) וְהָרָאֵנִי דוֹרֵת הָאָרֶם, emendation of WE.'s after a hint of EW. and BERTH. on the basis of the text of Chr. (א, 17, 17) וְהָרָאֵנִי בְּתוֹר הָאָרֶם and of **Al** וְהָרָאֵנִי הָאָרֶם. Some- 45 what bold, but easier from the point of view of textual criticism and in better accord with the context would be וְהָרָאֵנִי דוֹרֵת אֲדַנִּי and *will cause me to see &c.* (*viz.* in my descendants).
 The word lost from **Al** after הָאָרֶם, which in Chr. is perverted to הָרָאֵנִי is indispensable; it has been adopted by WE. in the form לְמִעֲלָה, but is better read 50 according to the expression in v. 16: לְעֵלָם.
- (21) בְּעֵי עֵבֶדְךָ וּבְלִבְךָ, following **G** διὰ τὸν δοῦλόν σου πεποιθῆσας, for WE. rightly recognizes in the continuation in **G** an interpolation based on Chr. בעי' **Al** בעי' עֵבֶדְךָ וּבְלִבְךָ.

- 24 HITZ. (*Gesch. Isr.* p. 29), the latter by TH.; \mathfrak{L} now affords the desired confirmation $\chi\epsilon\tau\tau\iota\sigma\mu\ \kappa\alpha\theta\eta\varsigma$. Instead of $\text{קָנִישָׁה, קָנִישָׁה}$ is also possible. $\text{וַיִּמְדֵן קָבְבוֹ}$, with WE. for $\text{וַיִּמְדֵן וְקָבְבוֹ}$ of \mathfrak{A} . KL. $\text{וַיִּמְדֵן וְקָבְבוֹ}$. After \mathfrak{A} and \mathfrak{L} add $\tau\eta\nu\ \mu\epsilon\gamma\acute{\alpha}\lambda\eta\nu$, perhaps to be adopted with KL., following Jos. 11, 8; 19, 28, as וַיִּמְדֵן ; the loss of the word would be comprehensible before וַיִּבְאֵר . 5
- (9) The numbers are, of course, of no authority; Chronicles (8, 21, 5) actually gives us 1,100,000 and 470,000. There is a remote possibility, by striking out there $\text{אֶלֶף וְאַלְפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְשֵׁשׁ מֵאוֹת}$ and approximately credible 100,000 and 70,000. 10
- (10) $\text{אֶתְּיָרֵיכֵן כִּי סָפַר}$, following \mathfrak{L} $\mu\epsilon\tau\acute{\alpha}\ \tau\alpha\upsilon\tau\alpha\ \delta\omicron\tau\omicron$. \mathfrak{V} $\mu\epsilon\tau\acute{\alpha}\ \tau\omicron\ \acute{\alpha}\rho\iota\theta\mu\eta\sigma\alpha\iota$ seems to indicate $\text{אֶתְּיָרֵיכֵן כִּי סָפַר}$, which is possible, but not so good, and probably is based on emendation. \mathfrak{A} בִּי . 10
- (11-13) Nothing but the transposition here effected: 10. 11^b. 12. 13^b. 11^a. 13^a. 13^c. 14, gives an intelligible sense and saves unnecessary changes. The derangement arose 15 from the desire to have the words of JHVH's message come directly to David rather than to the prophet.
- (12) נֹשֶׁל אֱלֹהִים Chr. (v. 10); נֹשֶׁל אֱלֹהִים .
- (13) שָׁבַע אֱלֹהִים , following \mathfrak{L} and Chr.; שָׁבַע אֱלֹהִים . 20
 וחרב איבך, צריך \mathfrak{A} צריך. Chr. has after צריך, וחרב איבך, whence WE. derives וחרב רפך, Kl. simply וחרב רפך. But Chr. is based upon an emendation of the perceived difficulty. In reality *thine adversary*, for the moment indefinite, whoever it shall be, is none other than Absalom, just as the three years of famine follow immediately in 21, 1. Perhaps the offer of a choice among alternatives marks a later stage of the history; but at any rate those 25 grievous visitations of David's reign are here included in the allusion. When this is recognized, the transposition of this passage before 21, 1-14 and of the two together before cc. 9-20, for which there are many reasons, becomes an absolute necessity.
- (14) רָחַמוּ רַחֲמֵי Q^crê; K^cthib. 30
- (15) וַיִּקְרָא to בְּקָם , following \mathfrak{L} $\kappa\alpha\iota\ \acute{\epsilon}\xi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\xi\alpha\tau\omicron\ \acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omega\ \Delta\alpha\upsilon\iota\delta\iota\ \tau\omicron\nu\ \theta\acute{\alpha}\nu\alpha\tau\omicron\nu\ \kappa\alpha\iota\ \eta\mu\acute{\epsilon}\rho\alpha\iota\ \theta\epsilon\rho\iota\sigma\mu\omicron\upsilon\ \pi\upsilon\tau\omega\nu$ [an interpolation follows, 15^a in \mathfrak{A}] $\kappa\alpha\iota\ \eta\kappa\epsilon\alpha\tau\omicron\ \eta\ \theta\upsilon\alpha\upsilon\sigma\iota\varsigma\ \acute{\epsilon}\nu\ \tau\omega\ \lambda\alpha\omega\ \kappa\alpha\iota\ \mathfrak{A}$ and Chr. $\text{וַיִּקְרָא בְּיָמֵי דָוִד בְּיָמֵי דָוִד}$, then in \mathfrak{A} further $\text{וַיִּקְרָא בְּיָמֵי דָוִד}$. Although this clause can indeed be connected with the reading restored from \mathfrak{L} , it is on the twofold testimony of \mathfrak{L} and Chr. to be stricken out, especially as 35 וַיִּקְרָא in the present context admits of no certain explanation. The question whether the clause in some other form may have belonged to the original text, remains open; KL's $\text{וַיִּקְרָא בְּיָמֵי דָוִד}$ is unsatisfactory.
- (15-17) The verses are mutilated, and confused by transposition in the same way as vv. 11—13. The first fact WE. perceived. The way in which הַמֶּלֶךְ halts after 40 וַיִּשְׁלַח יְרֵד in \mathfrak{A} (beginning of v. 16) proves that the word was added later, hence it is here stricken out; $\text{וַיִּקְרָא בְּיָמֵי דָוִד}$ in v. 15 is strange; וַיִּקְרָא with a subject would be more probable. This is here supplied from v. 17, because the reading thus obtained $\text{וַיִּקְרָא בְּיָמֵי דָוִד הַמֶּלֶךְ}$ comes the nearest possible to $\text{וַיִּקְרָא בְּיָמֵי דָוִד}$. Of course, we have no sort of assurance that the original text has thus been re- 45 produced; but there is no ground for Ew.'s conjecture, approved by We., that that here and in v. 1 Satan was the original subject of the verbs. — Furthermore JHVH's repentance has no meaning until after David's humbling of himself, and equally David's prayer must come *before* JHVH's repentance, moreover v. 18 requires direct connection with v. 16. Therefore v. 17 certainly belongs 50 after לְשַׁחֲתָהּ in v. 16.
- (16) $\text{וַיִּקְרָא אֱלֹהִים}$, Q^crê $\text{וַיִּקְרָא אֱלֹהִים}$, K^cth. האורנה. The article is impossible with the proper name; $\text{וַיִּקְרָא אֱלֹהִים}$ would be admissible (*cf.* Ges. § 90, 2, c.). The form of the name

- 3 (2) וילרו Q^ctê; K^cthib וילרו.
 (3) כלאב, so א¹¹; but the text is doubtful because the last three letters of the name are the same as the first three of the word following. Chron. (8,3,1) reads לאב, Δαλουια.
 לאבינל Q^ctê; K^cthib לאבינל. 5
- (4) . . . אשה רגד א¹¹; אשה רגד, a superfluous addition, even if the reference were to Michal, David's first wife (TH. KL.). Unless we are willing to cancel both words, the name of a former husband must have stood in place of רגד as in v. 3^a (so WE. DR.).
- 5 (13) פילגשים וגשים; Chr. (8,14,3) has only גשים, Ἡ γυναῖκας καὶ παλλακὰς. WE.'s conjecture that originally only פילגשים stood here has much in its favor; but in that case probably ושלמה in v. 14 ought also to be stricken out. 10
 בירושלם, following Chr.; א¹¹ מירי א¹¹.
 (16) ואלקדע א¹¹; ואלקדע. See on 2,8. 15
- 8 (17) בן-רחיסוב ואחיסלך בן-רחבתר, rightly restored by WE.; א¹¹ בן-רחבתר; S gives at least אביתר בן-רחיסלך. There is no reason for placing וצדוק at the end with WE.; the list can hardly be so old that the place of honor would not already have been given to Zadok. See this order in 20,25 also. 20
 ושישא, following 1 K. 4,3 supported by Chr. (8,18,16) ושושא, and 2 S. 20,25 ושישא א¹¹; ושריה א¹¹.
 (18) עליה-כרתי, following Chr.; א¹¹ הבה א¹¹.
- 24 (1) The first half-verse unquestionably connects with 21, 14, and affords sufficient proof 25 that 21, 15-23, 39 are interpolated in their present position. It is, however, not older than this connection (21, 14; 24, 1), and if on independent grounds it appears (cf. BUDDE, *Richt. u. Sam.* pp. 256ff. 264f.) that c. 24 originally stood before 21, 1-14, this clause must have been added at the time of the transposition [or itself have been transposed(?) — BACON]. On this occasion the second half 30 of the verse also must have suffered injury; a witness to the fact has been preserved in the בהם, the only possible translation of which *and provoked David against them* (viz. בישראל) is unsatisfactory, and KL.'s suggestion ברברים equally so. I have treated it as a contraction of בהם, ב'ימים ההם, and supplied after יוסת the subject יהוה, which in א¹¹ has been drawn into the first half of the verse. It will 35 be difficult to discover an easier emendation, though we must admit the possibility that the alteration has been more radical. If the reasons for transposing the two passages be not admitted, only בהם will require emendation. The reading of Chr. (8, 21, 1): ויעטר שסן על-ישראל יוסת אהרודר: 40 might be attributed to the omission of c. 21, 1-14. It must be noticed, however, that the Chronieler found cc. 21-24, with the exception of the songs, in the present order (*Richt. u. Sam.* p. 267), and hence, since 21, 1-14 did not immediately precede, its omission need not have involved any consequences for c. 24. So in the absence of v. 1^a there may be a confirmation of the hypothesis proposed. 45
- (2) ואל-שרי, following Chr., cf. v. 4; א¹¹ only שר.
 שמו, in conformity with וספרו of Chr. and ופקרו of א¹¹; א¹¹ שמו א¹¹.
 (3) ויסף; the יסף of Chr. would seem to be merely a facilitation.
 (4) אל א¹¹, following Chr.; א¹¹ אל.
 לפני א¹¹, following א¹¹ 33; א¹¹ לפני. 50
 (5) ונתלו פע ופן, with WE., subsequently confirmed by א¹¹ και ἤρξαντο ἀπὸ Αρονη και ἀπὸ א¹¹; ונתנו בע' ימין א¹¹.
 (6) תהתים קדשה א¹¹ unintelligibly תהתים קדשי. The former word was emended by

- 9 not even learn the name of Jonathan's son; it only casually comes out in v. 6. The clause also betrays itself as borrowed from c. 9 by the introductory words 4,4^a, which are almost verbally identical with the last words of 9,3. It may be that in c. 4 it is meant to prove, in preparation for 5,1, that after the murder of Ishbaal there remained no son of Saul capable of governing (so WE. in defense of its authenticity in c. 4); but none but a glossator could have attempted this so awkwardly; for (1) one case out of eight would not prove this (*cf.* 21,8); (2) the form of the verse is altogether positive, so that it introduces a new pretender to the throne instead of removing all; (3) Ishbaal is not dead at all, and the clause crowds itself into the midst of the narrative in the most awkward way. 10
- (4) מְרִיבֵעַל, for מַפִּיבֶשֶׁת אֱל; see above on 21,7. So throughout.
- (4) לֹא רִבֵּר. Instead of this in 17,27 written לֹא רִבֵּר, Josh. 13,26 לֹא רִבֵּר, taken for *Debir* with ל.
- (11) שָׁלַחְתָּן דָּוִד, following ט, the sentence is thus made possible as an expression of the narrator. שָׁלַחְתָּי אֱל. 15
- 10 (1) After אֱל וימלך (ט also) has the name of the new king הַנֶּחֱנָן; this, on the other hand, is lacking in Chr. (8,19,1) and instead that of the old king נָהֵשׁ stands after וַיָּקָם. WE.'s inference is correct that neither is original.
- (6) After אֱל טַעֲבָה adds אֶלֶף אִישׁ. Stricken out with WE., for the reason that Chr. 20 calculates the two other numbers alone at 32,000 men, and moreover leaves out entirely אִישׁ טוֹב. The troops of Maachah are probably reckoned together with those of Ishtob; a later scribe discovered the gap, and inserted the empty formula as in 8,13,1; ב,2,10.
- (7) כָּל־צְבָא הַנְּבָרִים, following 1 Chr. 19,8; אֱל כָּל־הַצְּבָא הַנִּי' which so far as the sense is 25 concerned would be understood in the same way, namely, *the whole army* (that is to say) *the Gibborim*. But inasmuch as כָּל־הַצְּבָא designates the levy of Israel (*cf.* 8,16 with v. 18, and further v. 17 below), this would be at least ambiguous. The pointing צְבָא in the passage in Chr. strives to accommodate its reading to that of Sam. 30
- (9) בַּחֲזוֹרֵי יֵשׁ' Q^{re} בַּחֲזוֹרֵי בִישׁ' אֱל; following Chr. (v. 10); אֱל בַּחֲזוֹרֵי בִישׁ'.
- (10) אֶבְשִׁי, with KL. following v. 14 &c.; אֶבְשִׁי אֱל. The defective spelling ought to make no difference in the pronunciation.
- (12) אָרוֹן, an emendation of KL.'s for אֱל עָרִי.
- (16) הַרְרָעוּר. This reading (*cf.* 8,3 אֱל) is confirmed by monumental evidence as correct 35 as against הַרְרָעוּר which appears here twice and in v. 19. *Cf.* DR. on 8,3. BAER uses ר without any remark, although the manuscript evidence here preponderates in favor of ר.
- תִּלְגַּם, for אֱל תִּלְגַּם, following v. 17, where the Q^{re} incorrectly would cancel the 8. It is the name of a place. 40
- (18) אִישׁ, following Chr. אִישׁ רִנְלִי אֱל; פָּרָשִׁים אֱל understands by רִכָּב horses, whereas it means members of the chariot corps. In consequence of this error it takes the next number for the horsemen, of whom it thus obtains an enormous number, while the infantry are wholly lacking; Chr. explains correctly but needlessly. 45
- 11 (1) הַמְּלָכִים Q^{re} and Chr. (20,1); הַמְּלָכִים, which would seem to be mere incorrect spelling.
- (3) עִמְיָאֵל, *cf.* 23,34, corroborated as against Ελιαβ of ט by עִמְיָאֵל of 1 Chr. 3,5.
- (11) חַי וְהָיָה, with WE. DR. K1. for אֱל חַיָּה, which alongside of חַי וְהָיָה would be mere repetition (*cf.* 8,20,3; 25,26; 2 K. 2,4.6 &c., also 2 S. 15,21). 50
- (12.13) וּמַטְחַרְתָּ וַי' with WE., following ט1-8; אֱל incorrectly attaches מַטְחַרְתָּ to v. 12.
- (17) מַעֲבָרֵי רוּד, may very well be *exegesis* (so K1.).

- 24 varies very much. The K^{ct}hib in v. 18 is ארנייה, in v. 22 ארונה, Chr. has everywhere ארנן, the Q^{cr} in Sam. throughout ארונה, which may pass.
- (20) אלו, following ὁ ἐπ' αὐτόν; א is misleading, cf. Ὁ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ. We tacitly adopts אלו as the correct text.
After אלו we supply חסם רש ארונה with We. from Chr. 5
- (22) בעינו Q^{cr}; K^{ct}hib בעינו.
עבר אדוני, with We. for ארונה א, on account of the following המלך. After עבר dropped out אדוני became ארונה.
- 23) ירצך expresses in conclusion the appropriate wish that the king may attain his purpose by building the altar. It seems preferable, therefore, to ירצני proposed 10 by We., which introduces a different line of thought.
- 21 (1) על-שאול ועל-ביתו רמים, following ὁ ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ; א ליש' אלו. אלו-בית הרמים. אלו for אל is inserted here as in other cases merely for the sake of clearness; in the text of Sam. they are used for the most part indiscrimi- 15 nately.
- (2) At the close א adds ויהנה, stricken out with We. (cf. 8, 15, 4^b).
- (4) לי; Q^{cr} לנו.
- (5) להשמדנו, following ὁ ἐξολεθρευσαὶ ἡμᾶς; א לנו השמדנו.
- (6) יתך; Q^{cr} needlessly יתך. 20
בנבען בהר יהוה, restored by We. (DR. KI. also), making use of Ὁ Γαβαων, for א בנבעת שאול בהר י"י.
- (7) An interpolation, occasioned by the transposition of the passage. It is clearly apparent from c. 9, 1 ff., that David knew nothing of Meribaal's existence until after the death of the seven sons of Saul. 25
מריבעל, here and uniformly, following 1 Chr. 9, 40; in 1 Chr. 8, 34 מריבעל; א מריבעל.
- (8) מריבעל א. מריבעל א. The name of Saul's son by Rizpah is the same in א (save for the defective spelling) as that of the son of Jonathan. For the second part we should doubtless insert בעל after the example of אשבעל and מריבעל; whether 30 the first part also was identical, or perhaps gave the pattern for the distortion of the other name, we do not know.
- מרב, following ὁ L.S., also some Heb. MSS, for א מיכל, a mere clerical error (cf. 8, 18, 19).
- (9) שבעתם Q^{cr}; K^{ct}hib שבעתם. 35
והם K^{ct}hib; Q^{cr} והם needlessly.
הראשנים, KL. DR. for א ב'.
- (9.10) At the close of v. 9 א adds תחלת קציר שערים (Q^{cr} בת). From the fact that in v. 10 in place of א מתחלת קציר, ὁ reads מתי קציר שערים (in accordance with which the text is here emended) We. rightly infers that the clause at the end of v. 9 40 is an addition, probably at first a marginal explanation of 'בימי קציר הראש'. The omission of the preposition, which the Q^{cr} supplies, is also thus accounted for.
- (12) וישלח at the beginning instead of א וילך can scarcely be avoided (cf. e. g. 9, 5).
שם הפלשתים Q^{cr}; K^{ct}hib שם הפלשתים.
- (14) ואת-עצמות הטוקעים, following ὁ καὶ τὰ τῶν ἡλιαθέντων; א. 45
ויהי אחר-יכן. The ויהי supplied by KL. for the sake of immediate connection with 9, 1. As soon as this position is recognized as the true one, it will be advisable to insert the word, although it is not strictly indispensable. Apart from this אחר-יכן comes very awkwardly at the end; if it belonged to this passage we should expect 'לא ואת-יכן ויעתר א' 50
- 9 (3) The clause 4, 4^b above rejected from the context belongs beyond question after this verse as the conclusion of Ziba's address. As the text now reads, we do

- 12 cc. 13 ff.; not until it has been stricken out can the summary disposition of the matter in v. 13 f. be understood. It is a mistake for KL. instead of this to strike out these two verses, all the more surprising from the fact that he recognizes in 7^b from כהאמר to 9^a בעיניו an interpolation completely corresponding to vv. 10-12, only looking in the opposite direction. If these two edifying amplifications are younger than the parable, it is perhaps necessary to regard the latter also as an interpolation in the narrative and with SCHWALLY (ZAT. xii, 153 ff.) connect 11, 27 immediately with 12, 15^b. 5
- (9) בעיני Q^crê; K^ethib בעיני.
- (11) לרעה; the ך of רעה א can indeed be explained from the stem רעה, but would seem here a mere clerical error occasioned by the similar forms continually repeated in the verse. For the rest a comparison with 24, 13 (see *ad loc.*) suggests the question whether we should not read לרעה, which would be more suitable for the son than the indifferent רע. 10
- (14) נאץ as inf., cf. GESENIUS²⁵, § 52, 2, rem. 3. 15
- (20) אתהיה, with GEIGER (*Urschrift*, p. 267) WE. DR. KL.; אתהיה without ך.
- (21) בעור, with WE.; א, which would give a possible though complicated sentence, but is refuted by v. 22.
- (24) ותהר, following Ἐ καὶ συνέλαβεν; א. ותהר K^ethib; there is no reason to adopt the Q^crê ותהר. 20
- (25) וישלם; וישלם א. WE. offers as an alternative to וישלם (Πη.), וישלם in the sense of the dialects *give over*, and makes the same conjecture for 18, 2. There we must now certainly read וישלם with Ἐ, but, on the other hand, השלים is certainly to be restored in 2 K. 6, 11: מן משלמו אל-מלך ישראל instead of מן משלמו. But on account of the otherwise disturbing change of subject and of the absence of the suffix the passive is to be preferred. 25
- (26) המים, with WE., as required by v. 27; א המים.
- (29) To point מלכם, following Ἐ Μελοχολ (Ἐ^a and Ἐ^l τοῦ βασιλέως αὐτῶν, which has intruded into Ἐ^v as a doublet), instead of the מלכם of א (WE. KL. DR. KL.) is not advisable, since David, although he might dedicate the crown of a foreign divinity to his God, could not have worn it himself; to make ותהי על-ראש רוד relate only to the precious stone (KL.) is inadmissible. The suffix *their* (king) refers without difficulty to the people of Ammon understood. 30
- (30) ובה אבן, following Chr. (8, 20, 2), Ἐ; א ובה אבן. 35
- (31) To read with Chr. וישר instead of וישם would be the reverse of an improvement, since *sawing* cannot in any case be suitable to the axes. במלכן Q^crê; K^ethib במלכן. ויהעביר, with Geo. HOFFMANN (ZAT. '82), also DR. KL. For the reasons see DR. 40
- 13 (9) ותקח את-המשרת ותעק א, with KL. KL. for ותקח את-המשרת ותעק א. The loss of an א from ותקח before את gave rise to the miscorrection ותקח, and then the rest followed. 40
- (14) אתה א; אתה א, cf. GEIGER, *Urschrift*, p. 407 below, and DRIVER on Lev. 15, 18.
- (16) אל אחי מי גדולה הרעה, following Ἐ μὴ ἀδελφέ· ὅτι μεγάλη ἡ κακία, similarly 45
- א. אל-אחות הרעה הגדולה א. To read further with Ἐ ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, הגדולה הגדולה is possible, but not necessary.
- (18) מעולם, with WE. for מעלים א; מעלים. V. 18^a betrays itself as a gloss (WE.), though a valuable one, by its incorrect position (before 18^b), and by the אשר עליה in v. 19. To regard the gloss as beginning only with כי (KL.) will not do. 50
- (20) אמין can only be retained as a diminutive form after the Arabic pattern; but since a reason can scarcely be discovered for this we should perhaps simply emend אמין. KL.'s האמין has no place here.

- 11 (21) קָרַבְעֵל , following Jud. 6,32; 7,1 &c.; אִל רִבְשָׁה , the same distortion as with Ishbaal, מַרְיָבֵעֵל , מַפְיָבֵעֵל , see on 2,8; 21,7.8.
- (21-24) The confusion which has been created here should be compared with that described above on 24,11-13. After v. 22 G brings in a long section beginning $\text{πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέμου}$, closing with $\text{ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὸ τεῖχος}$. 5
The retroversion into Hebrew of the first clause will be found here at the close of v. 22, but the great body of it is inserted between 24^a and ^b. The addition is beyond question original, but the mere adoption of it from G after v. 22 (so $\text{TII. WE. KL. DR. KI.}$) is not sufficient. For according to the text thus reconstructed the messenger, upon the wrathful outbreak of the king, begins by re- 10
peating most superfluously and inappropriately, and against his lord's command, the whole story of the fight, which according to 22^b he has already rehearsed, and only at the end thereof utters the few words he had been charged with: *moreover thy servant Uriah, the Hittite, is fallen*. On the contrary, of the + of G only the first clause, את כל־דברי המלחמה , belongs at the end of v. 22, and 15
in exchange we should apparently with KL. , following GL. , strike out $\text{את כל־אשר באָ שָׁלַח יוֹאָב}$, — probably an alteration in the interest of greater clearness after the text had suffered mutilation. Thereafter follow the details of the story of the fight with $\text{ויאמר המלאך אל־דוד = for so spake the messenger unto David}$. This narrative extends to the end of v. 24^a; then comes the predicted outbreak of 20
wrath on David's part extending through the rest of the + in G , from $\text{וַיִּתֵּר לְדָוִד לָמָּה נִגְשַׁתֶּם אֶל־הַחַיִּים}$. Preceded by a new introductory clause which has now of necessity been dropped from both Al and G , at the least a $\text{וַיֹּאמֶר הַמְּלָאָךְ}$, which I have inserted above, there followed the brief, magical word which Joab had committed to the messenger. David's outburst of wrath first exchanged 25
its place for one after v. 22, for the reason that the $\text{ויאמר המלאך אל־דוד}$ at the beginning of v. 23 was mistakenly regarded as the beginning of a second speech of the messenger, which could be nothing else than a reply to words of David; then, in consequence of this the introductory clause at the beginning of 24^b had to be dropped and a ו inserted before נִגְשַׁתֶּם . This is the shape of the text 30
of G . But now the effect of the scene had become so much weakened and the actual outburst of wrath brought so near to the prediction of it in Joab's instructions v. 20, that it was stricken out altogether, and in its stead the end of v. 22 was made to refer more distinctly to Joab's charge. But the omitted matter was not suffered thus simply to disappear. On the contrary, the whole 35
long sentence v. 21^a, here relegated to the foot of the page, is nothing but a verbal repetition taken from the + of G . It was only supplied from this passage after it had been stricken out after v. 22, and later still crept into G also. This process of padding may be traced still farther in GL. , where after this addition the whole speech of the messenger, vv. 23. 24^a, is also inserted in Joab's 40
instructions. Not until we have perceived 21^a to be an addition, can the omission of the + of G be understood. The scribe was conscious of having included every thing, and thought himself to be avoiding mere useless repetition.
- (24^a) $\text{וַיִּרְאוּ הַמּוֹרָאִים יָרוּ הַמּוֹרָאִים}$ $\text{Q}^{\text{c}}\text{r}^{\text{e}}$; $\text{K}^{\text{c}}\text{thib}$ incorrectly read is $\text{וַיִּרְאוּ הַמּוֹרָאִים}$.
After $\text{GL.} \omega\sigma\epsilon\iota \acute{\alpha}\nu\delta\rho\epsilon\varsigma \delta\acute{\epsilon}\kappa\alpha \delta\alpha\kappa\acute{\tau}\omega = \text{בששנה ועשרה איש}$, adopted by KL. 45
and KI. ; but still suspicious in view of v. 17.
- 12 (1) הַנְּבִיא , following G ; Al . At his first appearance it seems indispensable.
- (2) לְעֹשִׂיר , necessary, instead of Al לְעֹשִׂיר .
- (4) לְאִישׁ ; Al לְאִישׁ .
- (6) שִׁבְעָתַיִם , following G ἑπταπλᾶσιονα ; Al אַרְבָּעָתַיִם , an alteration to conform to the legal requirement Ex. 21,37.
- (7-12) Verses 10-12 WE. has recognized as interpolated, an improvement taken from

- 14 (21) עֲשִׂיתָ K^cthib correctly; Q^rê עֲשִׂיתָ.
 (22) עָבְרוּ K^cthib; Q^rê עָבְרוּ just as possible.
 (25-27) All considerations prove these verses an interpolation. We. removed v. 26 because it prepares the way for a misinterpretation of 18,9 and moreover betrays its postexilic origin in the *king's shekel* (the king being the great king, the Persian monarch). Their false position — v. 25 might stand perhaps before 15,1 — compels us to exclude together with it vv. 25 and 27 also (so KL); beside this, v. 27 puts itself in contradiction with 18,18, and the mention of the sons without their names is of itself striking. The question of the relation of the daughter's name to 1 K. 15,2 need not be discussed here. For conjectures see KL.
 (30) וְהוֹצִיתָהּ Q^rê; K^cthib וְהוֹצִיתָהּ.
 (33) After אִלּוּ וּשְׂתָחוּ אֱלֹהֵינוּ; אֱלֹהֵינוּ.
- 15 (7) אָרְבַּע GLS; אֲרָבַע אֱלֹהִים. Of course we must then read שָׁנִים also instead of שָׁנָה.
 (8) הַשָּׁב, following the Versions (3 does not give it); K^cthib יָשׁוּב, Q^rê יָשׁוּב. יָשׁוּב would also be possible.
 (12) בְּתַבְרֹון at the end supplied with KL. from GL; after v. 7 indispensable.
 (17) הָעָם, following GL of παῖδες αὐτοῦ; אֱלֹהִים.
 (18) הָעָם, following GL in its genuine second half, cf. WE.; אֱלֹהִים.
 (19) מִמְּקוֹמָהּ, following GL ἐκ τοῦ τόπου σου; אֱלֹהִים לְמִקְוֶה.
 (20) אֲנִיעָה Q^rê; K^cthib אֲנִיעָה.
 (21) וְיִהְיֶה יַעֲשֶׂה עִמָּךְ, following GL καὶ Κύριος ποιήσει μετὰ σου; אֱלֹהִים. There has evidently been a skip from the first עִמָּךְ to the second.
 (22) כִּי אִם בִּמְסָקִים Q^rê; K^cthib כִּי אִם בִּמְסָקִים.
 (23) עָבַר, with WE. for אֱלֹהִים עָבַר.
 עַל-פְּנֵי הַרְדֵּה הַצֵּת אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר אὐτοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἐλαίας τῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ; אֱלֹהִים is mutilated עַל-פְּנֵי הַרְדֵּה אֲתֵּי. It is unnecessary to strike out the first כְּלִי-הָעָם (WE.); כְּלִי-הָאָרֶץ all present without exception, is purposely distinguished from the כְּלִי-הָעָם who are passing by.
 (24-27) WE. has perceived that a post-exilic editor has taken pains to remove Abiathar from beside Zadok in this section, and at the same time to introduce late conceptions and turns of phrase. Here the attempt is made to restore the original text.
 (24) After צִרוּק אֱלֹהִים אֲתֵּי + אֲתֵּי. An interpolation under the influence of the Pentateuchal source P, proving by its position that the order in the original text was the same as in 8,17 (see *ad loc.*): צִרוּק וְאַבְיָתָר. The second name is restored in its place.
 אֲבִיָּתָר is an interpolation here as in 8,4,3-5.
 וְיָצִיקוּ. Unless we should read instead וְיָצִיקוּ, to be taken in the same sense.
 וְיָצִיקוּ אֱלֹהִים אֲבִיָּתָר + אֱלֹהִים. This is here impracticable, but of value as betraying, in connection with vv. 27f. 29, the erasure. As usual the zeal for such attempts does not extend far. Instead of these words GL has after the first אֱלֹהִים an ἄπὸ Βαυθαῖ, in which we may recognize with KL. אֲבִיָּתָר, but which it is hardly likely that any one will consider the original reading, as he does. Inasmuch as the words cannot be altogether devoid of purpose, we may either expand them into a sentence relating the return of *both* before v. 29 to Jerusalem, or assume that in the form וּלְאַבְיָתָר they came in from the line immediately below.
 (25) הַשָּׁב אֱלֹהִים supplied, see the preceding note. To this corresponds הַשָּׁב אֱלֹהִים, cf. the plurals in vv. 27, 28.

- 13 **לשם ושמה**, **א** omits the first word. The **ו** becomes explicable only by supplying the inf. abs., and the sense is at the same time improved. The loss of the word before **ושם** is easily understood.
- (21) The addition at the end, from **א** **לָא קָצַב** on, following **Θ** **καὶ οὐκ ἐλύπησεν τὸ πνεῦμα Ἀμνων τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὅτι πρωτότοκος αὐτοῦ ἦν**, with **Ew. TI.** In addition **BÖTTCHER** (*Neue Ahrenlese*, i, 174) inverts the order of vv. 21 and 22, by which the sense certainly gains. 5
- (23) **קָפְרוּן**, for **א** **אָפְרוֹם** with **BÖTTCHER** and **TI.**, supported by **Θ** **Γοφραιμ**; cf. with this **Jos. 15,9** and **2 Chr. 13,19**, where we have the **Q^cré** **קָפְרוּן**. See **DR.**
- (25.27) **וַיִּקְצַר**, for **א** **וַיִּקְרַךְ**, see above on **א**, 28, 23. 10
- (28) The addition at the beginning as far as **הַמֶּלֶךְ**, following **Θ** **καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλὸν πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως**.
- (31) **וַיִּקְרַעוּ בְּגָדֵיהֶם**, following **Θ** **οἱ περιεστῶτες αὐτῷ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν**; **א** mutilates **קָרַעַי בְּגָדַי**.
- (32) **שִׁמָּה** **K^cthib**; **Q^cré** **שׁוּמָה**. By the adoption of the **K^cthib** the passive part. of **שִׁים** is 15 not intended, but a noun only used here which, with **Ew.**, after the Arabic might be rendered *mischief*. See **DR.**
- (33) **כִּי־אֵם** **K^cthib**; **Q^cré** needlessly removes **אֵם**.
- (34) **וַיִּתֵּר אֶהְיוּ שְׁלוֹם**, one of **KL.**'s cleverest emendations, very easily derived from **א** **וַיִּקְרַח אֶבְשָׁלוֹם**, which in this form **WE. KI.** rightly strike out as a gloss. 20
א **עֵינָיו** **Q^cré**; **K^cthib** without **י**.
From **מִן הַרְגָם** to **מִן הַרְגָה**, following **Θ** **ἐν τῇ ὁδῷ ὄπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐν τῇ καταβάσει καὶ παρεγένετο ὁ σκοπός καὶ ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν ἄνδρας ἑώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς Ὠρωην**. Of all this **א** has only the last two words in the form **מִן הַרְגָיו**. How the eye of a scribe skipped from 'ח' **בר'** 25 to 'ה' **מר'** is easy to understand. The **ב** of **הַרְגָם** then fell out before **מַצַּד**, and the remainder **מַרְגִי** was filled out and changed into **מַרְגִיו**. The same corruption appears in **Θ** at the beginning in **ὄπισθεν αὐτοῦ**. **WE.** has restored **הַרְגָם** from it, and also with good reason rejected **ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους** from the text. See his discussion. 30
- (37.38) The order **36.37^b.37^a.38^b.39** and the elision of **38^a** is derived from **BÖTTCHER** (*Neue Ahrenlese*, 177f.). From the addition of **Θ** after **נִשְׁוֹר**, which appears in many forms (**εἰς τῆν Μαχὰδ**, **γῆν Μαχὰδ**, **εἰς γῆν Χαλααμ** &c.) **BÖTTCHER** obtains a **הַמֶּלֶךְ אָמַן מַצָּה**.
- (37^b) **הַמֶּלֶךְ**, following **Θ** **ὁ βασιλεύς** and **Θ^v** **β. Δαυεὶδ**; **א** omits. 35
- (37^a) **עַמִּיהוּר** **Q^cré**, **Θ** **Εμμουσὺ**; **K^cthib** **עַמִּיהוּר**.
- (39) **וַתִּכַּל רוּחַ הַמֶּלֶךְ**, following **Θ** **καὶ ἐκόπασε τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως [Δαυεὶδ]**, previously inferred by **WE.**; **א** **וַתִּכַּל רוּחַ הַמֶּלֶךְ**.
לְרֵאת אֱלֹהֵי אַבְשָׁלוֹם, the easiest emendation for **א** **לְרֵאת הַמֶּלֶךְ**: *the king's heart yearned for the sight of Absalom*. **KI.** **לִשְׂאֵת**. 40
- 14 (4) **וַתִּבְּאוּ**, following **Θ** **καὶ εἰσῆλθεν**, **2C3**, also **MSS**; **א** **וַתִּבְּאוּ**.
The second **וַתִּשְׁעָה** at the end, following **Θ** **σῶσον**; **א**.
- (6) **וַיִּקְרַח אֶת־הָאֵתֶר**, with **WE.**, following **Θ** **καὶ ἔπαισεν ὁ εἷς τὸν [ἕνα] ἀδελφὸν αὐτοῦ**; **א** **וַיִּכְנוּ הָאֵתֶר אֶת־הָאֵתֶר**. 45
- (10) **וַהֲבִאתָ**, with **WE.**, the correct form instead of the masculine **וַהֲבִאתוּ** of **א**.
- (11) **מִהֲרִבָּה**, with **WE. DR.** as the correct form instead of **מִהֲרִבִּיה** of the **K^cthib**, **מִהֲרִבָּה** of the **Q^cré**.
- (13) **הִיא**. If we do not wish, with **WE.**, to supply this word, the loss of which after **הִיא** is easily explained, **הַמֶּלֶךְ** must be transposed after **הִיא**. 50
- (14) **וַיִּשָׁב**, suggested by **Ew.** for **א** **וַתִּשָׁב**; cf. **WE. DR.**
- (16) **הַמִּבְּקָשׁ**, following **Θ** **τοῦ ζητοῦντος**; **א**.
- (19) **יֵשׁ=שׂ**.

- 17 (28,29) הַבְּיָאוּ עָרֶשֶׁת, following \mathfrak{G} ἤνεγκαν δέκα; the latter (=עֶרֶשֶׁת), restored by Kl.; \mathfrak{A} . The verb is here indispensable; it is placed between subject and object in order to sharply separate from one another the long series of nouns of which they each consist. On the other hand, in v. 29 we should not read וַיַּנִּישׁוּ, following \mathfrak{G} , instead of הַנִּישׁוּ, whereby we should only be again transforming beds and vessels into provisions; but a pause should be made after יִצַר, and the new sentence begun with חַמְטִים. 5
- (28) וּמַרְבָּרִים (cf. Prov. 7, 16; 31, 22), following \mathfrak{G} καὶ ἀμοιβάτους, Σ : ὑποστρώματα. At the end \mathfrak{A} adds another וְקָלִי, stricken out in accordance with \mathfrak{G} .
- 18 (2) וַיִּשְׁלַח \mathfrak{G} καὶ ἐτρίσσευσε; \mathfrak{A} וַיִּשְׁלַח. 10
- (3) אָתָּה following $\mathfrak{G}\Sigma\mathfrak{I}$; \mathfrak{A} אָתָּה. לעויר Q^crê; K^cthib לעויר.
- (6), \mathfrak{A} אָפְרָיִם, unquestionably wrong; \mathfrak{G} Μααθαν = טַחְנִים would be good, but is perhaps a guess. We could very well do without the word, but it is hard to 15 account for its origin out of nothing.
- (7) After וְהָיָה \mathfrak{A} + שָׁם; stricken out after \mathfrak{G} . וְאִישׁ at the end, following \mathfrak{G} ἀνδρῶν; \mathfrak{A} .
- (8) נַפְצוּתָה Q^crê; K^cthib נַפְצוּתָה.
- (9) וַיִּתֵּן \mathfrak{G} καὶ ἐκρεμάσθη; \mathfrak{A} וַיִּתֵּן. 20
- (12) וְלֹא; Q^crê וְלֹא, needlessly (cf. לוא, 8, 14, 30). וְשָׁקַל, with We. Kl. in accordance with the signification *pay*, which is here the natural one; \mathfrak{A} וְשָׁקַל, for which we should need to bring out the root-meaning *weigh*.
- לִי, following \mathfrak{G} μοι in closer connection with v. 5; \mathfrak{A} כִּי \mathfrak{A} . 25
- (13) וְנִגְשׁוּ K^cthib; Q^crê בְּנִגְשִׁי incorrectly.
- (14) אֲנִי לֹא אֶחָלֵף; \mathfrak{A} only אֲנִי לֹא אֶחָלֵף, wrongly vocalized, for the reason that after the loss of אֲנִי the לֹא אֶחָלֵף was connected directly with it, instead of being construed as a clause by itself. \mathfrak{G} διὰ τοῦτο ἐγὼ ἄρξομαι ἐνώπιόν σου. \mathfrak{G}^V has combined this older form (without διὰ) with that of \mathfrak{A} by inserting οὐχ οὕτως 30 μὲν before ἐνώπιον; the interpolation is wanting in \mathfrak{G}^A . $\Sigma\mathfrak{I}$ also share in this construction; the first two reproduce the ἐγὼ of \mathfrak{G} , but all support the לֹא אֶחָלֵף of \mathfrak{A} . We should, therefore, probably insert אֲנִי the loss of which is easy to account for. Kl. לֹא אֲנִי אֶחָלֵף.
- שָׁבְתִים, following \mathfrak{G} βέλῃ; \mathfrak{A} שָׁבְתִים. 35
- (17) לֹא אֶחָלֵף; Q^crê, in accordance with the usual expression (cf. 19, 9); K^cthib לאהלו.
- (18) בְּתַנְיָו Q^crê; K^cthib בְּתַנְיָו. הַמַּעֲבָה, following \mathfrak{G} τὴν στήλην with Kl., Dr., necessary in place of \mathfrak{A} מַעֲבָה.
- (20) קָרִי וְלֹא כְתִיב, כֵּן.
- (21) הַבּוֹשֵׁי, We. following vv. 22, 31 f.; \mathfrak{A} בּוֹשֵׁי. 40
- (22) מִצָּאָה (from יִצָּא; \mathfrak{A} מִצָּאָה).
- (23) וַיִּאָּמַר, following \mathfrak{G} καὶ εἶπεν; \mathfrak{A} .
- (26) הַשָּׂעִר, following \mathfrak{G} [πρός] τῆ πύλῃ; \mathfrak{A} הַשָּׂעִר.
- אָתָּה, following \mathfrak{G} ἑτερος; \mathfrak{A} .
- (28) וַיִּקְרָב, with We., confirmed by \mathfrak{G} καὶ προσῆλθεν; \mathfrak{A} וַיִּקְרָב. 45
- (29) בְּשֵׁלַח, or בְּשֵׁי, seems necessary in place of \mathfrak{A} לֵשׁ, which is probably influenced by the preceding ל.
- After לֵשׁ לֵל, \mathfrak{A} + אָתָּה עֹבֵר הַלֵּךְ; after יוֹאֵב, \mathfrak{A} + ו. Stricken out by We., who regards the former as a politer substitute for אָתָּה עֹבֵר, which crept into the text at the wrong place, and by means of ו was finally made to apply to the moor 50 himself.
- 19 (1) בְּבִלְתּוֹ, with Kl., following \mathfrak{G} ἐν τῷ κλαίειν αὐτόν; \mathfrak{A} בְּבִלְתּוֹ.

- 15 וַיֵּשֶׁב בְּמִקְוֹמוֹ, following Θ και καθίσάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, supplied by $K_{L.}$, *cf.* v. 29.
- (27) רָאָה אֶתְּךָ וְאַבְיָתָר שָׁבוּ. The אביתר is supplied, and שבו inserted instead of א שָׁבָה א , according to the note on v. 24f. Instead of ראה א has הָרָאָה, for which $K_{L.}$ reads הָרָוּאָה, $W_{E.}$ $K_{L.}$ אֲשֶׁר־רָאָה as a late interpolation; Θ ἴδετε=רָאָה (as in v. 28), instead of which, after קִרְוֹק אֶל־עָרֹק (*cf.* v. 3), we should read ראה. 5
- (28) בְּעִרְבֹת בְּעִרְבֹת K^c thib rightly; Q^c rē עִרְבֹתֵי.
- (29) וַיֵּשֶׁבוּ, following Θ και ἐκάθισεν; א וַיֵּשֶׁבוּ.
- (31) וַיִּקְרָא דָוִד וַיִּקְרָא דָוִד, following Θ^V και ἀνηγγέλη Δαυεὶδ, Θ και τῷ Δαυὶδ ἀπήγγειλαν; א וַיִּקְרָא דָוִד.
- (32) רָעָה הָיָה, following Θ ὁ ἀρχιτέταιρος Δ.; א . At the first mention positively indispensable. 10
- (34) וְאֵי; א וְאֵי. The ו would seem to have crept in from the וְאֵי three words further on; to strike out both Waws ($K_{L.}$) is unwarranted.
- 16 (2) וְהִלָּחֵם Q^c rē and Θ ; א וְהִלָּחֵם, a clerical error. 15
- (3) מִפְּלִקָּת, the better form, with $W_{E.}$ following 15, 28, for א מִפְּלִקֹת.
- (5) וַיִּבְאֵה א ; וַיִּבְאֵה, which grammatically is hardly admissible.
- (8) תַּחֲתֵי Q^c rē; K^c thib תַּחֲתֵי.
- (10) וְכִי and וְכִי K^c thib; Q^c rē needlessly כִּי and וְכִי.
- (12) בְּעִנְיִי, following Θ ἐν τῇ ταπεινώσει μου, also $S_{I.}$; א בְּעִנְיִי, Q^c rē בְּעִנְיִי, in accordance with which Θ paraphrases.
- (14) It is more probable that the name of a place has fallen out before עִיפִים than that this word itself designated one. For a conjecture see $K_{L.}$ Θ after עִיפִים παρα τὸν Ἰορδάνην, probably a mere guess.
- (15) After וְכִי + א וְכִי; Θ omits; it has probably crept in from v. 14. 25
- (18) לֹא Q^c rē; K^c thib לֹא.
- (23) After וְשָׂאֵל, Q^c rē superfluously adds an וְשָׂאֵל.
- 17 (1) לִי, following Θ ἐμαυτῷ; א .
- (3) From הַבְּלָה to אָחִיר, following Θ ἢ νόμφη πρὸς τὸν ἄνδρῳ αὐτῆς· πλὴν ψυχῆν ἑνὸς 30 ἀνδρός; א is mutilated, הַבְּלָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־.
- (5) קָרָאוּ, following Θ καλέσατε; א קָרָאוּ.
- (9) בְּנִבְלָה בְּהֵם; א only בְּהֵם. Both need to be expressed, the probability of attack as well as the anticipated discomfiture, moreover בהם could not refer to Absalom's men but only to David's. The proposed supplement gives all 35 that is required, and easily explains the omission.
- (10) וְהָיָה, following Θ ; א וְהָיָה.
- (11) בְּקָרְבָם, following Θ ἐν μέσῳ αὐτῶν, similarly $I.$; א בְּקָרְבָם.
- נֹתָר. We should read thus, or else understand א נֹתָר in this sense.
- (12) בְּאֶחָד Q^c rē; K^c thib בְּאֶחָד; *cf.* v. 9 where also certain editions read בְּאֶחָד. See BAER 40 *ad loc.*
- (13) וַיִּשְׂמוּ, with $K_{L.}$ for lack of better, instead of וַיִּשְׂמוּ of א , which could only be translated *all Israel shall be made to bring ropes unto the city*, by which the vigorous figure would be reduced to the ridiculous. הַשִּׂמוּ ($W_{E.}$) is not in use. $K_{L.}$'s suggestion is singular. 45
- אֶתְּךָ, following Θ αὐτήν; necessary instead of אֶתְּךָ of א .
- (20); א מִיִּכְלֵל, hitherto untranslatable. Perhaps a mere repetition from הַמַּיִם, which must be interpreted in accord with v. 21. Otherwise $W_{E.}$'s suggestion הַיָּדֵךְ is to be commended.
- (25) הַיִּשְׂרָאֵלִי, following 1 Chr. 2, 17; א הַיִּשְׂרָאֵלִי. 50
- יָשִׁי, following 1 Chr. 2, 16 and Θ ἰεσσαί; א נָקַשׁ. The emendation agrees with the facts, but perhaps בַּת נַחֵשׁ has crept in from בֶּן נַחֵשׁ in v. 27 and should be stricken out ($W_{E.}$).

- 20 π. αἰ τοῦ, by which the suffix is confirmed, while for the same reason γυναῖκας τὰς comes under suspicion of being a subsequent expansion from אִל. Probably נָשִׁים is a euphemistic marginal note which subsequently crept into the text, and in אִל affected even the form of the genuine word. Cf. the expression 16, 21 f. אֶלְמָנוֹת חַיִּיתָ, with WE., following the interpretation of Ἐ χήραι ζῶσαι; אִל artificially 5 אֶלְמָנוֹת חַיִּיתָ. The colloquial confusion of ideas in the *widows while yet alive* is perfectly intelligible.
- (4) The verse is wrongly divided; שְׁלֹשֶׁת יָמִים belongs to what follows. There is no need of a ו before it (WE.).
- (5) וַיִּתְקַר וַיִּיחַר אֵל, וַיִּתְקַר Q^{re}רֵי. Since both appear to be intended only to express the 10 impf. Qal of אֵחָר and presuppose the clerical error of the omission of א, we may supply the latter, and at the same time introduce the P'el, which is universally employed except in Gen. 32, 5. רָוַר, following Ἐ; אִל; the omission is easily accounted for.
- (6) The inclination of nearly all critics from TH. on to replace Abishai here and 15 in v. 7 by Joab, on the basis of א, is mistaken. The further narrative gave very little ground for altering the text by the insertion of Abishai, while the name is readily intelligible without this assumption. As the new commander-in-chief, Amasa, left him in the lurch, David was obliged to make use of Joab's services; but his dignity as king would not permit the acknowledgement of this by an 20 immediate re-instatement. By charging Abishai, his brother, with the commission he makes sure that Joab will not remain behind, and the latter willingly joins the expedition as a 'volunteer,' in order to put the king under new obligation to himself. The fact that he then takes the leadership into his own hands is so much a matter of course, that it does not need to be mentioned. 25
- רָע, following Ἐ κακοποιήσει, easier with personal subject, although אִל רָע is not impossible (cf. 19, 8).
- מָצָא, with DR. for אִל מָצָא. וַיַּצֵּל עֵינֵינוּ אִל, וַיַּצֵּל לְעֵינֵינוּ. Since Ew. the usual interpretation, and the best of all that have been suggested, is, *and shade our eyes*; so Ἐ καὶ σκιάσει τοὺς ὀφθαλμοὺς 30 ἡμῶν. In that case the vowel-letter would have to be stricken out, and the reading וַיַּצֵּל adopted. The assumption is that this was a well-known expression for *make trouble*. But the above reading *and so secure his safety before our very eyes* is so appropriate to the sense in connection with the walled cities, and is so easy as far as form is concerned, that it seems to deserve the preference. Ἐ 35 καὶ σκεπασθῆναι expresses a passive, the same sense appears in אִל וַיִּפְּגְעוּ אֶבְשָׁי אֶבְשָׁי, emended thus in accordance with the first note on v. 6 from אִל אֶבְשָׁי. Joab as a subordinate to any one seemed so preposterous, that the reading *the men of (Joab)* was made out of *Abishai*, and Abishai himself brought in in the suffix. Ἐ, from which it is customary to supply אֶבְשָׁי before אֶבְשָׁי, has arisen 40 from the text here restored simply by additions from אִל (the suffix, אֶבְשָׁי, and of necessity a ו before it) and has become unintelligible in the process. א has the same as אִל, its יֵאָב in v. 6 being readily explicable, since the name had disappeared in אִל and was indispensable to what followed.
- (8) הֵם, following Ἐ; אִל הֵם. 45 It was remarked in connection with א, 6, 14 f. that הַאֲבֹנִים הַגְּדֹלָה is probably a euphemism for הַמְּצָבָה. הַמְּצָבָה רָץ לְקִרְאָתוֹ, is here supplied because the impetuous meeting demands explanation and must have been purposely brought about by Joab. If this or a similar clause be supposed, the skip from the first to the second וַיֵּאָב is readily 50 explicable. הַמְּצָבָה, supplied by KL. and adopted by DR. and Kt.; אִל הַמְּצָבָה. Further וַעֲלוּ Q^{re}רֵי; K^{thib}הֵם, following Ἐ πεπερασμένους, אִל הַמְּצָבָה.

- 19 (5) לָאֵם (from לוֹט), WE.; אִם לָאֵם.
- (2) וּמִתְאַבֵּל, following $\mathcal{C}\mathcal{S}$; אִם וּמִתְאַבֵּל, which would have to be understood as applying to Joab himself. Manifestly the verse should not come until after v. 5. It could also be dispensed with and regarded as a marginal gloss.
- (7) אֵל K^ethib; Q^erê לוֹ, see on 18, 12. 5
- (9) The last sentence from וַיִּשְׂרָאֵל on belongs to what follows.
- (10) וּמִמֶּנּוּ מְלָכָהוּ, following \mathcal{G} και ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ; אִם.
- (11) לְמַלְכָּךְ, following \mathcal{G} εἰς βασιλέα; אִם.
- (11) מִתְּהַרְשִׁים, a better reading would be מִתְּהַרְשִׁים, following Jud. 18,9; 1 K. 22,3; 2 K. 7,9. 10
- (12) The second half-verse belongs according to \mathcal{G} before the first. The little clause was overlooked because it ended in the same way as v. 11, then restored in the margin and inserted in the wrong place. On the same occasion, it would seem, the אֵל-בֵּיתוֹ which אִם adds at the end must have crept in. Undoubtedly it was derived from the end of ^a; scarcely, however, by accident, but rather 15 as a catch-word, to ensure the connection of v. 12^a with v. 13 as in his original.
- (18) WE. rightly connects the first words of this verse as far as מְכַנִּימִן with v. 17 and begins the new sentence with וְצִיבָא; in accordance with this he reads צָלוּ instead of אִם וְצָלוּ; the ו might be a dittogram from אָתוּ.
- (19) וַיַּעֲבְרוּ הָעֵבֶרָה, following \mathcal{G} και ἐλειτούργησαν τὴν λειτούργειαν; אִם וַיַּעֲבְרוּ הָעֵבֶרָה, in 20 which וַיַּעֲבְרוּ הָעֵבֶרָה is apparently intended to mean *ferry*. Undoubtedly it proves, however, that Ziba with his men is still the subject, and the threefold *across the crossing to bring across* is verbose and suspicious. וַיַּעֲבְרוּ is supported also by \mathcal{S} .
- בְּעֵינָיו Q^erê; K^ethib בעֵינָיו.
- (23) וְדַעְתֶּם, following \mathcal{G} οἶδατε, better than אִם וְדַעְתִּי. 25
- (25) וְלֹא עָשָׂה יָדָיו, following \mathcal{G} οὐδὲ ὠνυχίσατο τὰς χεῖρας αὐτοῦ; אִם.
- (26) מִיְרוּשָׁלַם, with TH., necessary instead of אִם יְר'.
- (27) אָמַר לוֹ עַבְדְּךָ חֲנֻשָׁה, following \mathcal{G} εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ ἐπίσασον (\mathcal{G} εἶπεν αὐτῷ); אִם אָמַר עַבְדְּךָ אֶתְחַבֵּשָׁה.
- (30) תִּרְבֶּה, following \mathcal{G} πληθύνεις; אִם תִּרְבֶּה. 30
- (32) After הַיַּרְדֵּן, אִם + הַיַּרְדֵּן by wrong construction of וַיַּעֲבֵר, which here means *proceed, journey, advance*. The Jordan and the crossing of it in fact were looked for everywhere in this connection, cf. the end of this verse and v. 37.
- אֶתְחַבֵּרָהּ בְּכֹרוֹ, אֶתְחַבֵּרָהּ, Q^erê אֶתְחַבֵּרָהּ. Kl. אֶתְחַבֵּרָהּ, at once acutely and boldly, but the reading is only possible in conjunction with the name, which in vv. 38f. 35 41 appears without this addition, though the corruption is thus, of course, much harder to explain. However, it is impossible to see how a previous mention of Chimham can be dispensed with.
- (33) בְּשִׁבְתָּהּ, following \mathcal{G} ἐν τῷ οἴκῳ αὐτόν; אִם בְּשִׁבְתָּהּ.
- (34) אֶת שִׁבְתָּהּ, following \mathcal{G} τὸ γῆρας σου; אִם אֶתְהָ.
- (37) After עַבְדְּךָ אִם + אֶתְחַבֵּרָהּ, stricken out by WE. The case is the same as in v. 32.
- (40) עָבָר, following \mathcal{G} ἐλσθήκει; אִם עָבָר. Precisely the same case as 15,23.
- (41) וַיַּעֲבִירוּ, following \mathcal{G} διαβαίνοντες; אִם וַיַּעֲבִירוּ, Q^erê וַיַּעֲבִירוּ. If the part. in \mathcal{G} did not give unimpeachable evidence, the וַיַּעֲבִירוּ of the K^ethib would be amply sufficient.
- (43) On נִשְׂאָה cf. DR. The question is one of grammatical form, for in no case would 45 it be admissible to find the part. here (as OLSH., pp. 364.598). Whether we should insert נִשְׂאָה with DR., or assume a vacillation between this and נִשְׂאָה, or admit the form as an inf. abs., may be left undetermined.
- (44) בְּכֹרוֹ, following \mathcal{G} πρωτότοκος; אִם בְּרִדְךָ; the translation of this reading also has obtained a place after the other in \mathcal{G} . 50

20 (3) נָשִׁים פְּלִנְשִׁים, with Kl. instead of אִם פְּלִנְשִׁים (in which the lack of determination is striking), following \mathcal{G} τὰς δέκα παλλακὰς αὐτοῦ, \mathcal{G} τὰς δέκα γυναῖκας τὰς

21 (1-14) See before c. 9.

(15ff.) See after 5, 25.

- 22 The **Al** readings of the parallel text in ψ 18 (indicated by ψ are sometimes noted as are also noteworthy emendations even when not adopted. 5
- (3) אֱלֹהֵי, following Θ ó θεός σου; **Al** אֱלֹהֵי ψ , אֱלֵי. מהחטם השעני; K.L. מהחטם רשעים.
- (5) מות; K.L. following Θ ל. מים.
- (7) אָשַׁנְתָּ, following Θ אָשַׁנְתָּ, which all reproduce two different verbs, and ψ ; **Al** אָקְרָא אֱלֹהִים, following ψ וְשָׁעַרְתִּי לְפָנָיו הַבָּא בְּאֹזְנוֹ. This is no doubt expanded, but אָשַׁנְתָּ, 10 which in **Al** is wanting, is demanded by the rhythm, and its omission is easily explicable.
- (8) וְהִתְנַעַשׂ K^cthib; Q^ré וְהִתְנַעַשׂ. מִיִּם הַשָּׁמַיִם, following ψ ; **Al** מִיִּם הַשָּׁמַיִם.
- (11) וַיִּרְא אֱלֹהִים; ψ וַיִּרְא. 15
- (12) ψ ; **Al**. Necessary to both sense and rhythm! two fine members take the place of a single one of too great length. קָבָה; ψ ; **Al** קָבָה. הַשָּׁרֵת; ψ ; **Al** הַשָּׁרֵת.
- (13) ψ בערו; **Al**. Instead of בערו ψ has by misunderstanding עברו. 20 אֵשׁ אֱלֹהִים. **Al** only אֵשׁ אֱלֹהִים. **Al** is beyond question mutilated, since there remains of the verse only a single member disproportionately long and unrhythmical. Both cases of omission are easy to account for by skipping of the eye. In ψ בערו has been perverted into עברו, which was more appropriate to clouds, likewise ברק to ברד. What hail has to do with sparks of fire is incom- 25 prehensible, whereas in v. 14 before the thunder, the lightning is indispensable, to the first sudden appearance of which the expression is excellently adapted. No premature anticipation of the continuous discharge in v. 15 is thus occasioned.
- (14) ירעם; ψ ; **Al** ירעם. 30
- (15) וּבִרְקִים רַב־וּבִרְקִים ψ and ψ ברק; **Al** inferred from ψ ברק; ψ would also be possible if with Ew. רב were interpreted as *launched*. וְהָאֵשׁ קָבָה; ψ ; **Al** וְהָאֵשׁ קָבָה.
- (16) וְהָאֵשׁ קָבָה; ψ , to be preferred on account of the rhythm; **Al** וְהָאֵשׁ קָבָה. 35 אָפָה; ψ ; **Al** אָפָה.
- (18) מֵאֲבָרֵי קַוֹּ, following Θ in both Sam. and ψ ; **Al** in Sam. and ψ מֵאֲבָרֵי קַוֹּ. Not the sense alone, but the rhythmic accentuation, commends the change, and the loss of the letters in the series מֵאֲבָרֵי קַוֹּ is very easy to account for.
- (19) לֹא לְמַשְׁעָן; ψ ; **Al** omits ל.
- (20) וַיִּצָּא אֱלֹהִים; ψ ; **Al** וַיִּצָּא. 40 אַתָּה לְמַרְחָב; ψ ; **Al** אַתָּה לְמַרְחָב.
- (23) מִשְׁפָּחוֹת Q^ré and ψ ; K^cthib מִשְׁפָּחוֹת.
- (25) וְשָׁרְיָה; ψ ; **Al** וְשָׁרְיָה. The rhythm requires two words. The omission is readily 45 explicable.
- (26) Before אֱלֹהִים הַמֵּיִם, which (with K.L.) is employed in v. 27. These four lines of vv. 26.27 in particular tolerate not a single superfluous word, which even אֲפָה of ψ or אֲפָה of ψ would be. K.L. rightly recognizes in the + of Θ at the beginning of v. 27 καὶ μετὰ αὐθιγῶν αὐθιγῶν ἔσει the original reading corresponding to that here restored. 50
- (27) וְנִי הַתְּהַבֵּר, following K.L. for וְנִי הַתְּהַבֵּר; ψ of ψ . It is much more probable that v. 27 expresses the antithesis in both members, than that in the first it is still describing God's favor.

- 20 והוא הוצא, following Θ καὶ αὐτὴ ἐξῆλθεν; Al והוא יצא. Kt.'s alteration והוא הוצא expresses somewhat obtrusively what may be surmised from the reading we have restored.
- (12) The conclusion from Na^{asr} on was a marginal explanation of $\text{וַיִּרְא אִישׁ וְגו'$, or even of וַיִּרְא ; even וַיִּרְא prefixed and placed before this clause Kt.) it is superfluous. 5
- (13) וַיְהִי , following Θ καὶ ἐγένετο; Al .
 הָיָה , easiest emendation for the impossible הָהָה of Al .
- (14-16) The text is here very corrupt, chiefly through the skipping of words and the attempt to connect those that were left, and can only be approximately restored 10 by freehand conjecture. The present attempt differs from Kt.'s, which it follows in all essentials, by greater simplicity.
- (14) For וַיַּעֲבֹר we should prefer וְהוּא עָבַר . Kt. needlessly קוֹל הַעֲבִיר . והוא הועבר קול והוא וַיַּעֲבֹר , indispensable; taken from the beginning of the second half-verse in the K^{cthib}. It would seem to have slipped into the following line by error, and 15 to have become blended with the very similar words there.
- בַּיִת Ew. ; Al וּבַיִת אֵל .
 הַבְּכָרִים Kt., following Θ ἐν Χαρραι; Al הַבְּכָרִים .
 וַיִּקְלְלוּ Q^{ct} and Θ ; the K^{cthib} וַיִּקְלְלוּ has been made use of above.
 Before וַיִּקְלְלוּ Al וְהָא ; stricken out with Θ 33. 20
- Instead of these slight changes, Kt. goes from $\text{בְּכַל שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל}$ immediately to וַיִּקְלְלוּ and continues, $\text{וַיִּבְאוּ אַחֲרָיו אֶדְ אֶתְיוֹ (ו) לְכָל הַבְּכָרִים וַיִּקְלְלוּ אֶבְלָה בַּיִת מַעֲבָה}$, and then v. 15.
- (15) $\text{וַיַּעֲצֵא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר}$, with Kt., transferred hither from v. 16 supplying וַיַּעֲצֵא . The clause is absolutely necessary before וַיַּעֲבֹר . It dropped out on account of the 25 identity of the ending הָעִיר , was then re-introduced on the margin and thought lessly inserted in v. 16 without the verb, which there was impracticable. Wt.'s suggestion to introduce וַיַּעֲבֹר בְּחַל from v. 15 after הָעִיר in v. 16 is inadequate; if כָּלֵל were the subject it would have to read וַיַּעֲבֹר בְּחַל .
- מִשְׁפָּחָהֶם , with We. (?) Kt. DR., following Θ ἐνοσούσαν; Al מִשְׁפָּחָהֶם . 30
- (16) After $\text{וַיַּעֲבֹר אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר}$ + Al וַתִּקְרָא . The clause is employed with Kt. in v. 15. But there is just as good reason, in addition to completing v. 15 in that way, to restore here in place thereof, following Θ γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ τεύχους καὶ εἶπεν, $\text{הָאִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר וַתִּקְרָא}$. The article was then apparently stricken out after the loss of the corresponding words in v. 15, and in Al further corrections made in accordance with the clause re-introduced on the margin. 35
- (18) דָּבָר , following Θ λόγον, better than Al דָּבָר .
- (18.19) $\text{וַיִּבְרַח הַחֶמְדוֹ אֲשֶׁר שָׂמוֹ}$, restored, following Θ καὶ ἐν Δαν εἰ ἐξελίπον ἃ ἔθεντο, by Ew. We. DR. Kt. practically Kt. also; Al $\text{וַיִּבְרַח הַחֶמְדוֹ אֲשֶׁר שָׂמוֹ}$.
 לְשָׂחִיתָ , with NESTLE, in accordance with the sense and with Job's answer in 40 v. 20. As to the form cf. לְעָבִיר 19, 19; Al לְשָׂחִיתָ .
- (22) $\text{אֶל־הָעִיר וַתִּרְבַּר}$, restored by Kt. following Θ , in whose $\text{καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐλάλησεν πρὸς πάσαν τὴν πόλιν}$ the text has been confused by rash correction after Al . Al .
- (23) עַל , following 8, 16; Al עַל . 45
- After $\text{וַיַּעֲבֹר אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר}$ + Al וַיִּשְׂרָאֵל . Stricken out in accordance with 8, 16; the alternative possibility is to read עָבַר instead of הָצָא .
 הַבְּכָרִי occurs also in 2 K. 11. 4. 19; and is on that account retained; Q^{ct} הַבְּכָרִי , which in reality is used everywhere else in conjunction with הַבְּלָתִי .
- (24) יָאֲדָרְגָם , following Θ καὶ Ἀδωνειραμ; Al יָאֲדָרְגָם . 50
- מִן־בְּכָרִי , following Θ without article, likewise 8, 16; Al מִן־בְּכָרִי incorrectly הַבְּכָרִי .
- (25) וַיִּשְׂאֵא , see on 8, 17; K^{cthib} וַיִּשְׂאֵא , Q^{ct} וַיִּשְׂאֵא .
- (26) הַיָּתִירִי , following 23, 38; Al וַיִּשְׂאֵא .

Concordance
TO THE
Arrangement of the Text in the Second Book

The Second Book is printed in the following order:

1, 1—3, 1; 3, 6^b—4, 3; 4, 5—5, 3; 5, 17 ff.; 21, 15 ff.; 23, 8—12, 17^b—39, 13—17^a;
6, 1; 5, 6—12; 6, 2—8, 14; 3, 2—5; 5, 13—16; 5, 4 f.; 8, 15—18; c. 24; 21, 1—14; 9, 1—3;
4, 4^b; 9, 4—20, 26; c. 22; 23, 1—7.

Passages relegated to the foot of the page are not included.

Index Table to the Passages transposed

The Transposed Passages will be found:

- 8, 28, 4—25 after 30, 31.
- 2, 3, 2—5 after 8, 14.
- 2, 4, 4^b after 9, 3.
- 2, 5, 4. 5 in c. 8 after 5, 16.
- 2, 5, 6—12 after 6, 1.
- 2, 5, 13—16 in c. 8 after 3, 2—5.
- 2, 6, 1 in its place after the insertion of 21, 15 ff.; 23, 8 ff.
- 2, 6, 2—8, 14 in its place after the insertion of 5, 6—12.
- 2, 8, 15—18 in its place after the insertion of 3, 2—5; 5, 13—16; 5, 4 f.
- 2, 21, 1—14 after 5, 25.
- 2, 23, 8 ff. after 21, 15 ff. between 5, 25 and 6, 1.
- 2, 23, 8—12 after 21, 15 ff.
- 2, 23, 13—17^a after 23, 39.
- 2, 23, 17^b—39 after 23, 8—12.
- 2, 24 after c. 8.

Transpositions within the space of a few lines are not included.

- 22 ~~הַתְּחַלֵּל~~ \aleph ; ψ תְּחַלֵּל, mutilated.
- (28) ψ וַעֲנִי עַל־רַמְסִים with KL. for \aleph וַעֲנִי עַל־רַמְסִים of ψ is also possible.
- (29) ψ וַיִּרְוֵ יְהוָה \aleph ; ψ תֵּאִיר נְרוֹ.
- (30) ψ אָרָן נְדוּד \aleph אָרָן נְדוּד (Proph. Chald. p. xlvi.); \aleph אָרָן נְדוּד ψ .
- (31) ψ הָאֵל \aleph הָאֵל, with KL.; \aleph both here and ψ . 5
- After ψ אֶמְרַת יְהוָה צְרִיפָה + ψ and \aleph דַּרְבּוֹ, stricken out with KL. Ultimately the line is derived from ψ 12,7, but may have been supplied here from Prov. 30 5.
- (33) ψ הַמְּאֲרָנִי \aleph ; ψ הַמְּאֲרָנִי.
 ψ וַיִּתֵּן \aleph ; ψ וַיִּתֵּן.
 דַּרְבּוֹ \aleph ; ψ דַּרְבּוֹ. Q^{er}ê and ψ . 10
- (34) רַגְלֵי \aleph ; ψ רַגְלֵי. Q^{er}ê and ψ .
 ψ בְּמַתִּי \aleph בְּמַתִּי. The origin of י before י' is easily explained.
- (35) וַיִּנְחֶה ψ וַיִּנְחֶה \aleph וַיִּנְחֶה, conjectural emendation for \aleph וַיִּנְחֶה.
- (36) וַיִּנְחֶה הַסַּבְנִי \aleph וַיִּנְחֶה הַסַּבְנִי (וַיִּנְחֶה ψ וַיִּנְחֶה הַסַּבְנִי), which is impos- 15
 sible in the midst of this warlike passage.
- (38) ψ וַאֲשִׁירָם \aleph וַאֲשִׁירָם.
- (39) At the beginning, \aleph + וַאֲכַלְם; stricken out in accordance with ψ .
- (40) ψ וַיִּבְלוּ קוֹם \aleph ; ψ וַיִּבְלוּ קוֹם.
- (40) וַתִּמְרָנִי \aleph ; ψ וַתִּמְרָנִי. 20
- (41) תִּתְּקֶה \aleph ; ψ תִּתְּקֶה.
 וַאֲצִמִיתֶם, necessary; \aleph וַאֲצִמִיתֶם.
- (42) וַיִּשְׁעוּ \aleph ; ψ וַיִּשְׁעוּ.
- (43) וַאֲשַׁחֲקֶם for וַאֲשַׁחֲקֶם of \aleph and ψ .
 At the end \aleph + אַרְקָעֶם; stricken out in accordance with ψ . Dittogram of אַרְקָעֶם 25
 which is itself correct as against אַרְקָעֶם of ψ .
- (44) עָמִי \aleph ; ψ עָמִי.
- (45) תִּשְׁמְרֵנִי \aleph ; ψ תִּשְׁמְרֵנִי.
 לִשְׁמוֹעַ \aleph ; ψ לִשְׁמוֹעַ.
 וַיִּשְׁמְעוּ for וַיִּשְׁמְעוּ of \aleph and ψ . 30
- (46) וַיִּבְלוּ לִי with KL.; \aleph and ψ וַיִּבְלוּ לִי.
- (47) וַיִּחַדְרֵנוּ \aleph ; ψ וַיִּחַדְרֵנוּ.
- (47) Before \aleph + צִיר \aleph + יִשְׁעֵי ψ , stricken out with ψ .
- (48) וַיִּדְבַר ψ וַיִּדְבַר \aleph ; following ψ 144,2.
- (50) אֶזְמַר \aleph ; ψ אֶזְמַר.
- (51) בַּגְּדוֹל ψ (defective); Q^{er}ê בַּגְּדוֹל. K^{ethib} and ψ בַּגְּדוֹל.

- 23 (1-7) Have suffered grievously, the restoration can only be undertaken tentatively, much good work has been done in particular by KL.
- (3) וַיֵּאָתֶר \aleph ; ψ וַיֵּאָתֶר. 40
- (4) מְנַנֵּה, proposed as alternative by KL.; \aleph unintelligibly מְנַנֵּה.
- (5) הַפְּעֵי הָאֵל, WE. for כִּי־לֹא.
- (6) בַּקוֹץ בְּגַד בְּלָהֶם \aleph בַּקוֹץ בְּגַד בְּלָהֶם (cf. Jud. 8.7.18), KL. alternatively; \aleph בַּקוֹץ בְּגַד בְּלָהֶם.
- וַיִּקְחוּ \aleph ; ψ וַיִּקְחוּ. KL.
- (7) וַאֲשֵׁר [אֲלֵהֶם], the former with KL. for \aleph וַאֲשֵׁר; the latter added, appropriately to the 45
 sense, as a positive explanation of וַאֲשֵׁר, and much to be desired for the rhythm.
 After the false reading of וַאֲשֵׁר it could not but be dropped.
 לֹא וַיִּמְלֹחַ, for \aleph וַיִּמְלֹחַ, perhaps bold, but also an effective remedy, which has not
 hitherto been offered.
 At the end \aleph + וַיִּשְׁבֶּה, recognized by WE. as having crept in from the line below 50
 (יִשְׁבֶּה בַשְּׂבָת).

PRINTING BY W. DRUGULIN

POLYCHROMY BY J. G. FRITZSCHE

PAPER FROM FERD. FLINSCH

Leipzig

[All rights reserved]

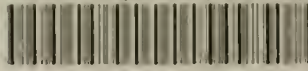
Parallel Texts to the Books of Samuel

8, 31	=	1 Chron. 10, 1-12.
2, 3, 2-5	=	1 Chron. 3, 1-4 ^a .
2, 5, 1-3	=	1 Chron. 11, 1-3.
2, 5, 6-10	=	1 Chron. 11, 4-9.
2, 5, 11-25	=	1 Chron. 14, 1-16.
2, 6, 1-11	=	1 Chron. 13, 5-14.
2, 6, 14 ^b -16	=	1 Chron. 15, 27 ^b -29.
2, 6, 17-20 ^a	=	1 Chron. 16, 1-3. 43.
2, cc. 7-10	=	1 Chron. 17-19.
2, 21, 18-22	=	1 Chron. 20, 4-8.
2, c. 22	=	ψ 18.
2, 23, 8-39	=	1 Chron. 11, 10-41 ^a .
2, c. 24	=	1 Chron. 21, 1-27.

The sacred books of the Old Testament, &

Princeton Theological Seminary-Speer Library

1 1012 00007 1573